Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

Základní školy Bruntál, Jesenická 10

(ŠVP ZŠ Bruntál, Jesenická 10)

1. září 2013

OBSAH

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Charakteristika ŠVP
4. Učební plány
5. Učební osnovy
6. Pravidla hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání žáků
7. Dodatky

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program Základní školy Bruntál, Jesenická 10

(ŠVP ZŠ Bruntál, Jesenická 10)

I.

Identifikační údaje

Základní škola Bruntál, Jesenická 10

Adresa školy: Základní škola Bruntál, Jesenická 10, Bruntál, PSČ 792 01

Ředitel: PhDr. Marcela Žáková

Kontakty: *telefon* 552 306 870

e-mail reditel@1zsbr.cz

web www.1zsbr.cz

IČO 00852805

REDIZO 600 131 793

Zřizovatel: Město Bruntál

Adresa zřizovatele: Nádražní 20, Bruntál 792 01

Kontakty: telefon 554 706 111

Platnost dokumentu: od 1. září 2013

Podpis ředitele školy:

Číslo jednací: 480/2013-ZŠ

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Charakteristika školy

Naše škola je **úplnou základní školou pro 1. až 9. ročník**. Jedná se o školu městského typu, nikoliv však sídlištní. Do našeho obvodu spadá i řada okolních obcí. Organizaci vzdělávání a výchovy ovlivňuje skutečnost, že více než třetina žáků je dojíždějících. Škola je umístěna velmi výhodně v klidnější lokalitě v blízkosti centra města v nepatrné vzdálenosti od autobusových zastávek ve všech směrech, odkud žáci dojíždějí. Výhodou školy je rozsáhlý pozemek se sportovním areálem, klidovými zónami.
Škola byla vystavěna v roce 1976. Jedná se o pavilónový projekt. V průběhu minulých let byly rovné střechy přestavěny na sedlové a vznikly další prostory pro výuku, byla provedena výměna oken a budova byla zateplena.
Součástí školy je školní družina a školní jídelna s kuchyní.
Kapacita školy je 650 žáků, školní družiny 180 žáků a školní jídelny 1000. Kromě 32 kmenových tříd jsou zde odborné učebny – chemie, informatika, hudebny, výtvarný atelier, dílny, cvičná kuchyň, tělocvičny, keramická dílna, jazykové učebny. Vybavení učeben i kabinetů se modernizuje, pedagogové i žáci mají přístup k internetu, modernizace proběhla i na telefonních pojítkách do jednotlivých kabinetů. Sborovna slouží k přednáškové činnosti a poradám.
Velký důraz klademe na bezpečnost, prostor školy je pokrytý funkčními dozory, nebezpečná místa jsou označena. Celkově lze říci, že škola je i esteticky vyvážená.
Hygienické podmínky úzce souvisí s technickým stavem budovy a jejím věkem. Třídy i odborné učebny jsou vhodně osvětleny a vybaveny odpovídajícím nábytkem (pracovní stoly a lavice). Postupně je potřeba pokračovat v rekonstrukci sociálních zařízení, modernizaci odborných učeben a kabinetů a dobudování kvalitních odpočinkových zón.

Charakteristika pedagogického sboru

Silnou stránkou je složení sboru z pedagogů odborně kvalifikovaných pro výuku, s poměrně nízkým věkovým průměrem. Součástí pedagogického sboru jsou vychovatelky školní družiny a pedagogický asistent. **Zvyšování profesní odbornosti** je zajišťováno prostřednictvím krajského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (KVIC) či jiných vzdělávacích institucí.
Prioritou zůstává vzdělávání v oblasti RVP – ŠVP, osvojování nových metod moderního vyučování, počítačová gramotnost, angličtina. **Výkon specializačních činností** – v oblasti environmentální výchovy, primární prevence a výchovného poradenství zajišťují pedagogové – absolventi specializačních studijních programů podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.
Vedení sportovních činností – trenérství je svěřeno trenérům – učitelům s certifikátem trenér 2. tř. Disponujeme i odborníky pro další volnočasové aktivity – dramatický soubor, pěvecký sbor, keramika a další.
Velkou pozornost věnujeme dětem se speciálními výukovými potřebami. Ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Bruntále a se Speciálním pedagogickým centrem v Bruntále zajišťujeme výchovu a vzdělávání pro děti s poruchami učení a chování. Naši školu navštěvují děti, které potřebují zvláštní podmínky pro výuku. Jedná se o žáky s různými typy poruch učení, s mentálním nebo tělesným postižením, o děti autistické, ale i o děti mimořádně nadané. Naší

snahou je maximálně využít všech jejich dispozic, podporovat jejich rozvoj a zabezpečit jim optimální prostředí.

Tělesná kultura – životní styl – zdraví

V ŠVP jsou přijata adekvátní opatření k rozvoji tělesných schopností dětí tak, aby si mohly osvojit základní sportovní a tělesné dovednosti a získaly chuť k provozování sportu, a to zejména:

a) snahou, aby pro všechny žáky fungovaly sportovní programy, programy rekreační tělovýchovné činnosti, nezbytná zařízení a plochy za tímto účelem vybavené,
b) zabezpečením kvalifikovaných učitelů a trenérů,
c) nabídnutím možností pokračovat ve sportování i po ukončení základní školní docházky,
d) podporováním příslušných styků a vazeb mezi školami, školními sportovními kluby a místními sportovními kluby.

Škola má dlouholetou sportovní tradici, na kterou navazujeme cílevědomou podporou zájmových útvarů se sportovním zaměřením, zařazováním nepovinného předmětu se sportovní náplní na 1. stupni a aktivní účastí v soutěžích sportovního charakteru. Cílem této podpory sportovního zaměření školy je, abychom do sportovních aktivit dokázali zapojit každého zájemce o pohyb a sportování.

S tělesnou kulturou a jí ovlivňovaným životním stylem velmi významně souvisí problém zdraví. Prostředí školy dovoluje dětem trávit čas o přestávkách venku v atriích a na školním hřišti. Součástí školy je školní jídelna zaměřena na zdravou výživu a školní bufet. Zapojujeme se do řady projektů v oblasti zdravé výživy, do projektu prevence kouření, prevence úrazů nebo prevence zubního kazu.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Škola věnuje ve svém programu maximální pozornost spolupráci se zákonnými zástupci, komunikaci s partnery školy, se školskou radou a sponzory. Kromě pravidelných schůzek a konzultací informujeme zákonné zástupce a ostatní veřejnost prostřednictvím webových stránek školy, v Informátoru, kde je v kostce průběh školního roku v datech, na stránkách regionálního tisku.
Poradenským centrem je Pedagogicko-psychologická poradna Bruntál.
Mezinárodní spolupráce v oblasti sportovní a estetické – na úseku sportu se rozvíjí příhraniční spolupráce s polskými školami (florbal), dlouhodobě spolupracujeme se školami ze Štúrova ve výtvarné výchově (např. účast v soutěži Štúrovská paleta).

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

- **charakteristika ŠVP**
- **kompetence**
- **průřezová témata**
- **ochrana člověka za mimořádných událostí**
- **dopravní výchova**

Charakteristika ŠVP

Vzdělávací program reaguje na poměrně výrazná specifika školy. Odtud se odvíjejí naše priority: orientujeme se na **sport** a s tím související **výchovu ke zdraví** (ke zdravému životnímu stylu a rozvoj praktických dovedností žáků), na **aktivní využití volného času** a **environmentální výchovu**.

Sportovní příprava

Náš ŠVP je prioritně zaměřen na tělesnou výchovu a sportovní a pohybové aktivity v každém ročníku obou stupňů. Kromě řady zájmových útvarů žákům nabízíme možnost zapojit se do sportovní činnosti v nepovinných předmětech. Z tohoto důvodu jsou do naší školy přijímáni sportovně nadaní žáci i z okolních škol. Jedná se často o děti talentované i v jiných oblastech, což klade specifické nároky na pedagogickou práci. Jejich talent rozvíjíme formou nepovinných předmětů, specializovaných kroužků, tréninků a soustředění. Výuku zabezpečujeme vlastními učiteli Tv a trenéry, zároveň spolupracujeme s externími spolupracovníky a sportovními oddíly.

Výchova ke zdraví

V naší škole se zaměřujeme na vytvoření klidného, neuspěchaného a tvořivého prostředí. Vzhledem k řadě výtvarných aktivit (výtvarné kroužky, keramický kroužek, účast na soutěžích) a vybavení školy (keramická pec, výtvarný ateliér, prostorné dílny) klademe důraz na estetičnost prostředí. Umožňujeme dětem pravidelný pobyt v atriích a na hřištích školy o přestávkách, mimo třídu v odůvodněných případech probíhá i výuka. Součástí školy je školní jídelna zaměřená na zdravou výživu a školní bufet. Důraz klademe na dodržování pitného režimu.
Zapojujeme se do řady projektů v oblasti zdravé výživy, např. do projektu prevence kouření, prevence úrazů nebo prevence zubního kazu.

Aktivní využití volného času žáků

Volný čas tráví žáci v celé řadě kroužků, jejichž odborné vedení zabezpečují pedagogové naší školy. Kroužky mají dlouholetou tradici, která je zárukou jejich fungování i v budoucnosti.
Mezi nejúspěšnější patří vynikající dramatický soubor a pěvecký sbor, keramický kroužek, kroužky hry na flétnu a cizích jazyků apod.

Environmentální výchova

Ev není na naší škole samostatným předmětem, ale spíše filozofií prostupující celým životem školy. Všechny školní aktivity a celý provoz školy jsou v maximálně možné míře šetrné k životnímu prostředí. Žáky vychováváme nejen v hodinách během výuky a v kroužcích na 1. i 2. stupni, ale i vlastním ekologickým chováním (např. úsporné žárovky, spořiče vody, třídění odpadu, sběr baterií, využívání recyklovaného papíru apod.) nebo důrazem na čistotu prostředí a okolí, exkurzemi, praktickými cvičeními v přírodě, vycházkami, pobytem na škole v přírodě apod.
Škola má vypracován vlastní školní program EVVO.

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Předmět Finanční gramotnost je zařazen do škály volitelných předmětů pro žáky v 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.
Jeho obsahem je umožnit žákům zvládnout základy finanční gramotnosti. Žáci budou seznámeni se základními poznatky z finančnictví. Získají orientaci v problematice

vlastnictví majetku, peněz a cen, tvorby rozpočtu státního i domácího. Bude učit žáky hospodařit s vlastními financemi.
Vzdělávání klade důraz na porozumění základním znalostem v ekonomii a ekonomice, finančnictví.
Pro tuto svoji jedinečnou roli je finanční vzdělání nezastupitelným předpokladem pro úspěšný vstup žáků do reálného života.

Výchovné a vzdělávací strategie používané na naší škole se zaměřují hlavně na rozvoj klíčových kompetencí, tedy schopností, které žáci získají ve škole a využijí v praktickém životě. Všechny kompetence jsou rozpracovány pro jednotlivé vzdělávací oblasti. Patří mezi ně např. schopnost učit se, řešit problém, pracovat v týmu (spolupracovat), dorozumět se s ostatními a dodržovat pravidla, být tvořivý, ale i žít zdravě apod. Tento společný postup dodržují všichni pedagogové a přizpůsobují mu volbu metod a forem práce. Tyto strategie se odrážejí i ve způsobu hodnocení, které je rozpracováno v samostatné kapitole.

Přesně definovat cíle stanovené v RVP pomáhají **Standardy pro základní vzdělávání**, které jsou přílohou RVP ZV.

Průřezová témata byla začleněna do jednotlivých předmětů a ročníků, tedy přímo integrována do výuky – viz osnovná část ŠVP. Témata, která se výrazněji podílejí na profilaci školy, hlavně v oblasti environmentální výchovy a tělesné výchovy, dostala podobu samostatných projektů.

Součástí našeho ŠVP je samostatná část zabývající se **zabezpečením výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**, ať se jedná o žáky mimořádně nadané nebo o žáky s poruchami učení, a to bez ohledu na skutečnost, zda je pro ně vypracován individuální vzdělávací plán, nebo jsou zohledňováni jiným způsobem.

Další kapitola je věnována problematice **výchovy a vzdělávání v autistické třídě**, která poskytuje odbornou péči dětem s poruchami autistického spektra.

Nedílnou součástí našeho ŠVP je část, která rozpracovává **výchovný a vzdělávací program ve školní družině.**

Klíčové kompetence a strategie na úrovni školy

Kompetence k učení

- učitel zařazuje do výuky problémové úlohy a úlohy rozvíjející tvořivost
- učitel využívá sebekontrolu a sebehodnocení žáků (konzultační hodiny pro zákonné zástupce a žáky)
- na začátku vyučovací jednotky učitel vyvodí cíl hodiny a na konci zhodnotí jeho dosažení
- učitel umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- učitel kontroluje, zda žák pochopil zadaný úkol, a dbá na jeho dokončení

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí žákům úkoly vyžadující propojení znalostí z více vyučovacích předmětů
- učitel zařazuje do výuky problémové úlohy a úlohy rozvíjející tvořivost
- učitel nabízí žákům úkoly vyžadující využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti
- učitel umožňuje žákům spolupracovat
- učitel kontroluje, zda žák pochopil zadaný úkol, a dbá na jeho dokončení

Kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům možnost ústní i písemné prezentace výsledků jejich práce
- učitel umožňuje žákům spolupracovat
- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování (Sv, Ov)

Kompetence sociální a personální

- učitel důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování
- učitel umožňuje žákům spolupracovat
- žákům je poskytována možnost, projevit své pocity a nálady
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce pro zákonné zástupce a veřejnost
- učitel zadává diferencované úkoly podle úrovně žáků

Kompetence občanské

- učitel důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování (možná spolupráce dětí – pravidla ve třídě)
- učitel využívá sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (Vánoční jarmark)
- škola nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetence pracovní

- pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času
- různými formami (exkurze, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi (ujasnění představy o budoucím povolání)
- učitel nabízí žákům úkoly vyžadující využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti
- učitel kontroluje, zda žák pochopil zadaný úkol, a dbá na jeho dokončení

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní a sociální výchova má pomáhat všem žákům hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu a utvářet si praktické životní dovednosti. Toto téma se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi i celkových chodem školy. Specifikem této výchovy je, že předmětem učení je sám žák, jeho osobnost a jeho vztahy s lidmi.

Dominantní vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace – každodenní verbální i neverbální komunikace

- *Člověk a jeho svět* – souvisí s tématy směřujícími k sebepoznání, zdravému sebepojetí, psychohygieně a mezilidským vztahům
- *Člověk a společnost* – návaznost k tématům rozvoje lidského soužití a jeho pravidlům
- *Člověk a příroda* – evoluce lidského chování, vztah člověka k přírodě
- *Umění a kultura* – rozvoj smyslového vnímání, umělecké stránky osobnosti a kreativity
- *Člověk a zdraví* – fyzická stránka člověka
- *Člověk a svět práce* – rozvoj pracovních dovedností

Osobnostní a sociální výchova

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a efektivní spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti při řešení různých konfliktů
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

Formy začlenění

- integrace tematických okruhů do všech předmětů
- třídnické hodiny, školní akce
- každodenní jednání pedagogických i nepedagogických pracovníků (vhodné vzorce jednání)
- činnosti na úrovni koncepce školy

Tematické okruhy

Tematické okruhy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která se zajímají o aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných didaktických her, modelových situací, cvičení a příslušných diskusí.

Osobnostní rozvoj
- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita

Sociální rozvoj - poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice

Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Zařazení tematických okruhů do ročníků

V rámci celkového života školy

Osobnostní, sociální, morální rozvoj

- zaměření na rozvoj verbální i neverbální komunikace
- respektování věkových odlišností žáků
- třídní samospráva
- nabídka zájmové činnosti
- stmelovací akce třídních kolektivů (škola v přírodě, lyžařský kurz …)
- skupinová výuka
- preventivní program školy

1. – 5. ročník

Rozvoj schopností poznávání

Čj, Cj – jazyková příprava
M – početní operace (cvičení paměti, pozornosti)
Prvouka, přírodověda – rozvoj smyslového vnímání
Tv – rozvoj tělesné stránky
Pč – rozvoj pracovních dovedností

Sebepoznání a sebepojetí

Prvouka, Hv, Vv, Tv – informace o lidském těle (fyzická i duševní stránka)

Seberegulace a sebeorganizace

Prvouka – organizace denního režimu, střídání práce a odpočinku

Psychohygiena, kreativita

Tv, Hv, Vv – kladný vztah k sobě samému, rozvoj tvořivosti a vlastních nápadů
Pč – originalita výrobků

Poznávání lidí, mezilidské vztahy

Prvouka – vztahy ve třídě, zdravé klima v kolektivu, respektování druhých a pomoc ostatním

Komunikace, kooperace a kompetice

Čj, Cj – rozvoj řeči, skupinová práce, spolupráce, dialogy
Pč, Vv – spolupráce při práci
M – řešení matematických úloh, spolupráce
Prvouka – komunikace v různých situacích

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

M – řešení matematických úloh, spolupráce
Tv – řešení herních situací
Prvouka, přírodověda – dramatické ztvárnění řešení různých situací

Hodnoty, postoje, praktická etika
Tv – dodržování herních pravidel
Prvouka, přírodověda, vlastivěda – ochrana přírody, kulturních a historických památek

6. – 9. ročník
Rozvoj schopností poznávání
Čj, Cj, M, D, F, Př, Z, … – rozvoj dovedností, zapamatování, soustředění

Sebepoznání a sebepojetí
Př – informace o lidském těle
Ov, Sv – informace o duševní stránce člověka

Seberegulace a sebeorganizace
Ov, Sv – organizace vlastního času, sebeovládání, plánování učení
Vv, Pč – organizace práce, dokončení započatého úkolu

Psychohygiena, kreativita
Tv, Hv, Vv – kladný vztah k sobě samému, rozvoj tvořivosti a vlastních nápadů
Pč – originalita výrobků

Poznávání lidí, mezilidské vztahy
Ov, Sv – poznávání spolužáků ve třídě, vstřícné a slušné chování ve skupině, lidská práva, pomoc druhému
Tv – dopomoc, záchrana, důvěra vůči druhému
Čj, Cj – dialogy o spolužácích, zálibách, vlastních schopnostech, rodině a kamarádech

Komunikace, kooperace a kompetice
Čj, Cj – zvyšování úrovně verbální i neverbální komunikace, práce ve skupině, spolupráce, dialogy
Pč, Vv – spolupráce při práci
M – řešení matematických úloh, spolupráce
Ov, Sv – komunikace v různých situacích, hraní rolí, dramatizace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M – řešení matematických úloh
Př, Z, Ch, F – vlastní návrhy řešení ekologických či globálních problémů
Tv - řešení herních situací
Sv – hraní sociálních rolí a životních situací

Hodnoty, postoje, praktická etika
Tv – dodržování herních pravidel, spravedlivé rozhodování
Př, Z, Ch, F, D – ochrana přírody, kulturních a historických památek
Ov, Sv – pomoc druhému, empatie

Výchova demokratického občana (VDO)

Dominantní vzdělávací oblasti

Člověk a jeho svět – prvouka, vlastivěda (uplatnění v tématech vztahujících se k domovu a vlasti)
Člověk a společnost – dějepis, občanská výchova (témata principů demokracie, demokratické řízení a rozhodování, lidská a občanská práva)
Toto téma se prolíná celkovým chodem školy.

Doplňkové vzdělávací oblasti

Člověk a zdraví – sociální výchova, tělesná výchova

Výchova demokratického občana

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- vede k posilování vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí a k akceptování jejich důsledků
- rozvíjí komunikativní schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

Formy začlenění

- integrace tematických okruhů do předmětů
- besedy, přednášky
- třídnické hodiny (dodržování vnitřního řádu školy, pravidla ve třídě)
- třídnické samosprávy
- spolupráce školy s institucemi a firmami ve městě

Tematické okruhy

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Zařazení tematických okruhů do ročníků

V průběhu celé školní docházky
<u>Občanská společnost a škola, principy demokracie</u>

- vnitřní řád školy, práva a povinnosti žáků a učitelů, pravidla ve třídě
- dodržování pravidel slušného chování
- demokratická atmosféra a vztahy ve škole
- zapojení žáků do třídních samospráv
- aktivní účast na akcích školy, sportovní reprezentace školy

1. – 3. ročník
Občanská společnost a škola
Prvouka – náš domov, orientace v okolí bydliště (bezpečnost)

Moje rodina, vztahy mezi lidmi, pravidla slušného chování, pomoc bližnímu, soužití ve skupině, spolupráce, moje město, moje vlast
Tv – hra dle pravidel, bezpečnost, záchrana

4. – 5. ročník
Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát
Vlastivěda – poznáváme naši vlast (charakteristika ČR, geografie, politický systém, státní symboly, přehled historie českého státu)
Tv – hra podle pravidel, bezpečnost, záchrana

6. – 7. ročník
Občanská společnost a škola
Ov – naše škola, práva a povinnosti žáků, význam vzdělávání pro budoucí život
Sv – vztahy v rodině, ve třídě
Tv – hra podle pravidel, bezpečnost, záchrana
Občan, občanská společnost a stát
Ov – naše vlast, vlastenectví, státní občanství
Pč – bezpečnost práce, profesní orientace, kladný vztah k práci
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
D – život v pravěku a starověku
Ov – složky státní moci, politický systém ČR
Z – politická mapa světa

8. – 9. ročník
Občan, občanská společnost a stát
D – vývoj politických systémů v českém státě, práva občanů
Ov – listina základních práv a svobod, práva občanů
Sv – úloha občana v demokratické společnosti, budoucí plnohodnotné profesní uplatnění
Pč – profesní orientace, kladný vztah k práci
Formy participace občanů v politickém životě
Ov – volební systém v ČR (parlamentní, krajské, komunální volby)
společenské organizace a hnutí
Z – politické uspořádání v ČR

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Toto téma se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje u žáků globální myšlení a mezinárodní porozumění. Hlavním cílem je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností. Důležitou součástí je rozvoj vědomí evropské identity při respektování identity národní.

Dominantní vzdělávací oblasti
Člověk a jeho svět
Člověk a společnost – dějepis a občanská výchova
Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk a cizí jazyky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- vede k aktivní účasti na řešení globálních problémů a k pochopení vzájemných souvislostí
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkce mezinárodních organizací
- rozšiřuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
- vede k pochopení významu Evropské unie
- vede k utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám
- podněcuje zájem žáků o evropský kontinent i celý svět

Formy začlenění
- integrace tematických okruhů do předmětů

Tematické okruhy
- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Začlenění tematických okruhů do předmětů
3. ročník
Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
Cizí jazyk – informace o státech Evropy, cizojazyčná komunikace

Jsme Evropané
Prvouka – naše obec, stát

4. – 5. ročník
Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Vlastivěda – informace o ČR, život v rámci Evropy
Přírodověda – životní prostředí Evropy
Cizí jazyk – rozvoj komunikace

6. – 7. ročník

Evropa a svět nás zajímá
Cj – rozvoj komunikačních dovedností
Z – geografie Evropy a světa

Objevujeme Evropu a svět
Čj, Cj – komunikace, jazyková gramotnost
Z – geografická orientace ve světe
D – evropské historické kořeny

Jsme Evropané
D – historický vývoj našeho národa
Ov – naše vlast (státní symboly, vlastenectví)
D – počátky českých dějin

8. – 9. ročník

Evropa a svět nás zajímá
Cj – styl života v evropských státech
Inf – práce s internetem
Ov – mezinárodní organizace a jejich spolupráce, Evropská unie
F – nebezpečí jaderné energie pro svět, využití tepelné energie
Ch, Př – zdroje energie, nerostné suroviny

Objevujeme Evropu a svět
Cj – styl života v evropských státech
Z – zeměpis Evropy (geografie, hospodářství, obyvatelstvo, jednotlivé státy)
D – historie evropského kontinentu

Jsme Evropané
D – historie českého státu
Čj, Cj – jazyková gramotnost
Ov – profesní zaměření
Z – zeměpis ČR

Multikulturní výchova (MUV)

Toto průřezové téma umožňuje žákům seznámení s rozmanitostí různých kultur, tradic a hodnot. Na pozadí této rozmanitosti si žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu.
Škola jako instituce, kde se setkávají žáci s různých sociálních poměrů a různorodá etnika, by měla zajistit rovnoprávné a respektující klima pro všechny a tím přispívat k vzájemné toleranci a odstraňování společenských předsudků.

Dominantní vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace
Člověk a společnost
Informační a komunikační technologie
Umění a kultura
Člověk a zdraví
Člověk a příroda – zeměpis

Multikulturní výchova

- poskytuje žákům znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v současné společnosti
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- učí žáky uplatňovat svá práva a současně respektovat práva i názory druhých, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a kultury jsou si rovnocenné
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a učí je zodpovědnosti za svá jednání
- poskytuje znalost základních pojmů multikulturní terminologie

Formy začlenění

- integrace tematických okruhů do předmětů
- zdravé klima školy (mezilidské vztahy ve škole, vztah mezi učiteli a žáky)
- spolupráce mezi školou a rodiči, místními organizacemi a institucemi

Tematické okruhy

- kulturní diference
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita
- princip sociálního smíru a solidarity

Začlenění tematických okruhů do ročníků

V rámci celkového života školy
<u>Kulturní diference, lidské vztahy</u>

- respektování etnických menšin
- preventivní program školy
- angažování při potírání projevů šikany, diskriminace a rasismu
- dodržování pravidel slušného chování (základní morální hodnoty)
- zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

1. – 3. ročník

Kulturní diference, multikulturalita

Čj, Cj – jazyková příprava, jedinečnost každého člověka, lidová slovesnost, kulturní zvyky a tradice

Hv, Vv – umělecké projevy různých kultur

Lidské vztahy

Prvouka – kultura bydlení, život dětí v jiných zemích

4. – 5. ročník

Kulturní diference, multikulturalita

Čj, Cj – národní kořeny, srovnání s jinými kulturami

Hv, Vv – umělecké projevy různých kultur

Vlastivěda – historie a kořeny českého státu, vlastenectví

Etnický původ

Vlastivěda – obyvatelstvo v ČR, složení národnostních menšin, odlišnosti ve způsobu života

6. – 9. ročník

Kulturní diference, multikulturalita

Čj, Cj – jedinečnost každého člověka, kulturní zvyky a tradice, lidová slovesnost, odlišnosti v jiných zemích

D – historická migrace různých národů a kultur

Z – geografické rozšíření různých kultur

Hv, Vv – umělecké projevy různých kultur

Lidské vztahy

Tv, Pč – spolupráce, tolerance

Ov, Sv – pravidla slušného chování, vztahy ve třídě, rovnocennost lidí

Etnický původ

D – historická migrace různých etnik a kultur

Ov – diskriminace, rasismus, etnikum, kultura, xenofobie

Z – geografické rozšíření různých etnik

Princip sociálního smíru a solidarity

Tv – dopomoc, záchrana

Ov, Sv – empatie, pomoc druhému, odstraňování diskriminace a předsudků

D – lidská solidarita v minulosti

Environmentální výchova (ENV)

Dominantní vzdělávací oblasti
Člověk a jeho svět – prvouka, přírodověda a vlastivěda
Člověk a příroda – přírodopis a zeměpis

Doplňkové vzdělávací oblasti
Člověk a společnost – občanská výchova, dějepis
Člověk a zdraví – sociální výchova

Environmentální výchova
- rozvíjí u žáků porozumění procesům v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede žáky k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí
- napomáhá k rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni

V rámci 1. stupně by měl žák získat elementární ucelený pohled na přírodu a prostředí, v němž žije.
Žák 2. stupně by měl pochopit základní přírodní zákonitosti a složitost vztahů člověka a životního prostředí.

Formy začlenění
- integrace tematických okruhů do předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis, zeměpis a další.
- celoškolní ekologický projekt (1x ročně)
- vycházky, exkurze, odborné přednášky ….

Tematické okruhy
- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Zařazení tematických okruhů do ročníků

1. ročník
<u>Vztah člověka k prostředí</u>
Prvouka – prostředí a zdraví (v rámci tématu Člověk a jeho zdraví)

2. ročník
<u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>
Prvouka – odpady (v rámci projektu Třídění odpadů na škole)

3. ročník

Ekosystémy

Prvouka – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost vody pro krajinu)

Základní podmínky života

Prvouka – voda (vlastnosti, význam, ohrožování, čistota, ochrana), půda a voda

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Prvouka – Chráníme přírodu (odpad a jeho třídění, nebezpečné látky)

Vztah člověka k prostředí

Prvouka – Naše obec (domov, město, venkov, doprava, průmysl, přírodní zdroje)
Prvouka – Prostředí a zdraví (člověk – Pečujeme o své zdraví)

4. ročník

Ekosystémy

Přírodověda – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční význam lesa)
Př – pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsob hospodaření na nich, pole a jejich okolí)
Vl – lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vl – chraňme přírodu

5. ročník

Ekosystémy

Př – kulturní krajina (ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace, zásahy člověka do ekosystému)

Základní podmínky života

Př – ovzduší (význam, znečištění)
Př – půda (složení, zdroj výživy, ohrožení, situace v okolí, funkce)

Vztah člověka k prostředí

Aj – rozmanitost životního prostředí v anglicky mluvících zemích
Aj – péče o domácí zvířata
Vl – prostředí a zdraví (Regiony v ČR – možnosti relaxace, ozdravných pobytů…)

6. ročník

Ekosystémy

Př – pojem ekosystém, na modelovém příkladu ekosystému louky seznámení se vztahy živých a neživých složek ekosystému
Z – umělé ekosystémy

Základní podmínky života

Př – voda jako životně důležitá látka
Z – ovzduší
F – atmosféra

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Z – člověk a přírodní prostředí na Zemi
D – vývoj společnosti (pravěk),ochrana přírodních a kulturních památek

Vztah člověka k prostředí
Ov – Naše obec (životní styl, památky …)
Pč, Vv – přírodní materiály
D – vztah člověka k prostředí v minulosti

7. ročník
Ekosystémy
Př – botanika (les a tropický deštný prales), fotosyntéza
Z – jednotlivé biotopy

Základní podmínky života
Př – ochrana rostlinných a živočišných druhů
Z – přírodní zdroje světa a hospodaření s nimi

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Z – zeměpis světadílů (zemědělství, doprava, průmysl, ochrana životního prostředí)
D – vývoj společnosti (středověk), ochrana přírodních a kulturních památek
F – vynálezy ovlivňující životní prostředí

Vztah člověka k prostředí
Ov – Naše vlast (životní styl, památky…)
Hv, Vv – krása přírody, umělecká inspirace
Pč – šetření materiálu, přírodní materiál

8. ročník
Základní podmínky života
Ch – chemické prvky

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Př – vliv životniho prostředí na zdraví člověka (onemocnění)
Z – hospodářství a rozvoj světa v závislosti na životním prostředí
D – vývoj společnosti

9.ročník
Základní podmínky života
Př – přírodní zdroje (minerály a horniny)
Z – výskyt nerostných surovin

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Př – základy ekologie (eko zemědělství, energetické zdroje, ochrana životního prostředí)
Ch – znečišťování životního prostředí
D – vývoj společnosti

Vztah člověka k prostředí
Př – základy ekologie (odpady, ochrana prostředí ….)
Vv, Hv, Pč – kladný a šetrný vztah k přírodě

Mediální výchova (MEV)

Dominantní vzdělávací oblast
Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk
Člověk a společnost – občanská výchova, dějepis
Informační a komunikační technologie – informační technologie
Umění a kultura – hudební výchova, výtvarná výchova

Doplňkové vzdělávací oblasti
Člověk a jeho svět – prvouka, přírodověda, vlastivěda
Člověk a příroda – fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis
Člověk a zdraví – tělesná výchova, výchova ke zdraví
Člověk a svět práce – pracovní činnosti

Mediální výchova
- učí žáky orientovat se ve složitém světě
- přispívá k rozvoji osobnosti žáka
- umožňuje zapojit se do mediální komunikace
- poskytuje základní mediální gramotnost
- umožňuje volbu média s ohledem na různost potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času

Média se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, hledají souvislosti mezi historickými a současnými událostmi, porovnávají jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku. MEV je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediálních sdělení a na schopnost interpretovat sdělení z hlediska jeho informační kvality, věrohodnosti a účelnosti

Jazyk a jazyková komunikace – žáci se učí vnímat mluvený a psaný projev, jeho stavbu, obsah a užívání odpovídajících výrazových prostředků. Osvojí si základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace.

Informační a komunikační technologie – žáci se učí využívat tištěné a digitální dokumenty jako zdroj informací. Učí se věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to kritickou analýzou zveřejněných textů a utvářením návyků ověřovat si důkladně veškeré údaje.

Umění a kultura – mediální sdělení kombinují jazyk s obrazem a zvukem. Žáci se učí vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké a běžné mediální produkce.

Doplňkové vzdělávací oblasti navazují na základní vědomosti a dovednosti MEV. Žáci prohlubují zásady správné komunikace, dialogu a argumentace. Žáci jsou vedeni k vlastnímu zpracování informací z médií v těchto oblastech.

Formy začlenění
- integrace do jednotlivých předmětů
- besedy, přednášky, exkurze, výstavy, kulturní představení
- spolupráce s regionálními medii a kulturními institucemi, s rodiči
- hlášení školního rozhlasu, koncipování příspěvků na *www* stránky školy

Tematické okruhy

Receptivní činnosti
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti
- tvorba mediálních sdělení
- práce v realizačním týmu

Začlenění tematických okruhů do ročníků
Receptivní činnosti

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

1. – 5. ročník
Čj – nácvik uvědomělého čtení, správné výslovnosti v mluveném projevu, seznámení s dětskými časopisy

6. – 9. ročník
Čj, Dě, Ov, Ze
- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
- odlišení bulvárních prvků sdělení od informativních a společensky významných
- chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cíle a pravidel
- vyhledávání orientačních prvků v textu
- rozlišování prvků sdělení, výběru slovní zásoby
- vyhledávání zpráv z archeologických výzkumů, výstav, informací v knihách

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

1. – 5. ročník
Čj – zpráva – jako vyprávění o události, rozlišení zprávy a oznámení
Vv – kobinace slova a textu, reklama v médiích
Vl – v regionálním tisku vyhledat oznámení o kulturním dění, výstavách apod.

6. – 9. ročník
Čj
- různé typy sdělení, jejich rozlišování, funkce
- rozdíl mezi reklamou a zprávou (faktický x fiktivní obsah.)
- rysy reprezentativnosti, rozlišení reality a stereotypů, poznávání hodnoty jazykových prostředků i sdělení jako celku

Ov, Ze
- vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (předsudky x nezaujatý postoj)
- práce se zjednodušenými mediálními sděleními (zpravodajství, reklama, zábava)

Aj – práce se zjednodušenými mediálními sděleními (vytvoření jednoduché reklamy)

Stavba mediálních sdělení

1. – 5. ročník
Čj – zpravodajství jako vyprávění, stavba dětských časopisů
Vv – zábavné principy médií – kreslené seriály, jejich hodnota

6. – 9. ročník
Čj, Ov
- pravidelnost uspořádání mediálních sdělení, zpráva, oznámení, reklama, fejeton, kritika, úvaha
- skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající
- příklady stavby a uspořádání zpráv různých deníků (titulní strany)
- principy sestavování – pozitivní, zábavné (častá negativa při zjednodušení)

Vnímání autora mediálních sdělení

4. – 5. ročník
Čj – jazykové prostředky dospělého a dětského autora

6. – 9. ročník
Čj, Vv, Hv
- postoje a názory vyjádřené různými výrazovými prostředky, mnohdy manipulačními
- prvky signalizující explicitní nebo implicitní vyjádření hodnocení, výběr slovní zásoby, kombinace s obrazy nebo zvuky podle záměru autora

Fungování a vliv médií ve společnosti

1. – 5. ročník
Čj, Vl, Prv , Vv – aktualizace současných a historických událostí a významných výročí podle médií

6. – 9. ročník
Čj, D, Ov, Vv, Hv – aktualizace současných a historických událostí a historických výročí podle médií
Ov
- úloha médií ve společnosti, financování médií a dopady na občany
- ovlivňování každodenního života, uspořádání dne, postoje a chování
- role v politickém životě (předvolební kampaně), při politických změnách
- virtuální drogy – zábava, bezcílné surfování, virtuální hry

Čj, Vv – role filmu, televize, hudby v životě jedince, rodiny a společnosti

Tvorba mediálního sdělení

1. – 5. ročník
Čj, Prv, Vv – uplatnění a výběr výrazových prostředků pro vhodná sdělení k obrázkům, fotografiím pro média regionální (zpráva – vyprávění, kresby, kresby, vlastní fotografie)

6. – 9. ročník

všechny vzdělávací oblasti

- uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky i situačně) vhodných sdělení ve všech předmětech při hodnocení soutěží, exkurzí, kulturních vystoupení, výstav, besed, vyhodnocení dotazníků apod.
- tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi nebo internetové médium, média a lidé v nich – Vv – plakát, Inf – prezentace, Hv – reklama
- nové technologické systémy

Práce v realizačním týmu

1. – 5. ročník

Čj, Vv – skupinová práce při tvorbě oznámení, jednoduchého letáku, plakátu

4. – 9. ročník

Ov, informační technologie, volitelné předměty

- vytvoření redakce školního časopisu
- využití zájmů všech věkových skupin
- dodržování pravidel komunikace a spolupráce týmu s pracovníky školy a spolužáky
- pravidelná práce po stanovení cílů, časového harmonogramu, určení úkolů a zodpovědnosti
- předpokladem úspěšnosti je pravidelnost mediální produkce

Vv, Inf – zhotovení pozvánek, plakátů k akcím školy

OCHRANA ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Charakteristika:

Témata ochrany člověka se prolínají všemi vzdělávacími oblastmi. Problematika je organickou součástí výuky od 1. do 9. třídy.

Na prvním i druhém stupni je výuka témat ochrany člověka dotována 6ti vyučovacími hodinami, které je možno rozložit do průběhu celého školního roku. Cílem předmětu je rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstát samostatně v obtížné situaci. Rozvíjet jejich znalost nebezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu, posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost. Naučit rozpoznat varování před nebezpečím, určit svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky. Rozvíjet dovednost poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i ovládat život zachraňující úkony. Součástí vzdělávání v této oblasti je také prevence asociálních jevů ve skupině a společnosti, posilování zodpovědnosti za ostatní a formování aktivního způsobu řešení problémů.

Klíčové kompetence a strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k řešení problémových úloh a rozvíjení tvořivosti
- k uplatňování sebekontroly a sebehodnocení
- k vyvozování závěrů
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k ověřování výsledků práce
- k volbě různých postupů
- k aktivnímu vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k argumentaci, diskusi na dané téma, obhajování svých výroků
- k plnění úkolů vyžadujících využití praktických dovedností
- k vlastním návrhům řešení
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- ke kritickému myšlení
- ke skupinové práci
- ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k metodě hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- k prezentaci výsledků vlastní práce
- k vhodné a věcné argumentaci
- k respektování odlišných názorů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k bezpečné a ohleduplné práci v terénu
- ke správnému používání nástrojů, materiálů a přístrojů
- k využívání technických prostředků
- k práci s různými informačními zdroji
- k dokončení započaté práce
- k otevřenému řešení problémů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k uznávání interkulturních rozdílů
- k ochraně kulturního a přírodního dědictví

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k hodnocení vlastní práce
- ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a následnému hodnocení svých výsledků
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- ke skupinové práci
- ke vzájemné spolupráci při řešení úkolů
- k ochotě pomáhat i o pomoc požádat

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 1. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Sebeochrana, pomoc a prevence rizik	adresa bydliště	- chápe nebezpečí spojená s dopravou, v domácnosti, při sportu, v zájmové činnosti a nebezpečí spojená s mimořádnou událostí	**OSV** – poznávání lidí, mezilidské vztahy, respektování druhých, pomoc ostatním, komunikace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, sebepoznání **VDO** – zodpovědnost za svá rozhodnutí, bezpečnost, záchrana **ENV** – prostředí a zdraví	**Prv** – domov, škola, hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky, zásady bezpečného chování **Čj** – adresa bydliště, dramatizace situací **Tv** – bezpečnost, hygiena – plavání – základní plavecká výuka **Pč** – bezpečnost, hygiena – pořádek na pracovním místě	Plavecký výcvik – 5 lekcí
	čísla blízkých osob a tísňového volání	- dokáže přivolat pomoc			
	kdy a jak přivolat pomoc, požádání o pomoc	- dovede použít linku tísňového volání			
	ochrana před úrazy a předcházení úrazům, otravám a jiným ohrožením	- předchází úrazům a otravám			
	doma -neznámý člověk u dveří, zbraně, alkohol, vhodné a nevhodné dotyky, internet	- je seznámen s tím, jak se má zachovat při nebezpečích doma			
	bezpečný odchod z domova- klíče, výtah	- chápe, jak se zachovat při setkání s cizím člověkem - odhadne, jak zvládnout situace, kdy se bojí a neví si rady, když zabloudí			
	venku - volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem (obezřetnost), chování při zabloudění v cizím prostředí, městě				
	záchranáři, uniformy, jejich činnosti	- rozezná základní uniformy			
	pojmy: kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc	- rozlišuje dané pojmy			
Požáry	oheň, požár	- žák si uvědomuje konkrétní nebezpečí spojená s ohněm - přivolá pomoc - správně zavolá na linku tísňového volání - ovládá základní způsoby komunikace s operátory	**OSV** – pomoc ostatním, komunikace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, spolupráce		
	prevence vzniku požáru doma				
	příčiny vzniku požáru				
	největší rizika požáru				
	ochrana při požáru, přivolání pomoci				
	pravidlo: (zastav se – lehni si – kutálej se)				

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 2. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
První pomoc	základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních	- odhadne riziko nebo nebezpečnost situace - dovede ošetřit drobná poranění	**OSV** – komunikace, pomoc ostatním, řešení problémů, sebepoznání, rozhodovací dovednosti **VDO** – zodpovědnost za svá rozhodnutí -pochopení významu dodržování určitých pravidel **ENV** – ochrana přírody před nebezpečnými látkami **OSV** – pomoc ostatním, mezilidské vztahy, sebepoznání	**Prv** – zásady bezpečného chování – adekvátní reakce na pokyny dospělých **Čj** – dialogy, dramatizace, adresa **Tv** – pravidla hygieny – bezpeč. chování – adekvátní reakce v situaci úrazu spolužáka – bezpečný cvičební prostor – bezpečnost při přípravě a ukládání nářadí, náčiní – 1. pomoc v podmínkách Tv – plavecká výuka – prvky sebezáchovy a dopomoci tonoucímu **Pč** – pořádek na pracovním místě – zásady hygieny	Plavecký výcvik – 10 lekcí
	zajištění pomoci při rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby	- použije linku tísňového volání			
Péče o zdraví a prevence rizik	opakování učiva1. ročníku	- rozezná riziko nebo nebezpečnou situaci a snaží se jí vyhnout			
	základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních	- rozlišuje pojmy nemoc, úraz - dovede poskytnout pomoc			
	rizika úrazovosti, onemocnění	- uvědomuje si tato rizika			
	bezpečné chování v různých živ. situacích, v různém prostředí, při různých činnostech	- neohrožuje svým chováním fyzické a duševní zdraví své ani zdraví jiných - dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích			
Požáry a jejich rizika	základní označování nebezpečných látek	- rozeznává označení nebezpečných látek			
	základní bezpečnostní a výstražné tabulky (nebezpečí úrazu elektr. proudem, výbuchu, ozáření, požáru, poleptání kyselinou a louhem)	- pozná výstražné tabulky			
	příčiny, prevence a nebezpečí vzniku požáru (doma) i mimo domov	- je seznámen s tím, jak se zachovat při požáru			
	správné chování při požáru				
	přivolání pomoci, ohlášení požáru	- používá čísla volání na tísňovou linku			
Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví	pojmy: lhostejnost, přátelství, žalování, pomoc, strach, zbabělost…	- žák si uvědomuje odpovědnost za vlastní zdraví a bezpečnost			
	příklady ze života				
	umět se vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci				

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 3. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
První pomoc	opakování a rozvíjení učiva z předchozího ročníku	- zvládá požít pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních	**OSV –** pomoc ostatním, rozhodovací dovednosti, řešení krizových situací **VDO –** zodpovědnost za svá rozhodnutí **OSV –** řešení krizové situace, rozhodovací dovednosti **–** mezilidské vztahy, komunikace, sebepoznání, spolupráce **MUV –** lidské vztahy – empatie, dodržování pravidel slušného chování, potírání projevů šikany, jedinečnost každého člověka	**Prv –** nebezpečí v nejbližším okolí, dodržování preventivních návyků, zásady bezpečného chování, obezřetnost při setkání s neznámými lidmi, adekvátní reakce na pokyny dospělých při mimoř. událostech, žádost o pomoc **Tv –** pravidla hygieny a bezp. chování **–** plavání – zákl. plavecká výuka, prvky sebezáchovy a dopomoci tonoucímu **–** turistika a pobyt v přírodě **Pč –** zásady hygieny a bezpečnosti	
Mimořádné události	seznámení se s pojmem	- rozpozná mimořádnou událost			
	nejčastější mimořádné události (povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek…)	- chová se účelně v případě mimořádné události			
	varování před nebezpečím (způsoby varování + varovný signál VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA)	- rozezná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén)			
	zásady volání na tísňové linky	- volí správná čísla na tísňovou linku, domů, do školy			
	dopady bezdůvodného volání na tísňové linky	- dovede zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky			
	rozpoznání označení uzávěrů vody, plynu, elektřiny	- rozlišuje označení uzávěrů vody, plynu, elektřiny			
Požáry	modelové situace způsobů chování při požárech	- chová se účelně v případě požáru, použije číslo na tísňovou linku			HASÍK
	nebezpečí zábavné pyrotechniky	- nepodceňuje nebezpečí zábavné pyrotechniky			
Péče o zdraví a prevence rizik	bezpečné chování v různých živ. situacích a různých prostředcích včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví	- vyhodnocuje následky svého jednání - je seznámen s tím, jak se zachovat, když se ztratí - hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby			Plavecký výcvik **–** 10 lekcí
	nebezpečí tmy, chování při setkání s cizím člověkem	- chová se obezřetně při setkání s cizím člověkem			
	riziková chování (šikana, drogy, fyzické a duševní násilí, agresivita) a jejich možný dopad na zdraví pomoc v nouzi	- uvědomuje si dopad rizikového chování na zdraví - pomůže druhým v nouzi			

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 4. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví	opakování a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků (diskuze, poznatky, zkušenosti)	- zvládá učivo z předešlých ročníků	**OSV** – rozvoj schopností, poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – porozumění sobě samému a druhým **MEV** – učí žáky orientovat se ve složitém světě **VDO** – vede k posilování vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí a aplikaci jejich důsledků **ENV** – porozumění vztahům člověka k přírodě a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí	**Jč** – rozvoj řeči, spolupráce, dialogy, adresa **Vl** – práce s mapou, plánem města, orientace v krajině, světové strany – lidské sídlo, město, vesnice **Př** – odhad vzdáleností, měření vzdáleností – chraňme přírodu – les – význam lesa **Vv** – plány, náčrty **Tv** – bezpečný pohyb v přírodě – hra podle pravidel – bezpečnost, záchrana, vhodné a bezpečné chování při různých činnostech **Pč** – zásady hygieny a bezpečnosti	Dopravní výchova
	vysvětlení významu pojmů, poznávání cizího prostředí, strach, stres, zbabělost apod.	- dokáže vysvětlit pojmy strach, zbabělost, statečnost			
	evakuace (obecně)	- vysvětlí pojmy evakuace, mimořádná událost - dokáže použít čísla na tísňovou linku volání - bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu školy v případě rizikových situací (nouzové východy, únikové cesty)			
	označení uzávěrů, rozvody plynu, vody, elektřiny, označení východů (ve škole)	- rozezná označení uzávěru plynu a vody (ve škole)			
	bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředích, včetně mimořádných událostí	- aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích			
	rizika letních prázdnin	- chápe rizika letních prázdnin			
	nález neznámého předmětu, látky, munice, sloupy a stožáry elektrického vedení	- chová se účelně při nálezu neznámého předmětu, munice, látky…			
Požáry a jejich rizika	příčiny vzniku požárů	- pojmenuje možné příčiny vzniku požáru			
	požáry v přírodě, lesní požáry	- určí zásady chování při vzniku požáru			
	největší rizika požárů	- zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm			
Péče o zdraví a poskytování první pomoci	různý obvazový materiál a technika vzhledem k poraněné části těla, nácvik	- poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetření popáleniny a opařeniny) - zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu			
	rizika u vody (bazény, vodní plochy, řeky), přecenění sil, skok do neznámé vody, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách	- je si vědom rizik spojených s vodou - přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího			

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 5. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Integrovaný záchranný systém	složky, význam ve vztahu k řešení mimořádných událostí (obecně)	- charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému	**MEV** – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality **OSV** – sebeorganizace – sociální rozvoj (poznávání lidí) – morální rozvoj (řešení problémů a schopnost rozhodnout se) – hodnoty a postoje **VDO** – vede k posilování vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí a aplikaci jejich důsledků **MUV** – lidské vztahy (empatie)	**Vl** – okolní krajina (orientační body a linie) – Evropa - cestování **Př** – využívání poznatků o lidském těle – orgánové soustavy – návykové látky a zdraví – ochrana přírody (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí) **Tv** – bezpečný pohyb v přírodě – hra podle pravidel – bezpečnost, záchrana, vhodné a bezpečné chování při různých činnostech **It** – zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Exkurze – záchranný integrovaný systém
Požáry a jejich rizika	evakuace (obecně)	- rozpozná co je to evakuace, mimořádná událost - používá čísla na tísňovou linku volání - bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu školy v případě rizikových situací (nouzové východy, únikové cesty)			
	způsoby chování při požárech, možnosti hašení požáru	- rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár, jakým způsobem má hasit určitý druh požáru			
	hasicí přístroje (obecně)	- získá obecné informace o hasicích přístrojích			
	evakuace při požáru, nácvik evakuace	- zvládá evakuaci (chápe, jak se má za dané okolnosti chovat)			
	evakuační plán – význam, nákres evakuačního plánu (doma)	- je seznámen s plánem evakuace, dokáže se podle něj orientovat			
	úniková cesta, význam značek označujících únikové cesty	- řídí se značkami označující únikové cesty			
Péče o zdraví a poskytování první pomoci	přivolání pomoci, nahlášení události (praktický nácvik)	- v modelové situaci uplatní správný postup přivolání pomoci, nahlášení události			
	prevence rizik letních a zimních sportů (cyklistika, vodní sporty, bruslení, lyžování – výzbroj, výstroj)	- rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby - zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu			
	rizika otrav, jejich příčiny a příznaky (léky, houby, jedovaté rostliny, alkohol, cigarety, drogy)	- je seznámen s riziky otrav, pozná jejich příznaky			
	rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů	- v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví	vysvětlení pojmů skutečné hodnoty, přátelství, lhostejnost, diskriminace, šikana (obecně), kyberšikana (obecně), násilí fyzické a psychické, linka bezpečí, dobrý příklad, ochrana slabších, dobrý skutek	- rozumí uvedeným pojmům a dokáže své znalosti úspěšně aplikovat v praxi			
	rizika a možné dopady – nevhodné dotyky, obtěžování, fotografování	- získá základní právní vědomí - řekne ne na nevhodné návrhy - pozná zneužívající osobu blízkou, ale i neznámou - rozezná rizikové situace			
	nebezpečí internetu	- rozpozná internetové stránky s nebezpečným obsahem a nenavštěvuje je			

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 6. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Klasifikace mimořádných událostí	Mimořádné události: způsobené přírodními silami, způsobené lidskou činností Havárie	- dokáže definovat mimořádnou událost, charakterizuje rizika jejich vzniku - rozdělí mimořádné události podle příčin vzniku - uvede příklady mimořádných událostí - dokáže definovat havárie - popíše základní činnosti při mimořádných událostech a haváriích	**OSV** – schopnost sebepoznání, **ENV** – člověk a prostředí	**Ov** – solidarita mezi lidmi **Z** – přírodní síly **F** – převody jednotek	
Varovné signály	Důvody a způsoby varování obyvatelstva, druhy varovných signálů, činnost při vyhlášení varovných signálů Varovný signál VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA	- uvede příklady událostí pro vyhlášení varovného signálu - rozená sluchem jednotlivé druhy signálů - popíše činnosti při vyhlášení signálů - dokáže reagovat na vyhlášení signálu VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA	**OSV** – řešení problémů		
Evakuace, ukrytí	Vyhlášení a průběh evakuace, evakuační shromaždiště Evakuační zavazadlo Ukrytí, úkryty, nouzové ukrytí	- zná teoreticky i prakticky činnosti při vyhlášení evakuace - dokáže vyjmenovat věci patřící do evakuačního zavazadla - zná druhy úkrytů a způsoby ukrytí, dokáže využít improvizované ukrytí	**OSV** – mezilidské vztahy **MEV** – mediální sdělení	**Ov** – vzájemná pomoc	
Péče o zdraví Poskytování první pomoci	Příčiny vzniku úrazů, druhy úrazů Zasady poskytování první pomoci, polohování a transport zraněných Dopravní nehody	- dokáže definovat příčiny vzniku zranění, rozeznat a popsat různé druhy zranění - umí poskytnout adekvátní první pomoc - dokáže uvést do protišokové, autotransfuzní a stabilizované polohy - ví, jak se zachovat při dopravní nehodě - prakticky provede nepřímou masáž srdce - popíše prevenci úrazů, nehod a jejich následků	**OSV** – kreativita	**F** – jednoduché stroje **Př** – stavba těla	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Podpora a ochrana fyzického i duševního zdraví	Druhy a formy šikany, prevence šikany Kiberšikana, její projevy a formy, nebezpečí na internetu Skupiny návykových látek, protidrogová prevence	- definuje projevy šikany a ví, jak se zachovat při výskytu šikany - zná zásady bezpečného používání intrnetu, umí ochránit své soukromí - uvede skupiny nejrozšířenějších návykových látek, chápe nebezpečí plynoucí z jejich používání - dokáže používat protidrogová prevenční opatření - rozezná rozdíl mezi činností pravidelnou a momentálně prováděnou - vyjádří rozdíl správnou gramatickou strukturou a příslovcem času	**OSV** – mezilidské vztahy	**It** – počítačová gramotnost	.

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 7. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Požáry a jejich rizika	Hořlavé látky a jejich třídění, princip hoření Příčiny vzniku požárů jejich třídění Prevence požárů, způsoby hašení a druhy hasicích přístrojů Nebezpečí zábavní pyrotechniky a manipulace s hořlavými látkami	- dokáže rozlišit hořlavé a nehořlavé látky, hořlavé rozdělí do tříd podle nebezpečnosti. - uvede příčiny vzniku požárů a zásady chování při požárech - ví jak předcházet požárům a jak spolupracovat s HZS - pozná druhy hasicích přístrojů a zná jejich použití - chápe nebezpečí při zacházení s hořlavou látkou nebo pyrotechnikou	**OSV** – komunikace	**F** – energie **Z** – vlivy počasí, životní prostředí **Ov** – vzájemná pomoc mezi lidmi	
Poskytování první pomoci Péče o zdraví	Druhy poranění a podle mechanismu vzniku a poraněné části těla Poskytnutí první pomoci při krvácení, zlomenině, otravě, popáleninách i zástavě životních funkcí Praktický nácvik resuscitace Zásady prevence úrazů a péče o zdraví	- pozná zranění a zařadí ho do skupiny podle části těla, vzniku a závažnosti. - prakticky ošetří zranění, postupuje podle závažnosti - dokáže prakticky provést nepřímou masáž srdce - zná vliv užívání alkoholu, drog, cigaret a dalších návykových látek na vznik úrazů - uvede možnosti předcházení úrazům a popíše zásady zdravého životního stylu	**OSV** – kreativita	**Př** – živé organismy **Tv** – činnost ovlivňující zdraví **Pč** – práce s tech. materiály	
Ochrana fyzického a duševního zdraví	Klasifikace návykových látek, jejich vliv na duševní i fyzické zdraví Agresivní chování a prevence násilí Skupiny sociální a asociální, jejich vliv na členy, postavení ve skupině	- uvede příklady nejčastěji užívaných návykových látek - zná negativní vliv užívání návykových látek na fyzické i duševní zdraví - ví, jak se zachovat při styku s agresivním chováním, rozliší mezi agresorem a obětí - uvede, jak správně trávit volný čas, dokáže odhalit asociální chování - vyhledává a třídí informace o městě, vlastním bytě	**OSV** – poznání lidí, komunikace, **VMEGS** – lidské vztahy		

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 8. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Integrovaný záchranný systém	Složky IZS Funkce IZS Tísňové volání, důležitá telefonní čísla, způsob komunikace na tísňových linkách	- dokáže vyjmenovat složky IZS a jejich spolupráci - definuje poslání IZS a uvede příklady jeho nasazení - zná čísla tísňového volání a prakticky předvede komunikaci se složkami IZS - rozliší základní a ostatní složky ISZ - ví, co jsou to záchranné a likvidační práce	**OSV** – komunikace, kooperace	**Ov** – organizace lidské společnosti **Př** – životní prostředí **Pč** – práce s materiály	
Havárie antropogenní Havárie s únikem nebezpečných látek Havárie jaderných zařízení	Nejčastější antropogenní havárie, jejich dopad na zdraví a životní prostředí Označování nebezpečných látek, jejich znaky a projevy při šíření Příčiny úniku radioaktivních látek, vliv ionizujícího záření na člověka, chování při radiační havárii	- charakterizuje antropogenní havárie, zná jejich nejčastější příčiny a vliv na život - uvede třídy nebezpečných látek a způsob jejich značení - popíše význam bezpečnostních a výstražných tabulek, ví, jak se podle nich chovat - popíše charakteristické příznaky šíření nejběž-nějších jedovatých látek, popíše zásady chování při havárii s únikem nebezpečných látek - uvede příklady jenznámějších jaderných havárií, popíše účinky jednotlivých druhů záření na člověka, ví, jak se chovat při radiační havárii	**OSV** – seberegulace **ENV** – člověk a životní prostředí	**Ch** – jedovaté a radioaktivní látky **Z** – eneretika **F** – skupenství látek **Ov** – životní prostředí	
Individuální ochrana	Základní pravidla ochrany zdraví a majetku za mimořádných událostí Zásady a prostředky improvizované ochrany	- popíše, jak se chránit při různých haváriích a při výskytu různých nebezpečných látek - uvede způsoby informování obyvatelstva v případě nebezpečí a evakuace - uvede prostředky improvizované ochrany a prakticky předvede jejich použití - uvede, jak prakticky využít k ochraně přírodní i lidské výtvory - vyhledává a třídí informace o městě, vlastním bytě		**Tv** – hry **Z** – mezinárodní vztahy **Vz** – životní styl	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Terorismus Extremismus	Důvody šíření terorismu v současnosti Formy a typy terorismu Projevy terorismu a možnosti ochrany	- definuje nebezpečí terorismu pro současný globální svět - chápe spojitost mezi extremismem a teorismem - popíše projevy terorismu na příkladech - zná, jak se zachovat v případě podezřelých zásilek, anonymních oznámení, ohrožení výbušnou látkou - definuje kybernetický terorismus, rozezná jeho projevy a ví, jak se bránit	**VMEGS** – Evropa a svět **OSV** – schopnost poznávání	**Z** – Mezinárodní vztehy) **Ov** – náboženství, kulturní rozdíly **Ch** – prvky	
Poskytování první pomoci Peče o zdraví	Praktický nácvik zajištění základních životních funkcí Poranění páteře Úrazy elektrickým proudem Zásady záchrany tonoucího První pomoc při intoxikaci	- prakticky provede nepřímou masáž srdce a uvede postiženého do potřebné polohy - uvede nejčastější příčiny poranění páteře, prakticky rozezná příznaky a poskytne první pomoc - uvede příznaky poranění elektrickým proudem, zná zásady první pomoci a prakticky je aplikuje - předvede, jak dostat tonoucího z vody a poskytne první pomoc na souši - vyjmenuje látky způsobující intoxikaci, popíše příznaky a zná zásady poskytování první pomoci intoxikovaným	**OSV** – kreativita, komunikace	**Př** – lidské tělo **Tv** – fyzický rozvoj	

Vzdělávací oblast: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 9. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	Mimořádné události způsobené klimatickými a dalšími přírodními vlivy Zásady chování při mimořádných událostech způsobených různými příčinami	- charakterizuje mimořádné události způsobené srážkovými jevy, vichřicí, suchem, teplotami, sesuvy půdy - specifikuje zásady chování při působení různých přírodních sil - uvede příklady nejznámějších mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy - zná způsoby informování obyvatelstva při ohrožení i propuknutí - zná funkci IZS za těchto mimořádných událostí	**OSV** – rozhodovací dovednosti **ENV** – problémy životního prostředí	**Z** – klimatologie **Ov** – spolupráce lidí	
Přežití v přírodě	Způsoby orientace v neznámém terénu Stavba improvizovaného přístřešku, rozdělávání ohně Využití rostlin a živočichů pro přežití v přírodě Nenahraditelná pitná voda Ochrana před nebezpečnou zvěří	- prakticky předvede, jak využít k orientaci přírodní i lidské výtvory - dokáže se přemisťovat pomocí pochodového úhlu - dokáže vystavět improvizovaný přístřešek z přírodních materiálů - vyjmenuje rostliny, které lze v různých ročních obdobích použít jako potravu pro přežití - zná zásady, jak nakládat s pitnou vodou a jak ji v přírodě vyhledávat - vyjmenuje člověku nebezpečná zvířata žijící v ČR a uvede způsoby ochrany proti nim - zná zásady chování v přírodě	**OSV** – sebepoznání **ENV** – člověk a prostředí	**Př** – živá příroda **Pč** – práce s materiály **Z** – orientace v terénu **M** – geometrie **Tv** – fyzická zdatnost	
Prevence úrazu Poskytování první pomoci	Chování při dopravních nehodách Úrazy elektrickým proudem Poranění kosti, kloubů a svalů Civilizační choroby a kolapsové stavy	- prakticky zvládne nahlásit dopravní nehodu - zná postup řešení následků dopravní nehody - rozliší druhy zranění a poskytne adekvátní první pomoc - uvede nebezpečí práce s elektrickým proudem, dokáže prakticky poskytnout první pomoc zasaženým osobám - vyhledává a třídí informace o městě, vlastním bytě - uvede druhy zlomenin a prakticky poskytne adekvátní první pomoc - rozezná rozdíl mezi distorzí a luxací, prakticky poskytne adekvátní první pomoc - popíše poranění svalů a šlach, poskytne první pomoc - uvede důvody vzniku civilizačních chorob, jejich léčení a prevence	**OSV** – komunikace kooperace, schopnost poznávání	**Př** – lidské tělo **F** – elektřina **Tv** – fyzická zdatnost	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Prevence fyzického a duševního násilí	Násilí na dívkách a slabších jedincích Prevence působení hnutí a sekt Protidrogová prevence	- uvede příklady fyzické i psychické šikany - ví, jak se zachovat v případě útoku na slabší jedince - vyjmenuje nejznámější sekty a hnutí, uvede strategie jejich působení a způsoby obrany proti němu - zná negativní důsledky užívání návykových látek - charakterizuje skupiny návykových látek - ví, koho a jak informovat v případě potřeby	**OSV** – poznávání lidí, praktická etika	**Ov** – mezilidské vztahy **Vz** – šikana **Př** – civilizační choroby	

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika:

Základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 1. stupni ZŠ je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou i etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Základním cílem zařazení dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, rozvoj klíčových kompetencí žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své a bezpečnost i zdraví jiných. Dále jde o výchovu k toleranci a ohleduplnosti k ostatním. Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení dětí a vést následně k snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu.

Základním smyslem zařazení dopravní problematiky na 2. stupni ZŠ je další rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik v silničním provozu a přijetí etických norem chování. Dále pak rozvoj životních kompetencí pedagogů, jejich další vzdělávání, výměna zkušeností, jejich cílené působení i mimo rámec ZŠ – vůči rodičům a veřejnosti v lokalitě školy.
Cílem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 2. stupni ZŠ je prohlubovat a upevňovat znalosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni. Dále rozvíjet poznání a obohacovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky. Položit základy pro utváření vztahů mezi účastníky silničního provozu, orientaci v nich a pěstování správných reakcí, vedoucích k bezpečnosti vlastní i okolí, rozvíjet základy první předlékařské pomoci a připravit žáky na získání řidičského oprávnění pro malé motocykly a další skupiny. Rozvíjet klíčové kompetence s důrazem na úctu ke zdraví, k odpovědnému chování a odpovědnosti za své zdraví, k toleranci a ohleduplnosti k ostatním a na svoji bezpečnost.

Klíčové kompetence a strategie

Kompetence k učení
- rozlišujeme procesy učení a hodnocení
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů
- rozvíjíme využívání co největšího množství zdrojů informací
- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle

Kompetence komunikativní
- rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro komunikaci mezi žákem a učitelem, mezi žáky
- žákům umožňujeme, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupy
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na ostatní
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vyžadujeme dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků formou skupinové a individuální práce
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- umožňujeme žákům pracovat ve výuce se studijními materiály a zdroji

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova **1. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Silniční provoz Chodník Silnice	Účastníci silničního provozu Pojmy v silničním provozu (chodník, silnice, přechod pro chodce) Na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku) Na silnici (chůze po silnici, reflexní doplňky)	- uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici	**OSV** – výchova k samostatnosti, smyslové vnímání **VDO** – důsledky svého chování, dodržuje stanovená pravidla	**Prv** – ve škole – hry **Vv** – postava v pohybu **Čj** – na výletě	
Místo pro hru	Vhodná a nevhodná místa pro hru	- rozlišuje bezpečná/nebezpečná místa pro hru			
Přecházení	Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu	- bezpečně překoná silnici			
Cestování	Jízda autem (nástup, výstup, zádržné systémy)	- prokáže znalost správného cestování autem			
Cesta do školy	Bezpečná cesta do školy Nebezpečná místa	- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy			

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova **2. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Silniční provoz	Vztahy mezi účastníky SP (chodec, cyklista, dopravní prostředek)	- vnímá a chápe souvislosti			
Chodník **Stezka pro chodce**	Na chodníku, na stezkách (správné chování, vztahy mezi účastníky) Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen)	- správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce - rozeznává vybrané značky			
Silnice	Základní pravidla chůze po silnici Reflexní doplňky Krajnice a její nástrahy	- správně používá pravidla pohybu po silnici - používá reflexní doplňky			
Místa pro hru	Kde si hrát (správná/nesprávná místa ke hře)	- rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru			
Přecházení	Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu Přecházení silnicep o přechodu se světelnými signály	- bezpečně překoná silnici bez i se světelnými signály			
Cestování	Jízda autem (výstup, nástup, zádržné systémy, autosedačka) Cesta dopravními prostředky Vztah mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích	- při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky			
Cesta do školy	Pravidla bezpečné cesty do školy Konkrétní situace a nebezpečí	- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy - zvládá modelovat situace „sám domů“			

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova **3. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Na chodníku	Pravidla chůze po chodníku Kdo je chodec (brusle, koloběžka apod.) Vztahy mezi účastníky na stezkách Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen)	- reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu - rozeznává vybrané značky	**VDO** – zodpovědnost za svá rozhodnutí – dodržování pravidel **OSV** – pomoc ostatním (např. slepci při přecházení)	**Prv** – cesta do školy **Pč, Vv** – dopravní značky **Tv** – semafor, hra na autíčka, bezpečné chování **Vv** – dopravní prostředky	
Silnice	Pravidla chůze po silnici (jednotlivci, skupiny) Vidět a být viděn Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě) Značky (Silnice pro motorová vozidla, Dálnice)	- zvládá pravidla pohybu po silnici - používá reflexní doplňky a zná jejich dopad - rozezná vozidla s právem přednosti v jízdě - rozeznává vybrané značky			
Místo pro hru	Silnice a chodník Hřiště a cesta na něj Obytná zóna a její pravidla Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka, ochrana – přilba, chrániče)	- zná bezpečnou cestu na hřiště - ovládá pravidla jízdy na bruslích, koloběžce a používá je			
Přecházení	Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu Přecházení silnice s více pruhy Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály Přecházení mezi zaparkovanými auty Přecházení po přechodu s kolem	- bezpečně překoná silnici v různých situacích			
Cestování autem	Pravidla chování na parkovišti Nástup – výstup Odpovídající místo k sezení Zádržné systémy – autosedačka, poutání	- uplatňuje bezpečné chování při cestování autem			
Cesta dopravními prostředky	Druhy dopravních prostředků a jejich specifika Pravidla chování na zastávce	- v modelových situacích a akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách			
Cesta do školy	Poslouchej, dívej se, přemýšlej	- reaguje na konkrétní situace - včasně posoudí a vyvodí bezpečné chování - umí nalézt správné řešení situace			

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova **4. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Výbava jízdního kola a cyklisty	Povinná a doporučená výbava kola a cyklisty Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu	- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě	**VDO** – pochopení významu řádu, pravidel a zákonů **OSV** – rozvoj tělesné stránky – hodnoty dodržování pravidel **OČMU** – bezpečnost, orientace ve městě	**Čj** – popis, sloh – rozbor telefonování, vzkaz na záznamník, dramatická výchova **Vl** – vycházka, plány **M** – tvary značek **Vv** – kresba	Dopravní hřiště – městská policie
Způsob jízdy na kole	Technika jízdy Přeprava zavazadel	- prokáže bezpečný pohyb na kole			
Bezpečná cesta	Místa pro jízdu na kole (stezka pro cyklisty, obytná zóna)	- vybere bezpečné místo pro pohyb na kole			
Cyklista na silnici	Základní pravidla bezpečné jízdy po silnici Jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění Vedení kola, vyjíždění do silnice Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu Značky	- jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky - zvládá techniku jízdy, umí využít znamení pro změnu směru jízdy - rozeznává vybrané značky			
Cyklista na křižovatce	Druhy křižovatek a kruhový objezd Vztahy mezi účastníky silničního provozu				
Rodinný cyklistický výlet	Plánování trasy a výbava na cestu Cyklista v dopravních prostředcích Způsob jízdy ve skupině	- naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty, dopravních prostředků - posoudí rizika cesty			
V ohrožení	Zásady správného chování v krizových situacích (důležitá spojení)	- v modelových situacích prokáže znalost chování v krizových situacích			

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova 5. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Na chodníku	Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku Vztahy mezi účastníky silničního provozu	- bezpečně ovládá pravidla chodce	**OSV** – řešení problémů, rozhodovací dovednosti, sebepoznání, výchova k samostatnosti, komunikace **VDO** – zodpovědnost za svá rozhodnutí, důsledky chování, dodržování stanovených pravidel	**Čj** – sloh – vyprávění (cesta do školy; popis kola a výbavy cyklisty; chování v dopravních prostředcích) **M** – projekt, dopravní nehody **Př** – vycházka – křižovatky a nebezpečná místa, využití dětského hřiště a cyklostezek	
Výbava jízdního kola a cyklisty	Potřeba správné výbavy kola a cyklisty Odpovědnost cyklisty	- bezpečně zná povinnou i doporučenou výbavu kola i cyklisty			
Chodec a cyklista na silnici	Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce Pravidla jízdy za snížené viditelnosti Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek	- bezpečně ovládá pravidla cyklisty			
Bezpečná jízda	Technika jízdy Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici	- bezpečně ovládá své kolo			
Cyklista na křižovatce	Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky Vztahy mezi účastníky silničního provozu	- správně řeší dopravní situace na křižovatkách - poznává vztahy účastníků silničního provozu			
Volný čas a sportovní aktivity	Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ, obce)	- rozeznává bezpečná/nebezpečná místa pro volnočasové aktivity			
Přecházení silnice	Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i momo něj	- bezpečně používá pravidla pro překonání silnice			
Cestování dopravními prostředky	Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky Pravidla při jízdě autem Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy	- zná ohleduplné chování a osvojuje si ho			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Prázdniny	Zásady bezpečného chování v době volna a cestování	- dokáže rozpoznat nebezpečí - snaží se zachovat adekvátně k situaci		**Čj** – sloh – bezpečné prázdniny **Vv** – kresba dopravních značek	
Nebezpečí	Krizové situace (možnosti, řešení, důležitá spojení)	- snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu			
Dopravní značky	Odpovídající značky pro jednotlivé celky	- rozeznává dopravní značky			
První pomoc	Základy první předlékařské pomoci	- seznamuje se se základními pravidly první předlékařské pomoci			

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Na chodníku	Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku Vztahy mezi účastníky silničního přechodu	- ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi - vysvětlí bezpečné chování z pohledu chodce i cyklisty - zvládá své reakce, správně reaguje na chování ostatních	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – člověk a jeho svět, komunikace, kooperace **VDO** – občanská společnost a škola (hry podle pravidel) **MUV** – lidské vztahy **OSV** – sociální rozvoj, morální rozvoj (schopnost rozhodnout se, řešení problémů)	**Z** – mapy (práce s turistickou mapou), vycházky, exkurze **Tv** – hra podle pravidel, bezpečnost **Ov** – dodržování pravidel, odpovědnost, etická stránka chování v silničním provozu	
Přecházení křižovatky	Pravidla překonání křižovatky ve městě i mimo něj (překonání různých typů křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie)				
Chodec a cyklista na silnici	Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na silnici Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu				
Cesta dopravními prostředky	Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky	- chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách - dodržuje povinnosti spolujezdce v autě (zádržné systémy)			
Volný čas a sportovní aktivity	Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality, konkretizace podle lokality ZŠ, obce)	- posoudí situaci, rozezná bezpečné lokality			
Dopravní značky	Odpovídající značky pro jednotlivá témata	- rozlišuje dopravní značky a zná jejich význam			

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Výbava kola a cyklisty	Výbava kola/cyklisty, doplňky pro bezpečnou jízdu Odpovědnost cyklisty, bezpečné a ohleduplné chování	- chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty - používá správnou výbavu - orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu		**Čj** – vypravování **Ov** – ochrana člověka za mimořádných okolností (dopravní nehody) **Z** – NH - 3. sektor – druhy dopravy – pohyb na dálnici	
Bezpečná jízda	Technika jízdy, její pravidla mimo silnici	- vysvětlí bezpečné chování z pohledu cyklisty			
Cyklista na silnici	Pravidla bezpečné jízdy Pravidla za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek	- ovládá pravidla bezpečné jízdy na silnici			
Cyklista na křižovatce	Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky Vztahy mezi účasníky silničního provozu Křižovatka řízená příslušníkem policie	- bezpečně překonává křižovatky v různých situacích - dbá ohleduplnosti vůči ostatním účastníkům silničního provozu			
Prázdniny	Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování Krizové situace (důležitá spojení, oprava jízdního kola) Základy poskytnutí první předlékařské pomoci Specifika prázdninových oblastí pro trávení dnů volna	- ovládá zásady bezpečného cestování (zádržné systémy) - poradí si se základní údržbou kola - poskytne první předlékařskou pomoc - dokáže specifikovat lokality pro trávení volných dnů			
Dopravní značky	Odpovídající značky pro jednotlivá témata	- rozlišuje dopravní značky a jejich význam			
Dopravní nehoda	Prevence dopravních nehod Chování při dopravní nehodě Nadměrné riziko Telefonní čísla	- vyjmenuje některé běžné chyby řidičů i dalších účastníků silničního provozu - rozeznává chybné chování - dokáže řešit nebezpečnou situaci - vlastní postoj k dopravní nehodě (přeceňování sil)			

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Chodec	Role chodce v silničním provozu (odpovědnost, chování, vztahy mezi účastníky silničního provozu) Přestupky chodců	- vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života své osoby i druhých	**OČMU** – doprava	**Ov** – doprava – člověk ve společnosti (pravidla chování) **Tv** – rozvoj individuálních dovedností **Vv** – obrazce **Čj** – slohová práce **Cj** – rozšiřování slovní zásoby **Inf** – práce s internetem **Z** – mapa města, obce **M** – souměrnost	
Cyklista	Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost, chování, vztahy mezi účastníky silničního provozu) Přestupky cyklistů	- aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě - charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti			
Dopravní značky	Odpovídající značky pro daná témata	- vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi			
Chování veřejnosti	Přístup veřejnosti k bezpečnosti v silničním provozu – etická stránka chování v silničním provozu				

Vzdělávací oblast: Dopravní výchova **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Chodec	Zážitkové akce, projekty	- používá své znalosti a dovednosti v praxi		Ov-osobní bezpečí -právní minimum Pč-práce s materiály Ov-předložky místa -popis cesty Z-práce s mapou, exkurze Vv-člověk, lidské tělo INF-vyhledávání informací na internetu Vz-dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví F-motory -náklady na provoz	
Cyklista	Zážitkové akce, projekty	- orientuje se v základní legislativě související s tématem dopravy			
První předlékařská pomoc	Spolupráce s odborníky Návštěva centra záchranářů	- interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu			
Můj první řidičák	Zopakování, upevnění znalostí a dovedností Znalostní testy, závěrečná zkouška	- chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob - uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace			
Dopravní nehoda	Záznam o dopravní nehodě	- umí vyplnit záznam o dopravní nehodě, vytvořit nákres nehody			

Vzdělávací oblast: Finanční gramotnost **1.stupeň – 1.období**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Peníze	Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení Banka jako správce peněz	- odhadne a zkontroluje cenu nákkupu a vrácené peníze -používá peníze v běžných situacích	OSV – řešení problémů, rozhodovací dovednosti, řešení krizové situace VDO – zodpovědnost za svá rozhodnutí – pochopení významu dodržování určitých pravidel	Vl – příjmy a výdaje domácnosti, rozpočet, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky M – slovní úlohy	
Finanční produkty	Spoření, půjčky	- vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy			
Hospodaření domácnosti	Příjmy a výdaje domácnosti, rozpočet Nárok na reklamaci	-na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje			

Vzdělávací oblast: Finanční gramotnost **1.stupeň – 2.období**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Peníze	Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení Banka jako správce peněz	- odhadne a zkontroluje cenu nákkupu a vrácené peníze -používá peníze v běžných situacích	OSV – řešení problémů, rozhodovací dovednosti VDO- uvažování o problémech -zodpovědnost za svá rozhodnutí	M – početní operace v oboru 0-1 000 000 – nakupování – odhad – slovní úlohy	Vánoční nákupy Dovolené Bydlení, domov
Finanční produkty	Spoření, půjčky	- vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy			
Hospodaření domácnosti	Příjmy a výdaje domácnosti, rozpočet Nárok na reklamaci	-na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje			

Vzdělávací oblast: Finanční gramotnost **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Peníze	Nakládání s penězi, tvorba ceny, inflace	- na příkladech ukáže vhodné použití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	Ov – hospodaření domácnosti D – vývoj peněz v letech, století	M – desetinná čísla (slovní úlohy)	
Finanční produkty	Služby bank, aktivní a pasivní operace Produkty finančního trhu pro investování a získání prostředků Pojištění Úročení	- uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení - uvede a porovná způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) - uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít			
Hospodaření domácnosti	Rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti Základní práva spotřebitelů	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší jednorázové a pravidelné příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu			

Vzdělávací oblast: Finanční gramotnost **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Peníze	Nakládání s penězi, tvorba ceny, inflace	- na příkladech ukáže vhodné použití různých nástrojů hotovostního i bezhotovostního placení - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - objasní vlivy poptávky a nabídky na tvorbu ceny a její změny		Ov – majetek a vlastnictví M – procenta a úroky DOM – rozpočet domácnosti, vyúčtování nákupu	
Finanční produkty	Služby bank, aktivní a pasivní operace Produkty finančního trhu pro investování a získání prostředků Pojištění Úročení	- uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení - uvede a porovná způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) - uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít			
Hospodaření domácnosti	Rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti Základní práva spotřebitelů	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší jednorázové a pravidelné příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu			

Vzdělávací oblast: Finanční gramotnost **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Peníze	Nakládání s penězi, tvorba ceny, inflace	- na příkladech ukáže vhodné použití různých nástrojů hotovostního i bezhotovostního placení - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - objasní vlivy poptávky a nabídky na tvorbu ceny a její změny		Čj – úvaha D – vývoj peněz ve staletích Ov – hospodaření Z – hospodářství Evropy Aj – my family – shopping – restaurant Ov – hospodaření F – ceny energií různých společností M – lineární rovnice (slovní úlohy)	
Finanční produkty	Služby bank, aktivní a pasivní operace Produkty finančního trhu pro investování a získání prostředků Pojištění Úročení	- uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení - uvede a porovná způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) - uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít			
Hospodaření domácnosti	Rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti Základní práva spotřebitelů	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší jednorázové a pravidelné příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu			

Vzdělávací oblast: Finanční gramotnost **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Peníze	Nakládání s penězi, tvorba ceny, inflace	- na příkladech ukáže vhodné použití různých nástrojů hotovostního i bezhotovostního placení - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - objasní vlivy poptávky a nabídky na tvorbu ceny a její změny		M – statistika Ov – měnová unie – zaměstnání Čj – úvaha D – vývoj peněz ve Staletích	
Finanční produkty	Služby bank, aktivní a pasivní operace Produkty finančního trhu pro investování a získání prostředků Pojištění Úročení	- uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení - uvede a porovná způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) - uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít		Ov – finanční ústavy Z – hospodářství ČR INF – vyhledávání informací na internetu	
Hospodaření domácnosti	Rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti Základní práva spotřebitelů	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší jednorázové a pravidelné příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu		Ov – vlastnictví F – ceny energií na trhu	

4. UČEBNÍ PLÁNY ŠKOLY

4.1. Učební plán 1. stupně

4.2. Učební plán 2. stupně

UČEBNÍ PLÁN 1. stupně									
vzdělávací oblasti	**vzdělávací obory**	**předměty**	**1. st.**					**časová dotace**	
			1. roč.	**2. roč**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**skuteč.**	**min.**
Jazyk a jazyková komunikace	Čj a literatura	Český jazyk	10	10	8	7	7	42	33
	Cizí jazyk	Anglický jazyk			3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	4	5	5	5	5	24	20
Informač.a komunikač. technologie	Informační a komunikační technologie	Informační technologie					1	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prvouka	2	2	3			7	12
	Přírodověda	Přírodověda				2	1	4	
	Vlastivěda	Vlastivěda				2	2	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Disponobilní časová dotace									16
Týdenní hodinová dotace			21	22	24	25	26	118	

UČEBNÍ PLÁN 2. stupně									
vzdělávací oblasti	**vzdělávací obory**	**předměty**	**2. st.**				**časová dotace**		
			6. roč	**7. roč**	**8. roč.**	**9. roč.**	**skuteč.**		**min.**
Jazyk a jazyková komunikace	Čj a literatura	Český jazyk	5	5	4	4	18		15
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
		Ruský jazyk		2	2	2	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	4	5	5	4	18		15
Informač. a komunikač. technologie	Infor. a kom. tech.	Informační technologie	1			1	2		1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8	12	11
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	1	7	27	21
	Chemie	Chemie			2	2	4		
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	1	2	7		
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2	8		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví			1	1	2	10	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti	1	1	1		3		3
Volitelný předmět			1	0	2	2	5		
Disponobilní časová dotace								18	24
Týdenní hodinová dotace			**29**	**30**	**32**	**31**		**122**	**122**

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk

5.1.2. Anglický jazyk

5.1.3. Ruský jazyk

5.1.1. Vyučovací předmět:

ČESKÝ JAZYK zkratka: **Čj**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Tato vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Cílem jazykové výuky je podpora rozvoje jazykových kompetencí, kultivace jazykových dovedností a jejich využívání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Předmět je vyučován od 1. – 9. ročníku a je povinný pro všechny žáky. Časovou dotaci pro jednotlivé ročníky uvádíme v tabulce Učební plán pro 1. a 2. stupeň.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

1. **Komunikační a slohová výchova**

Zde se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

2. **Jazyková výchova**

V této části žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Žáci se učí dovednosti porovnáváním různých jevů, hledáním shod a odlišností, tříděním podle určitých hledisek a dospíváním k zobecnění. Český jazyk se tak stává od počátku vzdělávání nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznání.

3. **Literární výchova**

V této části žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnost tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výuka bude probíhat především v kmenových třídách, učebnách školy – počítačové, hudební a ve vzdělávacím centru. Součástí výuky jazyka českého ve všech jeho oblastech je podle možností a vyspělosti žáků návštěva kulturních center města a regionu:

- výstavy
- divadelní představení
- městská knihovna (knihovnické lekce)
- filmové představení
- výchovně vzdělávací pořad
- účast v soutěžích jazyka českého – Olympiáda JČ
- recitační soutěž
- vypsané regionální soutěže

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k rozvoji postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
- k dostatku učebních informačních zdrojů a učebních nabídek
- k propojení informací se skutečným životem
- k práci s informacemi
- k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti
- k vlastnímu úsudku, iniciativě, tvořivosti, zodpovědnosti
- ke komunikační dovednosti, spolupráci, práci v týmu
- k poznávání vlastních možností
- k prezentaci vlastních výsledků
- k práci na projektech
- k poznávání smyslu vlastní práce
- k práci s přiměřeným učivem
- k hodnocení formou zpětné vazby
- k výuce bez situací nerovnosti
- k stanovení dílčích cílů
- k zařazování metod, které podporují zvídavost
- k motivaci dobrými výsledky

Kompetence k řešení problémů

- poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě
- uplatňování mezipředmětových vztahů
- objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů
- uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- řešení problému na základě kritického zhodnocení informací
- podpora netradičních způsobů řešení

Kompetence komunikativní

- vytváření prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky)
- dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních nezdařených aj. názorů)
- základ pro hledání a objevování problémů
- předpoklad poznání sebe a vztahu k jiným
- práce v týmu

Kompetence pracovní
- atmosféra demokracie
- kooperativní učení
- osobní odpovědnost za výsledky společné práce

Kompetence občanské
- učí se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
- učí se demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
- učí se nutnost dodržovat mravní hodnoty, slušné jednání
- učí se vhodnou formou prosazovat své zájmy
- učí se argumentovat

Kompetence sociální a personální
- učí se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
- učí se orientovat ve vlastním citovém životě a v citových vztazích a s pomocí dospělých řešit své citové vztahy
- učí se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
- učí se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
- učí se uvědomit si citovou nevyzrálost v období dospívání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **1. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Všechna písmena české abecedy malá i velká, psací i tiskací, tvary	Jazyková, sluchová a zraková příprava Analyticko-syntetická cvičení Správná technika čtení Dvojhlásky *ou, au* Rozlišení souhláskových skupin Modulace souvislé řeči Zavřená slabika Čtení slov se skupinami *di*, *ti*, *ni*, *dy*, *ty*, *ny*, *dě*, *tě*, *ně*, *bě*, *pě*, *vě*, *mě* Slova se slabikotvorným *r*, *l* Krátké a dlouhé samohlásky	- skládá a rozkládá slova podle sluchu - čte obrázky, slabiky a slova ve sloupcích a řádcích - určí počáteční a poslední hlásku ve slově - přiřadí písmena k obrázkům - pozná jednotlivá písmena ve vztahu k hláskám - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - rozlišuje písmena malá, velká, tiskací a psací - skládá a čte slabiky s danými písmeny - správně řadí slova ve větě - respektuje pravidla rozhovoru - učí se nonverbálnímu vyjadřování - plynule spojuje hlásky do slov - čte krátké texty - správně používá slovní přízvuk - čte předložkové spoje - skládá slova ze skládací abecedy - určuje pravou a levou stranu - rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky - čte jednoduché věty plynule a s porozuměním - reaguje vhodnými otázkami - orientuje se na stránce v knize - doplňuje chybějící písmena do slov - používá vhodné komunikační prostředky při omluvě, žádosti, vzkazu	**OSV** – osobnostní rozvoj (paměť, kreativita, sebepoznání) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace, práce v týmu) **MUV** – lidová slovesnost, multikulturalita, kulturní diference	**M** – počet slabik, slov, psaní číslic, zápis slovních úloh, orientace na ploše a v prostoru **Vv** – obrázková osnova ilustrace pohádky **Hv** – zvuky, tóny a dechová cvičení, délka samohlásek **Tv** – cvičení s říkadly, uvolňovací cviky, pohybové vyjádření, říkánky, Tv chvilky **PRV** – vycházka, témata probíraná v literárních textech **Pč** – modelování a vytrhávání písmen, leporelo	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková, komunikační a slohová výchova	Opakování a prohlubování učiva	- při čtení splývá z písmene na písmeno - dokáže reprodukovat text pomocí návodných otázek			
Psaní	Základní hygienické návyky Technika psaní Psaní slov a vět Autodiktát Psaní velkých písmen ve jménech a na začátku věty Psaní ***.*, *!*, *?*,** na konci věty Opakování učiva	- uvolňuje ruku pomocí kresebných cviků - orientuje se v lineatuře - správně sedí a drží psací potřeby - píše správné tvary písmen - dodržuje správné pořadí písmen - opisuje, přepisuje a píše diktáty v přiměřeném rozsahu - kontroluje svůj vlastní písemný projev - vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou - píše správně opis, přepis, diktát a autodiktát, dbá na úpravu v sešitě			
Literární výchova	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem	- vypráví podle série obrázků - zařadí postavu do správné pohádky - interpretuje obsah pohádky - hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav - rozlišuje dobro a zlo - sestaví z obrázků osnovu - dramatizuje scénu příběhu - reaguje otázkami na vyslechnutý text - přednáší říkadla k hláskám - všímá si ilustrace - navštěvuje divadelní představení - účastní se knihovnických lekcí			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **2. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova	Opakování učiva 1. třídy Abeceda	- vyjmenuje abecedu - řadí slova podle abecedy - vyhledává požadovaný údaj v abecedním rejstříku	**OSV** – osobnostní rozvoj (paměť, kreativita, sebepoznání) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace, práce v týmu) **MUV** – lidová slovesnost, multikulturalita, kulturní diference	**Vv** – zážitek z prázdnin, ilustrace přečteného textu a divadelního představení, výtvarné vyjádření děje, obrázková osnova **Tv** – výchova ke zdraví, Tv chvilky **Hv** – délka samohlásek, sluchová diferenciace hry na rozvoj sluchového vnímání **PRV** – vycházka, exkurze – popis, vyprávění zážitků **Pč** – výroba loutky, výroba přání **M** – zápis slovní úlohy, vytváření slovních úloh na základě zkušeností dětí	
	Věta a druhy vět Slovo a slovní význam	- rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - rozlišuje slova nadřazená, podřazená, souřadná a protikladná			
	Slova mnohoznačná a souznačná Slova s citovým zabarvením Slova spisovná a nespisovná Slovo, slabika, hláska, dělení hlásek Samohlásky krátké a dlouhé Dělení slov na konci řádku	- rozeznává jednotlivá slova podle slovního významu - porovnává významy slov - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - zná a používá pravidlo psaní ú, ů ve slovech - rozdělí slovo na konci řádku			
	Tvrdé a měkké slabiky Slabikotvorné *r*, *l* Tvrdé a měkké souhlásky	- odůvodňuje a píše správně *i*, *y* po tvrdých souhláskách - odůvodňuje a píše správně *i*, *y* po měkkých souhláskách			
	Obojetné souhlásky Jména vlastní a obecná Slovní druhy – podstatná jména, slovesa Předložky, spojky	- vyjmenuje souhlásky obojetné - rozlišuje jména obecná a vlastní - získává elementární znalosti o slovních druzích - rozlišuje dané slovní druhy v základním tvaru			
	Slovní druhy – číslovky Skupiny *dě*, *tě*, *ně*	- píše správně slova se skupinami *dě*, *tě*, *ně*			
	Skupiny *bě*, *pě*, *vě*, *mě* Výslovnost a psaní párových souhlásek *b-p*	- píše správně slova se skupinami *bě*, *pě*, *vě*, *mě* - zdůvodní a správně napíše párové souhlásky - *b-p* na konci a uvnitř slova			
	Výslovnost a psaní párových souhlásek *d-t*, *ď-ť*, *z-s*, *ž-š*, *v-f*, *h-ch*	- zdůvodní a správně napíše párové souhlásky *d-t*, *ď-ť*, *z-s*, *ž-š*, *v-f*, *h-ch* na konci a uvnitř slova			
	Věta jednoduchá, souvětí	- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy			
	Opakování učiva				

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Komunikační a slohová výchova	Omluva Pozdrav Oslava v rodině, blahopřání, psaní pohlednice, adresa Vypravování, dramatizace Vánoční přípravy, zvyky a obyčeje Popis hračky Dopravní prostředky, bezpečnost v dopravním provozu Obrázková osnova Jaro a jarní svátky, velikonoční zvyky a obyčeje Den Země, Den matek	- sestaví jednoduché blahopřání - napíše svou adresu a adresu kamaráda (příbuzných) - vypráví o oslavách výročí a různých svátků v rodině - sestaví obrázkovou osnovu			
Literární výchova	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	- čte plynule jednoduché texty - dbá na správný slovní přízvuk - soustředěně poslouchá čtené texty, poezii i prózu	**MEV** – vnímání mediálních sdělení, kritické čtení		
	Tvořivé činnosti s textem Pojmy – knohovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, pohádka, hádanka, říkanka, báseň, divadlo, herec, divák, loutka	- vypráví, dramatizuje pohádky a povídky - přednáší zpaměti texty - seznamuje se s knihami - převypráví jednoduchý příběh, děj pohádky - začíná se orientovat v knihovně - účastní se knihovnických lekcí - řeší hádanky a slovní hříčky - kreslí vlastní ilustrace ke knize, příběhu - rozumí pojmům knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, pohádka, hádanka, říkanka, báseň, divadlo, herec, divák, loutka			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **3. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova	Opakování učiva	- rozlišuje pojmy slabika, hláska, písmeno - určí počet slabik ve slově - odůvodňuje a píše správně *i, y* po tvrdých a měkkých souhláskách	**OSV** – osobnostní rozvoj (paměť, kreativita, sebepoznání) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace, práce v týmu) **MUV** – lidová slovesnost, multikulturalita, kulturní diference	**Čj** – vyprávění **Př, Vl** – čtení odborného textu s porozuměním **Vv** – vlastní ilustrace pohádky, přečteného textu, divadelního představení – obrázková osnova **Hv** – rytmizace textu	
	Slova příbuzná Slovo a slovní přízvuk Souhlásky tvrdé, měkké, obojetné	- vyhledává slova příbuzná - pozná kořen slova, předponu a příponu - vyjmenuje souhlásky tvrdé, měkké a obojetné			
	Vyjmenovaná slova po *b* Opakování Vyjmenovaná slova po *l* Opakování Vyjmenovaná slova po *m* Opakování Vyjmenovaná slova po *p* Opakování Vyjmenovaná slova po *s* Opakování Vyjmenovaná slova po *v, z* Opakování	- pamětně zvládá vyjmenovaná slova po dané souhlásce, chápe jejich význam a používá vědomosti v praktických cvičeních - přiřadí k vyjmenovaným slovům slova příbuzná a používá jejich tvary ve větách - vysvětlí rozdíl pravopisu ve slovech stejně znějících (být – mít, mýt – mít…)			
	Opakování Slovní druhy Podstatná jména – rod, číslo, pád, skloňování	- vyhledává v textu základní slovní druhy (podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky, číslovky) - vysvětlí rozdíl mezi pojmy podstatné jméno obecné a vlastní - určí rod, číslo - dokáže vyjmenovat pádové otázky - vyskloňuje podstatné jméno - je schopen určit pád u podstatných jmen s jednoduššími předložkovými vazbami (bez, k, o, s)			
	Slovesa – časování Základní skladební dvojice Věta a souvětí Závěrečné opakování	- určuje u sloves osobu, číslo, čas, infinitiv - dokáže vyhledat a vyznačit základní skladební dvojici ve větě jednoduché - spojí věty v souvětí			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Komunikační a slohová výchova	Popis prostý Popis pracovního popisu Blahopřání Svátky a obyčeje Telefonování Záliby a volný čas Dokončení příběhu Vyprávění podle osnovy	- zvládá základní komunikační žánry (pozdrav, omluva, poděkování, požádání o pomoc) - dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy - ovládá základní pravidla vedení telefonického rozhovoru - procvičuje slovosled - vybírá vhodné slohové prostředky	**MEV** – žák si osvojí základní pravidla komunikace, dialogu a argumentace, užívá odpovídající výrazové prostředky, vnímá rozdíl mezi mluveným a psaným projevem		
	Naše republika	- sestaví nadpis - tvoří obrázky - vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty i činnosti - je schopen využít jednoduchou osnovu			
Literární výchova	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Pojmy poezie, próza, pověst, povídka, pohádka, bajka	- čte plynule texty a orientuje se v nich - dbá na správný slovní přízvuk - soustředěně poslouchá čtené texty, poezii i prózu - vypráví, dramatizuje pohádky a povídky - přednáší zpaměti přiměřené texty - půjčuje si knihy v knihovně - seznamuje se s některými autory dětské literatury - vypráví a dramatizuje jednoduchý příběh, děj pohádky, scénu příběhu - účastní se knihovnických lekcí - čte samostatně knihy a zaznamenává si základní údaje do čtenářského deníku - charakterizuje hlavní a vedlejší postavy - vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, shrne jejich obsah - všímá si ilustrací děl - řeší hádanky a slovní hříčky - kreslí vlastní ilustrace ke knize, příběhu - rozumí pojmům poezie, próza, pověst, povídka, pohádka, bajka			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **4. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova	Opakování – věta a souvětí, význam slov Slova s citovým zabarvením Slova spisovná a nespisovná Slovní druhy Slabika, hláska, písmeno, abeceda	- porovnává významy slov - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - čtení slova na hlásky - odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - rozlišuje slova spisovná/nespisovná a nespisovné tvary slov	**OSV** – osobnostní rozvoj (paměť, kreativita, sebepoznání) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace, práce v týmu) **MUV** – lidová slovesnost, multikulturalita, kulturní diference **MEV** – kritické čtení, vnímání mediálního sdělení **ENV** – odborné texty	**Vv** – ilustrace přečteného textu, obrázková osnova, výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky, pohádky, příběhu, divadelního představení, reklama **Pč** – výroba loutky **Př** – výchova ke zdraví, vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků) **Hv** – délka samohlásek, hry na rozvoj sluchového vnímání **Tv** – Tv chvilky, pohybové vyjádření příběhu **M** – správný zápis slovních úloh (vyjadřovací prostředky), orientace na ploše, v prostoru	
	Stavba slov, kořen slova, předpona, přípona Předpony od-, nad-, pod-, před- a tvarově stejné předložky Předpony *vz-, roz-, bez-, ob-, v-, vy-/vý-* a předložka *bez* Vyjmenovaná slova po *b, l*	- rozlišuje část předponovou, příponovou, kořen slova a koncovku - rozpoznává předpony a předložky - uvědoměle používá *i/y* po obojetných souhláskách uvnitř slova - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu			
	Vyjmenovaná slova po *m, p, s, v, z* Procvičování Slovní druhy	- používá pravopis jejich psaní - používá uvědoměle i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova - pozná a určí slovní druhy ohebné a neohebné			
	Slovesa – opakování (osoba, číslo, čas, infinitiv) Slovesa zvratná Jednoduché a složené tvary sloves Časování sloves v přítomném, budoucím a minulém čase	- vyhledá infinitiv slovesa v textu - časuje slovesa oznamovacího způsobu - určuje slovesné tvary - určí osobu, číslo, čas u sloves v oznamovacím způsobu			
	Slovesa – procvičování Podstatná jména – opakování (rod, číslo, pád) Skloňování podstatných jmen rodu středního (vzory)	- určuje vzory podstatných jmen rodu středního - určí rod, číslo, pád - vyskloňuje podstatná jména podle vzorů			
	Skloňování podstatných jmen rodu ženského (vzory)	- určuje vzory podstatných jmen rodu ženského - vyskloňuje podstatná jména podle vzorů			
	Skloňování podstatných jmen rodu mužského (vzory) Vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic, států (jednoslovné)	- určuje vzory podstatných jmen rodu mužského - vyskloňuje podstatná jména podle vzorů - ovládá pravopis vlastních jmen			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova	Skloňování podstatných jmen – procvičování Stavba věty jednoduché Základní skladební dvojice	- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - vhodně mění větu jednoduchou v souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů - vyhledává základní skladební dvojice			
	Stavba přísudku s podmětem ve všech rodech Procvičování Souvětí	- určuje podmět a přísudek a píše správně i/y v příčestí minulém - určuje věty v souvětí a používá vhodné spojovací výrazy			
	Závěrečné opakování				
Komunikační a slohová výchova					
Komunikační a slohová výchova	Vypravování – následnost děje Vypravování podle obrázkové osnovy Dokončení příběhu Členění textu na odstavce, nadpis Rozhovor Popis osoby (věci), jednoduchého pracovního postupu Oznámení – úplnost údajů Pohled, blahopřání, dopis, SMS Vzkaz na záznamník Reklama zaměřená na děti Telefonování Plánek	- užívá vhodných jazykových prostředků - dodržuje následnost dějové složky - dokáže vyprávět podle obrázků - zvládne dokončit děj příběhu - člení text na odstavce, tvoří nadpisy - vede dialogy (dodržuje základní komunikační pravidla) - popisuje osoby, věci, jednoduchý pracovní postup - rozlišuje podstatné a okrajové informace, úplnost a neúplnost údajů v textu vhodném pro daný věk - píše správně adresu a jednoduché komunikační žánry - sestaví a odešle SMS - zanechá vzkaz na záznamníku - učí se odhalit negativní vliv reklamy - telefonuje - ověří si vlastní schopnost orientace podle plánku nebo grafu			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Literární výchova	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem	- čte plynule umělecký i naučný text - dbá na správný slovní přízvuk a intonaci - soustředěně poslouchá čtené texty, poezii i prózu a je schopen reprodukovat jejich obsah - přednáší zpaměti přiměřené texty - půjčuje si knihy v knihovně, orientuje se podle katalogu - seznamuje se s některými autory a ilustrátory dětské literatury - vypráví a dramatizuje jednoduchý příběh, děj pohádky, scénu příběhu - účastní se knihovnických lekcí - čte samostatně knihy a zaznamenává si základní údaje - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - charakterizuje hlavní a vedlejší postavy - vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, shrne jejich obsah - řeší hádanky a slovní hříčky - kreslí vlastní ilustrace ke knize, příběhu - rozumí pojmům poezie lidová, rým, verš, rytmus, časopis, odborná literatura, orientuje se v encyklopediích	**MEV** – kritické čtení, čtení s porozuměním	**Vv** – ilustrátoři dětských knih	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **5. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova	Opakování – tvrdé a měkké souhlásky, vyjmenovaná slova, vzory podstatných jmen, určování slovních druhů, slova stejného a podobného významu, slova hovorová a nespisovná, určování mluvnických kategorií u podstatných jmen	- ovládá pravopis *i/y* po obojetných souhláskách - užívá v praxi vyjmenovaná slova - doplňuje správně koncovky podstatných jmen	**OSV** – osobnostní rozvoj (paměť, kreativita, sebepoznání) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace, práce v týmu) **MUV** – lidová slovesnost, multikulturalita, kulturní diference **MEV** – kritické čtení, vnímání mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení (pokus o reklamu) **ENV** – odborné texty	**PŘ, VL** – čtení textu, znaky rostlin, zvířat (popis), zápisy do sešitu **PČ** – příprava jednoduchého jídla podle návodu **VV** – výtvarné vyjádření verše, říkanky, pohádky – obrázková osnova **HV** – délka samohlásek, hry na rozvoj sluchového vnímání **TV** – pohybové vyjádření příběhu	
	Slova příbuzná Stavba slova Tvoření slov – slovo základové a odvozené	- vyhledává slova příbuzná - vyhledává ve slovech kořen - vyznačuje slovotvorné základy - tvoří nová slova připojováním částí předponové, příponové, případně koncovky - odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov			
	Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova Psaní i/y po obojetných souhláskách	- rozlišuje předpony a předložky a správně je používá - používá vědomosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních			
	Psaní i/y po obojetných souhláskách Slovní druhy Určování mluvnických kategorií u podstatných jmen	- určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru			
	Skloňování podstatných jmen, vzory	- skloňuje podle vzorů			
	Přídavná jména – druhy Skloňování tvrdých přídavných jmen Koncovka *i/y* u přídavných jmen tvrdých Změny souhlásek před koncovkou *-i*	- rozpozná druhy přídavných jmen - skloňuje přídavná jména tvrdá - doplňuje správné koncovky přídavných jmen			
	Skloňování přídavných jmen měkkých, koncovky Zájmena – druhy Skloňování osobních zájmen *já*, *ty*, *my*, *vy* Číslovky – druhy, skloňování	- skloňuje přídavná jména měkká - rozpozná druhy zájmen - skloňuje osobní zájmena - rozpozná druhy číslovek - skloňuje číslovky			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova	Slovesa – tvary, mluvnické kategorie, časování, tvary oznamovacího způsobu Opakování – psaní *i/y* po obojetných souhláskách Skladba – určování základní stavební dvojice Druhy podmětu a přísudku Shoda přísudku s podmětem Souvětí – spojovací výrazy	- píše správně *i/y* v koncovkách příčestí minulého - určuje mluvnické kategorie u sloves - vyhledává podmět vyjádřený a nevyjádřený, několikanásobný - vyhledává přísudek slovesný - užívá několikanásobné podměty ve větách - užívá pravidla shody přísudku s podmětem			
	Závěrečné opakování				
Komunikační a slohová výchova					
Komunikační a slohová výchova	Vypravování podle osnovy Sestavování osnovy, členění textu na odstavce, nadpis Dopis – části dopisu, poštovní poukázka, průvodka, podací lístek Popis zvířete, trasy, věci, pracovního postupu Dorozumívání beze slov – symboly a značky, obrázkový návod Naučný text – osnova Zásady představování osob SMS Reklama Inzerát – typy inzerátu	- užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost dějové složky - píše dopis a adresu - popisuje zvíře, trasu, věc, pracovní postup - vyjadřuje se mimojazykovými prostředky jazyka (mimika, gesta) - pozná význam obecně používaných symbolů (zákaz kouření, WC…) - sestaví jednoduchý inzerát - vyplní tiskopisy - zná základní komunikační pravidla - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	**MEV** – tvorba mediálních sdělení (pokus o reklamu)		
Literární výchova	Poslech literárních textů Zážitkové čtení i naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem	- čte s výrazem umělecké i naučné texty - používá prvky uměleckého přednesu - volně reprodukuje a tvoří vlastní literární text na dané téma - plní úkoly k vyslechnutému literárnímu textu - hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav - rozumí pojmům rčení, kaligram, lidová balada, sběratelé lidové slovesnosti, Bible, nadpis, odstavec, kapitola			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova					
Český národní jazyk	Jazyk a jeho útvary	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu; zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny, dalšími slovníky a příručkami	**MUV** – kulturní diference **OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání) – sociální rozvoj (komunikace)	**Všechny předměty** – pravidla výslovnosti a pravopisu, kultivované písemné i ústní projevy	Průběžná práce s Pravidly českého pravopisu a jazykovými příručkami
Zvuková stránka jazyka	České hlásky Spisovná výslovnost	- spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova		**Hv**	
Nauka o slově	Tvoření slov Slova příbuzná Pravopis slova, velká písmena	- popíše stavbu slova - používá Pravidla českého pravopisu		**Z** – tvary regionálních názvů	
Tvarosloví	Slovní druhy - charakteristika - mluvnické kategorie (rod, číslo, pád, vzor)	- třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**OSV** – sociální rozvoj (komunikace)		
Skladba	Pořádek slov ve větě Stavba věty Základní a rozvíjející větné členy Shoda přísudku s podmětem Věta jednoduchá, souvětí Stavba textu Přímá a nepřímá řeč	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		**Cj** – skladba věty	
Závěrečné opakování	Opakování a shrnutí učiva	- upevní si schopnost užívat spisovný jazyk v psané i mluvené podobě	**OSV** – sociální rozvoj – kooperace		
Průběžné opakování	Procvičování – upevňování dovedností a znalostí z oblasti tvarosloví a skladby vět	- definuje, rozlišuje a určuje v textu jednotlivé slovní druhy - vyjmenuje, rozlišuje a určuje v textu větné členy - podle svých předpokladů se vyjadřuje pravopisně správně, spisovně a výstižně			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Komunikační a slohová výchova					
Vypravování	Osnova vypravování Členění textu Přímá řeč Stylistická a stylizační cvičení (logické formulace vět)	- využívá poznatků o jazyce ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	**OSV** – sociální rozvoj – komunikace	**Ov** – diskuse, komunikace	
Popis	Popis předmětu Popis osoby Popis pracovního postupu Stylistická cvičení	- užívá základní pravidla pro popis - podle svých předpokladů se vyjadřuje pravopisně správně, spisovně a výstižně s ohledem na jeho účel	**OSV** – sociální rozvoj		
Dopis	Osobní a úřední dopis Stavba dopisu Zavedené formulace	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		**Cj** – dopis do zahraničí	
Výpisky, výtah	Osnova Úprava	- využívá zásady studijního čtení, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - správně formuluje otázky - podle svých možností si vytváří stručné poznámky, výpisky či výtah z textu		**Z, D, Př** – výpisky z textu	
Zpráva, oznámení, reklamní a propagační texty	Struktura textu zprávy a oznámení Výběr důležitých informací	- podle svých předpokladů odlišuje v textu důležité informace od méně podstatných - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	**MEV** – tvorba mediálního sdělení	všechny předměty – vyhledávání podstatných informací z textu	
Závěrečné opakování, shrnutí učiva	Opakování probraných slohových útvarů	- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky správnému písemnému a ústnímu projevu			
Literární výchova					
Základní literární pojmy	Pojmy: literatura, próza, poezie, lyrika, epika, drama	-rozlišuje prózu, poezii a drama			Průběžně referáty o přečtených knihách, diskuze
Poezie	Rým, rytmus, verš, sloka Básnické prostředky	- charakterizuje poezii - rozlišuje rým, verš, sloku			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Pohádky	Druhy pohádek Pohádkové postavy a příběhy České a světové pohádky Filmové pohádky	- účelně reprodukuje přečtený text - vlastními slovy interpretuje přečtený text - porovnává různé ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - podle svých předpokladů výrazně a souvisle čte texty		**Vv** – ilustrace k pohádkám, plakát k výstavce	
Bajka	Stavba bajky Význam bajky Alegorie	- charakterizuje literární útvar bajka			
Báje a pověsti	Mytologie Pověsti národní, místní	- interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text - podle svých možností čte výrazně a souvisle	**MUV** – kulturní diference	**D** – mýty starověkých civilizací	
Balady a romance	Základní rozdíly mezi baladou a romancí	- vysvětlí rozdíl mezi baladou a romancí - interpretuje text		**Hv** – zpěv písně	
Próza s dětským hrdinou	Literární postava Hlavní hrdina Dějová osnova	- čte s porozuměním přiměřený text - vytvoří osnovu - uceleně reprodukuje text			
Umělecko-naučná literatura	Práce s encyklopediemi Cestopis	- interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text - vysvětlí a rozlišuje dané pojmy (encyklopedie, cestopis) - vyhledává informace z různých informačních zdrojů	**VMEGS** – poznáváme Evropu a svět	**Z** – cestopis	
Dobrodružné příběhy	Literatura pro mládež Motivace k prázdninové četbě	- čte s porozuměním, srovnává obsah textu se známými údaji - vybírá si hodnotnou literaturu pro četbu			
Poetický kalendář	Pranostiky, přísloví, hádanky Koledy, pořekadla, rčení, písně	- reprodukuje a vysvětlí známá česká přísloví, pranostiky, pořekadla či rčení -seznamuje se s ústní lidovou slovesností		**Hv** – koledy **D** – život v minulosti **Vv** – vánoční a velikonoční dekorace	
Literární pokus	Báseň, bajka, pohádka	- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie			
Závěrečné opakování a shrnutí	Práce s literárním textem Opakování základních literárních pojmů	-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova					
Tvarosloví	Slovní druhy - mluvnické kategorie (rod, číslo, pád, vzor) - některé obtížnější slovesné tvary - rod činný a trpný - stupňování příslovcí	- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - charakterizuje slovní druhy a uvede jejich třídění - rozpozná jednotlivé slovní druhy v textu - vyjmenuje mluvnické kategorie sloves a určuje je v textu - užívá spisovné tvary sloves - definuje příslovce			Průběžná práce s Pravidly českého pravopisu a jazykovými příručkami
Nauka o slově	Význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná	- určuje věcný význam slov, pracuje se slovníkem spisovné češtiny a jinými jazykovými příručkami - vysvětlí a rozlišuje daná slova ve větách	**OSV** – osobnostní rozvoj (mluvení, cvičení)		
Slovní zásoba a její obohacování	Tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování Přejímání slov	- správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozpoznává přenesená pojmenování v textu - uvede příklady obohacování slovní zásoby - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	**MUV** – multikulturalita	**Cj** – slovní zásoba	
Skladba	Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent Druhy vět a větných ekvivalentů podle funkce Základní a rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí Vedlejší věty	- charakterizuje stavbu věty - správně skládá slova do vět - v textu určuje větné členy - vysvětlí vzájemné vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - v textu rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - identifikuje jednotlivé typy vět v textu a vzájemně je porovnává		**Cj** – stavba věty	
Závěrečné opakování	Opakování a shrnutí učiva	- upevní si schopnost užívat spisovný jazyk v psané i mluvené podobě			
Průběžné opakování	Procvičování – upevňování dovedností a znalostí z oblasti tvarosloví a skladby vět	- v písemném projevu zvládá podle svých předpokladů pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Komunikační a slohová výchova					
Vypravování	Vypravování – základní struktura Osnova – dějová, heslovitá Dějová slovesa, přirovnání Stylistická a stylizační cvičení	- odlišuje spisovný a nespisovný projev - podle svých předpokladů tvoří základní osnovu vypravování - vyjadřuje se kultivovaně a výstižně	**OSV** – sociální rozvoj (komunikace)		
Popis	Popis osoby a charakteristika Návody a popisy pracovního postupu	- výstižně vyjádří (písemně či ústně) charakteristické rysy popisované osoby - definuje, rozlišuje a určuje v textu jednotlivé slovní druhy - podle svých předpokladů se vyjadřuje pravopisně správně, spisovně, srozumitelně a výstižně			
Líčení	Subjektivně zabarvený popis	- využívá vhodné jazykové prostředky pro líčení - podle svých předpokladů vytvoří subjektivní popis k zadanému tématu	**VMEGS** – objevujeme Evropu a svět (cestování)		
Životopis	Základní struktura životopisu Souvislý a strukturovaný životopis Vlastní životopis – jeho využití	- sepíše vlastní životopis - pracuje podle základní osnovy životopisu	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)	**D** – životopisy slavných osobností **Ov** – životopis, součást úředních dokumentů	
Žádost a pozvánka	Forma úředního dokladu Důležitá sdělení	- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr -vyjadřuje se kultivovaně a výstižně vhodnými jazykovými prostředky			
Konverzační témata	Jednotlivé slohové útvary	- vyjadřuje se spisovně - vhodně užívá jazykové prostředky - zapojuje se do diskuze - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			Průběžně
Literární výchova					
Básník je pán	Dětská poezie – sloka, verš, rým – poezie, lyrika, epika, nonsensová poezie, lyrická poezie	- v básních rozpoznává základní básnické struktury - čte s porozuměním a interpretuje přečtený text			Průběžně referáty o přečtených knihách, diskuze
Letopisy, kroniky	Nejstarší literární památky Bible a biblické příběhy	- uceleně reprodukuje přečtený text - vyjadřuje vlastní postoj k textu - podle svých možností čte výrazně a souvisle - porozumí textu		**D** – mýty starověkých národů	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Balady a romance	Pojmy balada, romance Rozdíly	- uvede rozdíly mezi baladou a romancí - čte s porozuměním, vyjadřuje vlastní postoj k textu		**D** – česká kultura	
Celý svět je jeviště	Divadlo – základní pojmy Divadla malých forem Televize, film, komiks	- diskutuje o četbě či zhlédnutých představeních - je schopen jednoduché herní transformace textu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování			
Memoárová a životopisná literatura	Od Karla IV. po současnost	- shrnuje a zaznamenává základní informace - podle svých možností uceleně reprodukuje text s použitím výtahu z textu - žák uvědoměle vnímá některé prvky jazykové, tematické a kompoziční			
Cestopisná literatura	Ukázky z cestopisů	- třídí získané informace - srovnává obsah textu se známými údaji		**Z** – cestopisy	
Povídky	Vhodné příklady	- je schopen všestranné čtenářské recepce textů přiměřených jeho věku			
Romány	Román Rozdíl mezi povídkou a románem	- čte s porozuměním, reprodukuje text			
Fejetony, anekdoty, epigramy, aforismy	Vhodné příklady	- upevní si schopnost užívat spisovný jazyk v psané i mluvené podobě			
Písňové texty	Ukázky textů současných písní	- seznámí se s texty současných autorů	**MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti	**Hv** – texty písní	
Závěrečné opakování	Práce s literárním textem Opakování základních literárních pojmů	- zdokonalí se v získávání informací ve vyučovacím procesu i mimo vyučování - formuluje dojmy ze své četby a své názory na ni			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova					
Čeština – slovanský jazyk	Slovanské jazyky v Evropě Slovenština	- rozlišuje jazyky západní, východní a jižní - charakterizuje nejstarší spisovný slovanský jazyk	**VMEGS** – jsme Evropané	**Z** – mapa Evropy **D** – historie jazyka českého	Průběžná práce s Pravidly českého pravopisu a jazykovými příručkami
Nauka o slově	Slova přejatá – výslovnost, pravopis Slova cizího původu Skloňování a pravopis obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen Slovní zásoba a tvoření slov	- správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - vysvětlí původ některých cizích slov - správně vyslovuje běžně užívaná cizí slova - vyjmenuje způsoby tvoření slov v češtině a uvede příklady - samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a s Pravidly českého pravopisu - u vybraných slov rozlišuje kořen slova, předponu, příponu	**MUV** – multikulturalita	**Cj** – cizí slova **Inf** – práce s internetem užívaná v češtině **Cj** – rozšiřování slovní zásoby	
Tvarosloví	Opakování všech slovních druhů	- vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé slovní druhy - pozná a určuje je ve větách		**Cj** – tvarosloví	
Skladba	Stavba věty jednoduché a souvětí Větné členy Vedlejší věty Souvětí podřadné a souřadné Vztahy mezi větnými členy a větami	- charakterizuje a rozliší větu jednoduchou a souvětí - rozpozná a určí ve větách jednotlivé větné členy - charakterizuje nové větné členy - rozlišuje významové vztahy mezi větnými členy a větami	**OSV** – sociální rozvoj (komunikace, vyjadřování, kooperace, skupinová práce) **MEV** – stavba mediálního sdělení	**Cj** – skladba věty	
Závěrečné opakování	Shrnutí učiva	- upevní si schopnost užívat spisovný jazyk v psané i mluvené podobě			
Průběžné opakování	Procvičování – upevňování dovedností a znalostí z oblasti tvarosloví a skladby vět	- v písemném projevu zvládá podle svých předpokladů pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - vyhledává nejrůznější informace, třídí je a zpracovává			Průběžně

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Komunikační a slohová výchova					
Charakteristika	Opakování – přímá a nepřímá charakteristika Rozdíl mezi popisem a charakteristikou	- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**OSV** – sociální rozvoj	**Cj** – popis v cizím jazyce **Vv** – vlastní kresba	
Líčení	Opakování Rozdíl mezi prostým popisem a líčením	- podle svých předpokladů vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování			
Výklad a výtah	Práce s textem -náročnější a odbornější texty Členění na odstavce, osnova Souvislosti s jinými předměty	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - odliší podstatné informace - vyhledává klíčová slova - čte s porozuměním a formuluje hlavní myšlenky	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita)	Praktické využití ve všech předmětech	
Úvaha	Základní principy úvahy Osnova	- využívá poznatků o jazyce ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - tvořivě pracuje s textem na základě svých dispozic a osobních zájmů - zřetelně uplatňuje svůj názor		**Cj** – skládání textu v cizím jazyce	
Shrnutí o slohu	Základní styly **–** prostěsdělovací,odborný a administrativní, publicistický, umělecký Autorský styl -specifický styl jednotlivého spisovatele Slohové postupy a útvary	- rozpozná základní styly, postupy a útvary	**MEV** – stavba mediálních sdělení		
Literární výchova					
Počátky české literatury	Období před vznikem česky psané literatury Rozvoj česky psané literatury	- charakterizuje počátky česky psané literatury - uvede některé představitele a významná literární díla tohoto období - podle svých předpokladů souvisle reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla	**MUV** – kulturní diference **OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, slovní zásoba) **VMEGS** – jsme Evropané (naše historie v literatuře) **MEV** – vnímání autora mediálního sdělení	**D** – historie Českého státu **Vv** – písmo **Hv** – písně **F** – významné vynálezy	Průběžně referáty o přečtených knihách, diskuze
Česká literatura ve středověku	Doba husitská Písně – středověké písňové texty	- uvede významná díla pojednávající o středověku - vysvětlí význam husitských zpěvů			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Literatura období humanismu a renesance	Významní představitelé	- zdůvodní význam knihtisku pro rozvoj literatury - vyjmenuje významné autory tohoto období a uvede příklady jejich děl			
Barokní literatura	Významní představitelé	- uvede významné autory, kteří čerpali z lidové slovesnosti - volnou formou reprodukuje text umělecké literatury, obsah a hlavní myšlenky			
Literatura v období národního obrození	Významní představitelé literatury období národního obrození	- čte s porozuměním, převypráví přečtený text - je schopen všestranné čtenářské recepce textů přiměřených jeho věku	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, slovní zásoba) **VMEGS** – jsme Evropané (naše historie v literatuře) **MEV** – vnímání autora mediálního sdělení (spisovatel, novinář)	**D** – historické události	
Česká literatura 2. pol. 19. století	Generace Májovců Ruchovci, Lumírovci Česká realistická próza	- rozlišuje a porovnává literární tvorbu v jednotlivých obdobích - vyjmenuje výrazné představitele v daných historických obdobích - nabízí spolužákům možnosti hodnotné četby - diskutuje o individuální četbě - vyjadřuje vlastní postoj k textu - charakterizuje literární styl u vybraných autorů - porovnává informace v textu s historickými údaji - shrnuje a zaznamenává základní informace			
Světová literatura do poč. 20. stol.	Významní představitelé	- seznámí se s tvorbou vybraných významných světových autorů do počátku 20. století			
Česká a světová literatura	Referáty - představitelé české a světové literatury a jejich díla	- zdokonalí se v získávání informací ve vyučovacím procesu i mimo vyučování - formuluje dojmy ze své četby a své názory na ni - snaží se rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní - samostatně zpracuje zadaný referát vybraného literárního díla			Průběžně
Závěrečné opakování	Shrnutí – čeští a světoví spisovatelé	- zná některé významné představitele české i světové literatury - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jazyková výchova					
Obecné výklady o jazyce	Vývoj jazyka Disciplíny jazykovědy Čeština (jazyk národní, mateřský) Skupiny jazyků (slovanské a jiné, jazyky menšinové) Čeština a její útvary - spisovné a nespisovné útvary českého jazyka	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití - rozlišuje jednotlivé jazykové skupiny	**MUV** – multikulturalita **ENV** – regionální názvy **OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání) – sociální rozvoj (komunikace)	**D** – Jan Hus **Hv** – staročeské písně **Cj** – vývoj jazyka, výslovnost cizích jmen **Cj** – slovní zásoba **Př** – vývoj člověka – vývoj řeči **Z** – náš region	Průběžná práce s Pravidly českého pravopisu a jazykovými příručkami
Nauka o slově	Zvuková stránka jazyka Tvoření slov Význam slova	- jazykově správně skloňuje vybraná místní i cizí jména			
Tvarosloví	Opakování všech slovních druhů Přechodníky Opakování - psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech	- vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé slovní druhy - pozná a určuje je ve větách - má pasivní znalost přechodníkových tvarů - zvládá pravidla psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech			
Stavba	Stavba věty jednoduché a souvětí Několikanásobné větné členy Samostatný větný člen Osamostatněný větný člen Elipsa Vsuvka	- charakterizuje a rozliší větu jednoduchou a souvětí - rozpozná a určí ve větách jednotlivé větné členy - charakterizuje nové větné členy - rozlišuje významové vztahy mezi větnými členy a větami - chápe některé zvláštnosti ve stavbě věty		**Cj** – stavba věty, větné členy	
Závěrečné opakování	Opakovací cvičení Pravopisná cvičení Mluvnice a skladba	- mluví a píše gramaticky správně a spisovně - vyjmenuje pravidla pro tvoření slov a skladbu věty, samostatně je používá - snaží se mluvit a psát gramaticky správně a spisovně			
Průběžné opakování	Komplexní jazykové rozbory	- ověřuje své znalosti a zdokonaluje své dovednosti při zpracovávání komplexních jazykových rozborů			Průběžně

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Komunikační a slohová výchova					
Jazyková kultura	Nepřipravené mluvené projevy Připravené mluvené projevy Projev, proslov Jazyková správnost projevu Slohová přiměřenost a vhodnost	- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči - dorozumívá se kultivovaně a výstižně - používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci - dramaticky předvede průběh hovoru např. při telefonování - samostatně si připraví a přednese proslov k určené události (např. přivítej nového spolužáka, blahopřání k přijetí na SŠ…)	**MEV** – vnímání autora mediálního sdělení **OSV** – sociální rozvoj (komunikace) – tvorba mediálního sdělení **VDO** **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **MEV** – stavba mediálního sdělení	**D** – vynález telefonu (Bell) **F** – princip fungování telefonu **D** – projev T.G.M. ke vzniku ČSR **Ov** – novoroční projev prezidenta ČR **Z** – významná místa regionu **D** – významné památky regionu **Př** – životní prostředí **Z, D, Př, F, Ch** – referáty	
Referát	Zpracování souvislého obsahového celku	- předložený text zpracuje do referátu - odlišuje podstatné informace od méně podstatných - referuje o významné regionální události či ekologickém problému místa bydliště - tvořivě pracuje s textem, čte s porozuměním -samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	**MEV** – vnímání autora a kritika mediálního sdělení	Naukové předměty – odborné články **D** – publicistické útvary v minulosti	
Přednáška	Naučný projev Psaný text přednášky a výrazný přednes	- připraví si krátkou přednášku na určité téma - skládá věty v logickém sledu			
Diskusní příspěvek	Formulace hlavních myšlenek Příprava podkladů k diskusnímu příspěvku (stručné body)	- polemizuje s ostatními diskutujícími o názorech na problematiku - zapojuje se do diskuse, podle svých schopností ji řídí a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			
Publicistické útvary	Zpráva, úvodník, komentář	- formuluje hlavní myšlenku textu - rozlišuje jednotlivé útvary publicistického stylu - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - tvořivě pracuje s textem	**MEV** – kritické vnímání mediálního sdělení	**Cj** – srovnání jazyků	
Závěrečné opakování	Shrnutí a opakování jednotlivých slohových útvarů	- vyjadřuje se jazykově správně, spisovně a výstižně - samostatně a tvořivě skládá souvislý text k určitému tématu			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Literární výchova					
Čteme z české literatury	Literatura 1. a 2. poloviny 20. století Poezie, próza, drama Současná próza	- definuje a rozlišuje vybrané literární pojmy - souvisle reprodukuje přečtený text, čte s porozuměním - uvede výrazné představitele daných literárních žánrů a jejich díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, slovní zásoba) **MUV** – kulturní diference **ENV** – vztah člověka k prostředí **MEV** – vnímání autora mediálního sdělení (spisovatel, novinář)	**D** – doba, ve které autoři žili a tvořili **Vv** – obrázek spisovatele **Hv** – písně V + W **Z** – atlas světa	Průběžně referáty o přečtených knihách, diskuze
Čteme ze světové literatury	Literatura 1. a 2. poloviny 20. století Poezie, próza, drama Současná próza	- rozšiřuje si své znalosti o literatuře - diskutuje nad významem textu určitého díla - podle svých předpokladů čte plynule a zřetelně - porovnává různé ztvárnění téhož tématu - vlastními slovy interpretuje smysl díla - vyjadřuje vlastní postoj k textu - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - diskutuje o individuální četbě - spojuje do souvislostí literární tvorbu a historické události	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita) **OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, slovní zásoba) **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět	**D** – světová historie **Hv** – hudební ukázky muzikálů **Z** – vesmír	
Závěrečné opakování	Shrnutí – čeští a světoví spisovatelé Rozbory ukázek, referáty	- upevňuje si své literární znalosti			

Poznámky:

5.1.2. Vyučovací předmět:

ANGLICKÝ JAZYK zkratka: **Aj**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Tato vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně je uplatňovat.

Předmět je vyučován od 3. - 9. ročníku a je povinný pro všechny žáky. Časová dotace je stejná ve všech ročnících, a to 3 hodiny týdně.

Cizí jazyky přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.
Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v osobním, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v anglickém jazyce na základní škole směřuje k dosažení úrovně A2.

Společný evropský referenční rámec (SERR) - úroveň A2
Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho týkají (např. informace o rodině, nakupování, místopisu). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Vypráví jednoduchý příběh či událost. Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.

SERR - úroveň A1
Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní a umí na ně odpovědět. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Očekávaných výstupů se dosáhne postupným přechodem od hravých činností používaných na prvním stupni k cíleně orientovaným metodám a formám výuky u starších žáků (ve vyšších ročnících).

Formy realizace vyučovacích hodin

Skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce při vyhledávání informací PC, práce s dvojjazyčným slovníkem, autentické materiály (zjednodušené verze literárních dílek - povídky,vybrané kapitoly, filmy, pohádky, písně), vybrané výukové bloky jazykových kurzů pro děti, počítačové programy, krátkodobé projekty, hry, recitace, zpěv, dramatizace, soutěže, obrázky a plakáty a nástěnné mapy z Oxford University Press pro popis, vyprávění a dramatizaci.

Žáci se účastní všech soutěží v angličtině jak na úrovni školy, tak okresu, případně regionálních soutěží.

Výuka probíhá, pokud je to možné, co nejčastěji v jazykových učebnách, vzhledem k množství žáků však také v kmenových učebnách. Jazykové učebny jsou vybaveny technikou a nábytkem umožňujícím realizovat všechny uvedené formy výuky.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k řešení problémových úloh
- k vyhledávání a vyhodnocování informací na základě pochopení
- k využívání sebekontroly a sebehodnocení žáků v souvislosti s dosaženými výsledky
- k motivaci a k zájmu o učení
- učitel se zajímá o názory i zkušenosti žáků, oceňuje jejich pokrok, plánuje možnosti, jak společně odstranit problémy a zdokonalit učení

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k vyhledávání třídění a využívání informací ze všech různých zdrojů, které je dovede ke konečnému řešení
- k možnosti propojit znalosti z více předmětů
- ke spolupráci a k využívání vlastního úsudku a zkušenosti
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k práci s chybou

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k ústní i písemné prezentaci výsledků jejich práce
- ke spolupráci a domluvě při skupinové práci
- k ochotě naslouchat druhým
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k vytváření prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky)

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dokončení započaté práce
- k vypracovávání úkolů, které vyžadují praktické činnosti z různých oblastí (projekty)
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- různými formami školní práce (besedy, přednášky) seznamuje žáky s možnostmi vlastního uplatnění a představami o budoucím povolání, učí je vážit si kvalitně vykonané práce ve svém okolí

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování společenských norem, učí žáky znát svá práva i povinnosti ve škole i mimo ni
- k podílení se na přípravách všech kulturních a sportovních aktivit pořádaných školou

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k dodržování společně dohodnutých pravidel chování při práci ve dvojici, týmu, na základě přijetí pracovní činnosti (role), jež má vliv na výsledek společné práce
- k podpoře sebedůvěry a sebeúcty
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **3. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky		Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
			ŽÁK:			
Pro všechny tematické okruhy	**Zvuková a grafická podoba jazyka**	Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy			
	Slovní zásoba	Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Práce se slovníkem				
	Mluvnice	Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby nenarušující smysl sdělení a porozumění)				
Barvy		Seznámení s anglicky mluvícími zeměmi na mapě Rozlišování českého mluveného slova od cizojazyčného *Hello! Goodbye! I'm… My name's…* Barvy	- pozdraví, odpoví na pozdrav, představí se - rozpozná výrazy označující jednotlivé barvy - vybarví obrázek příslušnou barvou, spojuje psané slovo s příslušnou barvou - pojmenuje a napíše barvy	**OSV** – rozvoj schopností poznávání – dialog **MUV** **VMEGS** – všichni jsme občané Evropy	**Prv** – práce s mapou **Hv** – zpěv písničky	
Čísla		Čísla do 20	- vyjmenuje číselnou řadu do 20 - odpoví na otázku na jméno, věk a oblíbenou barvu - vyplní jednoduchý dotazník	**OSV** – jazyková příprava	**M** – počítání do 20 **Čj** – dotazník **Hv** – zpěv písniček **Vv** – barvy **Tv** – pohybové hry s využitím počítání a školních povelů (Simon says…)	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Třída **Škola**	Školní povely (*Stand up! Sit down! Open / close your book…*)	- správně reaguje na jednoduché školní povely	**OSV** – komunikace a rozvoj řeči	**Prv** – naše třída	
	Školní potřeby Vybavení třídy	- pojmenuje a správně napíše některé školní potřeby a vybavení ve třídě			
	What's this? It's…	- položí otázku *Co je to?* a odpoví na ni krátkou větou - doplní vynechané slovo do věty, spojí slovo s příslušným obrázkem			
Halloween	Povídání, písnička a vystřihovánka s tematikou svátku Halloween	- rozumí kulturním rozdílům v tradici svátku Památky zesnulých u nás a Halloween v anglicky mluvících zemích	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá **MUV** – kulturní zvyky a tradice	**Prv** – kulturní tradice a zvyky svátků u nás a v anglicky mluvících zemích	
Domácí zvířata **(mazlíčci)**	Doma chovaná zvířata *Is it…? Yes, it is. No, it isn't.* *What colour is it?*	- pojmenuje a správně popíše některá doma chovaná zvířata - vytvoří jednoduchou větu se spojeními barva – zvíře - doplní vynechané slovo do věty, spojí slovo s příslušným obrázkem	**OSV** – jazyková příprava **ENV** – chráníme přírodu	**Prv** – domácí zvířata **Hv** – písničky o zvířatech	
	What colour is it?	- odpoví na otázku *Jakou má barvu…? Je to…?*			
Christmas	Povídání o Vánocích, zpěv koled, výroba vánočního přání	- rozumí kulturním rozdílům ve zvycích a tradicích - Vánoce u nás a v anglicky mluvících zemích, zazpívá jednoduchou anglickou koledu, vyrobí přání k Vánocům	**OSV** – komunikace **VMEGS** – jsme Evropané **MUV** – umělecké projevy **VMEGS** – zvyky, tradice	**Hv** – vánoční koledy	
Pocity	Přídavná jména vyjadřující pocity (*happy, sad, hungry…*) a velikost (*big, small…*)	- popíše obrázek spojením přídavného jména s podstatným	**OSV** – jazyková příprava		
	I'm… He/she is… *Is he/she…?*	- vytvoří otázku se slovesem být - používá tvary slovesa být v jednotném čísle a přítomném čase			
Obličej	Části obličeje	- pojmenuje a správně napíše části obličeje		**Vv** – kreslíme portrét	
	I have got… *He/she has got…*	- popíše vzhled člověka, při popisu využívá slovesa mít			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rodina **Domov**	Rodina *Old, young, boy, girl* Přivlastňovací přídavná jména *my, your, his, her*	- vyjmenuje a správně napíše členy rodiny - v jednoduchých větách vypráví o členech rodiny (jméno, věk, vzhled) - napíše krátký dopis o své rodině	**OSV** – jazyková příprava	**Prv** – moje rodina **Čj** – dopis novému kamarádovi	
Easter	Povídání o Velikonocích, výroba přání	- rozumí kulturním rozdílům ve zvycích a tradici Velikonoc u nás a v anglicky mluvících zemích, vyrobí přání k Velikonocům	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá **MUV** – kulturní zvyky a tradice	**Prv** – kulturní tradice a zvyky o Velikonocích **Vv** – výroba velikonočního přání	
Lidské tělo	Lidské tělo	- pojmenuje a správně napíše části lidského těla	**OSV** **MUV**	**Prv** – lidské tělo **Tv** – pohybové hry využívající hru na tělo	
	Jednoduchý rozkaz Hra na tělo (*clap, wave, touch*…)	- správně reaguje na povely při hře na tělo, dává povely ke hře na tělo			
	…have / has got… *…haven't / hasn't got…*	- používá kladné a záporné tvary slovesa mít v jednotném čísle a přítomném čase			
Oblékání	Oblečení	- pojmenuje a správně napíše části oblečení	**MUV** – kulturní odlišnosti v jiných zemích	**Prv** – tradice Svátku matek u nás a v anglicky mluvících zemích	
	Whose is this…? Přivlastňování (*Jane's dress*…)	- zeptá se, zda nějaká věc někomu patří a odpoví			
Čas **Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu)**	Dny a měsíce	- vyjmenuje dny v týdnu a měsíce v roce, přiřadí k nim jednotlivé svátky - vyrobí jednoduchý kalendář		**Prv** – lidé a čas	
Abeceda	Abeceda	- řekne abecedu, napíše jednoduché hláskované slovo, hláskuje své jméno		**Čj** – abeceda	
Opakování	Opakování učiva	- používá v jednoduchém písemném i mluveném projevu dosaženou slovní zásobu - srozumitelně a foneticky správně čte přiměřené texty a rozumí jim - odpovídá na otázky - doplní k obrázkům výrazy - recituje básničky, zpívá písně, účinkuje v dramatizaci - používá slovník v učebnici			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **4. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky		Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
			ŽÁK:			
Pro všechny tematické okruhy	**Zvuková a grafická podoba jazyka**	Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře			
	Slovní zásoba	Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Práce se slovníkem				
	Mluvnice	Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby nenarušující smysl sdělení a porozumění)				

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování	Opakování učiva z předešlého ročníku	- s využitím slovní zásoby z předchozího ročníku jednoduchými větami popíše věci a osoby na obrázku - položí otázku k obrázku a odpoví na ni - reaguje na povely učitele - zadá jednoduchý povel	**OSV** – rozvoj schopností poznávání (popis)		
Jídlo Nákupy	Jídlo, ovoce, zelenina	- pojmenuje a správně napíše některé potraviny, ovoce a zeleninu	**ENV** – lidské aktivity a životní prostředí	**Př** – potraviny, kultura stolování	
	What do you like? *I like… I don't like…* *Do you like…?* *Yes, I do. No, I don't.*	- používá sloveso *like* v otázce i v odpovědi - pojmenuje názvy denních jídel (snídaně, oběd…)			
Zvířata v ZOO	Zvířata v ZOO *There is / are…*	- pojmenuje a správně napíše zvířata v ZOO - spojí název zvířete s vhodným přídavným jménem - používá člen *a/an* s podstatným jménem		**Př** – zvířata světa	
Halloween	Halloween	- umí vyslovit a napsat několik výrazů spojených se svátkem Halloween	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá **MUV** – kulturní diferenciace	**VI** – kulturní tradice svátku Památka zesnulých u nás a Halloween v anglicky mluvících zemích	
Hračky Dopravní prostředky	Hračky Předložky *in, on, under, by*	- pojmenuje a správně napíše známé hračky a dopravní prostředky - používá správně předložky místa - položí otázku *Kde je…?* a odpoví krátkou větou		**Čj** – popis hračky	
Christmas	Povídání o Vánocích, zpěv koled, výroba vánočních přání	- umí vyslovit a napsat několik výrazů spojených s Vánocemi, zazpívá jednoduchou anglickou koledu, vyrobí a napíše jednoduché přání k Vánocům		**VI** – kulturní tradice a zvyky o Vánocích **Hv** – koledy **Pč** – výroba přání	
Hudební nástroje Co umím?	Hudební nástroje	- pojmenuje a správně napíše některé hudební nástroje	**OSV** – jazyková příprava **MUV** – jedinečnost každého člověka	**Hv** – hudební nástroje	
	I/he/she can play…	- vytvoří větu vyjadřující, kdo na co umí hrát			
Sport	Druhy sportu, sportovní nářadí *I can… / I can't…*	- mluví o svých sportovních schopnostech - pojmenuje některé druhy sportu a sportovního nářadí, používá sloveso *can*	**MUV** – multikulturalita	**Tv** – sportovní aktivity	
Valentine's day	Povídání o tradici tohoto svátku	- vyjádří se o tom, koho má rád - vyrobí a napíše přání k Valentýnu			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Dům **Bydliště**	Dům, byt Předložky *behind, in front of*	- popíše plán domu, pojmenuje jednotlivé místnosti, nábytek, předměty - nakreslí plánek bytu - používá předložky místa	**OSV** – jazyková příprava	**VI** – místo, kde žiji **Př** – lidé a prostředí **Pč** – výroba přání	
Easter	Povídání o Velikonocích, výroba přání	- umí vyslovit a napsat několik výrazů spojených s Velikonocemi, vyrobí a napíše jednoduché přání k Velikonocům	**MUV** – kulturní zvyky a tradice		
Zdraví	Nemoci, ovoce, zelenina	- pojmenuje některé nemoci - odpoví na otázku *Jak se cítíš?*	**OSV** – mezilidské vztahy **MUV** **ENV**	**Př** – člověk a zdraví, zdravý životní styl	
	Imperatives – *Go…! Don't go…!* *Eat…! Don't eat…!* *Drink…! Don't drink…!*	- vyjádří rozkaz			
Město	Názvy budov, orientační body ve městě, názvy obchodů *turn right, left* *next to, opposite*	- vytvoří větu o tom, odkud pochází - pojmenuje výrazná místa, budovy a orientační body ve městě - najde na mapě některá větší města Velké Británie, USA, Kanady a Austrálie - popíše jednoduše cestu z jednoho místa ve městě do jiného - vyjmenuje některé druhy obchodů	**OSV** – mezilidské vztahy **MUV** – národní kořeny, historická migrace	**VI** – plán města, město, kde žiji	
Mother's day	Povídání o tradici tohoto svátku, výroba přání	- napíše přání k Svátku matek	**MUV** – kulturní zvyky a tradice		
Opakování	Opakování učiva	- používá v jednoduchém mluveném i písemném projevu dosaženou slovní zásobu - srozumitelně a foneticky správně čte přiměřené texty a rozumí jim - z textu vybere důležité informace a odpoví podle nich na otázky - vytvoří a napíše jednoduché věty oznamovací, tázací a rozkazovací, doplní do vět vynechané výrazy - recituje básničky, zpívá písničky, účinkuje v dramatizaci - používá dvojjazyčný slovník	**OSV** – jazykový rozvoj, cvičení paměti a pozornosti		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **5. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky		Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
			ŽÁK:			
Pro všechny tematické okruhy	**Zvuková a grafická podoba jazyka**	Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře			
	Slovní zásoba	Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Práce se slovníkem				
	Mluvnice	Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby nenarušující smysl sdělení a porozumění)				

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování	Opakování učiva z předešlého ročníku Slovesa vyjadřující činnost Přítomný čas průběhový v oznamovací větě *Are you…-ing?*	- s využitím slovní zásoby z předešlého ročníku jednoduchými větami popíše, co dělá osoba na obrázku - popíše aktivity, které lze dělat o prázdninách - mluví o místech, která zná	**OSV** – jazyková příprava **VMEGS** – rozvoj komunikace **MUV** – mezilidské vztahy **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá	**Vl** – cestování, známá místa v ČR a Evropě – státy a města západní Evropy	
Známá místa Evropy	Přítomný čas průběhový	- vyjádří, co právě dělá - používá přítomný čas průběhový v 1. osobě čísla jednotného			
	London, Dublin, Edinburg, Oxford…	- najde na mapě některá větší města Velké Británie, Skotska a Irska			
Počasí	Slovní zásoba k tématu počasí Osoby *we / they* + slovesa *be / can*	- mluví o počasí	**OSV** – jazyková komunikace		
Čas, hodiny, škola	Školní předměty, vyjádření času *We / they* + sloveso *have got*	- vyjádří čas, zeptá se na čas - mluví o škole a školním rozvrhu	**OSV** – poznávání lidí **MUV** – kulturní tradice	**Vl** – lidé a čas **Hv** – koledy **Pč** – výroba přání	
Christmas	Povídání o Vánocích, zpěv koled, výroba vánočního přání	- napíše jednoduchý text o Vánocích, zazpívá jednoduchou anglickou koledu, vyrobí a napíše přání k Vánocům			
Televize	Přítomný čas průběhový Slovesa *to be* a *to have* ve všech osobách	- mluví o pořadech v televizi - pojmenuje jednotlivé typy programů - vyjádří, co se mu líbí a nelíbí	**MEV** – úloha médií – zábava		
Záliby Povolání	Přítomný čas prostý Slovesa *play, watch, read, listen* Hobbies Opakování slovní zásoby – sport, hudba, hračky	- mluví o tom, co dělá ve volném čase a o svých zálibách - pojmenuje některá povolání - vyjádří, co dělají různá povolání	**OSV** **MUV**		
	Přítomný čas prostý	- vytvoří a napíše jednoduché věty v přítomném čase prostém - napíše krátký dopis o sobě a svých zálibách novému kamarádovi	**OSV** – psychohygiena – rozvoj tvořivosti	**Čj** – dopis	
Easter	Povídání o Velikonocích, výroba přání	- vyrobí přání k Velikonocům		**Pč** – výroba přání	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Divoká zvířata	Forest, river, sea a slova k tématu prostředí Přítomný čas prostý	- pojmenuje a správně napíše další zvířata - mluví o tom, kde zvířata žijí a čím se živí - jednoduše popíše krajinu	**OSV** – jazykový rozvoj **ENV** – lidské aktivity a přírodní prostředí	**Př** – ekosystémy	
Příroda	Přítomný čas prostý a průběhový Otázka a zápor	- vytvoří věty v přítomném čase o sobě, lidech okolo sebe a přírodě - vyhledá informace v přiměřeném anglickém textu mimo učebnici (časopis, internet…) - odpoví na otázky v textu	**OSV** – jazykový rozvoj	**Př**	
Opakování	Opakování učiva	- rozumí přiměřenému psanému i mluvenému textu a konverzaci - reprodukuje přiměřeně obtížný text jednoduchými větami - aktivně se zapojí do konverzace, reaguje správně na otázky - srozumitelně a foneticky správně čte přiměřené texty a rozumí jim - z textu vybere přiměřené informace a dále s nimi pracuje - používá v jednoduchém mluveném i písemném projevu dosaženou slovní zásobu - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení na známé téma - recituje básničky, zpívá písničky, účinkuje v dramatizaci - používá dvojjazyčný slovník	**OSV** – jazykový rozvoj		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Představení, pozdravy	*Gramatika*: Neurčitý člen Rozkazovací způsob Množné číslo podstatných jmen Vazba "*there is / there are*" *Slovní zásoba*: Abeceda Čísla od 1 do 100 *Komunikační situace*: Setkání Udílení pokynů Dotazy na čísla a číselné údaje Dotaz na slovo v angličtině Popis obrázku	- představí se, pozdraví a rozloučí se - pojmenuje předměty ve škole - rozumí běžným pokynům učitele při hodině - počítá do 100, rozumí běžným číselným údajům - hláskuje jména a slova - popíše podle obrázku umístění předmětu v místnosti	**MUV** – kulturni diference – etnický původ **OSV** – sebepoznání a sebepojetí – poznávání lidí	**M** – matematické úkony – výpočet jednoduchých úloh	
Přátelé a rodina	*Gramatika*: Sloveso "*být*" v kladné a záporné větě, v otázce, ve ztažené formě Přivlastňovací zájmena Přivlastňovací pád Otázky s tázacími zájmeny *Slovní zásoba*: Názvy zemí Rodina Dny v týdnu *Komunikační situace*: Osobní dotazy při seznamování se Narozeniny Uvedení nového žáka do kolektivu Telefonování do rozhlasu	- pojmenuje nejznámější evropské a světové státy - představí své kamarády a svou rodinu - přivlastní osobám běžné předměty - rozumí krátkému kreslenému příběhu, ve kterém se představí hlavní postavy - pojmenuje dny v týdnu - porozumí hlavním informacím ze slyšeného rozhovoru, ve kterém jedna osoba představí sebe a členy své rodiny - zeptá se na základní osobní údaje třetí osoby	**MUV** – kulturní diference – lidské vztahy **OSV** – sebepoznání a sebepojetí – poznávání lidí	**Z** – svět, kontinenty a oceány – hlavní geografické útvary a jejich názvy	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Náš svět	*Gramatika*: Sloveso „*mít*“ v kladné a záporné větě, v otázce Postavení přídavných jmen ve větě *Výslovnost*: Znělé a neznělé „*th*“ *Slovní zásoba*: Běžné technické vybavení domácnosti Domácí mazlíčci Vyučovací předměty *Komunikační situace*: Hry s otázkami a odpovědi „*ano* / *ne*“ Popis a porovnání obrázků Porovnání školních rozvrhů	- pojmenuje běžné předměty ve škole - řekne, jaké předměty osobní potřeby a jaká zvířata vlastní a zeptá se na totéž svého kamaráda - rozumí hlavním bodům krátkého čteného příběhu o dárcích k narozeninám - pojmenuje barvy - porovná dva obrázky a vyjmenuje rozdíly - pojmenuje vyučovací předměty, rozumí školnímu rozvrhu, uvede svoje nejoblíbenější vyučovací předměty	**MUV** – kulturní diference – multikulturalita **OSV** – sebepoznání a sebepojetí – seberegulace a sebeorganizace – kreativita – poznávání lidí – mezilidské vztahy – komunikace – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	**Př** – popis těla člověka a známých zvířat	
Čas, volný čas	*Gramatika:* Předložky s časovými údaji Přítomný čas prostý *Slovní zásoba*: Čas a časové údaje Každodenní činnosti *Komunikační situace*: Volný čas Dotazy na čas, na začátek a konec aktivity Typický den školáka	- zeptá se na čas a na podobnou otázku odpoví - v slyšeném rozhovoru rozliší časové údaje vztahující se k aktivitám ve volném čase - zeptá se kamaráda, v jakou dobu dělá nějakou činnost - rozumí čtenému popisu volného času třetí osoby - sdělí, co každý den dělá a nedělá, co dělá rád a co nerad - porozumí obsahu krátkého příběhu, který souvisí s činnostmi ve volném čase - v rozhovoru porovná své zájmy se zájmy kamaráda	**MUV** – lidské vztahy – princip sociálního smíru a solidarity **OSV** – sebepoznání a sebepojetí – poznávání lidí – mezilidské vztahy – komunikace – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	**Hv** – běžné hudební nástroje	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Místa, popis cesty	*Gramatika*: Předložky při popisu umístění Vazba „there is/there are“ Slovesa „*mohu*“, „*umím*“ *Výslovnost*: Přízvuk slov *Slovní zásoba*: Nábytek, části domu Místa a budovy ve městě *Komunikační situace*: V bytě / v domě Ve městě Popis pokoje Dotazy na dovednosti Esej: „Co umí můj kamarád“	- popíše svůj pokoj a umístění nábytku a věcí v něm - rozumí slyšenému popisu místnosti - na základě slyšených informací popíše rozmístění místnosti v domě - v čteném popisu domu vyhledá konkrétní údaje - pojmenuje významné budovy, obchody a místa ve městě a rozumí slyšenému popisu jejich umístění ve městě - zeptá se a odpoví na dotazy lokalizace důležitých míst a obchodů ve městě - rozumí běžným osobním informacím při turistickém výletě - zeptá se kamaráda, co umí a co neumí dělat a na podobné otázky odpoví	**MUV** – kulturní diference – multikulturalita **OSV** – kreativita – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	**D** – popis názvů měst v Anglii	
Lidé, nakupování	*Gramatika*: Slovesa „*být*“ a „*mít*“ při popisu osob Přítomný čas průběhový Otázka na cenu *Slovní zásoba*: Vzhled člověka Oblečení Bajka: Královy nové šaty *Komunikační situace*: Porovnání vzhledu, popis osoby V obchodě Vyprávění o svém způsobu života – ústně i písemně	- rozumí čtenému popisu osob - popíše ústně i písemně, jednoduchým způsobem vzhled osob - na základě slyšeného textu zobrazí postavu - pojmenuje aktuální činnost osob - rozumí obsahu čtené scénky z každodenního života a zahraje ji - rozliší opakovaný děj od aktuálního - gramaticky správně popíše svůj běžný den, a co právě dělá - pojmenuje běžné kusy oděvu, popíše, co má na sobě - rozumí hlavní myšlence a obsahu krátké bajky a zahraje ji	**MUV** – lidské vztahy – etnický původ – princip sociálního smíru a solidarity **OSV** – poznávání lidí – mezilidské vztahy	**Vv** – popis vzhledu lidí	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Můj život **Denní činnosti** **Narozeniny**	*Gramatika*: Přítomný čas prostý Tvorba „*ano* / *ne*“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen Frekvenční příslovce Řadové číslovky *Výslovnost*: Intonace „*ano* / *ne*“ otázek Znělé a neznělé „*th*“ *Slovní zásoba*: Měsíce v roce Datum Domácí práce *Komunikační situace*: Oslava narozenin Situační rozhovory každodenního života	- rozšíří různé, předem dané informace ve slyšeném textu - vyhledá v krátkém čteném textu osobní údaje - popíše kamarádův i svůj režim dne - napíše o svém způsobu života - pojmenuje měsíce, rozpozná je v slyšeném textu - pojmenuje pořadí věcí či událostí - přiřadí události ke konkrétnímu datu - rozpozná datum v slyšeném textu - vyhledá konkrétní informace v krátkém, čteném textu o způsobu slavení narozenin - rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu - zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví - pojmenuje domácí práce - sdělí, jak často dělá běžné domácí práce a zeptá se na totéž kamaráda	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá **OSV** – poznávání lidí	**F, M** – měření času	
Zvířata **Části těla**	*Gramatika*: Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs průběhový Zájmena v předmětu *Výslovnost*: Přízvučné slabiky Slovní zásoba: Zvířata *Komunikační situace*: Vyprávění o zážitku z výletu Slovní hra „Hádej, kdo jsem!“ Vyprávění o oblíbeném zvířeti	- s vizuální oporou rozumí hlavní myšlence krátkého čteného a slyšeného textu o školním výletě do ZOO - pojmenuje aktuální činnosti lidí, zeptá se na ně - pojmenuje exotická zvířata běžně viděná v ZOO - pojmenuje způsoby pohybu různých zvířat - rozumí hlavní myšlence čteného komiksového příběhu a porovná dané informace s informacemi v textu - simuluje telefonní rozhovor s kamarádem a zeptá se, co právě dělá - sdělí, která zvířata má rád a která nerad - vyhledá specifické informace v čteném popisu práce nějaké osoby - rozumí hlavním informacím čteného populárně naučného textu – popis zvířete, způsob jeho života - rozumí hlavní myšlence čtené bajky a změní její konec - sdělí, co musí v nejbližších dnech udělat	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **OSV** – kreativita	**Př** – klasifikace zvířat	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Návštěva restaurace **Jídlo**	*Gramatika*: Minulý čas slovesa „*být*“ Minulý čas pravidelných sloves Minulý čas nepravidelných sloves *Výslovnost*: Koncové „*-ed*“ *Slovní zásoba*: Cestování o prázdninách Problémové situace o prázdninách *Komunikační situace*: Prázdninové situace Vyprávění o činnostech během prázdnin Psaní pohledu z prázdnin	- rozpozná v slyšeném textu jednotlivé mluvčí na základě poskytnutých dílčích informací - zeptá se kamaráda, kde byl v předešlých dnech a na stejnou otázku odpoví - rozumí hlavním informacím v neformálním textu – v osobním e-mailu - pojmenuje běžné dopravní prostředky a běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním - rozumí hlavní informaci slyšeného vyprávění o prázdninách - sestaví charakter a způsob života neznámé osoby na základě dílčích informací o něm - pojmenuje dopad události na základě vizuální nápovědy - vyhledá informace o minulých událostech v krátkém čteném textu - popíše události o prázdninách v krátkém osobním dopise - rozumí hlavní myšlence a hlavním bodům krátkého komiksového příběhu a obsah děje zahraje - zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech nebo o prázdninách, na podobné otázky odpoví - rozliší v slyšeném textu jednotlivé mluvčí na základě informací, které o sobě sdělí	**MUV** – lidské vztahy **OSV** – poznávání lidí	**D** – vývoj cestování	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Roční období **Počasí**	*Gramatika:* Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Neurčitý člen a neurčitá zájmena Dotaz na množství Určitý / neurčitý člen Málo / několik *Slovní zásoba*: Jídlo *Komunikační situace*: V kavárně / cukrárně Dramatické ztvárnění příběhu Oběd Nákupní seznam Vaření podle receptu	- pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů - gramaticky správně sdělí, jaké jídlo a pití má v oblibě - rozliší v slyšeném textu, co si dávají jednotliví mluvčí k obědu - rozumí pojmům v jídelníčku - simuluje situaci v běžné restauraci - pojmenuje pokrmy a potraviny, z kterých se připraví - rozumí hlavní myšlence příběhu o lakotě a v textu vyhledá názvy daných potravin - sdělí obsah potravinových zásob podle obrázku - zapíše nákupní seznam podle slyšených informací - dramaticky předvede s kamarády přečtený příběh o lakotě - rozumí klíčovým bodům čteného komiksového příběhu - zeptá se na množství jídla a pití - označí množství jídla nebo pití pomocí porcí, balení nebo nádob - rozumí názvům kuchyňských nádob a nástrojů - rozumí čtenému i slyšenému popisu přípravy nějakého jídla - popíše postup přípravy jídla	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá	**Z** – jídla v různých zemích	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Spojené království Svět Geografické názvy	*Gramatika*: Otázky s tázacím zájmenem „*jak*“ 2. stupeň přídavných jmen 3. stupeň přídavných jmen Přirovnání „*tak … jak* / *jako*“ *Slovní zásoba*: Geografické názvy a pojmenování Počasí Popisná přídavná jména *Komunikační situace*: Dotazy na počasí Vědomostní kvizy a rébusy Srovnání ročních období, počasí různých míst a období Srovnání každodenního života různých zemí Srovnání typických jídel různých skupin lidí	- pojmenuje běžné geografické útvary a stručně popíše jejich velikost - stručně charakterizuje svoje město / vesnici - rozumí krátkému populárně naučnému popisu geografických částí Velké Británie - pojmenuje různé druhy počasí - rozumí slyšenému popisu počasí v různou dobu - charakterizuje typické počasí ve své zemi - rozumí čtenému i slyšenému porovnání geografie a počasí vybraných oblastí - porovná mezi sebou vlastnosti, kvalitu či vzhled různých věcí - rozumí obsahu geografického kvizu a odpoví na jeho otázky - rozumí slyšeným odpovědím na otázky kvizu a porovná je se svými odpověďmi - gramaticky správně vyjádří jedinečnost vlastnosti, kvality či vzhledu nějaké věci nebo osoby - porozumí otázkám vědomostního rébusu a vyhledá v něm potřebné informace - rozumí obsahu komiksového příběhu a vyhledá v jeho textu specifické informace - dramaticky ztvární obsah komiksového příběhu - přirovná vlastnosti, charakter nebo vzhled něčeho k typickým představitelům těchto kvalit (bílý jako sníh)	**VMEGS** – objevujeme Evropu a svět **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	**Z** – počasí v Evropě	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Kulturní vystoupení **Zábava** **Návštěva**	*Gramatika*: Vyjádření „*chystat se* / *hodlat něco udělat*“ Přídavná jména příslovce *Výslovnost*: Přízvuk ve větě *Slovní zásoba*: Typy TV programů Filmové žánry *Komunikační situace*: Dramatické ztvárnění příběhu Domluva schůzky Dotazy na záměry	- pojmenuje běžné typy TV pořadů - rozumí hlavní myšlence čteného i slyšeného rozhovoru mezi spolužáky o tom, co se chystají večer dělat - sestaví seznam svých oblíbených TV pořadů - zeptá se kamaráda, co zamýšlí v nejbližších chvílích dělat a na stejné otázky odpoví - identifikuje hlavní postavy čteného, dobrodružného příběhu na obrázcích - chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu - sestaví první půlku příběhu na základě klíčových bodů a porozumění jeho druhé části - pojmenuje filmové žánry a přiřadí k nim konkrétní příklady - porozumí hlavní pointě krátké, živé scény z filmového studia - gramaticky správně vyjádří, proč nemůže něco dělat a jaké povinnosti místo toho má a na totéž se zeptá kamaráda - porozumí zápletce, vyvrcholení a rozuzlení krátkého komiksového příběhu a dramaticky ho ztvární - navrhne kamarádům nebo svým příbuzným něco podniknout a na obdobné návrhy reaguje - rozpozná v slyšeném rozhovoru, co navrhují mluvčí dělat a co nakonec podniknou	**MUV** – multikulturalita **MEV** – tvorba mediálního sdělení	**D** – řecké divadlo	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Moje rodina **Můj život** **Můj dům**	*Gramatika*: Minulý čas slovesa „*být*“ Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves *Slovní zásoba*: Životní etapy Rodina *Komunikační situace*: Pozvání Oblíbené a neoblíbené činnosti Vyprávění o svém životě	- pojmenuje běžné etapy lidského života - rozumí čtenému stručnému popisu života svého vrstevníka - porovná svůj způsob života teď a před nějakou dobou - rozumí specifickým informacím v slyšeném stručném životopisu známé osobnosti - popíše hlavní etapy svého života a zeptá se na kamaráda na ty jeho - rozumí hlavní zápletce čteného, detektivního komiksového příběhu - rozliší v slyšeném textu, jaké činnosti dělali mluvčí v předchozím víkendu a jaký z toho měli pocit - zeptá se kamaráda, co dělal o víkendu a jaký z něho měl pocit; na podobné otázky odpoví - rozumí čtenému popisu rodiny a stručné charakteristice jejich členů, vyhledá v textu specifické informace - upraví obsahově slyšené věty ve slovní hře - rozumí hlavní myšlence čteného situačního příběhu svých vrstevníků na začátku školního roku - stručně charakterizuje jednotlivé mluvčí ze slyšeného rozhovoru - pozve kamaráda na nějakou akci - představí nového kamaráda / spolužáka ostatním - sdělí, jaké činnosti dělá rád ve volném čase a jaké nerad; na totéž se zeptá kamaráda	**MUV** – kulturní diference **OSV** – poznávání lidí – mezilidské vztahy	**Př** – migrace zvířat	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Pomoc ostatním **Plánování budoucnosti**	*Gramatika*: Vyjádření předpovědi do budoucna Vyjádření rozhodnutí *Slovní zásoba*: Vesmír Domov a pracoviště Předpovědi do budoucna Užitečné výrazy pro každodenní situace *Komunikační situace*: Úvahy o podobě života v budoucnosti Nabídka pomoci Vyslovení záměru	- pojmenuje vesmírná tělesa a základní astronautické přístroje - rozumí názorům redaktora a vědce o budoucnosti vesmíru v čteném rozhovoru - gramaticky správně formuluje prognózy do budoucnosti - gramaticky správně formuluje otázky na technické postupy při výzkumu vesmíru - sdělí svůj názor na úroveň poznání a dobývání vesmíru - rozumí hlavní zápletce pokračování čteného, detektivního komiksového příběhu - gramaticky správně formuluje okamžité rozhodnutí - vyplní dotazník zajímající se o jeho plány do budoucna - vede rozhovor s kamarádem o svých plánech a představách do budoucna - pojmenuje místa, která jsou spojována s bydlením a místa spojována s prací - pojmenuje věci a oblasti činnosti, o kterých se obvykle dělají prognózy do budoucnosti, a gramaticky správně formuluje na jejich vývoj svůj názor - rozumí hlavní zápletce čteného příběhu svých vrstevníků na večírku - využívá běžné společenské fráze ve vhodné situaci - nabídne pomoc blízké osobě při běžné činnosti - s obrazovou oporou gramaticky správně formuluje záměry třetí osoby	**MUV** – kulturní diference **MEV** – tvorba mediálního sdělení	**Z** – sluneční soustava	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Popis místa **Popis události**	*Gramatika*: Minulý čas průběhový Minulý čas prostý vs minulý čas průběhový *Výslovnost*: Intonace *Slovní zásoba*: Slovní spojení Přírodní katastrofy Bydlení, domy *Komunikační situace*: Simulace detektivního výslechu Reakce na informace a události v běžných situacích	- pojmenuje některé známé státy světa - rozpozná v slyšeném textu různé činnosti podle jejich popisu - užívá vhodně správná slovní spojení k popisu běžné činnosti - gramaticky správně popíše průběh běžné činnosti v minulosti - zeptá se kamaráda, co dělal on nebo jiní v uplynulých dnech a na stejné otázky odpoví - pojmenuje přírodní katastrofy - rozumí hlavním bodům novinové zprávy o přírodní katastrofě a vyhledá v ní konkrétní informace - rozumí popisu událostí v minulosti a rozliší v něm činnosti konané a vykonané - simuluje rozhovor reportéra a svědka přírodní katastrofy - popíše průběh neobvyklé události a přidá varování - rozumí obsahu a zápletce čteného krátkého detektivního příběhu a vyhledá v něm specifické informace - rozliší nové informace v slyšeném rozhovoru detektiva s podezřelými - pojmenuje místnosti v domě a jejich vybavení - rozvede děj detektivního příběhu na základě zadaných klíčových informací - rozumí hlavní myšlence čteného a slyšeného rozhovoru svých vrstevníků na téma TV pořadu a vyhledá v něm specifické informace - vhodně a správně užívá běžné fráze a obraty používané v hovorové angličtině - vhodnými výrazy reaguje na informace třetí osoby	**MUV** – etnický původ – multikulturalita **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá – poznáváme svět	**Z** – časová pásma	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Výlet **Historické památky** **Londýn**	*Gramatika*: Určitý člen s názvy míst Určitý a neurčitý člen Neurčitá zájmena Osobní a přivlastňovací zájmena *Výslovnost*: Přízvuk slova *Slovní zásoba*: Místa ve městě Londýn *Komunikační situace*: Dohody a ujednání Ptání se na cestu, popis cesty Návrh činnosti ve volném čase	- pojmenuje obrázky z Londýna na základě porozumění čtenému popisu výletu svého vrstevníka do Londýna - vyhledá v čteném popisu výletu konkrétní informaci - v slyšeném vyprávění rozliší jednotlivé mluvčí podle jejich informací o svém výletě - rozumí zápletce krátkého komiksového detektivního příběhu a zdramatizuje ho - rozumí slyšenému i čtenému popisu cesty - zeptá se na cestu a na stejný dotaz odpoví - rozliší chronologii čteného pohádkového příběhu a vyhledá v textu dílčí děje a konkrétní informace - rozliší specifické informace v slyšeném vyprávění o snu - vyhledá v čteném rozhovoru, co každý z účastníků plánuje dělat v nejbližších dnech - využívá běžné fráze v každodenních situacích - navrhne kamarádovi, co podniknout ve volném čase	**MUV** – etnický původ – multikulturalita **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá – poznáváme svět	**D** – mor	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Zkušenosti **Významné vynálezy**	*Gramatika*: Předpřítomný čas prostý Použití „*někdy*“ a „*nikdy*“ Použití „*právě*“ *Výslovnost*: Přízvuk ve větě *Slovní zásoba*: Zážitky Ambice *Komunikační situace*: Vyprávění o tom, co se udělalo Interview se známou osobou Uspořádání textu	- využívá správné výrazy k pojmenování zážitků - rozumí čtenému popisu životních ambicí svého vrstevníka a na základě porozumění pochopí a objasní smysl připojeného obrázku, vyhledá v textu hlavní informace - v slyšeném popisu činností různých lidí rozliší s obrazovou oporou, co kdo udělal - pochopí hlavní myšlenku čteného detektivního komiksového příběhu a rozliší v něm činnosti jednotlivých účastníků děje - zeptá se kamaráda, zda někdy dělal méně obvyklé činnosti a na podobné otázky odpoví - rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence čteného populárně naučného článku o negativním jevu spojeném s výpravami na Mt. Everest - rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence slyšeného populárně naučného vyprávění o neobvyklé činnosti sportovce - simuluje interview se sportovcem, který dělá akce, jež burcují lidi - rozumí obsahu povídání svých vrstevníků o neobvyklé příhodě - užívá vhodných hovorových výrazů v každodenních situacích	**MUV** – princip sociálního smíru a solidarity **MEV** – tvorba mediálního sdělení	**Hv** – melodie a rytmus	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Poskytnutí rady **Problémy** **a jejich řešení**	*Gramatika*: Měl bych / neměl bych Muset – nesmět – nemuset *Výslovnost*: Intonace oznamovacích vět Intonace „*ano* / *ne*“ otázek Intonace otázek s tázacími zájmeny *Slovní zásoba*: Problémy Frázová slovesa Pravidla ve škole *Komunikační situace*: Rady na řešení běžných problémů Diskuse o pravidlech ve škole	- pojmenuje běžná, lehká onemocnění a zdravotní obtíže - zeptá se kamaráda, jaké má zdravotní problémy - v čteném rozhovoru vyrozumí, jaký zdravotní problém má jeden z účastníků - gramaticky správně poradí blízké osobě, co by měl dělat při jeho zdravotních obtížích - rozumí zápletce čteného detektivního komiksového příběhu a vyhledá v něm specifické informace - gramaticky a obsahově správně vysvětlí význam běžných značek na veřejných místech - vyjmenuje pravidla, která platí v jeho škole - rozumí jednotlivým epizodám příběhu s detektivní zápletkou a seřadí je do chronologického pořadí, vyhledá v textu konkrétní údaje - převypráví čtený příběh z pohledu jeho jiného účastníka - porozumí rozuzlení zápletky události z dílčích rozhovorů jejich účastníků - využívá výrazy překvapení a porozumění v běžných situacích každodenního života svých vrstevníků - gramaticky správně formuluje návrh činnosti pro sebe a kamarády, kladnou i zápornou reakci, navrhne alternativní řešení	**MUV** – princip sociálního smíru a solidarity **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka k prostředí	**Vz** – oči	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Oblečení Vynálezy a jejich vliv na život Přítomnost a minulost	*Gramatika*: Minulý čas prostý Minulý čas průběhový Vyjádření zvyklosti či stavu věcí v minulosti („*used to*“) Minulý čas slovesa „*muset*“ *Slovní zásoba*: Materiály, oblečení „*příliš*“ vs „*ne dost*“ Historie Anglie Běžná slovní spojení každodenního života *Komunikační situace*: Neformální rozhovor o testech Reakce na zprávu	- přiřadí výrobky k materiálům, z nichž jsou vyrobeny - odhadne hlavní myšlenku příběhu z jeho nadpisu a s pomocí obrazové přílohy - rozumí hlavním bodům čteného nebo slyšeného populárně naučného textu o lidech v době kamenné - rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu - vyhledá v populárně naučném textu o původu jeansů hlavní body příběhu a specifické informace - postihne hlavní body a specifické výrazy v slyšeném rozhovoru v obchodě - rozumí hlavním událostem čtené epizody známého příběhu a vyhledá v něm specifické informace - pojmenuje různé druhy materiálů - gramaticky správně formuluje popis událostí v minulosti - pojmenuje vzory látek - písemně i ústně popíše stav věcí nebo činnosti v minulosti - vytvoří závěr přečteného příběhu a konfrontuje ho se slyšenou původní verzí - zeptá se kamaráda, jak se jeho život změnil oproti minulosti a na podobné otázky odpoví - simuluje se spolužáky rozhovor v obchodě - vede s kamarády rozhovor o testech ve škole - reaguje v rozhovoru na slyšenou novinku - dramaticky ztvární se spolužáky epizodu známého příběhu - napíše strukturovaný výtah z dějin své země a prezentuje svou práci před spolužáky	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá	**D** – objevování přírodních materiálů – historie lidstva	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Program TV **Slavní lidé** **Popis filmu**	*Gramatika*: Předpřítomný čas Trpné příčestí slovesa „*být*“ a „*jít*“ Větné dodatky *Slovná zásoba*: Slovesa s předložkami Kaskadéři ve filmech, celebrity Podstatná a přídavná jména se stejným slovními základem Četba ve volném čase Počítače Běžná slovní spojení každodenního života *Výslovnost*: Intonace větných dodatků *Komunikační situace*: Běžné situace každodenního života Ověřování domněnky	- rozumí čtenému populárně naučnému článku o kaskadérech a vyhledá v něm specifické informace - v slyšeném textu rozpozná u jednotlivých mluvčích jejich nové zážitky a pocity z nich - rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu - rozumí hlavním bodům čteného novinového článku o kladech a záporech slávy v příběhu obyčejného člověka - v slyšeném autentickém záznamu z TV show rozliší specifické informace a hlavní mezníky hry - rozumí hlavním bodům čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v něm specifické informace - gramaticky správně formuluje popis posledních událostí a zážitků z minulosti s následkem v přítomnosti - popíše minulý děj, který má následek nebo pokračování v přítomnosti - prezentuje pravidla své vlastní zábavné show - vytvoří konec přečteného příběhu a porovná svou verzi s verzí autorovou - ověří si v rozhovoru s kamarádem svoji domněnku krátkou otázkou - napíše strukturovanou biografii populární osoby a prezentuje ji před publikem	**MEV** – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	**It** – počítačová terminologie – diskuse o možnostech ICT a jak je běžně využíváme	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Poskytnutí rady **Lidské tělo** **Nemoci a zdraví**	*Gramatika*: Podmětné a předmětné vedlejší věty Vyjádření rady pomocí „*měl bys*“ Vyjádření pravděpodobnosti pomocí „*mohl bys*“ *Slovní zásoba*: Části těla Zdravá výživa, vitamíny, minerály U lékaře, zdravotní potíže Významné sportovní události Běžná slovní spojení každodenního života *Výslovnost*: „*th*“ *Komunikační situace*: Běžné situace každodenního života Vyjádření souhlasu či nesouhlasu s návrhem	- rozumí v slyšeném projevu názvům částí těla - rozumí krátkému naučnému textu o ochraně svého zdraví a udržování fyzické i duševní kondice - pochopí ponaučení a hlavní body krátkého komiksového příběhu - porozumí čteným i slyšeným projevům různých osob o jejich stravovacích návycích a vyhledá v textech specifické informace - postihne hledané informace v slyšeném projevu odborníka na stravování - rozumí hlavním bodům čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v textu specifické informace - vhodnými výrazy podá doplňující informace k faktům nebo událostem - napíše o sobě a svých zálibách a informace doplní o podrobnosti - ústně i písemně dá rady a varování pro běžné činnosti - popíše svou poslední návštěvu u lékaře - vytvoří vlastní konec přečteného příběhu - zeptá se kamaráda na jeho stravovací návyky a na podobné otázky odpoví - vymění si s kamarádem názory a rady, jak své stravovací návyky zlepšit - simuluje s kamarádem návštěvu u lékaře - užívá v rozhovoru běžné hovorové výrazy k vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu s návrhem něco dělat / něco podniknout - informuje své vrstevníky o zdravém životním stylu prostřednictvím letáku	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá **OSV** – psychohygiena	**Př** – diskuse o zdravé výživě	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vyprávění příběhu **Slavné příběhy a jejich hrdinové**	*Gramatika*: Sloveso + „*-ing*“ nebo infinitiv Větná spojení s přítomným příčestím sloves *Slovní zásoba*: Středověcí rytíři (Robin Hood), legendy Výtvarné umění Přídavná jména končící na „*-ed*“ a „*-ing*“ Běžné výrazy každodenní komunikace *Komunikační situace*: Běžné situace každodenního života Objednává si jídla v restauraci Žádost o službu, laskavost	- rozumí hlavním bodům čteného a slyšeného vyprávění příběhu o králi Artušovi - v slyšeném textu rozpozná rozuzlení příběhu - rozumí zápletce a hlavní myšlence komiksového příběhu a vyhledá v něm specifické informace - rozumí dotazům zábavného kvizu o své osobě a o své představivosti, porozumí výsledkům kvizu - v slyšeném projevu rozliší vybrané informace - rozumí hlavní myšlence čtené epizody příběhu na pokračování a vyhledá v textu specifické informace - pojmenuje podle obrázku výzbroj rytíře - užívá vhodná gramatická spojení k upřesnění popisu činnosti - popíše obvyklé činnosti svého běžného dne - využitím vhodných gramatických výrazů písemně i ústně popíše scénu - gramaticky správně popíše aktivní či pasivní účast objektu na ději - napíše příběh a k popisu detailů využívá vhodné výrazy - formuluje závěr příběhu a porovná ho s verzí autora - užívá vhodné hovorové výrazy v rozhovoru s číšníkem při objednávání jídla - požádá jiné osoby o službu a na podobnou žádost vhodně reaguje - dramaticky ztvární epizodu příběhu - pomocí ilustrovaného příběhu předá zjištěné informace o místní legendě či legendární postavě našich dějin	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá	**Vv** – četba textu o slavném uměleckém díle – diskuse nad interpretací uměleckých děl	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Změny klimatu Ochrana životního prostředí Ekologie a životní prostředí	Gramatika: Přítomný trpný rod Trpný rod v různých časech Slovní zásoba: Klimatické změny, hurikány Životní prostředí Ochrana zvířat a péče o ně Výklad slov (definice) Austrálie Běžné výrazy každodenní komunikace Výslovnost: Koncové „-ed“ u minulého příčestí Komunikační situace: Běžné situace každodenního života Situace navozující obavu	- vyhledá ve výkladovém slovníku význam neznámých slovních spojení a porozumí jim - rozumí hlavní myšlence novinového článku o globálním oteplování a vyhledá v něm specifické informace - rozumí hlavním bodům slyšeného textu o bio-palivech - rozumí hlavní myšlence čteného a slyšeného příběhu s kriminální zápletkou - postihne hlavní body slyšeného projevu o problémech životního prostředí - odhadne podle titulku a ilustrací hlavní myšlenku či zápletku čteného příběhu - vyhledá v populárně naučném textu o zvířatech specifické informace - spojí neznámá slovíčka s jejich definicí - rozumí zápletce epizody známého příběhu a vyhledá v něm konkrétní informace - doplní text vhodnými odbornými výrazy dle kontextu - gramaticky správně popíše situaci, ve které činnost má či měla větší důležitost než její původce - napíše novinovou zprávu o nehodě v přírodě nebo o přírodním neštěstí - odpoví na otázky kvizu o životním prostředí - odhadne a vypráví dokončení čteného příběhu - diskutuje s kamarády o problémech životního prostředí - vymění si s kamarádem názor na obsah a hlavní body přečteného textu o zvířecích sirotcích - v rozhovoru s kamarádem užívá hovorové výrazy k ujištění - vhodnými výrazy reaguje na možné problémy v daných situacích - vytvoří plakát s výstižnými ilustracemi a textem, které upozorňují na problémy životního prostředí	**VMEGS** – objevujeme Evropu a svět **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí v našem okolí	**Př** – hurikány	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Mí přátelé **Pomoc druhým** **Přátelství** **Generační problémy**	*Gramatika*: Podmínkové souvětí prvního typu Časové věty Vyjádření účelu *Slovní zásoba*: Přátelé, generační rozdíly Frázová slovesa Spojení slovesa a abstraktního podstatného jména Dobrovolníci a dobrovolná práce Evropská unie Běžné výrazy a slovní spojení v situacích každodenního života *Výslovnost*: Podobně znějící slova *Komunikační situace*: Běžné, každodenní situace Setkání s přáteli	- postihne sled děje čteného příběhu s pomocí ilustrací - rozumí závěru příběhu ze slyšeného textu - vyhledá ve výkladovém slovníku význam neznámých frázových sloves - s obrazovou nápovědou porozumí slyšenému varování v situacích každodenního života - rozumí hlavní myšlence čtené epizody známého příběhu na pokračování a postihne hlavní okamžiky děje - rozumí hlavní myšlence krátkého dopisu do novin o problémech mezi generacemi - v slyšeném rozhlasovém pořadu rozliší problémy jednotlivých mluvčích - převypráví přečtený příběh - gramaticky správně formuluje reálnou podmínku děje - poradí kamarádovi nebo ho přátelsky varuje a poukáže na následky v běžných situacích každodenního života - používá správné gramatické struktury k vyjádření děje v závislosti na čase - popíše činnosti svého běžného dne v souvislosti s předchozími nebo následnými událostmi či situacemi - doplní podle smyslu přečtený text o rozdílech mezi generacemi vhodnými větami z nabídky - zdůvodní příčinu nebo následek nějaké činnosti - diskutuje s kamarády o problémech jiných a formuluje radu, jak tyto problémy řešit - napíše do rubriky časopisu pro mladé lidi, ve které čtenáři sdílejí své osobní problémy s rodiči nebo prarodiči a názory na jejich řešení	**MUV** – lidské vztahy (lidská solidarita)	**Ov** – mezinárodní vztahy, globální svět	

5.1.3. Vyučovací předmět:

RUSKÝ JAZYK zkratka: **R2**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Ruský jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, jako další cizí jazyk. Tato vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně je uplatňovat.

Předmět je vyučován v 7. - 9. ročníku a je povinný pro všechny žáky. Časová dotace je stejná ve všech ročnících, a to 2 hodiny týdně.

Cizí jazyky přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.
Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v osobním, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka.
Žák nenabude ucelené znalosti ruského jazyka na úrovni A2, měl by se s tímto jazykem seznámit a zcela jednoduše komunikovat v základních komunikačních situacích.

Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o rodině, škole, volném čase a zálibách, věcech, které vlastní a umí na ně odpovědět. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit. Poznává reálie zemí příslušné jazykové oblasti.

Formy a metody výuky

Skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce při vyhledávání informací PC, práce s dvojjazyčným slovníkem, autentické materiály (zjednodušené verze literárních dílek - povídky,vybrané kapitoly, filmy, pohádky, písně), počítačové programy, krátkodobé projekty, hry, recitace, zpěv, dramatizace, soutěže.

Žáci se účastní soutěží v ruském jazyce jak na úrovni školy, tak okresu, případně regionálních soutěží.

Výuka probíhá, pokud je to možné, co nejčastěji v odborné učebně, vzhledem k množství žáků však také v kmenových učebnách.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k řešení problémových úloh
- k vyhledávání a vyhodnocování informací na základě pochopení
- k využívání sebekontroly a sebehodnocení žáků v souvislosti s dosaženými výsledky
- k motivaci a k zájmu o učení
- učitel se zajímá o názory i zkušenosti žáků, oceňuje jejich pokrok, plánuje možnosti, jak společně odstranit problémy a zdokonalit učení

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, třídění a využívání informací ze všech různých zdrojů, které je dovede ke konečnému řešení
- k možnosti propojit znalosti z více předmětů
- ke spolupráci a k využívání vlastního úsudku a zkušenosti
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k práci s chybou

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k ústní i písemné prezentaci výsledků jejich práce
- ke spolupráci a domluvě při skupinové práci
- k ochotě naslouchat druhým
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k vytváření prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky)

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k dokončení započaté práce
- k plnění úkolu podle individuální úrovně žáků
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- k efektivnímu organizování práce

Kompetence občanské
Učitel vede žáky:
- k dodržování společenských norem, učí žáky znát svá práva i povinnosti ve škole i mimo ni
- k respektování názoru druhých
- k zodpovědnosti za svou práci a jednání

Kompetence sociální a personální
Učitel vede žáky:
- k dodržování společně dohodnutých pravidel chování při práci ve dvojici, týmu, na základě přijetí pracovní činnosti (role), jež má vliv na výsledek společné práce
- k podpoře sebedůvěry a sebeúcty
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Úvod do předmětu **Předazbukové období**	Pozdravy Zvířata Rodina Říkadla	-pozdraví a odpoví na pozdrav - pojmenuje zvířata na obrázku - pojmenuje členy své rodiny - tvoří jednoduché otázky a odpovědi - zapojí se do jednoduchých dialogů - reprodukuje jednoduchá říkadla a písně	**VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (příbuzné národy) **OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace) **MUV** – multikulturalita	**Čj** – srovnání jazyků, stavba věty **Ov** – pozdravy, rodina **Hv** – poslech ukázek **Př** – živočichové **Dom** – jídlo **Hv** – písně	
	Hlásky odlišné od češtiny	- správně vyslovuje hlásky odlišné od češtiny			
	Škola Jídlo	- vyjmenuje školní pomůcky na obrázku - pojmenuje vybraná jídla - tvoří jednoduché otázky a odpovědi - zapojí se do krátkých dialogů			
	Vlastní jména dětí Říkadla, písně Tvoření jednoduchých vět. Intonace otázky.	- vyslovuje ekvivalent svého jména v ruštině -reprodukuje jednoduché písně a říkadla - tvoří věty podle pravidel - správně intonuje v otázce			
Azbukové období **Kdo je tu?**	Slovní zásoba Písmena к,о,т,у,в	- správně vyslovuje, čte a píše písmena	**OSV** – sociální rozvoj (komunikace, kooperace, poznávání lidí)	**Ov** – seznamovací fráze **Čj** – tvoření slabik, slov a vět **Inf** – vyhledávání informací	
	Otázka: *Кто тут?*	- reaguje a odpovídá na otázky			
	Tvoření slabik, slov a jednoduchých vět.	- plynule spojuje slabiky do slov, slova do vět a vše napíše - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech a pohádkách			
	Přízvuk ve slově	- vyslovuje slova se správným přízvukem			
Kdo je to?	Slovní zásoba Písmena: *а,м,н,я*	-vyjmenuje typická ruská dívčí a chlapecká jména - správně vyslovuje, čte a píše osvojovaná písmena			
	Tvoření otázky a odpovědi. Otázky: *Кто это? Кто там?*	- reaguje a odpovídá na otázky - reprodukuje jednoduché dialogy			
	Tvoření slabik a jednoduchých slov Nepřízvučné a, o	- plynule spojuje slabiky do slov, slova do vět a vše napíše -dbá na výslovnost nepřízvučných hlásek			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Představování, seznamování. Jak se jmenuješ?	Slovní zásoba Otázka na jméno:*Как тебя зовут?*	- představí sebe, spolužáky a členy své rodiny - ptá se a odpovídá spolužákovi	**VMEGS** – Jsme Evropané **OSV** – sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace)	**Z** – geografie Evropy **Čj** – otázka ve větě, intonace, tvoření slov a vět	
	Písmena б,д,з,и,е	- správně vyslovuje, čte a píše osvojovaná písmena			
	Měkké a tvrdé párové souhlásky	- dbá na správnou výslovnost a čtení měkkých a tvrdých párových souhlásek - plynule spojuje slabiky do slov a slova do vět a vše napíše - mluví se správnou intonací - představí sebe a své spolužáky			
	Tvoření slabik, slov a jednoduchých vět				
	Intonace oznamovací věty				
Setkání, loučení Odkud jsi?	Slovní zásoba Písmena п,р,с,г,й	- poslouchá a opakuje slova se správnou redukcí a intonací - správně vyslovuje, čte a píše osvojovaná písmena			
	Tvoření slabik, slov a jednoduchých vět	-plynule spojuje slabiky do slov, slova do vět a vše napíše			
	Intonace otázky:*Откуда ты?*	- správně intonuje v otázce - ptá se a odpovídá - sdělí základní informace o sobě			
	Oslovení v ruštině	- používá správná oslovení při pozdravu a rozloučení - dá věty do správného pořadí a napíše krátký rozhovor			
Já a moje rodina	Slovní zásoba Rodina, členové rodiny	- popíše svoji rodinu, napíše kamarádovi dopis o sobě - vede dialog o své rodině	**ENV** – vztah člověka k prostředí **OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace)	**Ov** – moje rodina **M** – číslovky	
	Písmena л,ш,ч,ы,ь	- správně vyslovuje a píše osvojovaná písmena			
	Základní číslovky	- vyjmenuje a přečte číslovky 1-10 - rozumí krátké pohádce			
	Pohádka				

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Dům Bydlení	Slovní zásoba Život na vesnici a ve městě	- pojmenuje domácí zvířata - diskutuje o životě na vesnici a ve městě	**ENV** – vztah člověka k prostředí **OSV** – sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace)	**Z** – geografie **Čj** – otázka ve větě, intonace, tvoření slov a vět, časování sloves **M** – číslovky	
	Písmena х,ж,ц,ё	- správně vyslovuje, čte a píše osvojovaná písmena			
	Tvoření slabik, slov a jednoduchých vět	- plynule spojuje slabiky do slov, slova do vět a vše napíše			
	Slovesa: *жить, хотеть*	- používá vybraná slovesa ve správných tvarech			
	Číslovky	- vyjmenuje a přečte číslovky 11-20			
	Pohádka	- rozumí základním informacím v poslouchaném textu			
Škola	Slovní zásoba Škola, školní pomůcky	- pojmenuje školní pomůcky - rozumí krátkému textu o škole a školní práci a vyhledá v něm požadovanou informaci - napíše krátký dopis kamarádovi o své škole a vyučování			
	Písmena ю,щ	- správně vyslovuje, čte a píše osvojovaná písmena			
	Tvoření slabik, slov a jednoduchých vět.	- plynule spojuje slabiky do slov, slova do vět a vše napíše			
	Časování sloves *читать, делать, играть, танцевать, рисовать, любить*	- správně časuje vybraná slovesa a zapojuje je do vět			
Svátky narozeniny	Slovní zásoba Svátky, narozeniny	- vyjmenuje základní potraviny, ptá se na oblíbená jídla - popřeje kamarádovi k narozeninám	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace)	**Čj** – minulý čas sloves	
		- přečte a přeloží krátký text a odpoví na otázky			
	Písmena ф,ѣ Tvoření slabik, slov a vět	- správně vyslovuje, čte a píše osvojovaná písmena - plynule spojuje slabiky do slov, slova do vět a vše napíše			
	Tvrdý znak	- píše tvrdý znak ve slovech			
	Minulý čas sloves *купить,ехать,быть*,	- popisuje události v minulosti			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk 8. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování **Rusko**	Opakování azbuky, písní, básní, slovní zásoby	- správně vyslovuje, čte a píše písmena azbuky - reprodukuje známé písně, básně, říkadla	**VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět **OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace) **MUV** – multikulturalita	**Z** – Rusko **Čj** – časování sloves přídavná jména **Inf** – vyhledávání informací	
	Tradice a symboly Ruska	- vyjmenuje hlavní symboly Ruska - popíše ruské lidové tradice - vyhledá, přečte a přepíše nejdůležitější zeměpisné údaje o Rusku			
Omluva Poděkování Blahopřání k narozeninám	Slovní zásoba Zdvořilostní fráze: *Поздравляю! Извините, пожалуйста! Спокойной ночи!*	- vyjádří omluvu, poděkování, popřeje dobrou noc - popřeje kamarádovi k narozeninám			
	Pravidla čtení, výslovnosti a intonace	- dodržuje základní pravidla čtení, výslovnosti a intonace			
	Slovesa *нравиться, получить* Přídavná jména *какой, какая, какие*	- časuje vybraná slovesa a používá je ve větách - spojuje přídavná jména s podstatnými jmény podle rodu			
	Příběh	- rozumí informacím v krátkém poslechovém textu			
Kalendářní rok /dny v týdnu měsíce číslovky počasí/	Slovní zásoba Fráze: *Какое сегодня число? Когда ты родился?*	- klade otázky a odpovídá na ně - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita)	**M** – číslovky **Sv** – moje zájmy **Čj** – podstatná jména, zájmena	
	Názvy měsíců v roce, dnů v týdnu	- vyjmenuje, přečte a napíše měsíce a dny v týdnu			
	Základní číslovky	- vyjmenuje, přečte a napíše číslovky 20-100			
	Tvoření složených číslovek	- vytvoří správné tvary složených číslovek			
	Vyjádření dat, roků	- správně vyslovuje, čte a píše data			
	Osobní zájmena - 3. pád Podstatná jména - 1, 2. a 3. pád	- tvoří 3. pád osobních zájmen - tvoří 1., 2. a 3. pád podstatných jmen			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Volný čas Zájmy Počasí	Slovní zásoba Fráze: *Что ты любишь/ не любишь?* Vyjádření oblíbených a neoblíbených činností	- diskutuje o oblíbených a neoblíbených činnostech - tvoří jednoduché dialogy - vyplní anketu co rád a nerad dělá - napíše dopis kamarádovi	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita)	**M** – číslovky **Inf** – vyhledávání informací **Čj** – časování sloves, vykání **Hv** – zpěv písně	
	Časování sloves-1. a 2. časování: *читать, говорить*	- správně časuje, čte a píše vybraná slovesa			
	Slovesné vazby	- zapojuje probraná slovesa do vět			
Škola	Slovní zásoba Fráze: *В каком классе? Сколько часов?* Vyučování, rozvrh hodin	- vede dialog s kamarádem o vyučovacím dnu - přečte a přeloží krátký text a vyhledá v něm požadované informace - vyjmenuje vyučovací předměty, sestaví a napíše rozvrh			
	Časování sloves *идти, учиться*	- správně časuje slovesa a zapojuje je do vět			
	Číslovky řadové	- vyslovuje, čte a píše řadové číslovky 1 – 9			
	Vykání	- využívá pravidla vykání v dialogu			
	Určování času	- v textu vyhledává časové údaje			
	Píseň	- reprodukuje krátkou píseň			
Ruské národní pohádky a povídky	Opakování slovní zásoby, frází, říkadel, písní Texty ruských pohádek a povídek	- reprodukuje známé písně, básně, říkadla - vyslechne pohádku s obrazovou předlohou - přečte a přeloží text pohádky a pokusí se jej převyprávět a zdramatizovat	**OSV** – osobnostní rozvoj, kreativita sociální rozvoj-komunikace	**Čj** - vypravování	
	Komiksová pohádka	- vytvoří jednoduchý komiksový příběh, pohádku			
	Práce se slovníkem	- samostatně vyhledá neznámá slova ve slovníku			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Popis osoby **Portrét**	Slovní zásoba Fráze: *Кто на кого похож? Какой? Какая? Какое? Какие?*	- vyjmenuje části těla, vlastnosti člověka, namaluje a popíše portrét spolužáka - správně používá fráze v dialogu	**OSV** – osobnostní rozvoj, kreativita sociální rozvoj – komunikace	**Vv** – portrét **Čj** – popis osoby, zájmena, přídavná jména, přirovnání	
	Osobní zájmena - 2. pád	- správně tvoří 2. pád osobních zájmen - při popisu a v dialogu využívá přirovnání a odlišné vazby od češtiny			
	Odlišné vazby od češtiny, vyjádření přirovnání				
Opakování a shrnutí učiva	Opakování a shrnutí učiva	- opakuje slovíčka, fráze, gramatiku formou jazykových her			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva **Moje město** **Tady jsem doma**	Opakování azbuky, slovní zásoby, frází, sloves	- vyslovuje, čte a píše písmena azbuky	**VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (příbuzné národy) **OSV** – sociální rozvoj (komunikace, kooperace) **MUV** – multikulturalita, kulturní diference **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	**Sv** – vztahy ve skupině **Hv** – písně **Čj** – vyprávění, časování sloves zájmena	
		- časuje probraná slovesa			
	Opakování písní, básní a říkadel	- reprodukuje jednoduché písně a říkadla z předchozích ročníků			
	Slovní zásoba Fráze*: Где? На какой улице? Куда?* Moje město	- pojmenuje obchody a hlavní budovy ve městě - provede svého kamaráda městem, kde bydlí, popíše oblíbená místa, zeptá se na cestu			
	Časování sloves *жить, пойти, ходить*	- časuje slovesa a používá je ve větách			
	Podstatná jména ve 4., 6., 7 pádu	- používá podstatná jména ve správném pádu			
	Skloňování zájmen *кто, что*	- vyskloňuje zájmena ve všech pádech			
	Intonace tázacích vět	- dbá na správnou intonaci			
Ruské národní pohádky	Práce s textem Ruské pohádky, písně	- přečte, převypráví a zdramatizuje pohádku - reprodukuje krátkou píseň - tvořivě pracuje s vybranými texty			
	Práce se slovníkem	- neznámá slova vyhledává ve slovníku - vyplní anketu, vyluští křížovku			
	Anketa, křížovka				
Tradice v Rusku **Cestování**	Vánoce, nový rok Slovní zásoba Fráze*: Куда вы хотите поехать?* Cestování, evropské země, národnosti	- seznámí se s tradicemi ruských vánoc - vyjmenuje názvy zemí a příslušníků národů - komunikuje na téma cestování po Evropě - napíše kamarádovi o svých zkušenostech s cestováním do ciziny	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění, kreativita) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Z** – Evropa, Rusko **Čj** – slovesa, podstatná jména slovesné vazby	
	Názvy profesí	- vyjmenuje profese, vede dialog s kamarádem			
	Slovesné vazby: *работать кем*	- správně používá slovesné vazby ve větách			
	Časování sloves *хотеть, ехать,*	- správně časuje vybraná slovesa			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jídlo **Oblečení**	Slovní zásoba Fráze Potraviny, oděvy a jejich části	- pojmenuje oblečení, potraviny - tvoří jednoduché otázky a odpovědi - sestaví jídelníček, vyjmenuje typicky ruská jídla - vede dialog nakupující- prodávající - popíše oblečení svého spolužáka	**OSV** – sociální rozvoj (poznávání lidí)	**Čj** – popis osoby, podstatná jména, přídavná jména, slovesa, zájmena, charakteristika osoby	
	Budoucí čas slovesa *быть*	- vyjadřuje budoucnost - správně počítá předměty po číslovkách 2, 3, 4			
	Skloňování podstatných jmen mužského i ženského rodu podle vzorů	- skloňuje podstatná jména rodu mužského i ženského podle vzorů			
	Tázací zájmena *чей, чья, чьи*	- spojuje tázací zájmena s podstatnými jmény			
	Časování slovesa *писать*	- časuje vybraná slovesa			
	Počítaný předmět po číslovkách 2, 3, 4	- správně počítá předměty po číslovkách 2, 3, 4			
Volný čas **Zábava** **Popis osoby**	Slovní zásoba Fráze: *Что кому идёт? Давай, пойдём в кино!* Charakteristika spolužáka, volný čas	- charakterizuje a popíše spolužáka - pozve kamaráda do kina - popíše kamarádovi plán na volný den			
	Časování sloves: *мочь, помочь,* Skloňování podstatných jmen rodu středního podle vzorů	- časuje vybraná slovesa			
		- skloňuje podstatná jména rodu středního podle vzorů			
	Skloňování přídavných jmen podle vzorů	- skloňuje přídavná jména podle vzorů			
Nakupování	Slovní zásoba Fráze: *Сколько это стоит? Где что продают?*	- pojmenuje obchody a zboží - vede dialog prodávající – nakupující - sestaví a napíše tabulku toho, co potřebuje - přečte a přeloží krátký text	**MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **OSV** – komunikace	**M** – číslovky **Ov** – pravidla slušného chování **Č**j – množné číslo podstatných jmen časování sloves	
	Množné číslo podstatných jmen – 1. pád Číslovky 100 – 1000	- používá 1. pád podstatných jmen - vyjmenuje, přečte a napíše číslovky 100 – 1000			
	Časování sloves	- správně časuje vybraná slovesa			
	Vyjádření nutnosti: надо, нужно,	- vyjadřuje nutnost ve větách			
Závěrečné opakování	Opakování a upevňování učiva	- vyjadřuje se gramaticky správně - upevňuje si slovní zásobu			
	Slovesné vazby odlišné od češtiny	- správně používá slovesné vazby ve větách			
	Práce se slovníky, časopisy	- pracuje s vybranými texty - neznámá slova vyhledává ve slovníku			

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

5.2.1. Vyučovací předmět:

MATEMATIKA zkratka: **M**

Charakteristika předmětu:

Tento vyučovací předmět je určen žákům 1. – 9. ročníku v rozsahu, který je uveden v jednotlivých učebních plánech.

Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Prolíná se celým základním vzděláním. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

1. **Čísla a početní operace**

Žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, proč je operace prováděna předloženým postupem a umět operaci propojit s reálnou situací. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

2. **Závislosti, vztahy a práce s daty**

Žáci si uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu.

3. **Geometrie v rovině a prostoru**

Žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině v prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

4. **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Jejich řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k různým způsobům, metodám a strategiím učení, k samostatné organizaci a řízení vlastního učení
- k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- ke smyslu a cíli učení, k posuzování vlastního pokroku
- k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
- k podpoře rozvoje schopností logického a abstraktního myšlení u žáků, zařazováním vhodných logických úloh, matematických hádanek a kvízů

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, k rozpoznávání a chápání problémů a nesrovnalostí
- k vyhledávání různých zdrojů informací, které vedou k řešení problému
- k ověřování správnosti řešení problému
- k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a hodnotí výsledky těchto rozhodnutí
- k samostatnosti a kreativitě při řešení problémových úloh
- k provádění rozboru úkolů, plánu řešení, k odhadování a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k rozvíjení dovednosti správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- k seznámení s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- k používání matematického jazyka a matematické symboliky
- k práci s grafy, tabulkami a diagramy

Kompetence sociální a personální
Učitel vede žáky:
- ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracování výstupů
- ke stanovení pravidel pro činnost skupiny a jejich dodržování
- k budování sebedůvěry žáka a jeho samostatného rozvoje
- ke schopnosti tolerance, spolupráce a pomoc ve skupině

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k práci podle návodu, předem stanoveného postupu a dále hledání vlastního postupu
- k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **1. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Číslo a početní operace	Číselný obor 0 – 20, počítání předmětů v daném souboru, vytváření různých souborů s daným počtem prvků	- spočítá prvky konkrétního souboru do 20 včetně	**OSV** – sociální rozvoj (spolupráce, práce v týmu, společné řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí ve slovních úlohách	**Čj** – odpověď slovní úlohy **Pč** – počítání prvků **PRV** – kalendář přírody, orientace v čase **Tv** – řazení do útvarů **Vv** – geometrické tvary	
		- vytvoří soubor s daným počtem prvků do 20 včetně			
	Číslice, čtení a psaní čísel	- přečte a zapíše čísla 0 – 20			
	Porovnávání čísel, zápis vztahů mezi čísly pomocí symbolů	- porovnává čísla a soubory prvků do 20			
	Sčítání a odčítání čísel do 20 bez přechodu přes desítku	- sčítá a odčítá v oboru 0 – 10 a v oboru 10 – 20 bez přechodu přes desítku			
	Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel, sčítání a odčítání	- řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací, orientuje se ve vztazích o „n“ více, méně			
Geometrie v rovině a prostoru	Pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za	- orientuje se v prostoru			
	Rovinné obrazce (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	- rozeznává rovinné obrazce, modeluje je			
	Krychle, kvádr, koule, válec	- rozeznává tělesa, modeluje je			
	Konkrétní orientace v prostoru	- orientuje se v prostoru, porovnává vzdálenosti			
Závislosti, vztahy a práce s daty	Jednotky času (den, hodina)	- orientuje se v čase (včera, zítra, dnes…)			
	Slovní úlohy	- orientuje se v zadání			
	Číselná osa	- doplňuje posloupnost přirozených čísel do 20			
	Porovnávání velikosti věcí Změna činnosti v průběhu dne Závislost teploty na ročním období	- zapisuje jednoduché změny a závislosti známých jevů z praktického života			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **2. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Číslo a početní operace	Číselná řada 0 – 100 a číselná osa	- spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 - vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 - orientuje se na číselné ose	**OSV** – rozvoj schopností, poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů – sociální rozvoj (spolupráce, práce v týmu, společné řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí ve slovních úlohách	**PRV** – jednotky času, kalendář **Tv** – různá měření	
	Porovnávání čísel	- porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi - zapíše pomocí symbolů			
	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	- sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku			
	Počítání po desítkách i po jedné do 100 Čtení a zápis čísel	- čte a zapisuje čísla do 100 - počítá po desítkách, po jedné do 100			
	Sčítání a odčítání v oboru do 100	- sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 bez přechodu i s přechodem			
	Řešení a vytváření slovních úloh na plus a mínus a porovnávání čísel	- řeší slovní úlohy s užitím vztahu o *n* více, méně v oboru do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí z + a – a porovnávání čísel v oboru do 100			
	Zaokrouhlování čísel na desítky	- zaokrouhlí dané číslo na desítky			
	Násobení jako opakované sčítání Násobek Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů Řady násobků čísel 2, 3, 4, 5	- žák neužívá spoje násobilek automaticky (až ve 3. třídě)			
	Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobilek Řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů *n*-krát více, méně	- řeší tyto typy slovních úloh			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Závislosti, vztahy a práce s daty	Den = 24 hodin Hodina = 60 minut Minuta = 60 sekund Čtení údajů na hodinkách včetně digitálních Sledování jednoduchých závislostí na čase (např. změna teploty během dne, příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny, přestávky, spánku	- čte časové údaje na různých typech hodin - ovládá jednotky času			
Geometrie v rovině a prostoru	Bod Křivá čára, lomená čára, rovná čára (uzavřená, otevřená) Úsečka – rýsování, měření, odhad délky, krajní body úsečky Jednotky délky – cm, mm, m Modelování těles Geometrické tvary	- nakreslí křivé čáry, narýsuje čáry rovné – rozezná rozdíl - měří i odhaduje délku úsečky - měří s přesností na cm - modeluje tělesa			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **3. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Číslo a početní operace	Číselná řada, zápis čísel, počítání po S, D, J; čtení a zápis trojciferných čísel	- čte a píše trojciferná čísla - tvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 1000	**OSV** – rozvoj schopností, poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů – sociální rozvoj (spolupráce, práce v týmu, společné řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí ve slovních úlohách	**Pč** – nákres **Čj** – číslovky, zápis slovní úlohy **Tv** – různá měření	
	Číselná osa, znázornění trojciferných čísel na číselné ose, porovnávání čísel	- zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000			
	Rozklad čísel v desítkové soustavě	- rozkládá čísla			
	Součet a rozdíl čísel Sčítání a odčítání násobků 100 bez přechodu a s přechodem	- spočítá + a – v daném oboru při řešení praktických úloh			
	Písemné algoritmy sčítání a odčítání Písemné sčítání 2 sčítanců, kontrola záměnou sčítanců Písemné odčítání, kontrola sčítáním	- písemně sčítá a odčítá 2 trojciferná čísla a provádí kontrolu			
	Slovní úlohy na porovnávání trojciferných čísel na sčítání a odčítání	- řeší slovní úlohy s porovnáváním trojciferných čísel, sčítáním a odčítáním a vztahy o *n* více, méně			
	Násobilka – násobilky 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 a 9 Automatizace všech spojů násobilek Dělení v oboru těchto násobilek Automatizace dělení v oboru	- automaticky užívá spoje všech násobilek, čte a sestavuje tabulky všech násobků a užívá tabulkové zápisy v praxi			
	Násobení 10	- násobí a dělí 10			
	Násobení a dělení dvojciferných a jednociferných čísel mimo obor násobilek	- násobí pamětně dvojciferná a jednociferná čísla pomocí rozkladu			
	Užití závorek	- užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Číslo a početní operace	Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel				
	Řešení a vytváření slovních úloh se dvěma početními úkony				
Geometrie v rovině a prostoru	Přímka, polopřímka, vyznačení polopřímky Vzájemná poloha dvou přímek, rovnoběžky, průsečík rovnoběžek, odhad délky úsečky, měření úseček s přesností na *mm* dané délky Rýsování úsečky	- označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - změří délku úsečky s přesností na mm, sestrojí úsečku dané délky - provádí odhad vzdálenosti			
	Čtvercová síť Rovinné obrazce, strana rovinného obrazce, měření délek stran rovinných obrazců Obvod – výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran	- určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran			
	Jednotky délky km, mm	- převádí jednotky délky s užitím měnitele 10, 100, 1000			
	Měření délek hran tělesa Modelování kvádru, krychle…	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a tělesa a nachází jejich reprezentaci v realitě			
	Osově souměrné tvary	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje souměrné útvary v rovině a hledá jejich reprezentaci v realitě			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **4. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Číslo a početní operace	Úvod do problematiky dělení se zbytkem Součin, podíl, zbytek	- určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých příkladech - řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů *n.*krát více, méně	**OSV** – rozvoj schopností, poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů – sociální rozvoj (spolupráce, práce v týmu, společné řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí ve slovních úlohách	**Čj** – správně zapisuje slovní úlohy **Vv** – linie **Pč** – výsev semen po řádku **Tv** – měření skoku, běhu, porovnávání se mezi spolužáky, tabulky výsledků, vymezení hřiště pro hry s míčem **Vl** – odhad vzdálenosti	
	Obor přirozených čísel	- počítá po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících - řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - čte a píše čísla do 1 000 000			
	Číselná osa	- znázorňuje dvojciferná a trojciferná čísla na číselné ose - porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnání čísel známá znaménka - řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy			
	Zápis čísla v desítkové soustavě	- rozkládá čísla do 1 000 000 v desítkové soustavě - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce			
	Písemné algoritmy početních operací	- písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla a provádí kontrolu výpočtu - používá výrazy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl - řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání			
	Násobilka	- používá výrazy dělenec, dělite, podíl, neúplný podíl, činitel, součin - provádí předběžný odhad výsledku - písemně dělí jednociferným číslem - vyjmenuje řady násobků od 1 do 10 - chápe násobení jako opakované sčítání stejného činitele			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Číslo a početní operace	Násobilka	- řeší příklady násobení a dělení v oboru násobení - řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení i dělení v oboru násobilek i mimo ně - pamětně násobí jednociferná čísla v jednoduchých příkladech mimo obor násobilek - písemně násobí jednociferná a dvojciferná čísla			
Závislosti, vztahy a práce s daty	Vztahy typu „o *x* více“, „*n*-krát více“, „o *x* méně“, „*n*-krát méně“	- řešení úloh tohoto typu			
	Tabulky	- využívá tabulek násobků v praxi při tvorbě úloh - sestavuje a čte tabulky násobků - užívá závorek			
Zlomky	Přirozená čísla, celá čísla, zlomky Zlomky – základní pojmy (celek, část celku – zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára) Sčítání/odčítání/porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem (základem) v oboru kladných čísel Odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	- využívá názorných obrázků k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny… - modeluje a určí část celku - používá zápis ve formě zlomku - řeší a vytváří slovní úlohy k určování poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny… - pracuje s pojmy celek, část, zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina… - sčítá/odčítá/porovnává zlomky se stejným jmenovatelem (základem) v jednoduchých příkladech v oboru kladných čísel - vyjadřuje celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, pětiny, desetiny, třetiny			
Geometrie v rovině a v prostoru	Základní útvary v rovině (bod, polopřímka, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kružnice)	- rýsuje a kreslí rovnoběžky a různoběžky - vyznačuje průsečík - rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - rýsuje a určuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou - rýsuje libovolný obdélník, čtverec - určuje osy souměrnosti překládáním papíru na obrázcích - určuje roviny souměrnosti na modelech krabičky - určuje souměrné tvary ve čtvercové síti - provádí konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti, modeluje souměrné útvary			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Geometrie v rovině a v prostoru	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	- převádí jednotky délky s užitím činitele 1000, 100, 10 (mm, cm, dm, m, km) - provádí odhady vzdálenosti a délky			
	Obvod a obsah čtverce a obdélníka	- určí obvod jednoduchých obrazců sečtením jeho stran - určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě			
	Jednotky obsahu	- užívá základní jednotky obsahu - řeší jednoduché úlohy na výpočty obsahů čtverce a obdélníka			
	Základní útvary v prostoru, síť kvádru, krychle	- poznává různé pohledy na tělesa, určuje síť, modeluje, určuje povrch kvádru a krychle součtem o. st.			

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **5. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Číslo a početní operace	Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	- počítá po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících, statisících - čte a píše přirozená čísla - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - rozkládá čísla do milionu v desítkové soustavě - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - dokáže zobrazit dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose - sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin - násobí a dělí desetinné číslo deseti - užívá desetinné číslo v praktických situacích - řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel - porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - porovnává čísla pomocí číselné osy, používá znaménka k vyjádření porovnávání čísel	**OSV** – rozvoj schopností, poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů – sociální rozvoj (spolupráce, práce v týmu, společné řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí ve slovních úlohách	**Pč** – vyrábí pomůcky **Vl** – data, letopočty, rozloha, jízdní řád **Př** – měření vzdáleností **Vv** – souměrné tvary	
	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 Písemné algoritmy početních operací	- řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce - sčítá a odčítá násobky sta, tisíců - písemně sčítá a odčítá dvě a více čísel a provádí kontrolu výpočtu - používá výrazy součet, rozdíl, součin, podíl - řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - provádí předběžný odhad výsledku			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Číslo a početní operace	Zlomky	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - počítá části z celku - zapisuje, čte zlomky			
	Násobilka	- řeší příklady násobení a dělení v oboru násobilek - řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobilek i mimo ně do 1000 - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin - provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů - dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem			
Závislosti, vztahy a práce s daty	Vztahy typu o více, o méně, závislosti a jejich vlastnosti *n*-krát více, *n*-krát méně Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	- řeší úlohy typu o *n* více a o *n* méně - řeší úlohy typu *n*-krát více a *n*-krát méně - využívá tabulek násobků v praxi - vyhledává, sbírá, třídí data - čte a sestavuje tabulky a diagramy - orientuje se v jízdním řádu			
Geometrie v rovině a prostoru	Základní útvary v rovině (bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník)	- rýsuje přímky, trojúhelníky pravoúhlé, čtverce, obdélníky a kružnice s přesností na mm - sestrojí kolmice a rovnoběžky - graficky sčítá a odčítá úsečky			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Geometrie v rovině a prostoru	Základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Obvod a obsah obrazce Vzájemná poloha dvou přímek Osově souměrné útvary	- převádí jednotky délky a obsahu - provádí odhady vzdálenosti - určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran - vypočítá obsah čtverce a obdélníka a užívá ho při úkolech z praxe - vypočítá povrch kvádru, krychle - rozpozná ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru			
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy - dokáže vyřešit problémy praktického denního života			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Přirozená čísla	Opakování všech početních výkonů Zobrazení čísel na číselné ose	- používá přirozená čísla k modelování situací, provádí odhady, využívá početní zákony při pamětném i písemném počítání		**Cj** – číslovky	
Zlomky	Vyjádření zlomku z celku	- vyjádří zlomek z celku	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí ve slovních úlohách **OSV** – sociální rozvoj (spolupráce při řešení úloh)	**Z** – porovnávání rozměrů	
	Zlomek – sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	- sčítá a odčítá zlomky			
Desetinná čísla	Zavedení desetinných čísel – sčítání a odčítání, porovnávání a zaokrouhlování Opakování užití desetinných čísel u jednotek hmotnosti a délky	- zaokrouhluje a porovnává desetinná čísla			
		- sčítá, odčítá, zaokrouhluje desetinná čísla			
	Násobení a dělení desetinného čísla 10, 100… Převádění jednotek délky a hmotnosti Převody jednotek obsahu	- využívá násobení 10, 100… při převádění jednotek délky, hmotnosti, obsahu			
	Násobení a dělení desetinných čísel, zavedení násobení desetinného čísla číslem desetinným Aritmetický průměr	- řeší jednoduché slovní úlohy s využitím násobení a dělení desetinného čísla desetinným číslem			
Rýsování a měření	Opakování – bod, úsečka, přímka, kružnice, obdélník, čtverec, trojúhelník	- rozeznává rovinné obrazce, měří a sestrojuje úsečky dané délky - rýsuje rovnoběžky a kolmice - provádí konstrukci čtverce, obdélníku, kružnice a pravoúhlého trojúhelníku		**Pč** – nákres výrobku **F** – měření délky, objemu, hmotnosti	
Obdélník a čtverec	Obsah a obvod obdélníku a čtverce	- určí obsah pomocí čtvercové sítě i s výpočtem - určí obvod výpočtem			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Úhel	Úhel a jeho velikost, odhad, měření velikosti úhlu	- rýsuje úhel dané velikosti - převádí jednotky úhlu (stupeň, minuta) - měří velikost úhlu, úhly sčítá a odčítá	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (slovní úlohy)		
	Konstrukce úhlu dané velikosti	- sestrojí úhel dané velikosti			
	Osa úhlu, sčítání a odčítání úhlu	- sestrojí osu úhlu – dělí úhel na polovinu			
	Vrcholové a vedlejší úhly	- rozeznává vrcholové a vedlejší úhly a počítá s nimi			
Dělitelnost přirozených čísel	Znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 9, 10	- určí znaky dělitelnosti	**OSV** – sociální rozvoj (spolupráce při řešení úloh)		
	Prvočísla a čísla složená, rozklad na prvočinitele	- rozezná prvočíslo a číslo složené - rozloží číslo na prvočinitele			
	Čísla soudělná a nesoudělná	- rozlišuje čísla soudělná a nesoudělná			
	Násobek a dělitel Společný násobek a dělitel Nejmenšího společný násobek (*n*) Největší společný dělitel (*D*)	- určuje *n*, *D*, využívá *n*, *D* ve slovních úlohách			
Osová souměrnost	Charakteristika osové souměrnosti osově souměrné útvary	- vysvětlí termín osová souměrnost - sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti a určí útvar osově souměrný			
Trojúhelník	Druhy trojúhelníků	- charakterizuje a třídí trojúhelníky			
	Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku	- rozeznává vnitřní a vnější úhly trojúhelníku			
	Úhly, výšky a těžnice trojúhelníků	- sestrojí výšky a těžnice v trojúhelníku			
	Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná	- sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou			
Geometrická tělesa	Opakování druhů těles a jejich sítí	- rozeznává kvádr a krychli, načrtne jejich síť		**F**, **Pč**	
	Kvádr, krychle, povrch a objem, jednotky	- odhaduje a počítá objem a povrch kvádru a krychle - analyzuje a řeší aplikované geometrické úlohy, s využitím osvojených matematických aparátů			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva 6. ročníku	Celá a desetinná čísla Početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení	- podle svých předpokladů ovládá dané početní operace			
Celá čísla	Čísla kladná a záporná Čísla navzájem opačná, absolutní hodnota Uspořádání celých čísel, číselná osa	- používá kladná a záporná čísla, zobrazí je na číselné ose	**MEV** – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (spoření, úvěry, klamavé reklamy)	**Ov** – finance	
	Početní výkony – sčítání, odčítání, násobení, dělení	- provádí operace v oboru celých čísel - používá matematické zákony			
Zlomky a racionální čísla	Zlomky, zobrazení na číselné ose Porovnávání zlomků	- charakterizuje zlomky		**F**, **Z** – porovnání velikosti, rozměrů	
	Rozšiřování a krácení zlomků, základní tvar	- zapisuje a upravuje zlomky			
	Pravý a nepravý zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, společný jmenovatel	- vysvětlí a používá pojmy související se zlomky			
	Početní operace se zlomky a racionálními čísly, úprava zlomků na desetinné číslo a naopak	- provádí početní operace se zlomky a racionálními čísly			
	Slovní úlohy s racionálními čísly	- používá zlomky v jednoduchých slovních úlohách			
Procenta a úroky	Procenta, úroková procenta	- určí základ, 1%, zvládá výpočty s procenty	**MEV** – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (půjčky, slevy, spoření)		
	Počet procent, procentová část, určení základu	- rozezná typ úlohy, řeší jednoduché slovní úlohy			
	Slovní úlohy				
	Úrok, promile	- počítá úlohy s úrokem			
Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	Poměr, úprava poměru, převrácený a postupný poměr	- vyjádří poměr a dokáže jej upravit, zvládá zvětšení a zmenšení v poměru	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (slovní úlohy)	**Z** – měřítka map **F**	
	Měřítko plánů a mapy	- vypočte vzdálenosti na mapě, ve skutečnosti či v různém měřítku			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	Pravoúhlá soustava souřadnic	- orientuje se v pravoúhlé soustavě souřadnic			
	Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka	- rozlišuje přímou a nepřímou úměru a využívá ji k výpočtu, vypočítá jednoduché slovní příklady			
Středová souměrnost	Středová souměrnost	- sestrojuje obraz středově souměrného útvaru			
	Středově souměrné útvary	- rozeznává útvary středově souměrné			
Trojúhelníky	Shodnost geometrických útvarů	- rozeznává shodné geometrické útvary			
	Věty o shodnosti trojúhelníků – věta *sss*, *sus*, *usu*	- formuluje věty o shodnosti a využívá je při určování shodných trojúhelníků			
	Obvod a obsah trojúhelníku	- zvládá konstrukci trojúhelníku dle věty *sss, sus, usu* - vypočítá obvod a obsah trojúhelníku			
Čtyřúhelníky	Čtyřúhelníky, rovnoběžník, jeho vlastnosti, konstrukce	- pozná rovnoběžník, rozlišuje čtverec, obdélník, rovnoběžník a vyjmenovává jejich vlastnosti	**OSV** – sociální rozvoj (spolupráce při řešení úloh)	**Pč**	
	Výšky a úhlopříčky v rovnoběžníku, obvod a obsah rovnoběžníku	- zvládá konstrukci rovnoběžníku, počítá obvod a obsah rovnoběžníku			
	Lichoběžník – druhy, vlastnosti, obvod, obsah Konstrukce obrazců	- zvládá konstrukci lichoběžníku - rozlišuje lichoběžníky, vypočítá jejich obsah a obvod			
Hranoly	Hranoly, kolmý hranol s různými podstavami	- rozeznává hranoly s různými podstavami a pojmenuje je			
	Sítě těles	- načrtne síť daného hranolu, počítá *V*, *S*			
	Slovní úlohy	- analyzuje a řeší slovní úlohy			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování	Opakování racionálních čísel a početních operací s nimi Opakování procent a slovních úloh na procenta	- podle svých předpokladů ovládá dané početní operace			
Mocniny a odmocniny	Pojmy mocnina a odmocnina, výpočet pomocí tabulek	- rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování - určuje zpaměti druhou mocninu čísel od 1 do 20 a odmocninu těchto mocnin -určuje zpaměti třetí mocninu čísel od jedné do 5 a třetí odmocninu těchto mocnin - určuje pomocí tabulek i kalkulátoru druhou a třetí mocninu i odmocninu přirozených a desetinných čísel - určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá – výchova k evropskému myšlení, Pythagoras a jeho škola	**F**, **D**	
	Pravoúhlý trojúhelník Pythagorova věta	- rozlišuje značení a popis stran v pravoúhlém trojúhelníku - zvládá dopočítat třetí stranu v pravoúhlém trojúhelníku - využívá Pythagorovu větu ve slovních úlohách - dopočítá velikost stěnové a tělesové příčky v krychli a kvádru			
	Početní operace s mocninami se stejným základem	- zjednoduší číselný výraz použitím základních pravidel pro násobení, dělení a umocňování mocnin se stejným základem - zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti, ve tvaru $a.10^n$, kde a je menší než 10			
Výrazy	Výrazy s proměnnou	- vypočítá číselnou hodnotu výrazu - dokáže určit počet členů výrazu - provádí sčítání a odčítání mnohočlenů - provádí násobení jednočlenů a dvojčlenů - provádí dělení mnohočlenu jednočlenem - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání - umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, a^2-b^2			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lineární rovnice	Lineární rovnice	- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku řešení rovnice - řeší pomocí matematizace reálné situace a sestaví rovnici slovní úlohy - dokáže vyjádřit neznámou ze vzorce		**F** – úlohy o pohybu	
Kruh, kružnice	Kruh, kružnice Vzájemná poloha kružnice a přímky (tečna, konstrukce tečny z bodu ke kružnici) Thaletova kružnice	- dokáže sestrojit kružnici - vysvětlí vztah mezi průměrem a poloměrem kruhu - narýsuje kružnici a přímky v různých polohách k ní, pojmenovává je - sestrojí tečnu ke kružnici z bodu ležícího na kružnici i mimo ni - používá Thaletovu kružnici při konstrukci tečny a pravoúhlých trojúhelníků	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá, výchova k celosvětovému myšlení – Thales z Milétu	**D**, **Pč**	
	Vzájemná poloha dvou kružnic	- určí vzájemnou polohu kružnic a dokáže je narýsovat			
	Délka kružnice (*o*) Obvod a obsah kruhu (*S*)	- užívá mat. značení, rozlišuje *r* pro poloměr a *d* pro průměr a používá je ve vzorcích - počítá obvod a obsah kruhu pomocí vzorců - zná hodnotu Ludolfova čísla			
Rotační válec	Válec	- charakterizuje válec - počítá objem a povrch válce ve slovních úlohách			
Konstrukční úlohy	Konstrukční úlohy	- sestrojí trojúhelník, rovnoběžník i lichoběžník - provádí rozbor úlohy, náčrt, diskusi o počtu řešení, zapisuje postup pomocí konstrukce s využitím matematické symboliky (popřípadě ji kombinuje se slovním vyjádřením)	**OSV** – sociální rozvoj (spolupráce při řešení úloh) – morální rozvoj (řešení problémů, rozhodovací schopnosti)	**Pč** – síť válce	
	Množiny bodů daných vlastností – osa úsečky a úhlu	- charakterizuje pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je - narýsuje kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování	Opakování výrazů – číselný výraz, algebraický výraz	- podle svých předpokladů ovládá dané početní operace			
	Výraz – vytýkání, rozklad pomocí vzorců	- upravuje výraz a používá k úpravě a vytýkání algebraické vzorce			
Lomený výraz	Smysl lomeného výrazu	- ovládá úpravu lomeného výrazu - dokáže určit podmínky lomeného výrazu	**OSV** – sociální rozvoj (spolupráce při řešení úloh) – morální rozvoj (řešení problémů, rozhodovací schopnosti)		
	Úprava lomeného výrazu – krácení a rozšiřování				
	Početní výkony s lomenými výrazy – násobení a dělení	- počítá s lomenými výrazy			
Lineární rovnice	Opakování lineárních rovnic	- řeší složitější rovnice (součin výrazů, druhá mocnina výrazu)	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (slovní úlohy)		
	Rovnice se závorkami a racionálními čísly	- rozliší typy slovních úloh a použije vhodný způsob řešení			
	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli				
	Diskuse, počet řešení, slovní úlohy řešené rovnicí – pohyb, společná práce, směs				
Soustavy lineárních rovnic	Pojem lineární rovnice Řešení metodou dosazovací a sčítací Diskuse o počtu řešení	- rozhodne a použije vhodnou metodu k výpočtu			
		- řeší slovní úlohu soustavou lineárních rovnic			
Funkce	Funkce, základní pojmy, *f*-ce přímá a nepřímá úměrnost, kvadratická *f*-ce, rovnice, tabulka, graf	- rozezná *f*-ci, sestaví tabulku a narýsuje graf			
Podobnost	Podobnost, podobné útvary	- rozlišuje a určuje podobné útvary a útvary nepřímo podobné		**Z** – měřítka map	
	Podobnost trojúhelníků, užití podobnosti – mapy, plány	- vyjmenuje věty o podobnosti trojúhelníků a využívá je v praxi při výpočtech			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Tělesa	Tělesa, jednotky povrchu a objemu – opakování, sítě známých těles Jehlan, kužel (komolý) a koule	- ovládá jednotky a jejich převody, rozlišuje daná tělesa, načrtne jejich síť		**Pč** – modely těles	
	Objem a povrch těles	- použije vzorce k výpočtu a objemu těles			
Statistika	Statistické soubory	- porovnává soubory dat, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	**ENV** – vztah člověka k prostředí		
	Modus, medián				
Nestandardní aplikované úlohy a problémy	Číselné a logické řady	- aplikuje své matematické znalosti k řešení různých matematických úloh	**OSV** – morální rozvoj (řešení problémů, rozhodovací schopnosti)		
	Číselné a obrázkové analogie				
	Logické a netradiční geometrické úlohy				

5.3. Informační a komunikační technologie

5.3.1. Informační technologie

5.3.1. Vyučovací předmět:

INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE zkratka: **It**

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání a také v praktickém životě.

Vzhledem k tempu vývoje a nutnosti ovládat IVT v běžném životě (zaměstnání, nakupování…) byly IT zařazeny do základního vzdělávání na 1. a 2. stupni základních škol. Dovednosti získané studiem tohoto předmětu umožní usnadnění (vylepšení šancí) pro uplatnění se na trhu práce, a získat tak kvalitní pracovní příležitost.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům a učitelům aplikovat výpočetní techniku (vzdělávací software a informační zdroje) ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Ke zlepšení výuky i v jiných předmětech bude využívána interaktivní tabule. To znamená možnost efektivnější výuky ostatních předmětů a efektivnější využívání informací v rámci jednotlivých předmětů, života celkově a tím pomáhá rozvíjet kreativní myšlení jedince. Vždyť právě kreativní přístup a kreativní řešení problémů znamená dnes více než jen čistě memorické poznatky. Výhodou v dnešním světě již není jen dobrá informovanost (lze ji nahradit) ani vysoká inteligence (i tu lze do jisté míry nahradit), ale právě tvořivost. “Virtuální světy“ budované s využitím dostupných informací mají stále větší reálnou působnost. Pouze kreativní člověk umí informace využívat nejen ve svůj prospěch, ale i pro společnost. IVT se dnes pohybuje na hranicích mezi obory – setkáváme se s ní na každém kroku. Žáci by měli poznat, jak moc jim mohou IVT pomoci a usnadnit jim tak život.

Výuka bude probíhat v počítačových učebnách, nebo v Interaktivní učebně kde bude využito interaktivní tabule.

Hodinové dotace: 5., 6., 9. ročník 1 hod. týdně

5. třída	6. třída	9. třída
1 hod	*1 hod*	*1 hod*

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací
- k uvědomění si významového jádra sdělení

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti
- uplatňuje mezipředmětové vztahy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od studentů střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé
- podporuje aktivní přístup k informacím

Kompetence sociální

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanská

Učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje studentům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou, uplatňují sebekontrolu a sebehodnocení.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informační technologie **5. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Základy práce s počítačem	Informace, informační zdroje, informační instituce Funkce a popis počítače a přídavných zařízení Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky Práce s klávesnicí a myší Operační systémy a jejich základní funkce Práce se složkami a soubory Základní funkce textového editoru Základní funkce grafického editoru – Malování	- seznámí se se základními pojmy informační činnosti - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software - chová se dle hygienických norem, čímž chrání své zdraví - ovládá části klávesnice, zná funkce nejdůležitějších kláves, pracuje s myší – klik, dvojklik, tažení, místní nabídka - využívá pracovní plochu, hlavní panel a ovládá práci s okny - umí vytvořit složku, pracuje se soubory a složkami – přejmenování, kopírování, přesouvání, mazání, zástupci, průzkumník - pracuje s textem v textovém editoru - provádí základní úpravy textu - umí nakreslit obrázek v programu Malování	**MEV** – vnímání autora mediálních sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	**Čj** – jednoduchá zpráva či oznámení – plakát, pozvánka na akci ve škole, vyhledávání informací **VI** – informace z historie	Umí přijmout informaci a za pomoci dospělého hodnotí její relevantnost. Obraz sportu na internetu – hledání sportovních výsledků, druhy sportů a jejich pravidla.
Vyhledávání informací a komunikace	Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty			
	Metody a nástroje vyhledávání informací	- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích			
	Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení			
Ochrana dat	Softwarová ochrana dat a informací před zneužitím (firewall, antivirové programy, šifrování dat…)	- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím (antivir, firewall, zálohování dat…)			
Společenský tok informací	Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)	- zpracovává a hodnotí relevantnost informace za pomoci dospělé osoby			

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informační technologie **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Zákonná ochrana osobních dat	Zákon o duševním vlastnictví	- využívá, řídí se znalostí zákona o duševním vlastnictví, rozumí copyrightu - orientuje se v různých druzích licencí - je si vědom rizik a vlastnictví nelegálního software	**MEV** – kritické čtení **OSV** – morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika	**Ov** – zákony **Čj** – příspěvky do školního časopisu	Dodržování pravidel a zákonů. Pojem plagiát a nelegální vlastnictví.
Aplikační software – textový editor	Psaní textu na počítači – typografická pravidla, kontrola pravopisu	- dodržuje běžná typografická pravidla	**MEV** – stavba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení	**Čj** – pravopis, napsání zprávy, dopisu, cestopisu **Z**, **Př**, **D** – zdroj informací pro psaní textů	Možnost přispět k tvorbě webových stránek školy.
	Editace napsaného textu – přesun, kopírování, mazání, vyhledávání a nahrazování	- používá na uživatelské úrovni textový editor pro tvorbu a úpravu strukturovaných textových dokumentů			
	Formátování textu, písmo, odstavce, styly, odrážky, číslování, generování obsahu	- vkládá do textu objekty jiných aplikací			
	Vkládání obrázků a dalších objektů do textu	- používá textový editor pro tvorbu jednoduchého multimediálního dokumentu			
	Tabulky	- exportuje a importuje data mezi základními a běžně používanými formáty			
Aplikační software – tabulkový editor	Principy tvorby tabulek	- používá na uživatelské úrovni tabulkový editor			
	Vzorce a výpočty	- umí vytvořit tabulku s matematicko-statickými výpočty			
	Tvorba grafů	- graficky prezentuje data z tabulek – tvoří grafy (volí vhodné typy grafů), připravuje výstupy pro tisk			
	Vzorce, vestavěné funkce, základní vyhledávání, filtrování	- tvoří vzorce, používá funkce vyhledávání, filtrování			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Aplikační software – prezentace	Principy úspěšné prezentace	- porozumí základním principům správné prezentace	**MEV** – stavba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení		
	Tvorba prezentace, zobrazení snímků, snímky, text	- tvoří prezentaci na základní uživatelské úrovni			
	Vkládání objektů do prezentace, formátování snímků, animace				
	Řazení snímků, přechody mezi snímky prezentace, časování				
	Export prezentace				

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informační technologie **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Počítačová grafika	Základní pojmy a principy počítačové grafiky Práce s rastrovou grafikou - základní úpravy fotografií, otočení, ořez, jas, kontrast, histogram, úprava barevnosti, opravy vad snímku, odstranění červených očí Práce s vektorovou grafikou – prostředí, vkládání objektů, výběr a editace objektů, tvarování objektů, obrys a výplň objektu, duplikační režim, míchání barev, přechod mezi barvami, křivky, tvarování křivek, umělecký text	- zná pojmy a principy počítačové grafiky - zpracovává grafické informace na počítači s využitím bitmapových a vektorových grafických editorů	**MEV** – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	**M** – grafy **Čj** – shromažďování materiálu, kritika, úvaha, sestavení vhodných textů k fotografiím	Tvorba školního časopisu, pojmy web design, konstruktivní kritika.
	Grafické formáty, jejich vlastnosti a způsoby využití	- vyjmenuje běžné typy grafických formátů			
Fotografie	Tvorba a úprava fotografií	- seznámí se se základy tvorby fotografií - zná rozdíl mezi digitálním a analogovým focením - popíše digitální fotoaparát - upravuje fotografii na běžné uživatelské úrovni	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita)		
Tvorba internetových stránek	Tvorba stránek pomocí HTML tagů	- zná principy tvorby HTML stránky, -vytvoří si vlastní stránku pomocí HTML tagů	**MEV** – tvorba a stavba mediálních sdělení – kritické čtení a vnímání		

5.4. Člověk a jeho svět

5.4.1. Prvouka

5.4.2. Vlastivěda

5.4.3. Přírodověda

5.4. Člověk a jeho svět

Oblast zahrnuje na 1. stupni ZŠ vyučovací předměty:

5.4.1. Prvouka (1. - 3. ročník, zkratka **Prv**)
5.4.2. Vlastivěda (4. a 5. ročník, zkratka **Vl**)
5.4.3. Přírodověda (4. a 5. ročník**,** zkratka **Př**)

Charakteristika vyučovacích předmětů:

PRVOUKA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA

Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.
Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

1. **Místo, kde žijeme**

Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

2. **Lidé kolem nás**

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, problémy společnosti i světa (globální problémy).

3. **Lidé a čas**

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

4. **Rozmanitost přírody**

Žáci poznávají Zemi jako planetu Sluneční soustavy, rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody.

5. **Člověk a jeho zdraví**

Žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. V těchto předmětech je řazení učiva k měsícům pouze v učebnicích, může se volně přeskakovat.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k řešení problémových úloh a úloh rozvíjejících tvořivost
- k uplatňování sebekontroly a sebehodnocení
- k realizaci vlastních přírodovědných nápadů a námětů
- k pozorování, experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k plnění úkolů vyžadujících využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti
- k vlastním návrhům řešení ekologických problémů
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou
- ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k vzájemné spolupráci ve skupině
- k možnosti ústní i písemné prezentace výsledků jejich práce (referáty, herbáře, prezentace)
- k metodě hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování (první pomoc, postup při záchraně zraněného zvířete…)
- k naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k bezpečné a ohleduplné práci v terénu
- ke správnému používání nástrojů, materiálů a přístrojů
- k práci s různými informačními zdroji

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci podíleli
- k vědomé ochraně živočišných a rostlinných druhů, životního prostředí a přírodních památek
- k vytváření osobních představ o životním prostředí
- k uvědomění si historie vlastního národa a země, příslušnosti k vlastnímu národu
- k dodržování základních norem slušného chování

Kompetence personální a sociální
Učitel vede žáky:
- k vzájemné spolupráci a k rozdělení úkolů ve skupině
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání a za úroveň životního prostředí
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka **1. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Místo, kde žijeme	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	- orientuje se doma a v okolí - orientuje se ve škole a jejím okolí - poznává jednotlivé části obce, významné budovy a obchody - pozoruje okolní krajinu a učí se ji chránit	**OSV** – výchova k samostatnosti	**Čj** – adresa (pohled, pozdrav)	Vycházky v rámci probíraného učiva
	Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy		**OSV** – navazuje nová přátelství, sžívá se s kolektivem, učí se toleranci	**Vv** – plánek cesty do školy (důležité orientační body)	
	Obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy		**VDO** – poznává rozdíly mezi městem a vesnicí	**Vv** – náměty z prostředí domova, školy, obce	Projekty ke Dni Země
	Okolní krajina		**ENV** – pozoruje krajinu, změny v krajině, ochrana přírody	**Čj** – popis místa bydliště, prostředí školy, okolní krajiny	
Lidé kolem nás	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy	- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - dodržuje školní režim a řád - učí se vážit si výsledků lidské práce	**OSV** – uvědomuje si své kořeny, svou roli v rodině	**Čj** – čtení, psaní	
	Soužití lidí – mezilidské vztahy		**VDO** – přijímá důsledky svého chování		
	Chování lidí, pravidla slušného chování		**OSV** – tolerance, empatie		
	Práva a povinnosti žáků školy		**VDO** – dodržuje stanovená pravidla		
	Lidská povolání a zaměstnání				

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lidé a čas	Orientace v čase a časový řád – roční období, denní režim Způsob života – bydlení, předměty denní potřeby Určování času	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - orientuje se v čase (teď, před chvílí, včera, zítra, pozítří), dokáže vyjmenovat roční doby, měsíce v roce a dny v týdnu - dodržuje denní režim a rozlišuje čas práce a odpočinku - určí celé hodiny	**OSV** – osobnostní rozvoj **MUV** – poznává různé způsoby bydlení, kultury bydlení **OSV** – uvědomuje si důležitost odpočinku	**Čj** – popis, vyprávění	
Rozmanitost přírody	Rostliny, houby, živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, likvidace odpadů	- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pečuje o ptáky a zvířata v zimě - pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí - učí se dodržovat pravidla správného chování v přírodě	**ENV** – důležitost rostlin pro člověka **ENV** – ochrana přírody	**Pč** – koutek přírody **Vv** – kresba rostlin a živočichů **Čj** – popis, vyprávění	Projekt Vánoční jarmark
Člověk a jeho zdraví	Lidské tělo – základní stavba Péče o zdraví – správná výživa, pitný režim, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle: projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - uvědomuje si základní rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška), popíše jednotlivé části lidského těla - učí se zdravému životnímu stylu (hygiena, pohyb, správná výživa, pitný režim, střídání práce a odpočinku) - chrání si své zdraví (otužování, oblékání, hygiena, úrazy, léky)	**OSV** – toleruje rozdíly mezi lidmi, uvědomuje si své tělo **OSV** – důležitost zdravého životního stylu	**Vv** – kresba lidského těla **Tv** – tělovýchovné chvilky **Tv** – výchova ke zdraví	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka **2. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Místo, kde žijeme	Domov, škola – činnosti ve škole, okolí školy	- zná adresu svého bydliště - zodpovědně se připravuje na vyučování, snaží se udržovat pořádek ve svých věcech i ve třídě - upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb v budově školy aj.) - utváří si kladné vztahy ke spolužákům a k učitelům - dokáže se orientovat v okolí školy, domova i obce pomocí významných orientačních bodů	**OSV** – správné návyky **ENV** – změny v krajině působením člověka	**Čj** – dopis, pozdrav **Vv** – učení pomůcky **Vv** – domov a jeho okolí	Projekt Třídění odpadů, recyklace, návštěva sběrného dvora
Lidé kolem nás	Rodina – život a funkce rodiny, členové rodiny, zaměstnání, práce fyzická a duševní	- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - vyjmenuje další rodinné příslušníky - vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny - uvědomuje si nesprávné chování - přizná svou chybu a učí se hledat řešení problémů - dodržuje zásady společenského chování (stolování, řešení sporů, hrubé výrazy) - spolupodílí se na tvoření pravidel	**OSV** – správné řešení problémů, asertivní chování	**Čj** – slohové práce	Projekt Vánoční jarmark
	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, rizikové chování a předcházení konfliktům				
	Právo a spravedlnost – pravidla třídy		**VDO** – dodržování dohodnutých pravidel	**Čj**, **Vv** – tvorba pravidel	
Lidé a čas	Orientace v čase - určování času, kalendáře, denní režim, roční období, generace	- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - orientuje se v čase (hodina, den, týden, měsíc, rok) - přesně určí na hodinách celou, půl, čtvrt, přečte čas na digitálním displeji, bezpečně rozliší pojmy včera, dnes, zítra, minulost, přítomnost, budoucnost - poznává práci, umění a lidové zvyky v minulosti a současnosti		**Pč** – výroba hodin, kalendář přírody **Tv** – měření času	
			OSV – váží si lidské práce		
			OSV – minulost jako součást našeho života		

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozmanitost přírody	Rostliny, houby, živočichové Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů	- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - rozpozná různé druhy zeleniny, zemědělské plodiny - rozpozná nejznámější pokojové rostliny - rozpozná různé druhy ovoce - rozlišuje živočichy žijící ve volné přírodě a v zajetí, hospodářská zvířata - rozlišuje stálé a tažné ptáky - pozná přírodní společenství les, voda a jejich okolí, pole, louka - určí základní jehličnaté a listnaté stromy, rozdíl mezi keřem a stromem - dodržuje pravidla správného chování v přírodě - ví, jak chránit ohrožené druhy - objasní základní činnosti člověka v krajině a jeho vliv na životní prostředí	**ENV** – seznamuje se s ohroženými druhy, učí se je chránit	**Pč** – základní podmínky pro pěstování rostlin **Čj** – vyhledávání informací (encyklopedie) **Vv** – kresba, modelování	
Člověk a jeho zdraví	Lidské tělo – základní funkce a projevy, životní potřeby člověka Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy	- uplatňuje základní hygienické, režimové i jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná lidské smysly a smyslové orgány - popíše základní části lidského těla - pečuje o čistotu těla, dodržuje základní hygienické návyky - uplatňuje správnou výživu a pitný režim - chápe význam pohybu pro zdraví člověka	**OSV** – odmítá návykové látky, rozeznává nebezpečné látky	**Vv** – člověk **Tv** – tělovýchovné chvilky, výchova ke zdraví	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka **3. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Místo, kde žijeme	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - rozeznává rozdíl mezi venkovem a městem - poznává památná a významná místa ve svém bydlišti - rozeznává vliv člověka na utváření krajiny - orientuje se v krajině - dokáže vyhledat orientační body v krajině - pozoruje zlepšení (zhoršení) životního prostředí v nejbližším okolí - určí světové strany v přírodě podle přírodních úkazů - rozeznává význam barev na mapě - poznává státní symboly - dokáže určit hlavní město a rozdělení ČR	**MEV** – regionální média – zpráva z region. dění, obrázek, fotografie – slovní doprovod	**Čj** – popis, vyprávění **Vv** – domov a jeho okolí	
	Obec (město), místní krajina- její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy				
	Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany		**ENV** – poznává vliv lidské činnosti na přírodu **VDO** – moje vlast **VMEGS** – všichni jsme Evropané **MEV** – aktualizace současných a historických událostí podle médií	**M** – odhad vzdálenosti	
	Zeměpisná mapa – barvy, světové strany, práce s mapou				
	Naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly, Praha				

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lidé kolem nás	Chování lidí – etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace Věci a činnosti kolem nás Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - procvičuje praktické způsoby seznamování a komunikace v modelových situacích - rozlišuje výrobky a suroviny - rozlišuje různé druhy obchodů, různé způsoby platby za zboží - rozlišuje různé způsoby komunikace mezi lidmi (telefon, fax, internet, dopis…) - přizná svou chybu a učí se hledat řešení problému v kolektivu - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci a respektuje je - podílí se na spoluvytváření pravidel soužití ve škole a dbá na jejich dodržování - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která nejsou slučitelná se základními lidskými právy	**VDO** – soužití ve skupině	**Čj**, **Vv** – tvorba pravidel	
Lidé a čas	Orientace v čase a časový řád – určování času Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Regionální památky Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - bezpečně se orientuje v čase - přesně určí jakýkoli čas - rozlišuje kalendářní a školní rok - seznamuje se s různými způsoby života a bydlení dříve a dnes, s tradicemi a různými řemesly - pojmenovává předměty denní potřeby - chápe význam pojmů rodina, domov, vlast, rodný kraj - vyhledává zajímavosti ze svého regionu (pověsti, významné památky, osobnosti)	**MUV** – různá kultura bydlení, způsob života dětí v jiných zemích		Projekt Vánoční jarmark

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Člověk a jeho zdraví	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - pozoruje biologické rozdíly mezi lidmi (věk, výška, pohlaví, barva pleti, očí…) - vysvětlí význam lidských smyslů pro život - uvědomuje si funkci ústrojí i orgánů - dokáže určit jednotlivé části těla - uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotní preventivní návyky		**Vv** – člověk **Hv** – hry na rozvoj sluchového vnímání	
	Péče o zdraví – správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin			**Tv** – tělovýchovné chvilky, výchova ke zdraví	
Rozmanitost přírody	Voda, vzduch, půda – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - popíše koloběh vody v přírodě - dokáže vysvětlit význam vzduchu, jeho výskyt - dokáže vysvětlit význam půdy, z čeho vzniká - poznává základní projevy života rostlin - pojmenovává části rostlin - pojmenovává části hub - rozlišuje houby na jedovaté a jedlé - poznává základní projevy života - hledá rozdíly mezi živočichy a rostlinami - popisuje vnější stavbu těl různých živočichů (obratlovci, bezobratlí) - pozoruje živočichy ve volné přírodě - seznamuje se s péčí o různé druhy zvířat - ví, jak chránit ohrožené druhy - hledá příčiny znečišťování životního prostředí - aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí			
	Živá příroda – rostliny, houby		**ENV** – význam rostlin pro náš život, chráněné rostliny		
	Živá příroda – živočichové, rostliny, houby – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka				
	Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů		**ENV** – recyklace		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda **4. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Poznáváme naši vlast	Naše vlast – Česká republika Kraje a krajská města (krajina, národ, domov) Česká republika – demokratický stát (státní správa a samospráva, státní symboly, základy státního zřízení a politického systému ČR) Armáda ČR	- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	**VDO** – pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti **OSV** – osobnostní rozvoj (porozumění sobě samému a druhým)	**Vv** – ztvárnění státních symbolů **Hv** – státní hymna **Čj** – adresa	
Orientace v krajině	Mapy obecně – tematické, zeměpisné (obsah, grafika, vysvětlivky, světové strany) Plány	- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a světa	**OSV** – dobednosti dobré komunikace, řešení různých situací, konfliktů – zážitky z cest (dovolená apod.)	**Vv** – plány, náčrty **Tv** – bezpečný pohyb v přírodě	
Povrch České republiky	Vodstvo, nerostné bohatství, počasí a podnebí, zemský povrch a jeho tvary, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, zemědělství	- charakterizuje jednotlivé druhy půd, rozliší rozdíl mezi počasím a podnebím, charakterizuje faunu a flóru ČR, najde na mapě největší vodní toky a díla ČR, pohoří	**OSV** – globální vliv na prostředí; ekologické katastrofy (záplavy, sesuvy půd)	**Př** – rostliny a živočichové **Pč** – model zemského povrchu **Čj** – předpověď počasí **M** – porovnávání výšky hor, délek řek, zaokrouhlování	
Průmysl, ochrana přírody	Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie	- poukáže v nejbližším okolí na změny v krajině a některé problémy, navrhne možnosti zlepšení životního prostředí	**ENV** – třídění odpadů, návštěva sběrného dvora, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	**Pč** – strašidlo z odpadu	
V našem kraji	Místní oblast, region	- poznává regionální zvláštnosti, historii, průmysl, zemědělství, školství, kulturu, dopravu a tradice regionu	**MEV** – vyhledávání oznámení o kulturním dění (výstavy apod.) – návštěva hist. objektů regionu	**Čj** – regionální pověsti	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
České dějiny	Pravěk Příchod Slovanů Sámův kmenový svaz Orientace v čase a časový řád, určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy	**MEV** – aktualizace současných a historických událostí a výročí podle médií	**Pč** – časová osa **M** – orientace na časové ose **Čj** – popis, vyprávění **Pč** – pravěká osada **Vv** – jeskynní malby	
	Naše nejstarší minulost v pověstech a bájích	- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	**MUV** – základní znalosti o kulturních skupinách – významné stavby **OSV** – srovnání života tehdy a nyní **VMEGS** – evropská smlouva (souvislost s Evropskou unií)	**Vv** – historické plakáty **Pč** – husitské zbraně, hrady, štíty, středověké kostýmy	
	Vznik českého státu, vláda přemyslovských knížat Románský sloh	- zdůvodní základní význam nemovitých i movitých kulturních památek			
	Život za vlády prvních Přemyslovců Vznik Českého království, vláda přemyslovských králů Český stát za vlády Lucemburků Gotika	- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik			
	Život ve středověku Husitské války Jagellonci	- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků			
	První Habsburkové na českém trůně Renesance				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda **5. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lidé a čas **České dějiny**	Období renesance Období baroka, osvícenství (Marie Terezie, Josef II.) Národní obrození a jeho významné osobnosti Dějiny 20. století	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	**MUV** – kulturní diference, multikulturalita – historie a kořeny českého státu, vlastenectví	**Vv** – renesance a baroko v malířství, sochařství a architektuře **Čj** – literatura **Pč** – stará řemesla **Tv** – význam pohybu pro zdraví člověka **Hv** – poslech hymny	
Místo, kde žijeme **Poznáváme naši vlast**	Česká republika – demokratický stát Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	**MEV** – kulturní dění v regionu **VDO** – občan, občanská společnost, stát	**Vv** – plány, mapy **Pč** – tradiční řemesla v našem kraji	Zaměření na náš region
Evropa a svět	Mapy obecně zeměpisné a tematické Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	**MUV** – obyvatelstvo ČR, soužití národnostních menšin **ENV** – vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví **VMEGS** – jsme Evropané, život v rámci Evropy	**Vv** – znaky EU, vlajky členských států	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lidé kolem nás	Principy demokracie – obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ Právo a spravedlnost – korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot Kultura – podoby a projevy kultury Základní globální problémy – sociální problémy, konzumní společnost Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda **4. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozmanitost přírody	Opakování učiva 3. ročníku		**OSV** – morální vývor, hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** – ekosystémy, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsob hospodaření na polích, základní podmínky života, společenstva živých organismů, les a jeho význam, třídění odpadu, ochrana přírody	**Čj** – popis **Pč** – modelování a sázení rostlin, hub, výroba ručního papíru, výrobky z přírodnin, výroba krmítka, pokusy se semínky, výroba bylinkového pytlíčku **Vv** – kresba rostlin, hub, lesních pater a živočichů	
	Příroda živá a neživá, ekosystém, ekologie, rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi organismy	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody - třídí prakticky organismy do známých skupin, využívá klíče a atlasy			
	Živá příroda *Houby:* Jedlé, nejedlé, jedovaté Části těla houby *Rostliny:* Projevy života Rostliny výtrusné a semenné Části těla rostlin a jejich význam Byliny a dřeviny Rostliny plané, užitkové, okrasné *Živočichové:* Projevy života Bezobratlí a obratlovci Stavba těla Potravní vazby (býložravci, masožravci, všežravci)	- dělí houby na tři základní skupiny - popíše základní stavbu těla hub - porovnává na základě pozorování základní projevy života konkrétních organismů - popíše části těla rostlin a objasní jejich význam pro rostlinu - rozdělí živočichy podle vnitřní stavby těla - popíše části těla živočichů			
	Příroda na podzim Ekosystém *les* – lesní patra, typy lesů, význam lesů Živočichové v lese	- zkoumá společenstvo v regionu - vyjmenuje druhy lesů, známých stromů a lesní patra - vysvětlí význam lesa a potřebu ochrany - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí			
	Příroda v zimě Živočichové studenokrevní a teplokrevní Zimní spánek Pomáháme živočichům	- dělí živočichy podle teploty jejich těla - chápe nutnost pomoci živočichům v zimě			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozmanitost přírody	Neživá příroda Základní podmínky života Vzduch, voda, minerály a horniny, půda, Slunce	- vyjmenuje základní podmínky života - popíše oběh vody v přírodě - uvede hospodářsky významné horniny a nerosty	**OČMU** – příčiny vzniku požárů, požáry v přírodě, lesní požáry – nález neznámého předmětu, látky, munice, sloupy a stožáry el. vedení – rizika u vody, přecenění sil, skok do neznámé vody, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách – ošetření poranění – rizika letních prázdnin – mimořádné události, bezpečné chování – evakuace	**M** – základní jednotky času, délky, měření, odhad	
	Vlastnosti látek – délka hmotnost, teplota, čas Měřidla, základní jednotky délky, hmotnosti, teploty a času	- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu			
	Příroda na jaře Ekosystém *pole* Hospodářské plodiny, plevele Živočichové našich polí – ptáci stílí a tažní, dravci Polní savci, potravní vazby	- vyjmenuje známé plevele, hospodářské plodiny a jejich využití - vyjmenuje zástupce živočichů na poli v regionu - vysvětlí pojem tažní a stálí ptáci - poznává způsob života některých živočichů žijících na poli			
	Ekosystém *louka* Luční trávy, luční byliny (léčivé, jedovaté byliny) Živočichové na loukách	- nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - uvědomuje si význam louky - vyjmenuje zástupce živočichů a rostlin na loukách v regionu			
	Ekosystém *park*	- vysvětlí význam parků			
	Ekosystém okolí lidských obydlí Ovocné stromy a keře Třídění ovoce a zeleniny Živočichové v okolí lidských obydlí – domácí a volně žijící	- třídí ovoce a zeleninu do základních skupin - rozliší domácí zvířata na hospodářská a chovaná pro radost - objasní důvody chovu zvířat - vyjmenuje známé volně žijící živočichy v okolí lidských obydlí v regionu			
	Ekosystém rybník, potok, řeka – vodní toky a nádrže Nejznámější vodní rostliny a živočichové	- rozeznává vodní toky a nádrže - vyjmenuje známé vodní rostliny a živočichy v regionu			
	Člověk a příroda – význam a ochrana přírody, třídění odpadu	- uvědomuje si nutnost ochrany přírody a odpovědnost lidí za životní prostředí			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda **5. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozmanitost přírody	Člověk a neživá příroda Podmínky života na Zemi: význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi Voda, vzduch – výskyt, vlastnosti, složení, formy Půda – vznik, půdní profil, význam Podnebí a počasí – rozmanitost podmínek života na Zemi Rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi organismy, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Pozorování neživé přírody Nerosty a horniny Vesmír a Země Sluneční soustava	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	**ENV** – ekosystémy, kulturní krajina, lidské aktivity a prostředí, základní podmínky života, ochrana prostředí **OSV** – sebepoznání, sebepojetí, morální vývoj, hodnoty, postoje, praktická etika **VMEGS** – Jsme Evropané, Evropa nás zajímá – životní prostředí Evropy	**M** – tabulky, grafy **Vv** – podnebné pásy, galaxie, mimozemské civilizace, UFO **Pč** – pěstování rostlin ze semene	
Člověk a jeho zdraví	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka Základy lidské reprodukce, vývoj jedince Zdravý životní styl – vhodná skladba stravy, pitný řežim, denní režim Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí Partnerství, manželství, rodičovství Rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, etická stránka vztahů Základy sexuální výchovy, etická stránka sexuality	- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před jeho narozením a po něm - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	**Vv** – postava člověka **Čj** – popis osoby – čtení s porozuměním na téma rodina, mezilidské vztahy		

Poznámky:

5.5. Člověk a společnost

5.5.1. Dějepis

5.5.2. Občanská výchova

5.5.1. Vyučovací předmět:

DĚJEPIS zkratka: **D**

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Ze vzdělávacího oboru Dějepis jsme převzali všechna témata. Jde o povinný předmět pro všechny žáky 2. stupně. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, konkrétně na předmět vlastivěda, kde se žáci poprvé setkávají se základním historickým přehledem. Časová dotace je v 6. – 9. ročníku: 2 hodiny týdně (celkem vyhrazeno 8 vyuč. hodin).

Předmět bude vyučován především v kmenových třídách a učebnách školy. Součástí výuky dějepisu je podle možností a vyspělosti žáků návštěva kulturně-historických center města, regionu i České republiky:

- filmová představení
- historické exkurze
- účast v dějepisných soutěžích – Dějepisná olympiáda
- regionální soutěže

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k rozvoji postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
- k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání historických informací
- k využívání více informačních zdrojů
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využití v praxi
- k samostatnosti a organizace vlastní činnosti
- k vlastnímu úsudku, iniciativě, tvořivosti a zodpovědnosti
- k poznávání vlastních možností a k práci s přiměřeným učivem
- k prezentaci vlastních výsledků
- k poznávání smyslu vlastní práce
- k hodnocení formou zpětné vazby
- ke stanovení postupných a reálných cílů

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k uplatňování mezipředmětových vztahů
- k objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů
- k uplatňování základních myšlenkových operací - srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- k řešení problému na základě kritického zhodnocení informací
- k podpoře netradičních způsobů řešení

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k vytváření prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky)
- k dodržování etiky a stanovených pravidel komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů)
- k hledání a objevování problémů
- ke skupinové práci

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- ke skupinové práci
- k osobní odpovědnosti za výsledky společné práce
- k samostatné orientaci na mapě

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k samostatnému rozhodování a osobní odpovědnosti za výsledky společné práce
- k dodržování základních mravních hodnot a pravidel slušného jednání
- k vhodnému prosazování svých zájmů a vhodné argumentaci

Kompetence personální a sociální
Učitel vede žáky:
- k orientování se ve vlastním citovém životě a v citových vztazích a s pomocí dospělých řešit své citové vztahy
- k ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
- k uvědomění si citové nevyzrálosti v období dospívání
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- ke skupinové práci

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Úvod do dějepisu Prameny poznání	Všeobecný úvod Zdroje informací Historické prameny	- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti a prakticky je využívá - pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	**OSV** – osobnostní rozvoj (studijní dovednosti, sebehodnocení)	**M** – číselná osa, kladná a záporná čísla **Pč** – pracovní materiál	Vycházky, exkurze
	Epochy dějin	- vyjmenuje základní historické epochy a chronologicky je seřadí			
	Časová přímka	- podle svých předpokladů se orientuje na časové ose a v historické mapě - řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu			
Nejstarší historie Pravěk	Charakteristika a rozdělení	- na časové ose vyznačí dobu pravěku - zhodnotí životní podmínky pravěkých lidí	**MUV** – etnický původ, kulturní diference, multikulturalita **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (rozvoj zemědělství, hospodářství)	**Z** – geografie světa a ČR **Čj** – četba E. Štorch **Vv** – primitivní umění **Pč** – ozdoby z kovu **Ov** – role muže a ženy **Př** – zásah člověka do krajiny	Případná exkurze – Předmostí u Přerova či jinam
	Pravěk – doba kamenná (první lidé, osídlení, způsob života, nástroje, obydlí, kultura)	- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců - uvede příklady jejich zbraní, pracovního nářadí a materiálu, který používali			
	Pravěk – doba kovů (změna krajiny, specializace řemesel, dálkový obchod, různorodý materiál)	- popíše uměleckou úroveň pravěkých lidí - zhodnotí význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - zhodnotí výhody zpracování kovů v pravěku			
Pravěk v českých zemích	Keltové, Germáni, Slované	- uvede příklady archeologických nalezišť na našem území - popíše osídlování území ČR a charakterizuje národy, které prošly naším územím			
	Regionální dějiny	- vyhledá a prezentuje nejstarší informace o osídlování regionu			
Starověk	Vliv přírodních podmínek na vznik států Zemědělství Písmo	- vysvětlí podmínky vhodné pro vznik prvních států - charakterizuje vývoj písma a zdůvodní jeho důležitost pro lidstvo - spojuje do souvislostí přírodní podmínky a vznik prvních zemědělských civilizací			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Staroorientální státy	Mezopotámie (nástroje, vynálezy, vědy, architektura, umění)	- charakterizuje nejstarší civilizaci na světě - charakterizuje vývoj písma a zdůvodní jeho důležitost pro lidstvo - spojuje do souvislosti přírodní podmínky a vznik prvních zemědělských civilizací	**VMEGS** – poznáváme Evropu a svět (vývoj Evropy ve starověku) **MUV** – kulturní diferenciace (jedinečnost starověkých kultur) **VDO** – principy demokracie jako formy vlády (zákony, práva občanů)	**Z** – subtropické oblasti **Čj** – četba (Příběhy psané Sluncem, Gilgameš – epos) **Vv** – písmo **M** – geometrické útvary **Ov** – stát a právo	
	Egypt (nástroje, vynálezy, vědy, architektura, umění)	- vysvětlí výjimečnost egyptské civilizace - popíše úroveň zemědělství, egyptskou společnost a postavení jednotlivých vrstev - charakterizuje egyptskou kulturu a vědu - hodnotí důvody úpadku Egypta			
	Čína (zemědělství, řemeslo, obchod, společnost a kultura)	- charakterizuje přírodní podmínky na území Číny - porovná čínské zemědělství se zemědělstvím jiných států - popíše státní zřízení a kulturu Číny - zdůvodní význam tzv. hedvábné cesty a vyjmenuje čínské vynálezy			
	Indie (přírodní podmínky a zemědělství, státní útvary, kultura)	- charakterizuje přírodní podmínky na území Indie - popíše státní zřízení a kulturu Indie			
Starověké Řecko	Přírodní podmínky	- popíše přírodní podmínky	**VDO** – principy demokracie jako formy vlády (zákony, práva občanů)	**Čj** – četba E. Petiška **F**, **M** – vynálezy **Vv** – řecké písmo	
	Zemědělství, řemeslo, obchod	- charakterizuje řecké zemědělství - vyjmenuje hlavní obchodní zboží - zdůvodní specializaci řemesel			
	Městské státy (Athény, Sparta)	- popíše vznik městských států - charakterizuje rozvrstvení řeckého obyvatelstva - uvede rozdíly mezi Athénami a Spartou - zhodnotí rozdíl mezi Makedonií a řeckými státy - diskutuje o důvodech zániku antického Řecka			
Kultura ve starověkém Řecku	Olympiáda, umění, divadlo – kulturní odkaz Náboženství Věda, architektura	- charakterizuje kulturu ve starověkém Řecku - vyjmenuje dochované památky a zdůvodní jejich důležitost pro současnost - popíše průběh a disciplíny řeckých olympijských her, vysvětlí jejich návaznost na současnost	**MUV** – kulturní diferenciace (jedinečnost starověkých kultur)	**Čj** – četba (starověké drama a divadlo) **Ov** – náboženství **Tv** – fyzická stránka člověka – kalokagathia	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Starověký Řím	Přírodní podmínky	- popíše vznik Říma a zdůvodní podmínky, které vznik ovlivnily	**VDO** – principy demokracie jako formy vlády (zákony, práva občanů)	**Čj** – četba (pověsti a báje) **Vv** – římská kultura, odívání **Sv** – osobní hygiena **Z** – geografie	
	Zemědělství, řemeslo, obchod	- vyjmenuje pěstované plodiny a používané suroviny			
	Obyvatelstvo a společenské vrstvy	- uvede společenské vrstvy v Římě - porovná formy vlády a postavení společenských skupin ve starověkém Řecku a Římě - vysvětlí podstatu antické demokracie			
	Státní zřízení	- popíše římský politický systém			
	Spartakus, Caesar	- vyjmenuje hlavní osobnosti Říma a charakterizuje jejich vládu			
	Křesťanství – vznik a význam	- vysvětlí, kdy a jak vzniklo křesťanství - porovná křesťanství a židovské náboženství			
	Rozpad a zánik říše římské	- popíše průběh zániku římské říše - diskutuje o důsledcích rozpadu této říše			
Kultura ve starověkém Římě	Písmo, literatura	- charakterizuje římskou literaturu	**MEV** – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (shromažďování dokumentů)	**M** – římské číslice	
	Věda, architektura	- popíše úroveň a průběh vzdělávání - charakterizuje římskou architekturu, vyjmenuje dochované památky			
	Výtvarné umění	- uvede souvislosti mezi řeckým a římským uměním - diskutuje o vlivu starověké kultury na současnost			

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Středověk	Raný středověk Zrod nové Evropy	- popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	**MUV** – etnický původ, kulturní diference	**Ov** – náboženství, státní zřízení **Pč** – stará řemesla **Hv**, **Vv** – umění v historii **Z** – zeměpisná orientace ve světě **F** – vynálezy	
	Vznik křesťanství a islámu Kultura	- zmapuje vznik křesťanství a islámu - porovná základní rysy západoevropské byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti			
České dějiny	Počátky českých dějin Velkomoravská říše Vláda Přemyslovců	- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - charakterizuje vládu Přemyslovců - vyjmenuje významné Přemyslovce a zhodnotí jejich význam pro český stát - na mapě ukáže geografickou rozlohu Velkomoravské říše a porovná ji se současnými hranicemi ČR	**VMEGS** – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět	**Ov** – národní tradice **Z** – rozloha českého státu	Případná exkurze – po stopách posledních Přemyslovců na Moravě či jiná
	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	- vysvětlí význam křesťanství a víry v životě středověkého člověka - uvede příklady konfliktů mezi světskou a církevní moci - popíše vztah křesťanství ke kacířství			
Společnost a kultura středověku	Charakteristika středověké společnosti	- charakterizuje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti - porovnává rozdíly jednotlivých společenských vrstev	**MUV** – kulturní diference	**Sv** – životní styl v minulosti **Vv** – výtvarné slohy **Hv** – středověká hudba	
	Kultura gotická, románská	- uvede příklady románské a gotické kultury - vyjmenuje dochované památky na našem území - uvede odlišnosti mezi těmito kulturami			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Novověk	Raný novověk Renesance	- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka - charakterizuje renesanci - na časové ose vyznačí dobu novověku	**VMEGS** – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět **MUV** – etnický původ, kulturní diference **MEV** – kritické vnímání mediálních sdělení	**Vv** – renesance **Hv** – hudba období renesance **Pč** – ruční zbraně **F** – vynálezy **Z** – významné objevy **Sv** – životní styl v minulosti	
	Náboženské rozpory za Lucemburků	- objasní nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vyjmenuje a porovnává panovníky rodu Lucemburků			
Válečné konflikty	Husitské války Stoletá válka	- vysvětlí význam husitské tradice pro český politický kulturní život - vypráví o hlavních bitvách té doby			
	Objevné cesty	- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky			
Absolutismus	Počátky absolutismu v Evropě	- diskutuje o postavení českého státu v podmínkách politické Evropy - popíše postavení a vliv náboženství ve společnosti	**VDO** – principy demokracie jako formy vlády (zákony, práva občanů)	**Ov** – politické systémy **Z** – geografie Evropy	
	Nástup Habsburků	- charakterizuje český stát za vlády Habsburků			
	Třicetiletá válka	- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí jejich důsledky			
	Změny v Evropě po válce	- charakterizuje pojmy: absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus; uvede příklady těchto státních zřízení			
	Humanismus a renesance, baroko	- uvede hlavní znaky a rozdíly humanismu, renesance a baroka - uvede představitele a významné památky těchto směrů			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
18. století	Osvícenství Významní panovníci	- charakterizuje osvícenství - orientuje se na časové ose - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny v Evropě a na našem území, které charakterizují modernizaci společnosti - vyjmenuje výrazné panovníky osvícenství	**VDO** – principy demokracie jako formy vlády (zákony, práva občanů) **MEV** – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (shromažďování dokumentů)	**Ov** – politické systémy **Z** – geografie Evropy **Vv**, **Hv** – kultura v 18. století **F** – vynálezy **Př** – vliv člověka na životní prostředí	
Změny v Evropě a ve světě	Velká francouzská revoluce	- popisuje průběh Velké francouzské revoluce - uvede významné osobnosti a důvody vzniku této události - diskutuje o Napoleonských válkách a jejich důsledcích			
	Napoleonské období, vliv na Evropu a svět	- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a Napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé			
	Vznik USA	- uvede fakta o vzniku USA - popisuje průběh změn v Americe a diskutuje o důsledcích na celý svět			
19. století – revoluční období	Národní hnutí velkých a malých národů	- vyjmenuje hlavní národní hnutí tohoto období	**VMEGS** – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět **VDO** – občanská společnost a stát	**Ov** – politické systémy **Z** – geografie Evropy a českého státu **Čj** – četba	Případná exkurze – Kroměříž či jinam
	Utváření novodobého českého národa	- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů			
	Revoluční rok 1848 (prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů)	- popisuje průběh revoluce v roce 1848 - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin - uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvoj společnosti v 19. století	Industrializace a její důsledky pro společnost	- charakterizuje industrializaci a diskutuje o jejích důsledcích	**VMEGS** – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět **MUV** – etnický původ, kulturní diference **MEV** – kritické vnímání mediálního sdělení **OSV** – sociální rozvoj (komunikace)	**Ov** – politické systémy **Z** – geografie Evropy **Vv**, **Hv** – kultura v 19. století **F** – vynálezy **Př** – vliv člověka na životní prostředí	
	Sociální otázka	- popisuje sociální rozvrstvení společnosti - charakterizuje životní úroveň obyvatelstva			
	Politické proudy: konzervatismus, carismus, liberalismus, demokratismus, socialismus	- vysvětlí a rozlišuje dané politické směry - na příkladech demonstruje principy těchto politických proudů			
	Ústava, politické strany, občanská práva	- charakterizuje politické systémy - vyjmenuje základní lidská práva vytvořená tehdejší společností a porovná je se současností			
	Kulturní rozrůzněnost doby Kolonialismus	- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa - zhodnotí důsledky této modernizace			
	Konflikty mezi velmocemi	- charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - vyjmenuje nepokročilejší státy a srovnává je mezi sebou			
	Monopolní kapitalismus, imperialismus	- vysvětlí pojmy kapitalismus a imperialismus, uvede jejich hlavní znaky a rozdíly			
20. století První světová válka (1914 – 1918)	První světová válka (průběh, bojová technika)	- popíše průběh 1. světové války - srovnává 1. světovou válku s předešlými válečnými konflikty			
	Politické, sociální a kulturní důsledky války	- na příkladech demonstruje zneužití techniky v 1. světové válce a jeho důsledky			
Závěrečné shrnutí a opakování	Shrnutí dosud probraných historických událostí Orientace na časové ose Významné historické osobnosti Kultura, politika a ekonomika 18. – 19. století				

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Poválečná Evropa	Nové politické uspořádání Evropy Úloha USA ve světě	- charakterizuje politické uspořádání poválečné Evropy - vyjmenuje klady a zápory demokratických systémů	**VMEGS** – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět **OSV** – sociální rozvoj (komunikace) – morální rozvoj (postoje, hodnoty) **VDO** – občanská společnost a stát, princip sociálního smíru a solidarity **ENV** – vztah člověka k prostředí **MEV** – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (shromažďování dokumentů) – kritické myšlení	**Ov** – politické systémy **F** – vynálezy **Ch** – jaderné zbraně **Př** – životní prostředí **Čj** – osobnosti ČR **Cj** – komunikace v jiných státech **M** – práce s čísly	
	Vznik Československa (hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy)	- popíše vznik Československa - charakterizuje politiku, sociální a národnostní situaci v Československu			
	T. G. Masaryk	- hodnotí důležitost osobnosti T. G. Masaryka - diskutuje o významu vzniku českého státu			
Svět mezi světovými válkami	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech	- charakterizuje celkovou světovou situaci v 1. polovině 20. století - charakterizuje postavení českého státu v rámci Evropy			
	Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus Důsledky pro Československo a svět	- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět			
Druhá světová válka (1939 – 1945)	Začátek a průběh 2. světové války Holocaust Situace v našich zemích Domácí a zahraniční odboj Politické, mocenské a ekonomické důsledky války	- popíše průběh 2. světové války - zhodnotí destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech popíše antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - diskutuje o důsledcích války - vyjmenuje hlavní osobnosti 2. světové války			Případná exkurze – Osvětim či jinam

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Svět po 2. světové válce	Rozdělený a integrující se svět	- zhodnotí poválečné konference a následné přerozdělení mocenských pozic	**VDO** – občanská společnost a stát, princip sociálního smíru a solidarity **ENV** – vztah člověka k prostředí	**Vv**, **Hv** – kultura současnosti **Př** – životní prostředí **Čj** – osobnosti ČR **Cj** – komunikace v jiných státech **M** – práce s čísly	
	Studená válka	- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí			
	Rozdělení světa do vojenských mocenských bloků reprezentovaných supervelmocemi	- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků			
	Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce			
	Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)	- vyjmenuje vzniklé mezinárodní organizace - posoudí postavení rozvojových zemí			
Československo v letech 1945 – 1993	Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	- charakterizuje životní úroveň komunistického Československa - diskutuje o důsledcích komunistického režimu	**OSV** – sociální rozvoj (komunikace) – morální rozvoj (postoje, hodnoty)	**Ov** – současný politický systém	
	Rozpad koloniálního systému, vznik ČR	- popíše rozpad komunistického režimu - vyjmenuje formy odporu			
	Mimoevropský svět	- zhodnotí životní úroveň ve světě			
Současnost	Problémy současnosti	- orientuje se v problémech současného světa			
	Věda, technika a vzdělávání jako faktory vývoje	- diskutuje o současném rozvoji ČR - charakterizuje politické uspořádání ČR			
	Sport a zábava	- diskutuje o současném sportu a kultuře			

5.5.2. Vyučovací předmět:

OBČANSKÁ VÝCHOVA zkratka: **Ov**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět občanská výchova je určen všem žákům 6. – 9. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Tento předmět v rámci vzdělávací oblasti Člověk a společnost vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací.

Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí je respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Důležitou součástí vzdělávání v tomto předmětu je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Předmět je realizován formou vyučovací hodiny a probíhá v kmenových třídách. Podle možností je výuka doplňována besedami, přednáškami či návštěvou vhodných institucí (např. úřad práce).

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k ověřování výsledků své práce
- k používání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- k orientaci ve světě informací, jejich aktivnímu vyhledávání

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k odpovědím na otevřené otázky
- ke skupinové práci
- ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k prezentaci svých pracovních výsledků
- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- k vhodné a věcné argumentaci
- ke skupinové práci
- k naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dokončení započaté práce
- k využívání více způsobů řešení problémů
- ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence občanská

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- k respektování, ochraně a oceňování našich tradic, kulturního a historického dědictví

Kompetence personální a sociální

Učitel vede žáky:

- k vnímání vlastního pokroku
- ke skupinové práci
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Naše škola	Život ve škole Práva a povinnosti žáků Význam a činnost žákovské samosprávy Společná pravidla a normy Vklad vzdělání pro život	- vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu a z něj vyplývajícím pravidlům - vysvětlí, jaký význam má základní vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti - na příkladech popíše zásady racionální přípravy na vyučování	**VDO** – občanská společnost a škola **OSV** – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace) – morální rozvoj (hodnotový žebříček)	**Sv** – stanovení třídních pravidel **Tv** – dodržování herních pravidel	Projekt: Třídní samospráva
Domov a rodina	Moje rodina Funkce rodiny	- vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny pro zdravý vývoj dítěte			
Vztahy mezi lidmi	Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	**MEV** – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (předsudky versus nezaujatý postoj) **OSV** – sociální rozvoj		
Naše obec, region, kraj	Důležité instituce Zajímavá a památná místa Významní rodáci, místní tradice Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	- žák uvede příklady památných míst obce a regionu, významné rodáky - má přehled o tom, jakých příležitostí může využít k realizaci svých zájmů ve své obci - na příkladech popíše, čím se zabývá místní městský úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet	**ENV** – vztah člověka k prostředí **MEV** – práce se zjednodušenými mediálními sděleními (zpravodajství, reklama, zábava)	**D**, **Z** – významné památky regionu	Projekt: Naše město

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Naše vlast	Co nás proslavilo Významné osobnosti, zajímavá a památná místa Regionální (národní) zvyky a obyčeje Národnostní menšiny	- uvede příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, osobností a zvyklostí regionu, českých zemí, českého národa - popíše nejdůležitější regionální (národní) zvyky a obyčeje - uvede národnostní menšiny ČR a objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti	**MUV** – multikulturalita **VMEGS** – Jsme Evropané	**Z** – geografie ČR **D** – historie Českého státu **Sv** – národnostní menšiny	
Ochrana člověka za mimořádných událostí	Mimořádné události Varovné signály, důležitá telefonní čísla Popáleniny a povrchová zranění Druhy zranění Umělé dýchání	- žák uvede důležitá telefonní čísla a způsob hlášení mimořádných událostí - uvede způsoby ošetření popálenin, první pomoc		**Př** – onemocnění, první pomoc **Sv** – chování v krizových situacích	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Naše vlast	Pojem vlast a vlastenectví Státní symboly Státní svátky, významné dny Nejvýznamnější památky ČR	- vyjádří, co nás navzájem spojuje v národ - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	**VDO** – občan, občanská společnost a stát	**Z** – geografie ČR **D** – historie	
Kulturní život	Rozmanitost kulturních projevů Kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce Masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	- porovnává různé podoby a projevy kultury - respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	**MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti – vyhledávání zpráv z arch. výzkumů, výstav, informací v knihách **MUV** – kulturní diference	**Vv**, **Hv** – kulturní tradice **Inf** – informační zdroje **Čj** – významná literární díla	
Majetek a vlastnictví	Formy vlastnictví Hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - dodržuje zásady hospodárnosti - popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem - vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	**OSV** – morální rozvoj (hodnotový žebříček)	**Tv** – rozvoj tělesné stránky **Hv**, **Vv** – rozvoj duševní stránky **Př** – ochrana přírody **Z** – plýtvání nerostnými surovinami	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Právní základy státu	Znaky státu, typy a formy státu Státní občanství ČR Ústava ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	- rozliší nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	**VDO** – principy demokracie **MEV** – média (role v politickém životě, předvolební kampaně)	**Z** – politické uspořádání Evropy	
Státní správa a samospráva	Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů			
Principy demokracie	Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam Význam a formy voleb do zastupitelstev	- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - uvádí příklady nejdůležitějších způsobů, jakými se občan může podílet na veřejných záležitostech - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	**VDO** – formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **MEV** – média (role v politickém životě)	**D** – vývoj vládnoucích systémů **Z** – demokratické státy	
Ochrana člověka za mimořádných událostí	Mimořádné události Varovné signály, důležitá telefonní čísla Ukrytí, zásady života v úkrytech Bezvědomí, dopravní nehody, rozlišení zranění, zlomeniny, základní životní funkce, umělé dýchání	- uvede důležitá telefonní čísla a způsob hlášení mimořádných událostí - zná obsah evakuačního zavazadla, chování v úkrytech - zná první pomoc při bezvědomí, zlomeninách, umělé dýchání		**Př** – první pomoc	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lidská setkání	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost Rovné postavení mužů a žen Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu		**D** – postavení mužů a žen **Př** – vývoj člověka	
Zásady lidského soužití	Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování Dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí Tolerance ve společnosti	- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**OSV** – morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)		
Podobnost a odlišnost lidí	Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter Vrozené předpoklady, osobní potenciál	- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života			
Osobní rozvoj	Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena)	**Sv** – vývojové etapy lidského života **Hv, Vv, Tv** – rozvoj individuálních dovedností	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lidská práva	Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech Poškozování lidských práv Šikana, diskriminace	- posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí			
Právní řád České republiky	Význam a funkce právního řádu Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů Právní norma, předpis, publikování právních předpisů	- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů - uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů, rozpozná protiprávní jednání	**VDO** – občan, občanská společnost a stát		
Protiprávní jednání	Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost Porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování			
Právo v každodenním životě	Význam právních vztahů Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající Základní práva spotřebitele Styk s úřady	- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů: vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava: koupě, oprava či pronájem věci - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu		**Sv** – mezilidské vztahy	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Ochrana člověka za mimořádných událostí	Mimořádné události Varovné signály Důležitá telefonní čísla Evakuace, evakuační zavazadlo Šok, doprava raněných Havárie Vykloubení, pohmoždění Otrava, první pomoc při otravách	- žák uvede důležitá telefonní čísla a způsob hlášení mimořádných událostí - zná zásady pro opuštění bytu, evakuační zavazadlo - zná stabilizovanou polohu, způsoby dopravy zraněných - zná označení nebezpečných látek, zásady při chování u havárií, první pomoc při pohmoždění - zná příznaky otravy	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Př** – první pomoc	

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Člověk a rodinný život	Předpoklady pro uzavření manželství Zodpovědné rodičovství Mravní a právní odpovědnost rodičů za péči o děti a jejich výchovu Konflikty v rodinných vztazích Péče státu o rodinu Manželské a předmanželské poradny Náhradní rodičovská péče	- vysvětlí, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství - uvede, jaká základní práva mohou rodiče uplatňovat vůči sobě navzájem a jaké základní povinnosti mají vůči svým dětem - popíše základní práva nezletilých dětí v rodině - uvede základní povinnosti dospělých dětí vůči svým rodičům - uvede příklady péče státu o rodinu - vysvětlí, jaké problémy mohou pomoci partnerům řešit manželské a předmanželské poradny - vysvětlí, jaký význam má pro děti vyrůstající mimo vlastní rodinu náhradní rodičovská péče	**OSV** – sociální rozvoj (komunikace, mezilidské vztahy)	**Sv** – rodina	
Hospodaření	Rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - rozlišuje, za kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		**M** – práce s čísly **Z** – obchodní služby **D** – rozvoj obchodu	
Peníze	Funkce a podoby peněz, formy placení	- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Banky a jejich služby	Aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít			
Výroba, obchod, služby	Funkce a návaznost výroby, obchodu a služeb	- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti			
Princip tržního hospodářství	Nabídka, poptávka, trh Tvorba ceny, inflace Podstata fungování trhu Nejčastější formy podnikání	- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz			
Člověk a pracovní život	Bezpečnost a ochrana zdraví v zaměstnání Základní práva a povinnosti zaměstnance Význam a funkce zákoníku práce v pracovním životě	- vyjádří své představy o vlastní profesní dráze - popíše základní práva a povinnosti zaměstnance			
Základní náboženské směry a náboženské sekty	Křesťanství, islám, judaismus, hinduismus, buddhismus Náboženské sekty	- zná základní znaky světových náboženství a uvědomuje si odlišnost jednotlivých vyznání			
Evropská integrace	Podstata, význam, výhody evropské integrace Evropská unie a ČR	- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané **MEV** – vyhledávání orientačních prvků v textu	**Z** – globální problémy, mezinárodní organizace	
Mezinárodní spolupráce	Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody Významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN, aj.)	- uvede některé významné mezinárodní org. a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Globalizace	Projevy, klady a zápory globalizace Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních i lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	**EV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Ochrana člověka za mimořádných událostí	Mimořádné události Varovné signály Terorismus Umělé dýchání a nepřímá masáž srdce Zranění v domácnosti, úrazy elektrickým proudem Odpovědnost za zdraví Vícečetná poranění	- uvede důležitá telefonní čísla a způsob hlášení mimořádných událostí - zná první pomoc (při zástavě srdeční činnosti a zástavě dechu, při poranění elektrickým proudem)		**Př** – první pomoc, přírodní katastrofy	

Poznámky:

5.6. Člověk a příroda

5.6.1. Fyzika

5.6.2. Chemie

5.6.3. Přírodopis

5.6.4. Zeměpis

5.6.1. Vyučovací předmět:

FYZIKA zkratka: **F**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika je v základním vzdělávání založen především na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Vzdělání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům fyziky a jejich vzájemných vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Vyučovací předmět je povinným předmětem pro všechny žáky 2. stupně, svým vzdělávacím obsahem navazuje na předměty prvouka, vlastivěda a přírodověda na 1. stupni. Časová dotace v 6. – 8. ročníku jsou 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně.

Jelikož je předmět zaměřen především na aktivní činnost a rozvoj dovedností, budou metody práce zaměřeny především na samostatnou práci žáků, řešení problémů, sebekontrolu a individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předmět je realizován formou vyučovací hodiny se zařazením čtvrtletních praktických cvičení. Veškerá výuka bude probíhat v kmenových třídách, specializovanou učebnu fyziky škola nemá k dispozici.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k vytvoření zásoby matematicko-fyzikálních nástrojů procvičováním různých typů příkladů s podobným principem řešení – početní operace, algoritmy a metody řešení úloh.
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k prezentaci vlastních výsledků
- k poznávání smyslu vlastní práce
- k rozvoji schopnosti logického myšlení (vhodné logické úlohy a fyzikální hádanky a kvízy
- k používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k řešení úloh a příkladů, které vycházejí z reálného života a praxe a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- k podpoře nalézání nových postupů a řešení zadaných úloh
- k samostatnosti a kreativitě při řešení problémových úloh
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- ke zpětnému rozboru zadaného úkolu

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k používání matematický jazyka a matematické symboliky při řešení fyzikálních příkladů
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- ke skupinové práci
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k písemné i ústní prezentaci své práce

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k samostatnému měření a vážení na přístrojích, které doma běžně nejsou k dispozici
- k vyrobení jednoduchých měřících přístrojů v domácích podmínkách
- k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům

Kompetence personální a sociální

Učitel vede žáky:

- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- ke skupinové práci
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Základní charakteristika těles a látek	Pojmy – těleso / látka Vlastnosti těles a látek pevných, kapalných a plynných	- vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky - charakterizuje pevné, kapalné a plynné látky i tělesa pomocí jejich vlastností	**ENV** – základní podmínky života (voda, ovzduší – změny skupenství) **OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání – fyzikální pokus a pozorování) – sociální rozvoj (kooperace, skupinová práce) – morální rozvoj (řešení problémů)	**Př** – látky v přírodě, struktura živého organismu **Z** – atmosféra **M** – numerické výpočty	
	Pojem *síla* Gravitační síla a její pole	- popíše vzájemné působení těles - definuje pojem síla - pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole			
Stavba látek a vlastnosti látek	Základní struktury (atom, molekula)	- vysvětlí pojem atom a molekula			
	Brownův pohyb Difúze – aplikace do praxe	- uvede příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a na sebe vzájemně působí			
Elektrické vlastnosti látek	Elektrování těles – jednoduché pokusy	- na pokusech ukáže vzájemné působení zelektrovaných těles přitažlivými a odpudivými silami - popíše elektrování těles při vzájemném dotyku	**OSV** – sociální rozvoj (kooperace, skupinová práce)	**M** – numerické výpočty	
	Elektrická síla a elektrické pole	- vysvětlí pojem elektrická síla a elektrické pole, dokáže ji demonstrovat na pokusech			
	Atom-části (jádro a obal)	- popíše a pojmenuje atom a jeho části			
	Částice atomu (proton, elektron, neutron), jejich vzájemné působení	- vysvětlí, jak na sebe jednotlivé částice silově působí			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Magnetické vlastnosti látek	Co je to magnet Magnety přírodní a umělé	- vysvětlí, z jakých látek jsou magnety vyrobeny, rozliší magnety přírodní a umělé - vysvětlí pojem feromagnetická látka	**VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (významné vynálezy, slavní učenci, světové strany – kompas, buzola)	**Z** – světové strany, buzola	
	Části magnetu	- vyjmenuje části magnetu – oba póly – severní a jižní, i netečné pásmo			
	Jednoduché pokusy	- na pokusech vysvětlí pojem magnetické pole a vzájemné působení dvou shodných i neshodných pólů magnetu, i magnetů na tělesa z feromagnetických látek			
	Porovnání magnetického / elektrického / gravitačního pole	- vysvětlí rozdíly mezi elektrickým, magnetickým a gravitačním polem			
	Magnetické vlastnosti Země	- popíše magnetické vlastnosti Země, rozlišuje severní a jižní zeměpisný pól			
Měření fyzikálních veličin	Pojem: fyzikální veličina, jednotka	- vysvětlí pojem fyzikální veličina, zná jednotky		**M** – početní úkony	
	Délka	- osvojí si jednotku délky, násobky a díly - vyjmenuje některá délková měřidla, používá je k měření délky těles - používá pojmy jednotka, nejmenší dílek a odchylka měření - vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání – pokus, pozorování) – morální rozvoj (řešení problémů)	**Pč** – délková měřidla **M** – početní úkony, převody jednotek **Cj** – rozměry, velikosti v cizím jazyce	
	Objem	- osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky a to i se vztahem k jednotce litr, hektolitr, mililitr - měří objem kapalných i pevných těles pomocí odměrného válce, určí přesnost měření			Matematicko-fyzikální tabulky
	Hmotnost	- definuje pojem hmotnost - popíše rovnoramenné váhy, používá je pro měření hmotnosti pevných i kapalných těles - vyjmenuje jednotky hmotnosti a převádí je mezi sebou			
	Hustota	- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Měření fyzikálních veličin	Čas	- vyjmenuje jednotky, umí převádět			
	Teplota	- na pokusech vysvětlí změnu objemu kapalného, pevného i plynného tělesa při změně teploty - popíše teploměr, zná jednotku i značku teploty		**Z** – atmosférická teplota **Př** – teplokrevní a studenokrevní živočichové **M** – početní úkony	
Elektrické děje	Elektrický obvod	- nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu a sestaví jej		**Ov** – nebezpečí elektrického proudu	
	Pojmy: zdroj napětí, vodiče, nevodiče, spotřebič, spínač Tepelné elektrické spotřebiče	- používá pojmy elektrický proud, elektrické napětí, rozděluje látky na vodiče a nevodiče elektrického proudu			
	Pojistky	-zná pravidla bezpečného zacházení s el. proudem			

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva 6. ročníku	Opakování fyzikálních veličin	- charakterizuje jednotlivé veličiny - fyzikální veličiny vyjadřuje v různých jednotkách	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) – morální rozvoj (řešení problémů)	**M** – početní úkony	
Pohyb těles	Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý	- rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - používá s porozuměním vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh			
Síly	Druhy sil	- rozeznává jednotlivé druhy sil	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí – silniční doprava (rozložení nákladu, škody na komunikacích)	**M** – početní úkony **Pč** – těžiště, páka	
	Znázornění síly	- graficky znázorní sílu, změří velikost působící síly			
	Skládání sil Výslednice sil	- určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů			
	Těžiště těles	- určí pokusně těžiště tělesa			
	Newtonovy pohybové zákony	- využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil			
	Rovnováha na páce a pevné kladce	- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů - uvádí praktické příklady			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Světelné děje	Vlastnosti světla, zdroje světla	- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (škodlivé optické jevy a ochrana zraku před nimi)	**Z** – střídání dne a noci na Zemi	
	Rychlost světla	- vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí			
	Přímočaré šíření světla Stín a zatmění Slunce a Měsíce	- rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží			
	Odraz světla	- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla			
	Zrcadla – rovinná, kulová	- pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a uvede příklad jejich využití v praxi			
	Lom světla	- rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice			
	Optické čočky	- zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou			
	Rozklad bílého světla hranolem	- pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě			
	Jednoduché pokusy	- formuluje zákon odrazu světla, dokáže ho ověřit na pokusu - sleduje zobrazení tělesa rovinným zrcadlem a graficky ho znázorní - rozlišuje kulová zrcadla a popíše jejich použití v praxi			
Tlak	Tlak Tlaková síla Třecí síla – smykové tření	- užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí		**M** – početní úkony **Z** – atmosférický tlak	
Mechanické vlastnosti tekutin	Pascalův zákon	- definuje Pascalův zákon - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení			
	Hydrostatický tlak	- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a používá vztah $p = h \rho g$ k řešení problémů a úloh			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Mechanické vlastnosti tekutin	Archimedův zákon Vztlaková síla působící na tělesa (plování, vznášení se a potápění těles v kapalině)	- charakterizuje vztlakovou sílu - porovnání vztlakové a gravitační síly - dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině			
	Atmosférický tlak a jeho měření, procesy v atmosféře (přetlak, podtlak, vakuum)	- charakterizuje atmosférický tlak a uvádí příklady užití v praxi			
Opakování učiva	Opakování a shrnutí učiva				

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva 7. ročníku	Opakování fyzikálních veličin	- charakterizuje opakované fyzikální veličiny			
Práce, výkon, energie	Mechanická práce a výkon	- vysvětlí pojmy mechanická práce a výkon - určí, kdy těleso ve fyzice koná práci, s porozuměním používá vztah $W = Fs$ a $P = W/t$ při řešení problémů a úloh		**Pč** – přeměna energie člověka na mechanickou práci	
	Pohybová a polohová energie	- určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie při konání práce			
	Vnitřní energie tělesa	- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (využití tepla) **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (globální oteplování, skleníkový efekt) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (zplodiny z automobilových motorů)	**Př** – tělesná teplota živočichů, skleníkový jev	
	Teplo přijaté a odevzdané tělesem	- rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - určí množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství)			
	Přeměny skupenství Faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapalin Pojmy: tání, tuhnutí, skupenské teplo tání Vypařování, kapalnění	- rozpozná jednotlivé skupenské přeměny - uvede praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var) - určí skupenské teplo tání u některých látek - vyhledává v tabulkách			
Tepelné motory	Pístové spalovací motory	- dělí spalovací motory - popíše činnost čtyřdobého motoru - využití běžných typů motorů			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Elektrické jevy	Elektrický náboj, elektrické pole	- používá pojem elementární náboj, zná jednotku coulomb i převod mezi nimi	**OSV** – morální rozvoj (hodnoty, postoje, první pomoc při úrazu el. proudem) **VDO** – občanská společnost a stát (pravidla pro bezpečné zacházení s el. proudem)	**Ch** – stavba atomu **M** – početní úkony	
	Vodiče, izolanty, polovodiče	- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností			
	Elektrický proud a jeho tepelné účinky	- definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic, a to jak v kovech, tak v kapalinách - vysloví Ohmův zákon a aplikuje ho ve výpočtech napětí, proudu i odporu			
	Elektrické napětí	- popíše zdroje stejnosměrného napětí			
	Různá elektrická zapojení	- dokáže sestavit jednoduchý elektrický obvod, změřit el. proud, napětí			
	Elektrický odpor Zapojení spotřebičů sériově, paralelně	- dokáže vypočítat výsledný el. odpor podle druhu zapojení, využití v praxi, měří závislost el. odporu			
	Příkon a práce elektrického proudu	- dokáže vypočítat elektrickou práci			
	Bezpečné chování při práci s el. proudem	- zná pravidla bezpečného zacházení s el. proudem			
Zvukové děje	Zvuk, zdroj zvuku	- charakterizuje zvuk v praxi - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku - pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - porozumí poznatku, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří	**MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti (radio vlny, mobilní telefony, satelity, televize)	**Př** – sluchové ústrojí **Hv** – tóny **M** – početní úkony	
	Odraz zvuku, ozvěna, pohlcování zvuku	- vysvětlí vznik ozvěny, kdy dojde k pohlcování zvuku			
	Tón, výška tónu	- zjistí, že výška tónu souvisí s kmitočtem			
	Hlasitost zvuku	- definuje pojem hlasitost zvuku - zhodnotí, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - diskutuje o nebezpečí zvýšeného hluku na lidský organismus - navrhuje možnosti omezení nadměrně hlasitého zvuku v blízkém okolí			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Meteorologie	Meteorologické jevy	- popíše meteorologické jevy, jejich vliv na počasí, měření	**ENV** – problémy životního prostředí **VMEGS** – globální oteplování	**Př** – koloběh vody, skleníkový jev **Z** – zeměpis	
	Ochrana životního prostředí	- vysvětlí skleníkový efekt, problémy znečištění			

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva 8. ročníku	Opakování: mechanická práce, elektrické jevy, teplo, akustika	- charakterizuje základní fyzikální veličiny			
Elektřina a magnetismus	Elektromagnetické jevy	- popíše magnetické vlastnosti látek - zná souvislosti elektrických a magnetických jevů - vysvětlí vznik střídavého elektrického proudu na základě elektromagnetické indukce	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (využití tepla) **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (globální oteplování, skleníkový efekt)	**Pč** – svařování – užití elektrolýzy **M** – početní úkony **Př** – pomoc při úrazu el. proudem	
	Polovodiče	- vysvětlí princip polovodičů, funkci diody			
	Pravidla bezpečnosti	- umí bezpečně zacházet se spotřebiči, poskytnout první pomoc			
Elektro-magnetické záření	Elektromagnetické vlny	- zná druhy záření, jak se dá využít v technické praxi			
Světelné jevy	Užití odrazu a lomu světla oka	- vysvětlí a popíše vlastnosti optických přístrojů, které využívají odrazu a lomu světla			
Jaderná energie	Stavba atomu	- popíše atom a vlastnosti částic	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (jaderný odpad) **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (jaderná energie, její bezpečné využití)	**Ch** – atomové jádro **Př** – ochrana kůže před zářením **Z** – atomové elektrárny	
	Radioaktivita	- vysvětlí pojmy radionuklid, záření α,β,γ - poločas rozpadu			
	Štěpení atomového jádra	- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro			
	Řetězová reakce	- definuje pojem řetězová reakce			
	Jaderný reaktor	- popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - popíše bezpečný provoz v jaderné elektrárně - zhodnotí nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus			
	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vesmír	Vesmírná tělesa	- charakterizuje Vesmír a vesmírná tělesa - na základě znalostí o gravitačních silách vysvětlí pohyb vesmírných těles		**Z** – Vesmír **Př** – geologie Země	
	Sluneční soustava	- popíše naši Sluneční soustavu - uvede rozdíly mezi planetou a hvězdou - popíše děje odehrávající se na Slunci			
	Orientace na obloze	- dokáže vyhledat známá souhvězdí, hvězdy, planety			
Závěrečné opakování	Fyzikální veličiny, pohyb těles, síla, Mechanické vlastnosti látek Tepelné jevy Elektrické a magnetické jevy Elektromagnetické záření a světlo Zvukové jevy Energie a její přeměny Země a vesmír	- popíše jevy a děje			

5.6.2. Vyučovací předmět:

CHEMIE zkratka: **Ch**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jsou zde zahrnuta všechna témata oboru chemie. Předmět je určen pro žáky 2. stupně (8. - 9. ročník) a svým učebním obsahem rozšiřuje především učivo přírodopisu. Časová dotace je 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá formou vyučovací hodiny ve specializované učebně chemie.

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně:

- získávali základní poznatky z různých oborů chemie;
- osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím;
- poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami) a uměli poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami;
- byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka).

Učební předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby si uvědomovali, významné uplatnění chemie v budoucnosti, aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k osvojení obecně užívaných termínů, symbolů a znaků v chemii
- k poznání smyslu osvojovaných postupů pro běžný život
- k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací v chemii
- k vytvoření si komplexního pohledu na matematické a přírodní vědy
- k porovnávání dosažených výsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k pochopení významu kontroly dosažených výsledků
- k hledání vlastního postupu při řešení problémů
- k vyhledávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle
- k vyjádření závěrů na základě ověřených výsledků a schopnosti je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci při řešení složitějších chemických zadání ve dvojici či menší skupině
- k vhodné komunikaci, která umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k bezpečnému používání laboratorních a dalších potřeb
- ke kritickému přístupu k výsledkům, kterých dosáhl
- ke stanovení si kritérií hodnocení vlastní práce
- k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence občanská

Učitel vede žáky:

- k plnění si svých školních povinností a k zodpovědnosti za svou domácí přípravu
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s ekologickými problémy
- k ochotě poskytnout podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích
- k dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence personální a sociální

Učitel vede žáky:

- k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, řešením přiměřeně náročných úkolů
- ke stanovení pravidel pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Pozorování, pokus, bezpečnost práce	Co je chemie	- zhodnotí význam chemie pro člověka - dokáže vysvětlit, co chemie zkoumá a jaké metody používá	**OSV** – osobnostní rozvoj – sociální rozvoj – morální rozvoj	**Př** – látky v živých organismech **F** – fyzikální veličiny	
	Chemická laboratoř, pomůcky, sklo	- pojmenuje nejčastěji používané sklo a pomůcky			
	Zásady bezpečné práce	- zná zásady bezpečné práce			
Látky	Nebezpečné látky a přípravky	- uvede příklady nebezpečných běžně dostupných látek, seznámí se způsobem označení těchto látek (R-věty, S-věty)			
	Mimořádné události	- zvolí nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných a radioaktivních látek			
	Vlastnosti látek	- teoreticky rozlišuje vlastnosti látek pozorováním			
	Přeměny látek	- rozpozná chemické a fyzikální přeměny látek při pokusech i u běžně známých dějů			
Směsi	Směsi stejnorodé (roztoky) a různorodé	- rozlišuje směsi a chemické látky		**M** – početní operace	
	Typy různorodých směsí (suspenze, emulze, aerosol, pěna)	- rozliší typy různorodých směsí			
	Roztoky – rozpouštědlo, rozpouštěná látka	- správně používá pojmy koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok			
	Rozpustnost, rychlost rozpouštění	- vysvětlí vliv teploty, míchání a plošného obsahu na rychlost rozpouštěné pevné látky - vysvětlí pojem rozpustnost s použitím tabulek			
	Hmotnostní zlomek a koncentrace složky roztoku	- vypočítá složení roztoků			
	Oddělování složek ze směsí stejnorodých a různorodých	- vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace a sublimace			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Voda a vzduch	Voda měkká, tvrdá, minerální, slaná, destilovaná	- rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek a uvede příklady výskytu a využití	**ENV** – základní podmínky života – lidská aktivita a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí	**Př** – dýchání u člověka, první pomoc **Z** – atmosféra	
	Způsoby získávání a výroby pitné vody, čistota vody	- uvede způsoby získávání pitné vody, objasní princip vodárny			
	Voda užitková, odpadní	- uvede a zhodnotí příklady znečišťování vody			
	Vzduch	- objasní pojmy teplotní inverze, smog, uvede způsob získávání složek ze vzduchu destilací - určí složení vzduchu - objasní pojem ozónová vrstva - uvede příklady znečišťování vzduchu			
Částicové složení látek, chemická vazba	Atom	- vysvětlí pojem protonové číslo a užívá jej k označení složení a struktury atomu, vysvětlí pojmy atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony		**F** – atomové jádro	
	Chemické prvky	- používá vybrané názvy a značky chemických prvků			
	Molekula, chemická vazba	- používá pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech			
	Chemická sloučenina	- čte chemické zápisy (vzorce, značky), rozliší chemické zápisy prvků a sloučenin			
	Ionty, iontové sloučeniny	- objasní pojmy anion, kation, iontová sloučenina (např. *NaCl*), zapíše schéma vzniku iontů			
	Typy chemické vazby	- vyhledá hodnoty elektronegativity v tabulkách a určí typ vazby v jednoduchých sloučeninách			
	Periodická soustava prvků	- vysvětlí umístění prvků v periodické soustavě (skupiny, periody), objasní periodický zákon			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Chemické prvky	Chemické reakce, rovnice Zákon zachování hmotnosti	- vysvětlí pojem chemické reakce, chemické rovnice, reaktanty, produkty, chemický rozklad, slučování - upraví zápis chemického děje na chemickou rovnici, přečte chemické rovnice - aplikuje zákon zachování hmotnosti			
	Rozdělení prvků, obecné vlastnosti	- orientuje se v periodické soustavě, rozliší kovy, polokovy, nekovy			
	Kovy, slitiny	- uvede vlastnosti a použití vybraných kovů			
	Nekovy, polokovy	- uvede vlastnosti a použití významných nekovů			
Dvouprvkové sloučeniny	Oxidy	- používá oxidační čísla k psaní a čtení vzorců oxidů, popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a navrhne opatření, jak jim lze předcházet	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Př** – životní prostředí	
	Sulfidy Halogenidy	- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů a sulfidů - dokáže psát a číst vzorce sulfidů a halogenidů			
Kyseliny a hydroxidy	Názvosloví kyslíkatých a nekyslíkatých kyselin Kyselina chlorovodíková Kyselina sírová a dusičná	- čte a píše vzorce kyselin - vysvětlí způsob ředění kyselin, vyjmenuje zásady první pomoci při zasažení pokožky roztokem silné kyseliny - popíše vlastnosti a použití uvedených kyselin		**Př** – první pomoc	
	Názvosloví hydroxidů Hydroxid sodný, draselný Hydroxid vápenatý Hydroxid amonný	- umí číst a psát vzorce hydroxidů - vyjmenuje zásady první pomoci při zasažení pokožky roztokem hydroxidu - popíše vlastnosti a použití uvedených hydroxidů			
	Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory	- dokáže rozlišit vybrané kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy - vysvětlí pojem indikátor a uvede příklady (fenolftalein, lakmus)			
Opakování	Závěrečné opakování a shrnutí učiva				

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva 8. ročníku Neutralizace, vznik solí	Opakování učiva Neutralizace, vznik solí	- zapíše a čte vzorce halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin a hydroxidů - objasní obecný princip neutralizace, uvede příklady využití neutralizace v běžném životě - zapíše chemickými rovnicemi příklady vzniku solí neutralizací, reakcí kovů s kyselinou a kovu s nekovem			
Soli	Soli	- zapíše vzorce a názvy vybraných solí - popíše vlastnosti a použití prakticky významných solí - uvede příklady využití solí při výrobě keramiky, stavebních pojiv (sádra, cement, malta) a průmyslových hnojiv	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Př** – mineralogie	
Průběh chemických reakcí	Látkové množství, molární hmotnost	- používá jednotku látkového množství – *mol* při čtení chemických rovnic - vypočítá molární hmotnost sloučeniny z molárních hmotností chemických prvků - při výpočtech používá chemické tabulky		**M** – práce s čísly	
	Výpočty hmotnosti látek z chemických rovnic	- řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic			
	Výpočty složení sloučenin	- vypočítá složení sloučenin, při výpočtech používá chemické tabulky			
	Vlivy na rychlost chemických reakcí	- uvede faktory ovlivňující průběh chemické reakce (druh látky, koncentrace, teplota, velikost povrchu pevných reaktantů, katalyzátory)			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Redoxní reakce	Oxidace, redukce	- rozezná redoxní reakce mezi ostatními a určí v zápisu chemických rovnic oxidaci a redukci pomocí oxidačních čísel	**VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá	**Z**, **Př** – nerostné suroviny **F** – elektřina	
	Redoxní vlastnosti kovů	- používá zkrácenou řadu reaktivity kovů k zápisu chemických reakcí rovnicemi			
	Získávání kovů z rud	- popíše výrobu železa a oceli			
	Chemické reakce a elektřina	- zapíše chemicky děje probíhající na elektrodách při elektrolýze roztoku $CuCl_2$ - vysvětlí výrobu elektrického proudu chemickou cestou			
Zdroje energie	Teplo a chemické reakce	- vysvětlí pojmy exotermická a endotermická reakce, uvede příklady z praxe		**Z**, **Př** – energetické zdroje	
	Paliva	- vyjmenuje příklady fosilních a vyráběných paliv			
	Uhlí	- vysvětlí využití uhlí jako paliva a suroviny, uvede využití produktů v praxi	**ENV** – lidská aktivita a problémy životního prostředí	**Př**, **Z** – nerostné suroviny	
	Ropa, zemní plyn	- uvede základní frakce destilace ropy a jejich využití			
		- popíše zásady bezpečného používání zemního plynu a propan-butanové směsi vzhledem ke složení těchto paliv			
Organické sloučeniny, uhlovodíky	Charakteristiky organických sloučenin	- objasní vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách – čtyřvaznost, typy řetězců, vazeb a vzorců - vysvětlí princip názvosloví uhlovodíků			
	Alkany	- charakterizuje alkany, dokáže určit jejich modely, zapsat vzorce, u methanu, propanu a butanu uvede výskyt, vlastnosti a použití			
	Cykloalkany	- charakterizuje cykloalkany, dokáže zapsat vzorce, u cyklohexanu uvede vlastnosti a použití			
	Alkeny	- charakterizuje alkeny, určí modely, zapíše jednoduché vzorce různými typy - uvede význam a vlastnosti ethylenu			
	Alkyny	- charakterizuje alkyny, zapíše vzorce - uvede přípravu, vlastnosti a použití acetylenu			
	Areny	- charakterizuje areny, vysvětlí pojem benzenové jádro - uvede význam a vlastnosti benzenu a naftalenu			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Deriváty uhlovodíků	Halogenderiváty	- uvede význam důležitých halogenderivátů - vysvětlí pojem freony vzhledem k životnímu prostředí	**VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět **ENV** – lidská aktivita a problémy životního prostředí	**Př** – životní prostředí	
	Alkoholy	- charakterizuje alkoholy, zapíše vzorce - uvede vlastnosti a použití methanolu, etanolu a glycerolu			
		- rovnicí zapíše vznik ethanolu z cukru a jeho hoření			
	Karbonylové sloučeniny	- uvede vzorce, význam a vlastnosti formaldehydu, acetaldehydu a acetonu			
	Karboxylové kyseliny	- charakterizuje karboxylové kyseliny - zapíše vzorce kyseliny mravenčí, octové - uvede jejich vlastnosti a použití			
Významné látky v organismech	Sacharidy	- zapíše vznik glukosy při fotosyntéze chemickou rovnicí - uvede zdroje, význam a vlastnosti sacharidů		**Př** – organické látky	
	Tuky	- uvede zdroje a vlastnosti tuků - slovně vyjádří jejich vznik			
	Bílkoviny	- vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin, slovně vyjádří jejich složení			
	Vitaminy	- uvede zdroje vitamínů a význam pro člověka			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Chemie ve společnosti	Léčiva	- dodržuje zásady bezpečného užívání léčiv	**ENV** – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Ov** – návykové látky **Př** – ekologie	
	Detergenty	- rozumí principu funkce detergentů			
	Pesticidy a insekticidy	- charakterizuje pesticidy a insekticidy			
	Drogy a doping	- uvede nebezpečí spojené s konzumací drog a jiných návykových látek			
	Hořlaviny	- uvede význam tříd nebezpečnosti - teoreticky zná principy hašení požárů			
	Plasty	- uvede vlastnosti, použití a likvidaci plastů			
	Syntetická vlákna	- vysvětlí výhody a nevýhody používání syntetických vláken - uvede jejich vlastnosti a použití			
	Koroze	- uvede faktory ovlivňující korozi kovů a způsoby ochrany			
	Životní prostředí a chemie, recyklace	- dokáže využít poznatky o chemii a výrobcích s ohledem na své zdraví a ochranu životního prostředí			
Opakování	Závěrečné opakování a shrnutí				

5.6.3. Vyučovací předmět:

PŘÍRODOPIS zkratka: **Př**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Ze vzdělávacího oboru přírodopis jsme převzali všechna témata. Vyučovací předmět svým vzdělávacím obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (předmět přírodověda) na 1. stupni.

Předmět je určen pro všechny žáky 2. stupně. Časová dotace je v 6., 7. a 9. ročníku 2 hod. týdně, v 8. ročníku 1 hodina týdně.
Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Pro praktická cvičení či laboratorní práce je využívána učebna přírodopisu. V závěru školního roku (květen, červen) probíhá výuka v terénu. Zde se soustřeďujeme na praktické pozorování a zkoumání přírody, určování rostlinných a živočišných druhů. Cílem vlastní aktivní práce s přírodninami je u dětí vybudování respektu ke všemu živému a k celkové podpoře přirozeného života.

Předmět je realizován formou vyučovací hodiny se začleněním praktických cvičení a čtvrtletních laboratorních prací.

Obsahem předmětu jsou témata, která jsou spojena s poznáváním přírody, přírodních procesů a jejich zákonitostí. V průběhu vzdělávání dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako široce propojený systém, pochopit důležitost udržování přírodní rovnováhy a chápat spjatost člověka s přírodou. Rozvíjíme u dětí vlastní pracovní dovednosti, formy pozorování přírody a základní představu o rozmanitosti živých organismů. Žáci by měli získat přehled o geologickém vzniku a vývoji Země a současných geologických procesech, které ovlivňují život na Zemi.

Důležitou součástí je oblast ekologických problémů a kvality životního prostředí, kdy se snažíme u žáků vybudovat zodpovědný vztah k ekologickým otázkám a potřebu se aktivně zapojovat při ochraně přírody.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k řešení problémových úloh a úloh rozvíjejících tvořivost
- k uplatňování sebekontroly a sebehodnocení
- k realizaci vlastních přírodovědných nápadů a námětů
- k pozorování, experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací z oboru biologie

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k plnění úkolů vyžadující propojení znalostí z více vyučovacích předmětů
- k plnění úkolů vyžadující využití praktických dovedností z různých oblastí lidské čin.
- k vlastním návrhům řešení ekologických problémů

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- vzájemné spolupráci ve skupině
- k možnosti ústní i písemné prezentace výsledků jejich práce (referáty, vizitky živočichů či rostlin, herbáře)
- k metodě hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování (první pomoc, postup při záchraně zraněného zvířete…)
- k naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k bezpečné a ohleduplné práci v terénu
- ke správnému používání nástrojů, materiálů a přístrojů (např. mikroskop)
- k práci s různými informačními zdroji

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k důslednému dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci podíleli
- k vědomé ochraně živočišných a rostlinných druhů, životního prostředí a přírodních památek
- k vytváření osobních představ o životním prostředí

Kompetence personální a sociální
Učitel vede žáky:
- k vzájemné spolupráci a k rozdělení úkolů ve skupině
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání a za úroveň životního prostředí
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Úvod do biologie	Biologické vědy Látky nezbytné pro život	- definuje základní biologické vědy - charakterizuje živý organismus	**ENV** – základní podmínky života		
Planeta Země, život na Zemi	Vznik planety Země a života na Zemi Sféry Země důležité pro život (hydrosféra, atmosféra) Projevy a podmínky života	- popíše hlavní etapy při vzniku Země - popíše vznik života na Zemi - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - vyjmenuje základní projevy a podmínky života		**Z** – planeta Země	
Struktura živých organismů	Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	- definuje pojem buňka, pletiva, tkáně, orgány - uvede rozdíly mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem			
Buňka – základ živých organismů	Buňka – vnitřní a vnější stavba Význam vnitřních buněčných organel Buňka rostlinná a živočišná Procesy v buňce, fotosyntéza Rozmnožování buněk (dělení, pučení)	- podle nákresu popíše základní části a rozdíly rostlinné a živočišné buňky - uvede význam vnitřních buněčných organel - definuje pojmy pohlavní a nepohlavní rozmnožování - vysvětlí buněčné dělení a pučení - definuje pojem fotosyntéza			
Viry a bakterie	Mikroorganismy, jejich význam Vnitřní stavba Výskyt a praktické využití	- uvede význam a výskyt virů a bakterií v přírodě i pro člověka - z nákresu popíše vnitřní stavbu viru a bakterie - uvede příklady virů a bakterií v přírodě a jejich praktické využití	**ENV** – Ekosystémy (význam mikroorganismů)		
Nejjednodušší rostliny Řasy	Nižší rostliny Řasy – význam, stavba, zástupci	- charakterizuje řasy – nejjednodušší skup. rostlin - podle obrázků pojmenuje běžné zástupce řas		**Z** – zeměpisné rozšíření rostlin	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Houby	Charakteristika hub, základní stavba Rozdělení hub: houby jednobuněčné (kvasinky) houby mnohobuněčné – houby bez plodnice a s plodnicí Výživa hub Houby jako rozkladači v ekosystému Zásady sběru hub, konzumace a první pomoc při otravě	- uvede hlavní znaky hub a jejich rozdělení - popíše jejich stavbu - uvede příklady jednotlivých skupin hub - uvede příklady našich nejznámějších jedlých a jedovatých hub s plodnicemi, rozpoznává je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - zná zásady sběru a konzumace hub a první pomoc při otravě	**ENV** – Ekosystémy (houby jako rozkladači)		
Lišejníky	Stavba lišejníků Lišejník – indikátor kvality ovzduší Výskyt a význam	- popíše stavbu lišejníků, vysvětlí soužití houby a řasy v lišejníku - vysvětlí pojem symbióza - uvede výskyt a význam lišejníků			
Zoologie (bezobratlí)	Systém živočichů Jednobuněční – prvoci (stavba těla, výskyt, význam a zástupci)	- uvede hlavní znaky a životní prostředí prvoků - popíše vnitřní stavbu u vzorového zástupce – trepky velké - vyjmenuje další zástupce prvoků			
Systém živočišné říše	Mnohobuněční živočichové (struktura jednotlivých taxonomických skupin – hlavní znaky, typický zástupce, jeho vnější a vnitřní stavba, rozdělení a živočichové dané skupiny) Živočišné kmeny: *žahavci* – nezmar hnědý *ploštěnci* – ploštěnka mléčná *hlísti* – parazité obratlovců *měkýši* – hlemýžď zahradní *kroužkovci* – žížala obecná Členovci: *pavoukovci* – křižák obecný *korýši* – rak říční *hmyz* – kobylka zelená	- vyjmenuje hlavní znaky jednotlivých živočišných kmenů a vzájemně je porovnává - podle nákresu popíše a ukáže vnější a vnitřní části typických zástupců jednotlivých živočišných kmenů - vysvětlí funkci základních živočišných orgánů - dané živočichy samostatně zařazuje do správného životního prostředí, vysvětlí přizpůsobení tomuto prostředí - za pomoci atlasu pojmenuje a zařadí do živočišné skupiny předložené druhy živočichů - vysvětlí a správně přiřazuje k živočichům pojmy: býložravec, masožravec, všežravec, predátor, parazit	**ENV** – Ekosystémy	**Z** – zeměpisné rozšíření živočichů	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Shrnutí zoologie	Shrnutí živočišných kmenů Význam a ochrana živočichů Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy živočichů Etologie – nauka o chování živočichů Bezpečnost chování ve styku se živočichy	- uspořádá, podle stupně vyspělosti, jednotlivé živočišné kmeny bezobratlých - vysvětlí význam jednotlivých živočichů v přírodě i pro člověka - definuje pojem etologie - vyjmenuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a snaží se je dodržovat	**ENV** – základní podmínky života (ochrana živočišných druhů)		
Praktická cvičení a pozorování v přírodě	Vycházky, pozorování a práce v terénu Chování v přírodě a bezpečnost práce	- pro pozorování v přírodě žák používá lupu, případně dalekohled - za pomoci atlasu či jednoduchého klíče určuje rostlinné a živočišné okolí školy - při pobytu v přírodě se chová tiše, ohleduplně a neničí žádné organismy - při praktických cvičeních dodržuje pravidla bezpečnosti a správného zacházení s pomůckami - pracuje podle pokynů učitele	**OSV** – morální rozvoj (hodnoty a postoje – chování v přírodě)		Pravidla bezpečnosti zdůrazňovat v průběhu celého roku

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Zoologie	Etologie – nauka o chování živočichů Opakování živoč. kmenů bezobratlých Strunatci – charakteristika, hlavní znaky Rozdělení – pláštěnci, bezlebeční, obratlovci	- definuje pojem etologie - charakterizuje strunatce - vyjmenuje hlavní znaky této skupiny a porovná stupeň vyspělosti s bezobratlými	**ENV** – základní podmínky života (ochrana životního prostředí)		
Obratlovci	Struktura jednotlivých taxonomických skupin – hlavní znaky, životní prostředí, typický zástupce, jeho vnější a vnitřní stavba, rozdělení a živočichové dané skupiny Živočišné třídy: *kruhoústí* – mihule potoční *paryby* – žraloci, rejnoci *ryby* – kapr obecný *obojživelníci* – skokan hnědý *plazi* – ještěrka zelená *ptáci* – holub hřívnáč	- vyjmenuje hlavní znaky obratlovců - podle nákresu popíše a ukáže vnější a vnitřní části typických zástupců jednotlivých živočišných tříd - vysvětlí funkci základních živočišných orgánů - porovnává vyspělost a rozdíly mezi jednotlivými živočišnými třídami - za pomoci atlasu pojmenuje a zařadí do živočišné třídy předložené druhy živočichů - dané živočichy žák samostatně zařazuje do správného životního prostředí, vysvětlí přizpůsobení tomuto prostředí - na příkladech objasní způsob života daných živočichů - vysvětlí a správně používá pojmy: predátor, parazit, živočich studenokrevný a teplokrevný, vejcorodý, živorodý…		**Z** – zeměpisné rozšíření živočichů	
Shrnutí živočišných kmenů	Význam a ochrana živočichů Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy živočichů Bezpečnost chování ve styku se živočichy Péče o domácí živočichy	- seřadí vzestupně od nejjednodušší skupiny základní systém živočichů - vysvětlí význam jednotlivých živočichů v přírodě i pro člověka - vyjmenuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a snaží se je dodržovat	**ENV** – základní podmínky života (ochrana živočišných druhů)		

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Botanika	Úvod k rostlinám Stavba rostlinného těla (buňky, pletiva, orgány)	- charakterizuje rostlinnou říši, uvede specifické znaky rostlin - definuje pojmy: botanika, rostlinná buňka, pletiva, rostlinné orgány			
Systém rostlinné říše	Vyšší rostliny Oddělení: a) mechorosty b) plavuně c) přesličky d) kapradiny (pro jednotlivá oddělení platí následující struktura: typické a specifické znaky, stavba těla, výskyt, způsob rozmnožování a konkrétní rostlinné druhy)	- vyjmenuje znaky vyšších rostlin - uvede rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami - podle nákresu vysvětlí rozmnožování mechorostů - za pomoci klíče určí předložené rostliny a popíše jejich části - definuje pojem výtrus a vysvětlí jeho význam		**Z** – zeměpisné rozšíření rostlin	
	Části rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ a plod) Fyziologické procesy a rozmnožování rostlin	- charakterizuje, popíše a ukáže jednotlivé rostlinné části - definuje pojem fotosyntéza a na schématu vysvětlí tento proces - vysvětlí způsoby rozmnožování rostlin			
	e) nahosemenné rostliny (cykasy, jinany, jehličnany) f) krytosemenné rostliny (jednoděložné, dvouděložné) Hlavní znaky, výběr rostlinných čeledí	- definuje pojmy nahosemenná a krytosemenná rostlina - uvede rozdělení těchto rostlin a porovná rozdíly - za pomoci klíče či atlasu určuje jehličnany v okolí školy, určuje a zařazuje do čeledí předložené zástupce rostlin	**OSV** – sociální rozvoj (kooperace a kompetice) – spolupráce při určování rostlin		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Geologie – úvod	Geologické vědy (mineralogie, petrologie, geofyzika, hydrogeologie…)	- definuje pojem geologie, zná obory zkoumání základních geologických věd		**Z** – planeta Země **F** – vesmír	
Planeta Země	Stavba Země a její složení Historie a vývoj Země Litosféra	- vyjmenuje a charakterizuje vrstvy Země			
		- vysvětlí vliv vrstev a složení Země na vznik a trvání života			
		- definuje pojem litosféra, vysvětlí pohyb litosférických desek			
Mineralogie	Charakteristika minerálů Zkoumání minerálů (souměrnost, fyzikální a chemické vlastnosti) Mineralogický systém (prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy…) Určování fyzikálních vlastností minerálů	- definuje pojem minerál a hornina	**ENV** – lidské aktivity a prostředí (průmysl) – základní podmínky života (přírodní zdroje) **VMEGS** – Evropa a její svět (průmyslová spolupráce s evropskými státy)	**Z** – výskyt nerostných surovin **Ch** – chemické složení minerálů	
		- vyjmenuje a porovná možnosti zkoumání minerálů			
		- vyjmenuje devět skupin minerálů a charakterizuje typické zástupce			
		- uvede příklady praktického využití minerálů a hlavní místa výskytu v ČR			
		- na základě fyzikálních vlastností určuje předložené minerály			
Petrologie	Charakteristika hornin Rozdělení (vyvřelé, usazené, přeměněné) Určování hornin	- vyjmenuje a popíše skupiny hornin			
		- uvede hlavní místa výskytu hornin v ČR			
		- prakticky určuje předložené horniny			
Půdy	Půdní typy a druhy	- vyjmenuje a rozlišuje hlavní půdní typy a druhy v přírodě	**ENV** – základní podmínky života (půda a její složky)		
		- popíše vznik půdy a vysvětlí vliv půdotvorných činitelů			
		- zdůrazní hospodářský význam půd			
		- prakticky určuje předložené půdní typy			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Geologické děje	Vnitřní geologické děje (sopečná činnost, zemětřesení, pohyby litosférických desek) Vnější geologické děje (eroze, zvětrávání, vliv vody, větru…) Koloběh vody a plynů na planetě	- rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje, uvede příklady - popíše části sopky - posoudí důsledky sopečné činnosti a zemětřesení na změny v přírodě - charakterizuje sopky na Bruntálsku - vysvětlí pojmy eroze, zvětrávání - popíše možnosti vodní eroze - zdůvodní vliv podnebí a počasí na rozvoj života na Zemi - uvede příklady vlivu člověka na tyto geologické děje a diskutuje o možných důsledcích	**ENV** – lidské aktivity a prostředí (přetváření krajiny, přírodních biotopů)	**Ch** – chemické zvětrávání	
Podnebí a počasí ve vztahu k životu	Koloběh vody a plynů na planetě	- zdůvodní vliv podnebí a počasí na rozvoj života na Zemi	**ENV** – lidské aktivity a prostředí		
	Význam vody a teploty prostředí pro život	- vysvětlí důležitost vody a teploty prostředí pro život			
	Význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život	- uvede význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život			
	Vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy	- diskutuje o vlivu znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy			
	Přírodní zdroje (využití a ochrana)	- zná využití hlavních přírodních zdrojů a diskutuje o jejich ochraně			
Geologická období	Prahory, starohory Prvohory, druhohory Třetihory, čtvrtohory	- vyjmenuje a chronologicky seřadí jednotlivá geologická období - uvede základní znaky geologických období (geologické změny, vývoj živočichů a rostlin) - orientuje se v přehledu vývoje organismů		**Z** – geografie světa a ČR	
	Geologický vývoj ČR	- z celkového přehledu vybere geologické změny týkající se ČR - popíše geologický vývoj na území ČR			

Základy ekologie	Úvod do ekologie, ekologický slovníček	- definuje pojmy: ekologie, ekosystém, populace, společenstvo	**ENV** – Ekosystémy		
	Ekosystémy, populace, společenstva	- uvede příklady těchto systémů			
	Potravní řetězce v ekosystémech	- v různých ekosystémech uvede příklady producentů, konzumentů, predátorů a rozkladačů - zdůvodní jejich vzájemné vztahy a propojení			
Člověk a životní prostředí	Lidské aktivity ovlivňující životní prostředí Globální problémy Země	- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Z** – globální problémy Země	
		- uvede příklady narušení rovnováhy v přírodě způsobené člověkem			
		- navrhne možnosti řešení vybraného ekologického problému			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Zoologie Obratlovci Savci	Savci – hlavní znaky, vnější a vnitřní stavba těla vybraného zástupce savců	- uvede hlavní znaky savců - porovná vyspělost savců s jinými skupinami živočichů	**ENV** – Ekosystémy (živočichové v jednotlivých biotopech) – lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana živočichů)		
	Rozdělení: 1. vejcorodí 2. živorodí a) vačnatci b) placentální savci	- podle nákresu popíše vnější a vnitřní stavbu vybraného zástupce savců - vysvětlí význam hlavních orgánů - pojmenuje předložené zástupce savců			
	Rozdělení živočichů dle biotopů a řádů	- dané živočichy samostatně zařazuje do správného životního prostředí, vysvětlí přizpůsobení tomuto prostředí - charakterizuje hlavní řády savců			
Etologie savců	Nauka o chování živočichů Význam a ochrana savců Péče o domácí živočichy Bezpečnost chování ve styku se živočichy	- uvede příklady chování savců - vysvětlí význam jednotlivých živočichů v přírodě i pro člověka - vyjmenuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a snaží se je dodržovat			
Fylogeneze člověka	Společný předek člověka a lidoopů Australopithekus, člověk zručný, člověk vzpřímený, člověk dnešního typu	- chronologicky seřadí a popíše jednotlivé předchůdce člověka	**MUV** – kulturní diference		
Lidské tělo	Struktura lidského těla (buňky, tkáně, orgány a orgánové soustavy)	- definuje pojmy buňka, tkáň, orgán a orgánová soustava v těle člověka - spojuje do souvislostí jednotlivé struktury	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)	**Cj** – části lidského těla	
	Kosterní soustava Význam, typy kostí Vnitřní stavba kosti	- uvede význam kosterní soustavy - podle nákresu popíše vnitřní stavbu kosti - uvede příklady jednotlivých typů kostí			
	Popis kostí lidského těla	- ukáže a pojmenuje jednotlivé kosti na svém těle			
	Svalová soustava Význam, vnitřní stavba svalu	- popíše vnitřní stavbu svalu a charakterizuje tři typy svaloviny	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)	**Tv** – svalové skupiny	
	Popis svalů lidského těla	- ukáže a pojmenuje hlavní svaly na svém těle			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lidské tělo	První pomoc – zlomeniny a jejich ošetření	- prakticky předvede první pomoc při zlomeninách	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)		
	Trávicí soustava Význam a hlavní části	- vysvětlí pojmy trávení a vstřebávání			
	Stavba a procesy orgánů trávicí soustavy	- seřadí části trávicí soustavy, tak, jak jimi prochází potrava a charakterizuje jednotlivé úseky			
	Vitamíny, minerály a složky potravy Nesprávná výživa	- vyjmenuje rizika spojená s nesprávnou životosprávou			
	Dýchací soustava Význam a části dýchací soustavy Stavba a práce plic Dechová frekvence a vitální kapacita plic	- uvede význam těchto soustav - podle nákresu popíše stavbu plic a srdce - změří si svou dechovou frekvenci		**Tv** – měření TF	
	Oběhová soustava Význam, typy cév Krev – složení, funkce, krevní skupiny Stavba a práce srdce, krevní oběhy	- vysvětlí úzké propojení oběhové a dýchací soustavy - vyjmenuje a charakterizuje typy cév - porovnává a popíše funkce jednotlivých složek krve - načrtne schéma krevních oběhů - samostatně si nahmatá a změří tepovou frekvenci			
	První pomoc – umělé dýchání a masáž srdce	- prakticky předvede umělé dýchání a masáž srdce	**OSV** – morální rozvoj (hodnoty, postoje – pomoc druhému člověku)		
	Vylučovací soustava Význam, části vyloučovací soustavy Ledviny – stavba, procesy	- uvede způsoby odstranění odpadů z těla - z nákresu popíše hlavní části vylučovací soustavy - charakterizuje ledviny, popíše jejich vnitřní stavbu - popíše tvorbu moči - objasní důležitost preventivní ochrany ledvin	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)		

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Lidské tělo	Kožní soustava Význam, vrstvy kůže a jejich důležitost Ochrana pokožky, hmat Smyslová ústrojí: zrak, sluch, čich, chuť (stavba, funkce Nervová soustava Význam, rozdělení nervové soustavy Stavba a funkce nervové buňky Stavba CNS a ONS Reflexy, nervová činnosti Žlázy s vnitřní sekrecí Význam, uložení žláz Hlavní hormony jednotlivých žláz Pohlavní soustava Pohlavní a nepohlavní rozmnožování Pohlavní ústrojí ženy a muže	- vysvětlí význam kožní soustavy - vyjmenuje vrstvy kůže a uvede podstatné části - uvede možnosti ochrany kůže - podle nákresu popíše jednotlivá smyslová ústrojí - vysvětlí důležitost smyslů pro orientaci v prostředí - uvede hlavní funkce nervové soustavy - popíše části nervové soustavy - nakreslí a popíše nervovou buňku - charakterizuje CNS a ONS - objasní podstatu reflexní činnosti - definuje pojem hormony - vyjmenuje a ukáže na nákresu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí objasní význam hlavních hormonů v těle - uvede rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním - podle nákresu popíše části pohlavního ústrojí - posoudí rozdílné procesy v těle ženy a muže	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)		
Nemoci, úrazy, prevence	Pojmy: dědičnost, gen, chromozom Principy a zákonitosti dědičnosti Vady a onemocnění v rámci jednotlivých orgánových soustav Závažná poranění a život ohrožující stavy	- definuje pojem dědičnost, znak, gen - vysvětlí základní principy dědičnosti člověka - popíše příčiny a příznaky běžných onemocnění u jednotlivých orgánových soustav - uplatňuje zásady prevence a navrhuje vhodná preventivní opatření - vyjmenuje a popíše příznaky běžných virových a bakteriálních onemocnění člověka		**Tv** – sportování jako prevence onemocnění	
Zdravý způsob života	Životní styl	- uvede pozitivní i negativní vliv prostředí a životního stylu na zdraví člověka - vyjmenuje a zdůvodní zásady zdravého způsobu života	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)	**Tv**	

5.6.4. Vyučovací předmět:

ZEMĚPIS zkratka: Z

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Ze vzdělávacího oboru zeměpis jsme převzali všechna témata. Tento předmět je určen pro všechny žáky 2. stupně a na každý ročník (6. - 9. ročník) připadá časová dotace 2 hodiny týdně.

Tento předmět svým vzdělávacím obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni, konkrétně na předmět vlastivěda.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:
- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součástí životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakterů učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem
- skupinová práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu
- zeměpisné vycházky s pozorováním

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání zeměpisných informací
- k používání odborné zeměpisné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů
Učitele vede žáky:
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou
- ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence personální a sociální
Učitel vede žáky:
- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské zodpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Postavení Země ve vesmíru	Sluneční soustava – Slunce a planety Měsíc – povrch, poloha a jeho fáze Naše Galaxie – Mléčná dráha Další vesmírná tělesa	- objasní postavení Slunce ve Vesmíru - popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce - orientuje se na hvězdné obloze - vysvětlí pojmy: planeta, hvězda, měsíce, meteorická tělesa, komety, naše a cizí galaxie		**F** – Sluneční soustava, skupenství látek **D** – existence lidstva **M** – jednotky vzdáleností, porovnávání rozměrů planet Slunce, Měsíce	
Planeta Země	Tvar a pohyby planety Země Otáčení Země Délka dne a noci Střídání ročních období	- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi, střídání ročních období - využívá znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi	**VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (důsledky pohybů Země pro život lidí na světě) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (aktuality)	**Př** – Země – živá planeta **F** – gravitační síla Země **D** – vývoj poznání o tvaru Země **Čj** – cestopisy	
Glóbus a mapy	Glóbus, měřítko, plány, mapy Měřítko mapy Obsah a grafika map, barvy Výškopis, polohopis, mapový klíč Orientace vzhledem ke světovým stranám Práce s atlasem světa	- používá glóbus jako zmenšený model k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - vyhledává potřebné informace v atlasech, orientuje se v obsahu a rejstřících	**VMEGS** – model Země, pohled na svět **OSV** – spolupráce při měření a výpočtech	**M** – práce s měřítkem, převody jednotek **Čj** – skloňování slova glóbus **Vv** – estetická stránka mapy	Případná vycházka: určování světové strany podle buzoly, pohyb podle azimutu, náčrtky a plánky okolní krajiny

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Zeměpisná síť	Zeměpisná síť Zeměpisné souřadnice Poledníky, rovnoběžky Určování zeměpisné polohy Časová pásma	- používá zeměpisnou síť, určuje geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu nultého a 180. poledníku pro určování času na Zemi - definuje pojmy: rovník, obratníky, polární kruh, datová mez	**VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (časová pásma)	**M** – geometrie, polokružnice **Ov** – režim dne, časová pásma	Práce s glóbem a mapou
Krajinná sféra Země a její složky	Litosféra Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra – tropický deštný les, savana, poušť a polopoušť, subtropické biotopy, stepi, lesostepi, lesy mírného pásu, lesotundra a tundra, polární pustiny Život ve vodách oceánů Význam a hospodářské využití oceánů Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	- vysvětlí pojem krajinná sféra, popíše jevy a procesy v jednotlivých složkách přírodní sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - vymezí a vyhledá na mapě podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - definuje a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, jezera, bažiny, přehradní nádrže - popíše složení půdy, vyjmenuje půdní typy a druhy - objasní uspořádání biotopů v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma - charakterizuje podmořský život - uvede příklady hospodářského využití oceánů člověkem	**ENV** – Ekosystémy, základní podmínky života (význam vody, kvalita ovzduší) **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští)	**Př** – sféry Země, rozmanitost organismů **F** – tlak, teplota, hustota, změny skupenství	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Krajina	Krajina – prostředí, typy Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí Druhy krajin (přírodní, kulturní, lesohospodářská, zemědělská, těžební, průmyslová, městská, rekreační) Chráněná území v ČR	- rozlišuje vzhled, funkci, znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností - vyjmenuje společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - vyjmenuje zásady ochrany přírody a životního prostředí na lokální úrovni	**ENV** – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody na lokální úrovni) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **OSV** – morální rozvoty – hodnoty a postoje (osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí)	**Př** – životní prostředí, vliv prostředí na zdraví lidí	
Opakování	Opakování, shrnutí učiva 6. ročníku	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky			

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Člověk na Zemi	Obyvatelstvo a sídla: lidské rasy národ, stát, typy státního zřízení jazyk náboženství	- žák určí přibližný počet obyvatel na Zemi, popíše společný původ lidí, pozná lidské rasy a určí jejich rozmístění na Zemi - užívá pojmy: národ, národní a světový jazyk - vyjmenuje hlavní světová náboženství, definuje hlavní znaky - vysvětlí pojem stát, dělí státy podle státního zřízení - užívá pojmy vesnice, město, velkoměsto, aglomerace, konurbace, megalopolis a slum	**VDO** – prvky demokracie, formy vlády **VMEGS** – integrace, spolupráce, vliv globálních problémů, cestování **MUV** – kultura a tradice, rasismus **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (aktuality)	**Př** – fauna, flóra, produkty rostlinné a živočišné výroby **Ov** – zdravý životní styl **Čj** - četba **Cj** – základní konverzační témata **M** – porovnávání čísel, hustota zalidnění **F** – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků **Dom** – suroviny pro přípravu pokrmů	
	Hospodářská činnost člověka: národní hospodářství zemědělství rybolov, lesní hospodářství nerostné suroviny služby vzdělání doprava	- definuje pojem národní hospodářství a rozdělí ho na tři základní sektory - objasní, co je zemědělství, podle atlasu určí rozdělení zemědělské výroby na světě - vyjmenuje druhy hospodářských plodin pěstovaných u nás i ve světě - vyjmenuje hospodářská zvířata, která se chovají u nás i ve světě - charakterizuje vodní, lesní hospodářství a těžbu nerostných surovin - dělí průmysl na průmyslová odvětví - definuje služby jako nevýrobní činnosti, vyjmenuje druhy služeb ve svém okolí - obecně definuje pojem doprava, vyjmenuje základní druhy dopravy, uvede druhy dopravy v místě bydliště			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Zeměpis světadílů	**Jednotlivé světadíly:** **Afrika** Poloha Rozloha Členitost pobřeží Povrch (reliéf) Podnebí a vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo Hospodářství **Amerika** (stejné okruhy jako u Afriky) **Asie** (stejné okruhy jako u Afriky) **Austrálie a Oceánie** (stejné okruhy jako u Afriky) **Antarktida, polární oblasti** Poloha, rozloha, význam	- lokalizuje na mapách světadíly, oceány, makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti, podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států - zvažuje, jaké změny nastaly / nastávají / mohou nastat ve vybraných regionech a co je v nich příčinou zásadních změn - vyhledá na mapě a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí - na mapě vyhledá hlavní soustředění obyvatel, hospodářských činností, popíše a porovná odvětvovou a územní strukturu, uvede souvislost s přírodními poměry - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - lokalizuje na mapě pojmy, s nimiž se seznámí - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - charakterizuje polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - uvede příklady vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede jejich porovnání - vyhledá na mapě jednotlivé státy, hlavní a významná města	**ENV** – základní podmínky života (přírodní zdroje, podmínky pro osídlení) – stav životního prostředí a jeho ochrana **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (mezinárodní spolupráce, nadnárodní firmy, život v jiných státech světa) – integrace, spolupráce, vliv globálních problémů, cestování **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (aktuality) **VDO** – prvky demokracie, formy vlády **MUV** – kultura a tradice, rasismus	**Př** – fauna, flóra, produkty rostlinné a živočišné výroby **Ov** – zdravý životní styl **Čj** - četba **Cj** – základní konverzační témata **M** – porovnávání čísel, hustota zalidnění **F** – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků **Dom** – suroviny pro přípravu pokrmů **D** – dobývání pólů	
Opakování	Opakování, celkové shrnutí učiva	- zopakuje probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Zeměpis světadílů **Evropa**	Všeobecná charakteristika Evropy Poloha, rozloha, členitost Přírodní podmínky (povrch, vodstvo, podnebí, půdy, rostlinstvo, živočišstvo) Geografické celky	- orientuje se na mapě Evropy, lokalizuje jednotlivé regiony, charakterizuje přírodní podmínky, vyjmenuje a vyhledá na mapě významné geografické celky - charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - popíše stav životního prostředí v Evropě	**ENV** – ochrana životního prostředí **VDO** – pojem demokracie, formy vlády **OSV** – komunikace (zaměření na slovanské jazyky) **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování) **MUV** – kulturní diference (kultura a tradice) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (aktuality)	**Př** – produkty rostlinné a živočišné výroby **D** – nejstarší osídlení, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový rozvoj **Ov** – pokrok lidstva **Čj** – rozdělení slovanských jazyků **Ch** – využití nerostných surovin, petrochemie, výfukové plyny, katalyzátory **F** – typy elektráren **Dom** – evropská kuchyně	
	Charakteristika států Evropy Hlavní a významná města Obyvatelstvo, hospodářství států Evropy Cestovní ruch Evropské organizace a jejich spolupráce	- vyjmenuje a vyhledá na mapě jednotlivé státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapě hlavní soustředění osídlení, porovná hospodářskou činnost v jednotlivých státech - vyhledá na mapě nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu a uvede jejich specifika - pracuje s tematickými mapami o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - vyjmenuje hlavní evropské organizace			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Politická geografie světa	Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa Politické uspořádání světa	- popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu	**VDO** – principy demokracie **OSV** – morální rozvoj (hodnoty a postoje, odpovědné řešení problémů) **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (světové hospodářství a těžba nerostných surovin, šetření) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (aktuality)	**D** – demografická revoluce **Ov** – pokrok lidstva, konzumní způsob života **Rv** – rozdílné životní podmínky **Cj** – schopnost dorozumívání **M** – určování hustoty zalidnění, jednotky plochy **Ch** – chemizace v zemědělství (vliv na přírodu, kvalitu potravin) **F** – jaderné elektrárny, jaderné reakce **Inf** – zdroj informací	
Globální problémy současného světa	Globální problémy (jejich příčiny, důvody vzniku, možné důsledky a řešení)	- vyjmenuje velké globální problémy světa, uvede jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a snaží se najít řešení	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (globalizace, důsledky globálních problémů pro jednotlivce i svět) **OSV** – sociální rozvoj (komunikace, hledání kompromisů)	**Př** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologické katastrofy) **Ch** – složení atmosféry, ropné havárie, znečištění pitné vody **D** – rozvoj společnosti **F** – alternativní zdroje energie	
Opakování	Opakování, celkové shrnutí učiva	- zopakuje probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Česká republika	Geografická charakteristika ČR Poloha, rozloha, hranice Povrch (reliéf) ČR Podnebí, hlavní půdní typy, druhy Rostlinstvo, živočišstvo Chráněná území	- určí geografickou polohu České republiky, vyhodnotí ji podle různých kritérií - porovná rozlohu s rozlohou jiných států Evropy a světa - popíše vznik a vývoj reliéfu, vyjmenuje a vyhledá na mapě hlavní geografické celky - charakterizuje podnebí na území ČR - vyjmenuje a lokalizuje hlavní půdní typy - uvede příklady nejrozšířenějších rostlin a živočichů na našem území - vyjmenuje NP a CHKO, vysvětlí jejich důležitost a ochranu	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **VMEGS** – život v Evropě (spolupráce zemí, postavení ČR) **MUV** – kulturní diference **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (aktuality)	**Př** – horniny a nerosty v ČR	
	Vodstvo ČR Hlavní úmoří, povodí Říční síť (řeky a přítoky) Jezera, rybníky, přehradní nádrže Podpovrchová voda	- pracuje s tematickými mapami obsahujícími informace o vodstvu ČR, definuje pojmy: jezero, rybník, přehradní nádrž, řeky, přítoky, povodí, úmoří, podpovrchová voda - ukazuje na mapě hlavní vodní toky a vodní plochy ČR		**Př** – voda v přírodě **Ch** – skupenství vody	
	Obyvatelstvo ČR Počet, rozmístění a struktura obyvatel Sídelní poměry ČR (hlavní a významná města) Demografické údaje o Bruntálu	- vyhledá na mapě, popíše a zdůvodní soustředění obyvatel v jednotlivých oblastech ČR - vyhledá největší a nejvýznamnější sídla v ČR, určí lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce a písemně je zpracuje	**OSV** – etnický původ (národnostní menšiny) **MUV** – lidské vztahy (kultura a tradice)	**Čj** – nářečí **M** – hustota osídlení **Př** – předchůdci člověka **D** – vznik prvních měst, vývoj urbanizace	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Česká republika	Hospodářství ČR primární sektor (těžba a zemědělství) sekundární (průmysl) terciární (doprava a cestovní ruch)	- rozlišuje a porovnává rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR - charakterizuje hospodářství po jednotlivých oblastech: těžba, zemědělství, průmysl, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	**ENV** – základní podmínky života (těžba nerostných surovin) **VMEGS** – Jsme Evropané (postavení EU)	**Př** – využití nerostných surovin **D** – historie průmyslu	
Regiony ČR	Rozdělení podle krajů – specifická charakteristika: hospodářství, významná města, zajímavosti	- lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v ČR - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, zajímavosti jednotlivých regionů, porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **VMEGS** – Jsme Evropané (euroregiony, spolupráce v EU, financování)	**D** – historie regionů **Ch** – průmysl regionů **Čj** – významné osobnosti **M** – práce s daty	
Místní region ČR	Bruntál a jeho okolí	- zjistí historické a statistické údaje - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury - aktivně pracuje s turistickou mapou místního regionu			
	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pohytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chovánía jednání při mimořádných událostech			
Opakování	Opakování a celkové shrnutí učiva	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo			

5.7. Umění a kultura

5.7.1. Hudební výchova

5.7.2. Výtvarná výchova

5.7.1. Vyučovací předmět:

HUDEBNÍ VÝCHOVA zkratka: **Hv**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět hudební výchova se prolíná celým základním vzděláváním od 1. - 9. ročníku a je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.
Časová dotace je stanovena pro všechny ročníky jednotně, a to 1 vyučovací hodina týdně.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit. Žáky vedeme k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace. Rozvíjíme u žáků orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti. Předkládáme žákům hudební kultury různých národů a národností a klademe důraz na respektování odlišných kulturních tradic.

Výuka probíhá převážně v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové vyučování, samostatná práce, krátkodobé projekty atd.). S hudebně nadanými dětmi dále pracujeme v rámci školního sboru, kde mohou více rozvíjet své předpoklady.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k cílenému rozvoji svých hudebních dovedností
- k používání odborné hudební terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k samostatné práci s informacemi

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k hledání spojitostí mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- k samostatnému a kritickému přemýšlení a hodnocení hudební skladby
- k samostatnému zpracování a řešení úkolů
- k hledání nových způsobů řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k vhodné formě prezentace svých názorů a prožitků
- ke spolupráci ve skupině
- k rozvoji zpěvu a zlepšování jeho úrovně
- k ochotě vyslechnout a respektovat názory druhých

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k dodržování předem stanovených pravidel
- k dokončení započaté práce
- k vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem a dílům

Kompetence občanské
Učitel vede žáky:
- k respektování a ochraně kulturních tradic a zvyků
- k aktivní účasti v kulturním dění regionu
- k pozitivnímu vztahu k hudebním dílům

Kompetence sociální a personální
Učitel vede žáky:
- k zájmu o rozvíjení své osobnosti po umělecké stránce
- k objektivnímu zhodnocení práce své i ostatních
- k respektování a dodržování pravidel při práci v týmu
- k rozvoji individuální kreativity

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **1. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vokální činnosti	Pěvecký a mluvní projev (řeč – zpěv) Hlasová hygiena, dýchání, výslovnost	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**OSV** – vlastní kreativita, vyjádření pocitů pohybem, hudbou	**ČJ** – říkadla, rozpočitávadla, dělení slov na slabiky, rytmizace textu **PČ** – výroba jednoduchého hudebního nástroje **TV** – cvičení s hudbou **VV** – hudební nástroje	
Instrumentální činnosti	Reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře			
Hudebně pohybové činnosti	Pohybové vyjádření hudby – taneční kroky, pantomima Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci nebo pohybových hrách Pohybový doprovod – taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie			
Poslechové činnosti	Kvality tónů – délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky – pohyb melodie, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu				

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **2. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vokální činnosti	Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus, realizace písní	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednodušších hudebních forem	**OSV** – vlastní kreativita, originalita	**Prv** – hlasová hygiena **Čj** – artikulace, správná výslovnost	
Instrumentální činnosti	Rytmizace – hudební doprovod Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů pomocí Orffova instrumentáře	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře		**Vv** – malba a kresba hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře **Pč** – výroba hudebního nástroje	
Hudebně pohybové činnosti	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Taneční hry se zpěvem Orientace v prostoru – pamětné uchovávání a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	- reaguje pohybem na znějící hudbu - pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie	**MUV** – vnímání rozmanitosti tónů, zvuků a harmonie		
Poslechové činnosti	Kvalita tónu – délka, síla, barva, výška Hudební nástroje v proudu znějící hudby	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů - v proudu znějící hudby rozpozná některé hudební nástroje		**Vv** – pocitová malba	

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **3. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vokální činnosti	Pěvecké dovednosti Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	- zpívá na základě svých dispozic - intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem		**Čj** – rytmický přednes básní	
Instrumentální činnosti	Reprodukce hudebních motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře		**Vv** a **Pč** – zachycení zvuku nástroje malbou a kresbou, výroba hudebních nástrojů	
Hudebně pohybové činnosti	Dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance	- reaguje pohybem na znějící hudbu - vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**MUV** – vnímání rozmanitosti tónů, zvuků a harmonie	**Tv** – cvičení s hudbou, lidové tance, pochod, pořadové cvičení	
Poslechové činnosti	Pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) Zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu Lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - v proudu znějící hudby rozpozná některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**OSV** – vlastní kreativita, nápady a originalita	**Vv** – kresba nebo malba poslechové skladby	

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **4. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vokální činnosti	Sólový i skupinový zpěv lidových i umělých písní, intonační hry, rytmická cvičení	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	**MUV** – poznávání kulturních tradic	**Čj** – rytmická cvičení (rytmizace přísloví, rčení, lidová slovesnost) **Vl** – lidové písně v krajových oblastech, krásy vlasti **Př** – písně s tématikou rostlin, živočichů	
Instrumentální činnosti	Použití jednoduchých hudebních nástrojů při zpěvu Hra „na tělo“	- na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby			
Poslechové činnosti a hudební teorie	Orientace v jednoduchém notovém zápise Melodie stoupající a klesající Rytmizace skladeb Spojení tance a pohybu v rytmický celek	- realizuje podle svých individuálních schopností (doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň psanou pomocí not	**ENV** – vnímání krásy přírody **OSV** – hudba jako prostředek komunikace		
Instrumentální činnosti	Vyplňování pomlk v písni na jednoduchý hudební nástroj	- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - v proudu znějící hudby rozpozná určité druhy hudebních nástrojů a výrazových prostředků - upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny			
Hudebně pohybové činnosti	Pohybové vyjádření poskoku 2/4 a 3/4 taktu	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		**Tv** – cvičení s hudbou, pochod, hra na tělo	

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **5. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vokální činnosti	Zpěv sólový, skupinový Zpěv s výrazem Dodržování co nejpřesnějšího rytmu	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	**ENV** – kulturní dědictví a vnímání krásy přírody **MUV** – vnímání rozmanitosti a harmonie **VDO** – kritický postoj **OSV** – vlastní kreativita, originalita a estetické souvislosti		
Poslechové činnosti a hudební teorie	Vyplnění pomlky mezi takty i slokami na jednoduchý nástroj Orientace v jednoduchém notovém zápise Pomlka Melodie stojpající, klesající Doprovod na jednoduché nástroje Reprodukce rytmických celků Přesná rytmizace skladby	- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň psanou pomocí not - na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché či složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní		**VI** – lidové tradice, kulturní historie **Čj** – básně, říkadla	
	Rozlišení písňové formy a ronda	- rozezná hudební formu jednoduché písně či skladby			
	Výraz písně a hudby Dynamika, tempo Výraz skladby nebo jejich částí	- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické či harmonické změny			
Hudebně pohybové činnosti	Podpora dynamického cítění Pohybové vyjádření krátkého rytmického celku Pohybové hry	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		**Tv** – taneční kroky	

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Poslechové činnosti a hudební teorie	Píseň lidová a umělá Hudebně výrazové prostředky Komorní hudba	- rozliší lidovou a umělou píseň a na základě poslechových ukázek stručně charakterizuje rozdíly - charakterizuje hudebně výrazové prostředky - vysvětlí pojem komorní hudba	**VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět (Evropská hudba) **MUV** – kulturní diference	**D** – kulturní historie **F** – hudební nástroje **Ov** – lidové tradice	
	Nástroje symfonického orchestru (poslech) Vánoční písně a skladby Vývoj písně – forma Vokální a instrumentální skladba	- dle individuálních schopností sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenuje je - vyslechne tradiční české vánoční písně a koledy - popíše vývoj písně - na základě poslechových ukázek rozliší skladbu vokální a instrumentální			
	Druhy hudebního divadla Národní divadlo – česká opera Hudba a tanec, melodram, scénická hudba, hudební kulisa	- charakterizuje druhy hudebního divadla - popíše historii Národního divadla - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění			
Vokální činnosti	Zpěv tónů Intonační cvičení (vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur) Zpěv písní Pěvecký projev, rozvoj hudebního sluchu, hudební představivosti a hudební paměti	- zazpívá řadu tónů vzestupně i sestupně - podle svých individuálních předpokladů správně intonuje v durových stupnicích - podle svých předpokladů zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě v dvojhlase a při zpěvu uplatňuje získané pěvecké dovednosti - na základě individuálních schopností a dovedností reprodukuje motivy, témata, písně - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	**OSV** – osobnostní rozvoj (smyslové vnímání, pozornost, soustředění)	**Čj** – lidová slovesnost	
Hudebně pohybové činnosti	Taneční kroky Hra na dirigenta a orchestr – taktování Pohybový doprovod znějící hudby, písně, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	- dle svých individuálních schopností vyjadřuje pohybem obsah písně - taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě svých individuálních schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita)	**Tv** – taneční kroky	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Instrumentální činnosti	Instrumentální doprovody písní Hra na hudební nástroje s důrazem na první a druhou dobu v taktu Rytmické ozvěny, hádanky, rytmická hra „na tělo“	- opakuje rytmické hádanky a ozvěny - samostatně předvede rytmickou hru na tělo - na základě svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje hudební motivy, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché improvizace	**OSV** – kreativita		
	Hra na flétnu	- dle svých individuálních schopností hraje na sopránovou zobcovou flétnu			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Poslechové činnosti a hudební teorie	Písně lidové, zlidovělé	- vyjmenuje a charakterizuje druhy lidových písní - plní úkoly při poslechu písní	**MUV** – kulturní diference (písně jiných národů) **ENV** – vztah člověka k prostředí (krása přírody) **OSV** – sociální rozvoj (hudba jako prostředek komunikace) **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (Evropská hudba)	**D** – kulturní historie **Čj** – lidová slovesnost	
	Hudba národnostních menšin	- charakterizuje hudbu národnostních menšin			
	Lidský hlas – dělení zpěvních hlasů	- dle individuálních schopností dělí a určuje zpěvní hlasy			
	Polyfonie, kánon, fuga, koncert	- při poslechu rozlišuje hudební formy			
	Lidské nešvary a hudba	- uvede příklady zlozvyků v hudbě			
	Vánoční písně a skladby				
	Sonáta, symfonie, oratorium	- dle individuálních schopností a dovedností rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby			
	Lidové tance	- vyjmenuje lidové tance a vysvětlí podstatu jejich vzniku			
	Společenské tance a jiné druhy tanců	- zařadí společenské tance do skupin a charakterizuje jejich vznik a vývoj			
	Hudební přehrávače a hudební nosiče	- uvede možnosti uchovávání hudebních nahrávek			
	Taktovací technika	- taktuje v určených taktech			
	Muzikál – historie, současnost	- popíše historii muzikálu - hodnotí své zážitky z hudebního představení			
	Skladatel, interpret, epigon	- diskutuje o svém oblíbeném interpretovi - vyjádří své pocity k poslechovým skladbám			
Vokální činnosti	Zpěv lidových i umělých písní (dynamika, melodie, rytmus) Pěvecký a mluvní projev (mutace, hlasová hygiena) Rozvoj hudebního sluchu, hudební představivosti a hudební paměti Reflexe vokálního projevu	- podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě dvojhlase - využívá správné pěvecké návyky - zlepšuje své pěvecké dovednosti - na základě individuálních schopností a dovedností reprodukuje motivy, témata, písně -dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	**OSV-** osobnostní rozvoj, kreativita	**Čj** – lidová kultura	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Hudebně pohybové činnosti	Pohybový doprovod znějící hudby, písně Taktování, taneční kroky Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dle svých individuálních schopností předvede některé moderní tance - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj hudebních dovedností, pozornost, soustředění, kreativita)	**Tv** – tance **Pč** – jemná motorika	
Instrumentální činnosti	Instrumentální doprovody písní Hra na hudební nástroje**,** rytmické hádanky, vyjadřování hudebních a nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	- na základě svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje hudební motivy, vytváří a volí jednoduché doprovody písní, provádí jednoduché hudební improvizace			
	Hra na flétnu	- dle svých individuálních schopností hraje na sopránovou zobcovou flétnu			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Hudební teorie Poslechové činnosti	Hudba artificiální a nonartificiální	- uvede rozdíly mezi hudbou artificiální a neartificiální, diskutuje na téma módnost, modernost	**MUV** – kulturní diference, písně jiných národů **ENV** – vztah člověka k prostředí – krása přírody **OSV** – sociální rozvoj – hudba jako prostředek komunikace **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá – evropská a světová hudba	**D, Vv** – umělecké slohy **Ov, Sv** – současná společnost **Aj** – anglické texty skupiny Beatles	
	Hudba období pravěku a starověku	- charakterizuje hudbu v pravěku a starověku			
	Počátky jazzu	- popisuje vznik a vývoj jazzu			
	Hudba období středověku – gotika	- charakterizuje středověkou hudební tvorbu, uvede rozdíly mezi světskou a duchovní hudbou			
	Jazz 30. – 40. let	- charakterizuje vrcholné období jazzové hudby			
	Country and western	- popisuje vznik a vývoj country hudby			
	Renesance	- charakterizuje hudbu v období renesance, hudební skladatele a jejich díla			
	Baroko	- charakterizuje hudbu v období baroka, hudební skladatele a jejich díla			
	Rocková hudba 60. let	- popisuje vznik a vývoj rocku a jeho hlavní představitele			
	Klasicismus	- charakterizuje hudbu v období klasicismu, hudební skladatele a jejich díla			
	Moderní hudební nástroje	- vysvětlí historii vývoje moderních hudebních nástrojů			
	Romantismus	- charakterizuje hudbu v období romantismu, hudební skladatele a jejich díla			
	Vážná hudba 20. století	- charakterizuje vážnou hudbu 1. poloviny 20. století	**MEV** – hudba v reklamě, hudební etika		
	Hudební žánry 20. století v nonartificiální hudbě	- vyjmenuje a charakterizuje hudební žánry nonartificiální hudby ve 20. století a jejich představitele			
	Vážná hudba 2. poloviny 20. století	- vysvětlí vývoj vážné hudby ve 20. století			
		- žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k dílu jako logicky uzavřenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového a slohového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vokální činnosti	Pěvecký a mluvní projev	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj hudebních dovedností, pozornost, soustředění, kreativita)	**D** – historické písně	
	Zpěv lidových, umělých písní, populárních písní různých moderních žánrů Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	- dle svých předpokladů zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně v jednohlase, případně dvojhlase - reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností motivy, témata, písně			
Instrumentální činnosti	Instrumentální doprovody písní Hra na hudební nástroje, rytmické hádanky a hry, vyjadřování hudebních a nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	- na základě svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje hudební motivy, vytváří a volí jednoduché doprovody písní, provádí jednoduché hudební improvizace	**OSV** – osobnostní rozvoj, kreativita	**Pč** – jemná motorika	
Hudebně pohybové činnosti	Taktování, taneční kroky, pohybový doprovod znějící hudby, písně Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	- dle svých individuálních schopností a dovedností vyjadřuje pohybem obsah písně - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu		**Sv** – hudební vyjádření svých pocitů a nálad **Tv** – tance	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Hudební teorie Poslechové činnosti	Počátky hudebních dějin v Čechách	- vyjmenuje nejstarší hudební památky a zařazuje je do historických souvislostí - vysvětlí význam nejstarších chorálů	**MUV** – kulturní diference (písně jiných národů) **ENV** – vztah člověka k prostředí (krása přírody) **OSV** – sociální rozvoj (hudba jako prostředek komunikace) **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (Evropská a světová hudba)	**D** – historický přehled **Vv** – umělecké slohy **Ov**, **Sv** – současná společnost	
	Hudební renesance v Čechách	- charakterizuje hudbu období renesance, hudební skladatele a jejich díla			
	Jazz a swing v české hudbě	- vysvětlí vznik a vývoj české jazzové hudby			
	České baroko	- charakterizuje hudbu v období baroka, hudební skladatele a jejich díla			
	Trampská píseň	- vysvětlí vznik a vývoj trampské písně			
	Český klasicismus České vánoce Význam lidových tradic	- diskutuje o českých vánočních tradicích - charakterizuje hudbu v období klasicismu, hudební skladatele a jejich díla			
	Divadla malých forem, 50. – 60. léta	- vysvětlí vznik divadel malých forem - spojuje hudební tvorbu s jinými uměleckými obory			
	Technika v hudbě	- vysvětlí spojení hudby a techniky			
	Český romantismus	- charakterizuje hudbu v období romantismu, hudební skladatele a jejich díla			
	Big beat – 60. léta	- vysvětlí vznik a vývoj big beatu			
	Česká artificiální hudba 20. století	- charakterizuje českou artificiální hudbu 20. století			
	Česká populární hudba – 70., 80. a 90. léta	- vyjmenuje a charakterizuje hudební žánry 70., 80. a 90. let v české populární hudbě			
	Mimoevropská hudební kultura slavné hudební stavby, festivaly relaxační a léčebné účinky hudby	- diskutuje o současné hudební scéně populární hudby - chápe význam hudby pro rozvoj a život člověka	**MEV** – hudba v reklamě, hudební etika		
		- žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k dílu jako logicky uzavřenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového a slohového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vokální činnosti	Zpěv písní lidových, umělých, písní různých žánrů a stylů Pěvecký a mluvní projev	- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, podle svých individuálních hudebních schopností zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů a stylů, uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu	**OSV** – osobnostní rozvoj, kreativita	**Pč** – jemná motorika **TV** – hudebně pohybové činnosti	
Hudebně pohybové činnosti	Taktování, taneční kroky, pohybový doprovod znějící hudby, písně Pohybové reakce na znějící hudbu	- dle svých individuálních schopností a dovedností vyjadřuje pohybem obsah písně - zvolí vhodný typ pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu			
Instrumentální a pohybové činnosti	Instrumentální doprovody písní Hra na hudební nástroje, rytmické hádanky a hry, vyjadřování hudebních a nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	- na základě svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje hudební motivy, vytváří jednoduché doprovody písní - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudební aktivitě, provádí jednoduché hudební improvizace			

5.7.2. Vyučovací předmět:

VÝTVARNÁ VÝCHOVA zkratka: **Vv**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět výtvarná výchova se prolíná celým základním vzděláváním od 1. – 9. ročníku a je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Časová dotace:
1. stupeň 1. – 3. ročník 1 vyučovací hodina týdně
4. – 5. ročník 2 vyuč. hod. týdně
2. stupeň 6. – 7. ročník 2 vyuč. hod. týdně
8. – 9. ročník 1 vyuč. hod. týdně

Vzdělávání v oboru výtvarné výchovy směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Směřuje k porozumění a praktickému užívání výtvarné terminologie.
Žáci se průběžně seznamují s používáním různých výtvarných technik a s možností využití různých uměleckých vyjadřovacích prostředků. Učí se chápat výtvarné vyjádření jako způsob poznávání lidí, věcí a prostředí, možnost komunikace a způsob vyjádření svého citového vnímání a cítění.

Výuka probíhá formou vyučovací hodiny, převážně v učebně výtvarné výchovy. Dle obsahu učiva jsou do výuky začleněny návštěvy výstav, exkurze a vycházky do terénu (sběr materiálu pro práci, malování v přírodě…).

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k používání odborné terminologie
- k uvědomění si, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů intenzivněji prožívat
- k individuální snaze rozvíjet a zlepšovat své výtvarnické dovednosti

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k samostatnosti a tvořivému myšlení
- k podpoře netradičních způsobů řešení
- k nalézání vlastních řešení zadaného úkolu
- k uplatňování mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k písemné i ústní prezentaci výsledků své práce
- ke spolupráci na společné práci ve skupině
- k ochotě vyslechnout druhé
- k ústnímu vyjádření vlastních prožitků

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k rozvíjení svých výtvarnických dovedností
- k používání teoretických vědomostí ve výrobní praxi
- ke správnému používání výtvarnických potřeb a materiálů
- k dodržování bezpečnostních pravidel při práci

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k respektování a ochraně kulturních tradic a zvyků
- k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- k aktivnímu zapojování do kulturního dění regionu

Kompetence personální a sociální
Učitel vede žáky:
- k ovládání svého chování a pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- ke snaze rozvíjet svou osobnost po umělecké stránce
- k rozdělení práce ve skupině a ke spolupráci
- k rozvoji vlastních nápadů a kreativity

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **1. – 3. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvíjení smyslové citlivosti	*Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování:* Teorie barvy (vlastnosti, výrazové možnosti, míchání barev) Kresba, malba Plastické materiály a jejich vlastnosti (pevnost, tažnost, ohebnost), vytváření objektů modelováním Linie – vlastnosti, kombinace na ploše Zpracování přírodních materiálů – přírodniny, papír Koláž, frotáž Manipulace s objekty	- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišnosti vycházejících z jeho zkušenosti, vjemů, zážitků a představ - řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích - dovede zacházet s některými prostředky a materiály - má povědomí o některých výtvarných technikách - zvládá přípravu, průběh procesu i úklid svého místa	**OSV** – sebepoznání a sebepojetí – informace o lidském těle – psychohygiena, kreativita – kladný vztah k sobě samému, rozvoj tvořivosti a vlastních nápadů – komunikace, kooperace a kompetice – spolupráce při práci **MUV** – kulturní diference, multikulturalita – umělecké projevy různých kultur **VDO** – občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti, sebekritice, ohleduplnosti	**M** – druhy čar, geometrické tvary **Čj** – popis osoby **Prv** – lidské smysly	
Uplatňování subjektivity	Ilustrace, zachycení děje, postava v pohybu, portrét, věci denní potřeby, tvary předmětů s využitím výtvarných technik a postupů	- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - má povědomí o pojmech týkajících se výtvarných forem technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností			
Rozvíjení smyslové citlivosti – uplatňování subjektivity	Výtvarná tvorba inspirovaná fotografií, návrhy obalů na výrobe, návrhy textilií Modelování, konstruování Krajinný reliéf Výtvarná tvorba na základě podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových Abstrakce, landart, bodyart	- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - výtvarnou tvorbu zobrazuje na základě svého subjektivního vnímání, využívá jednotlivých smyslů			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvíjení smyslové citlivosti	Aktivní práce s ilustrací Seznámení s nejznámějšími ilustrátory a malíři Dětské knihy, dětské časopisy, loutky	- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností - zaměřuje se na tvorbu dětských ilustrátorů, ilustrace porovnává a hodnotí - zaměřuje se na grafické úpravy dětských knih a časopisů, porovnává je a hodnotí	**MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – seznámení s dětskými časopisy – stavba mediálních sdělení – zábavné principy médií – kreslené seriály, jejich hodnota – fungování a vliv médií ve společnosti – aktualizace současných a historických událostí a významných výročí podle médií – práce v realizačním týmu – skupinová práce	**Čj** – čtení – dětské časopisy – sloh – reklama	
Ověřování komunikačních účinků	Vyjádření pocitů, nálad, fantazií, představ (osobní postoj v komunikaci, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření) Manipulace s objekty – výraznost, velikost, vzájemné postavení Ilustrace textů se zapojením čtení s porozuměním Volná malba, kresba Komiks, reklama	- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - dokáže pracovat ve skupině, učí se zdůvodňovat svůj názor, respektovat názor druhých			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **4. – 5. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvíjení smyslové citlivosti	Prohlubování a zdokonalování technik malby, kresby a prostorového ztvárnění (objekty, ilustrace textů, volná malba, kresba, figura, stavba těla, hlava, postava v prostoru a v pohybu, zátiší, předměty denní potřeby)	- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - experimentuje s různými druhy linií, orientuje se v prostorových a barevných vztazích - uplatňuje výrazové vlastnosti malby, kresby	**OSV** – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – informace o lidském těle – psychohygiena, kreativita – kladný vztah k sobě samému, rozvoj tvořivosti a vlastních nápadů – komunikace, kooperace a kompetice – spolupráce při práci **MUV** – kulturní diference, multikulturalita – umělecké projevy různých kultur	**Čj** – popis osoby **Př** – lidské tělo **Vl** – světadíly – obyvatelstvo **M** – souměrnost **Př** – les, louka, rybník, pole – rostliny a živočichové – lidské smysly **Hv** – poslech hudby a její výtvarné ztvárnění	
	Kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru (plastika, objekty) Kompozice Hra světla a stínu Kresba, malba, koláž, modelování	- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - vnímá proporce a využívá je ve výtvarném vyjádření			
Uplatňování subjektivity	Zachycení velikosti a tvaru věcí, rostlin, živočichů Prohlubování sebepoznání a smyslového cítění (arteterapie)	- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy			
Ověřování komunikačních účinků	Zhodnocení vlastní tvorby – odlišné interpretace obrazných vyjádření v rámci skupin, komunikace, vysvětlování výsledné tvorby	- organizuje si vlastní výtvarnou práci, hodnotí práci svou i práci spolužáků - pracuje aktivně ve skupině			
Rozvíjení smyslové citlivosti – Komunikační účinky	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – zachycení hudby, chutí, vůní, vyjádření vlastních pocitů, fantazijní kresba, malba, prostorová tvorba Odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření	- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - využívá ve výtvarné tvorbě co nejvíce smyslů na základě svých zkušeností a emocí			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvíjení smyslové citlivosti	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, média Moderní umění Rozvíjení představivosti a tvořivosti	- uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - má povědomí o moderním výtvarném umění	**MEV** – stavba mediálních sdělení – zábavné principy médií – kreslené seriály, jejich hodnota – fungování a vliv médií ve společnosti – aktualizace současných a historických událostí a významných výročí podle médií – tvorba mediálního sdělení (zpráva – vyprávění, kresby, vlastní fotografie) – práce v realizačním týmu – skupinová práce při tvorbě oznámení, jednoduchého letáku, plakátu	**M** – abstrakce **Čj** – práce s knihou – sloh: vyprávění, čtení – práce s knihou	
Uplatnění subjektivity – Komunikační účinky	Ilustrace, ilustrátoři, sochařství, architektura Hodnocení výtvarného díla Práce s uměleckým dílem – napodobení autorova stylu	- porovná různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - má povědomí o rozdílech ve výtvarném vyjadřování některých malířů - porovnává výtvarné styly českých ilustrátorů dětských knih a časopisů			
Uplatnění subjektivity	Rozvoj představivosti a tvořivosti Postoje a pohledy na různá témata: rodina, životní prostředí (práce ve skupinách)	- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil			
Komunikační účinky	Zhodnocení vlastní tvorby a tvorby spolužáků	- dokáže zhodnotit svou výtvarnou práci i práci spolužáků			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **6. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvíjení smyslové citlivosti	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - bod, linie, tvar, plocha, objem, barva, textura Vztahy prvků a jejich rozvržení v obrazové ploše, objemu, prostoru a jejich vztahy v závislosti na časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus) Elementární poučení o teorii barev (barevný kruh) Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – pohybem, hmatem, sluchem Reflexe ostatních uměleckých druhů – hudebních	- vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, využívá jejich výrazových vlastností - využívá různé druhy linií - využívá znalosti z nauky o barvě, rozdělení barev a jejich míchání k osobitému výtvarnému vyjádření - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení nejen vizuálních zkušeností, ale i zkušeností získaných ostatními smysly (pohybem, hmatem či sluchem) - uplatňuje vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností, vjemů, představ a poznatků - dokáže variovat jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	**OSV** – rozvoj schopností poznávání, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, psychohygiena **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy, základní podmínky života **VEG** – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět **MUV** – lidské vztahy, multikulturalita, etnický původ, kulturní diference **VDO –** občanská společnost a škola (výchova k samostatnosti a ohleduplnosti) **MEV** – interpretace mediálních sdělení a reality	**M –** geometrie **Čj** - literatura **Př** – biologie rostlin, biologie člověka, biologie nerostů a živočichů **Z** – vesmír, země **Hv** – rytmus, melodie **D –** Pravěk, Egypt, Řecko a Řím	
Uplatňování subjektivity	Výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, zkušeností a jejich vlastní interpretace Rozlišení, výběr a uplatnění různých typů vizuálně obrazných vyjádření (umělecký obraz, objekty, ilustrace textů) pro vlastní tvůrčí záměry Výběr a uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	- vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, využívá jejich výrazových vlastností - využívá znalosti o barvě, rozdělení barev, jejich míchání a působení na smysly člověka - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické praktické poznatky, dovednosti a zkušenosti s výtvarnými prostředky - výtvarně vnímá, zaznamenává a zobrazuje získané zkušenosti ostatními smysly - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - používá některé netradiční výtvarné postupy - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - pracuje a komunikuje ve skupině			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Ověřování komunikačních účinků	Utváření osobního postoje v komunikaci a jeho zdůvodňování Utváření a použití komunikačního obsahu ve vizuálně obrazných vyjádřeních Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora Historické, sociální a kulturní souvislosti	- výtvarně vnímá, zaznamenává a pojmenovává zkušenosti získané ostatními smysly - umí samostatně odhalovat interpretaci vlastního i přejatého vizuálně obrazného vyjádření tak, aby byl srozumitelný pro ostatní - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a vysvětluje své postoje k nim - hodnotí práci svou i práci spolužáků	**OSV –** rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice **MUV** – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity **MEV –** tvorba mediálního sdělení, práce v týmu		
Tematické práce	Vánoce, Velikonoce Dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru	- výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům - využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	**MUV –** lidské vztahy, multikulturalita **VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá	**Čj** – české tradice a zvyky	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvíjení smyslové citlivosti	Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř i mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření – prostředky lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové a ty, které vyjadřují časový průběh Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, elektronická média, reklama Smyslová citlivost	- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, využívá jejich výrazových vlastností - využívá svůj smysl a cit pro hru a experimentování, užívá různých výtvarných technik a postupů - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika - užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření k zachycení vizuálních zkušeností i zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	**OSV** – rozvoj schopností poznávání, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí **MUV** – lidské vztahy	**M –** geometrie **Čj** – literatura **Př** – biologie rostlin, biologie člověka, biologie nerostů a živočichů **Z** – země **Hv** – rytmus, melodie **D –** středověk	
Uplatňování subjektivity	Prostředky pro výtvarné vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Užití prostředků pro vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru Akční malba a kresba Výběr a uplatnění reklamy, fotografie, elektronického obrazu, skulptury, plastiky pro vlastní tvůrčí záměry Subjektivní přístup k vizuálně obrazným vyjádřením z hlediska jejich motivace – fantazijní, symbolické, založené na smyslovém vnímání a z hlediska vnímání – vizuální, haptické, statické a dynamické Reflexe a vědomé uplatnění těchto hledisek při vlastní tvorbě	- záměrně vybírá a kombinuje takové prostředky s vizuálně obrazným účinkem, které podporují originální sebevyjádření jeho vlastní osobitosti - využívá svůj smysl a cit pro hru a experimentování, užívá různých výtvarných technik a postupů - užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem - osobitě stylizuje vizuální skutečnost, ověřuje si své znalosti kompozice, vhodně rozvrhne hlavní motivy v ploše i prostoru	**MEV** – práce v realizačním týmu **OSV** – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika		

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Ověřování komunikačních účinků	Interpretace vizuálně obrazných vyjádření, ať už samostatně vytvořených nebo přejatých Proměny komunikačního obsahu z hlediska záměru tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění Historické, sociální a kulturní souvislosti	- vysvětluje své postoje k vizuálně obrazovým vyjádřením s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	**OSV –** rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice **MUV** – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity **VEG** – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět		
Tematické práce	Vánoce, Velikonoce Dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru	- výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům - využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	**MUV –** lidské vztahy, multikulturalita **VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá	**Čj** – české tradice a zvyky	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvíjení smyslové citlivosti	Rozvržení prvků a objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky Využití, kombinace a variace fotografie, videozáznamu, elektronických médií, reklamy, filmu nebo animace ve vlastní tvorbě Kresba, Grafika – písmo Perspektiva – umístění objektů na plochu a jejich velikost Design bydlení	- samostatně vytváří a pojmenovává bohatou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - při vyjádření různých vizuálních zkušeností užívá světelný a barevný kontrast - užívá některé metody současné výtvarné tvorby – počítačová grafika, fotografie, video, animace - kombinuje je a používá je ve vlastní tvorbě - dokáže využít perspektivu ve výtvarném vyjádření - uvědomuje si význam estetických hledisek ve vztahu k vlastnímu životu - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	**OSV** – rozvoj schopností – poznávání, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika, řešení problémů a rozhodovací dovednosti **ENV** – vztah člověka k prostředí **MUV** – lidské vztahy **MEV –** tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	**M –** geometrie **Čj** – literatura **Př** – biologie rostlin, biologie člověka, biologie nerostů a živočichů D – renesance, historické souvislosti do 19. st.	
Uplatňování subjektivity	Výběr a uplatnění prostředků pro uspořádání prostoru a celku vizuálně obrazných vyjádření a jejich interpretace Vizuálně obrazná vyjádření - objekty, skulptury, plastiky, animovaný film, comics, komunikační grafika – a jejich rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvorbu Subjektivní přístup k vizuálně obrazným vyjádřením, originální a tvůrčí přístup k řešení problému Užití prostředků pro uspořádání prostoru	- samostatně vytváří a pojmenovává bohatou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie - užívá různé výtvarné techniky, ověřuje své výtvarně technické dovednosti - užívá některé metody současné výtvarné tvorby, kombinuje je a variuje ve vlastní tvorbě - projevuje smysl a cit při řešení různých způsobů zobrazování plošných, prostorových i časoprostorových jevů - uplatňuje poznatky o proporcích lidského těla a o ergonomii			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Ověřování komunikačních účinků	Osobní postoj v komunikaci - kritéria porovnávání a zdůvodňování odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření Prožívání, hodnocení a hlubší pochopení specifičnosti a nezastupitelnosti umění v životě člověka Pochopení vzniku odlišných interpretací výtvorů a to samostatně vytvořených i přejatých Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti	- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření - chápe výtvarné umění jako nedílnou součást svého života	**OSV –** rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice **MUV** – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity **VEG** – Evropa a svět nás zajímá **MEV** – vnímání autora mediálních sdělení **ENV** – vztah člověka k prostředí		
Tematické práce	Vánoce, Velikonoce Dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru	- výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům - využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	**MUV –** lidské vztahy, multikulturalita **VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá	**Čj** – české tradice a zvyky	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozvíjení smyslové citlivosti	Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě Uspořádání objektů v prostoru a časovém průběhu Moderní umělecká výtvarná tvorba, elektronická média, tiskoviny, animace, fotografie, reklama Jejich výběr, kombinace a různé uplatnění ve vlastní tvorbě Různorodost výtvarných technik Architektura budov, měst Pozorování prostorových a krajinných motivů	- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statické i dynamické podobě - zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové s uplatněním svých představ a fantazie - užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - dokáže využít perspektivu ve výtvarném vyjádření - projevuje smysl a cit při řešení různých způsobů zobrazování plošných a prostorových vyjádření - uplatňuje osobitý přístup k realitě	**OSV** – rozvoj schopností poznávání, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** – vztah člověka k prostředí **MUV** – lidské vztahy **MEV –** tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	**M –** geometrie **Čj** – literatura **Př** – biologie rostlin, biologie člověka, biologie nerostů a živočichů **Z** – urbanismus, společenské prostředí **D** – historické souvislosti 20. století, současnost **Ov** – člověk ve společnosti	
Uplatňování subjektivity	Využití netradičních výtvarných prostředků pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ - manipulace s objekty, výtvarná akce, uspořádání prostoru, celku Vizualizované dramatické akce, happening, komunikační grafika, landart, bodyart Racionálně konstruktivní a expresivní hledisko přístupu k vizuálně obrazným vyjádřením, reflexe a uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Metody uplatňované v současném výtvarném umění – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky	- kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - orientuje se ve výtvarných principech užití některých běžných i netradičních materiálů i nástrojů - porovnává a hodnotí účinky vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové s uplatněním svých představ a fantazie - užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video - užívá a interpretuje expresivní a symbolickou funkci prvků výtvarné řeči	**MEV** – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu **OSV** – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika **ENV** – vztah člověka k prostředí		

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Ověřování komunikačních účinků	Prezentace komunikačního obsahu vizuálně obrazných vyjádření ve veřejném prostoru, mediální prezentace Záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění Historické, sociální a kulturní souvislosti Moderní umění Architektura	- užívá a interpretuje expresivní a symbolickou funkci prvků výtvarné řeči - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - rozlišuje obsah uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v základních směrech moderního umění - nalézá vhodnou formu prezentace vybraných i samostatně upravených obrazných vyjádření v sociálních vztazích - chápe výtvarné umění jako nedílnou součást svého života	**OSV –** rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace **MUV** – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity **VEG** – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané **MEV** – tvorba mediálního sdělení **ENV** – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Tematické práce	Vánoce, Velikonoce Dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru	- výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům - využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	**MUV –** lidské vztahy, multikulturalita **VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá	**Čj** – české tradice a zvyky	

Poznámky:

5.8. Člověk a zdraví

5.8.1. Výchova ke zdraví

5.8.2. Tělesná výchova

5.8.1. Vyučovací předmět:

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ zkratka: **Vz**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je určen pro žáky 2. stupně (8. – 9. ročníku). Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně.

Jde o vyučovací předmět, jehož integrované pojetí vytváří prostor pro široké formativní působení na dospívající žáky a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji.

Nejdůležitějšími obsahovými prvky předmětu jsou zdraví a rodina jako základní předpoklad utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmů žáků. Výchova ke zdraví sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život. Tím připravuje podmínky pro praktickou aplikaci poznatků a zkušeností v tělesné výchově, praktických činnostech nebo dennímu režimu školy.

Tento předmět umožňuje učiteli navazovat potřebný kontakt se žáky, vnést do školy více vzájemného lidského pochopení, přispět k tolik potřebnému přiblížení školy a rodiny a zároveň vypěstovat nezbytné dovednosti, návyky a potřebné životní postoje.

Výuka probíhá formou vyučovací hodiny převážně v kmenových třídách.

Průběžně podle obsahu učiva jsou zařazovány odborné přednášky, besedy či sociologické dotazníky. Hlavním obsahem učiva jsou tato témata: Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (zařazena témata Ochrany člověka za mimořádných událostí), Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k efektivnímu učení
- k vyhledávání a třídění informací
- ke komplexnímu pohledu na přírodní a společenské jevy
- k ověřování výsledků své práce
- k vypracování úkolů, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- k používání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k vnímání nejrůznějších problémových situací – mimořádné situace, krizové situace a plánování způsobu řešení
- k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- ke kritickému myšlení
- ke správnému řešení problémů prostřednictvím jeho chyb

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k vhodné a věcné komunikaci a zapojení do diskuze
- k věcné argumentaci
- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- ke zdokonalování jejich grafického projevu
- k efektivitě při organizování vlastní práce
- k využívání znalostí v běžné praxi
- k praktické znalosti základních postupů první pomoci
- ke znalosti postupů v případě určité krizové situace (např. povodně)

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k formování jejich charakterových rysů
- k zodpovědnosti za vlastní jednání
- k pochopení základních ekologických souvislostí a k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- k rozhodnutím, která jsou v zájmu podpory a ochrany zdraví
- k bezpečnému a odpovědnému sexuálnímu chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině
- k ochotě pomoci druhým a schopnosti o pomoc požádat
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k dodržování pravidel slušného chování

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Sebepoznávání a sebepojetí	Vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí, psychohygiena, seberegulace, sebeorganizace) – sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace)	**Tv** – sebepoznání **Ov** – moje osobnost	
Výživa a zdraví	Zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	**ENV** – vztah člověka k prostředí **OSV** – osobnostní rozvoj (psychohygiena, sebeorganizace) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti	**Př**, **Tv** – prevence onemocnění **Ov** – základní lidské potřeby	
Tělesná a duševní hygiena, denní režim	Zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdraví, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví			
Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví	Kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	- vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví			
Autodestruktivní závislosti	Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání	- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	**OSV** – morální rozvoj (řešení problémů) **MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti, vnímání autora mediálních sdělení	**Tv** – sport, prevence patologických jevů	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Vztahy ve dvojici, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství, rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě, vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	**OSV** – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace) **MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti **VDO** – občanská společnost a stát, občanská společnost a škola	**Ov** – vztahy ve skupině **Z** – regionální tradice	
Dětství, puberta, dospívání	Tělesné, duševní a společenské změny	- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí, psychohygiena, seberegulace, sebeorganizace) -sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace) -morální rozvoj (hodnoty postoje, praktická etika, řešení problémů a rozhodovací dovednosti) **MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti **ENV** – vztah člověka k prostředí	**Tv** – dodržování pravidel, sportovní etika **Př** – etapy lidského života, onemocnění, pohlavní soustava	
Sexuální dospívání a reprodukční zdraví	Zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivosti, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity, sexuální deviace	- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování			
Ochrana před přenosnými chorobami	Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Manipulativní reklama a informace	Reklamní vlivy, působení sekt	- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu **VDO** – občan, občanská společnost a stát		
Bezpečné chování a komunikace	Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	- uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		**Tv** – sport, vhodné vyplnění volného času	

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Seberegulace a sebeorganizace činností a chování	Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, volba povolání, druhy vzdělávání, uplatnění ve světě práce, proces podávání přihlášek, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí, psychohygiena, seberegulace, sebeorganizace) – sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace) – morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika, řešení problémů a rozhodovací dovednosti) **MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	**Tv** – sebekontrola, sebehygiena **Pč** – volba povolání, řemeslné profese	
Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	Zvládání problémových situací, krize				
Stres a jeho vztah ke zdraví	Kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím			
Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	Respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě		**Tv** – dodržování pravidel, sportovní etika **Př** – etapy lidského života	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita	Šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci	- uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	**ENV** – vztah člověka k prostředí **MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti	**Ov** – listina lidských práv a svobod	
Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci	Složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	**VDO** – občan, občanská společnost a stát **MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti	**Tv** – sport, vhodné vyplnění volného času **Př** – první pomoc	
Podpora zdraví a její formy	Prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	**MEV** – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu		
Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy	Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	- aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	**ENV** – vztah člověka k prostředí **MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti	**Př** – onemocnění, prevence	
Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňová volání, zajištění bezpečnosti)	- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne první pomoc	**VDO** – občan, občanská společnost a stát **MEV** – fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu	**Tv** – dodržování pravidel **Př** – první pomoc	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Ochrana člověka za mimořádných událostí	Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	**MEV** – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu	**Př** – přírodní katastrofy, první pomoc	

Poznámky:

5.8.2. Vyučovací předmět:

TĚLESNÁ VÝCHOVA zkratka: **Tv**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Ze vzdělávacího předmětu tělesná výchova jsme převzali všechna témata.

Předmět je určen pro žáky 1. a 2. stupně. Časová dotace je ve všech ročnících 2 hodiny týdně.

V rámci obsahu předmětu je kladen důraz na všestranné pohybové činnosti a dovednosti dětí. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánních pohybových činností k činnostem řízeným a výběrovým, kdy je hlavním úkolem, aby si děti samy pohybovou aktivitu začlenily do svého režimu. V rámci tohoto předmětu usilujeme u dětí o vybudování kladného vztahu ke svému tělu, pochopení hodnoty zdraví a smyslu zdravotní prevence. Nedílnou součástí je důležité odhalování zdravotních oslabení žáků a také rozvíjení dovedností u dětí pohybově nadaných.
Výuka probíhá dle povětrnostních podmínek v tělocvičně, na školním hřišti, v parku, na zimním stadionu, plaveckém bazénu a na lyžařském svahu.

Předmět je realizován formou vyučovací hodiny. V 7. ročníku je začleněn pětidenní lyžařský výcvikový kurz.

Zařazení průřezových témat:

OSV – Osobnostní rozvoj (rozvoj tělesných dovedností, pozornost, soustředění, sebekontrola a sebeovládání, tělesná a duševní hygiena, rozvoj kreativity

Sociální rozvoj – mezilidské vztahy, poznávání ve skupině, spolupráce a komunikace, řešení konfliktů

Morální rozvoj – řešení problémů a schopnost rozhodnout se, hodnoty a postoje (spravedlivost, odpovědnost)

VDO – Občanská společnost a škola – dodržování pravidel, hra "fair play"

VMEGS a **MUV** – Objevujeme Evropu a svět, lidské vztahy, principy sociálního smíru a solidarity společenský význam sportu (soutěže – cesta vzájemného porozumění, přátelství lidí různých národů a národností, specifické rysy jednotlivých národností, idea Olympijských her)

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- ke stálému zdokonalování pohybových dovedností
- k rozvoji sebekontroly a sebehodnocení
- k realizaci vlastních nápadů a námětů
- k pozorování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- ke vzájemné spolupráci
- k úkolům vyžadujícím propojení znalostí z více vyučovacích předmětů
- ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k věcné komunikaci
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k dodržování herních pravidel a pravidel společně vytvořených
- k prezentaci svých výsledků
- k práci ve skupině či družstvu

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k uplatnění a dalšímu rozvíjení praktických dovedností
- ke správnému používání nářadí a náčiní

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci podíleli
- k sebekontrole a sebehodnocení
- k vzájemné zodpovědné dopomoci při cvičení

Kompetence personální a sociální
Učitel vede žáky:
- ke spolupráci
- k plnění diferencovaných úkolů podle jejich úrovně
- k respektování druhých
- k vhodnému prosazování názorů

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova – Činnosti ovlivňující pohybové schopnosti a dovednosti

<table>
<tr><th>Období</th><th colspan="3">1. stupeň 1. období</th><th colspan="2">2. období</th><th colspan="4">2. stupeň</th></tr>
<tr><th>Ročníky</th><th>1. roč.</th><th>2. roč.</th><th>3. roč.</th><th>4. roč.</th><th>5. roč.</th><th>6. roč.</th><th>7. roč.</th><th>8. roč.</th><th>9. roč.</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Výstupy z RVP</td><td colspan="3">Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivě nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (OV2)</td><td colspan="2">Žák uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti. (OV6)</td><td colspan="4">Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. (OV17)</td></tr>
<tr><td colspan="3">Žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. (OV3)</td><td colspan="2">Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her. (OV8)</td><td colspan="4">Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. (OV21)</td></tr>
<tr><td>Téma</td><td colspan="9">**ATLETIKA** (období IX. – X., V. – VI.)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">**Výstupy školy**</td><td colspan="3">Zvládá podle svých předpokladů základní techniky rychlého a vytrvalostního běhu.</td><td colspan="2">Zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti.</td><td colspan="4" rowspan="2">Zlepšuje úroveň výkonů v běžích a skocích, samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Zvládá střídání běžeckého tempa.</td><td colspan="2">Samostatně uplatňuje vhodné rozvojové činnosti.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Zvládá spojení startu na signál a běhu.</td><td colspan="2">Zvládá techniku rychlého a vytrvalostního běhu v terénu i na dráze.</td><td colspan="4">Zvládá techniku i taktiku rychlého a vytrvalostního běhu v terénu i na dráze.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Zvládá podle svých předpokladů techniku odrazu z odrazové nohy. Skok do dálky z krátkého rozběhu (2. – 3. třída).</td><td colspan="2">Předvede techniku skoku do dálky a výšky z krátkého rozběhu.</td><td colspan="4">Zvládá podle svých předpokladů techniku skoku do dálky a výšky z individuálního (dlouhého) rozběhu.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Zvládá podle svých předpokladů techniku hodu míčkem z místa a chůze.</td><td colspan="2">Předvede techniku hodu míčkem z rozběhu.</td><td colspan="2">Předvede techniku hodu míčkem z rozběhu.</td><td colspan="2">Předvede techniku vrhu koulí.</td></tr>
<tr><td rowspan="9">**Učivo**</td><td colspan="3">Pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti, startovní reakce, koordinace a obratnosti.</td><td colspan="2">Pohybové hry, průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda.</td><td colspan="4">Pohybové hry, průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda.</td></tr>
<tr><td>rychlý běh (30 m)</td><td colspan="2">rychlý běh do 50 m</td><td colspan="2">běh na 60 m</td><td colspan="4" rowspan="3">Startovní povely, nízký start z bloků, běh na 60 m (technika a taktika běhu na závodech).</td></tr>
<tr><td colspan="2">výběh na signál z různých poloh</td><td colspan="2">startovní povely</td></tr>
<tr><td>polovysoký start</td><td colspan="2">nízký start s oporou</td><td colspan="2">nízký start z bloků</td></tr>
<tr><td colspan="3">motivovaný běh v terénu (prokládaný chůzí)</td><td colspan="2">souvislý běh v terénu do 15 min., běh na dráze do 800 m</td><td colspan="4">Souvislý běh v terénu do 15 min., běh na dráze (D do 1 500m, H do 3 000m).</td></tr>
<tr><td rowspan="2">skok do dálky z místa a chůze</td><td colspan="2" rowspan="2">odrazová cvičení, skok do dálky z rozběhu, odraz z pásma 50 cm</td><td colspan="2">odrazová cvičení, skok do dálky z individuálního rozběhu</td><td colspan="2">Skok do dálky z plného rozběhu.</td><td colspan="2">Skok do dálky odrazem z břevna.</td></tr>
<tr><td colspan="2">skok vysoký – průprava, skoky (nůžky) z krátkého rozběhu</td><td colspan="2">Skok vysoký – průprava, skoky (flop) z krátkého rozběhu.</td><td colspan="2">Skok vysoký z plného rozběhu.</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">hod míčkem z místa</td><td rowspan="2">hod míčkem z chůze</td><td colspan="2" rowspan="2">hod míčkem z rozběhu</td><td colspan="2">Hod míčkem z rozběhu.</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Vrh koulí – průprava, vrh z místa.</td><td colspan="2">Vrh koulí se sunem (D 3kg, H 4kg)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Období</th><th colspan="3">1. stupeň 1. období</th><th colspan="2">2. období</th><th colspan="4">2. stupeň</th></tr>
<tr><th>Ročníky</th><th>1. roč.</th><th>2. roč.</th><th>3. roč.</th><th>4. roč.</th><th>5. roč.</th><th>6. roč.</th><th>7. roč.</th><th>8. roč.</th><th>9. roč.</th></tr>
<tr><td>Téma</td><td colspan="9">POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY, ÚPOLY (období I. – IX., PH v průběhu celého školního roku)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Výstupy školy</td><td colspan="3">Žák zvládá dle svých individuálních předpokladů základy pohybových dovedností (rychlost, vytrvalost, obratnost, síla), orientaci a spolupráci v pohybových hrách.</td><td colspan="2">Zlepšuje úroveň výkonů a techniku provedení pohybových dovedností, herní činnosti jednotlivce a týmovou spolupráci při hře.</td><td colspan="4">Zlepšuje úroveň výkonů a techniku provedení pohybových dovedností, herní činnosti jednotlivce a týmovou spolupráci při hře.
Samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti.</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">Předvede základní míčové dovednosti v míčových hrách.</td><td colspan="2" rowspan="3">Rozvíjí míčové dovednosti v průpravných míčových hrách.
Přiměřeně rozvíjí taktické myšlení ve hře. Zvládá herní činnosti jednotlivce a zjednodušenou hru v basketbale.</td><td colspan="4">Aktivně se účastní průpravných míčových her.
Samostatně obměňuje pravidla her.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Basketbal: Zlepšuje úroveň v herní činnosti jednotlivce a herních kombinacích.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rozvíjí průpravnou hru (3/3), taktické myšlení a spolupráci.</td><td colspan="2">Zvládá a rozvíjí hru 5/5.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Aktivně se účastní jednoduchých úpolových her.</td><td colspan="2">Zvládá dle svých předpokladů taktické úpolové hry a základy sebeobrany.</td><td colspan="4">Zlepšuje úroveň výkonů v úpolových cvičeních a hrách.
Kreativně dotváří a obměňuje pravidla her.
Zlepšuje úroveň základů sebeobrany.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Učivo</td><td colspan="3" rowspan="6">Pohybové hry s různým zaměřením:
1. hry pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, obratnosti
2. hry silového charakteru, úpolové hry (přetahování a přetlačování lanem)
3. míčové hry – technika házení a chytání míče (vybíjená, přehazovaná a jejich obměny)
4. hry zaměřené na prostorovou orientaci, pozornost, spolupráci
5. hry s využitím netradičních pomůcek
6. štafetové hry</td><td colspan="2" rowspan="6">Pohybové hry s různým zaměřením:
viz 1. období
Průpravné hry pro míčové sporty (zlepšování techniky házení a chytání míče, hod na cíl)
Basketbal:
herní činnost jednotlivce (driblink, střelba na koš, přihrávky) a zjednodušená hra v basketbale (2/2, 3/3, úprava pravidel)
úpolové hry, základy sebeobrany (přetlaky, přetahy)</td><td colspan="4">Pohybové hry s různým zaměřením:
dle úrovně žáků náročnější obměny, podporovat aktivní tvořivost žáků při úpravě pravidel (důležité povzbuzení a motivace žáků!)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Basketbal (a průpravné míčové hry):
herní činnosti jednotlivce (driblink pravou a levou rukou, bez očního kontaktu, střelba na koš z různé vzdálenosti, dvojtakt, přihrávky…)
herní kombinace (např. „hoď a běž“) a herní systémy (osobní obrana, popřípadě základy zónové obrany – 8. a 9. třída)</td></tr>
<tr><td colspan="2">průpravná hra v basketbale (3/3), taktika hry</td><td colspan="2">hra 5/5, zlepšování techniky a taktiky hry</td></tr>
<tr><td colspan="4">úpolové hry, základy sebeobrany (pády, přetlaky, přetahy, odpory)</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Období</th><th colspan="3">1. stupeň 1. období</th><th colspan="2">2. období</th><th colspan="4">2. stupeň</th></tr>
<tr><th>Ročníky</th><th>1. roč.</th><th>2. roč.</th><th>3. roč.</th><th>4. roč.</th><th>5. roč.</th><th>6. roč.</th><th>7. roč.</th><th>8. roč.</th><th>9. roč.</th></tr>
<tr><td>Téma</td><td colspan="9">POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY, ÚPOLY (období I. – IX., PH v průběhu celého školního roku)</td></tr>
<tr><td>Učivo</td><td colspan="3" rowspan="2"></td><td colspan="2" rowspan="2"></td><td colspan="2" rowspan="2"></td><td colspan="2">Volejbal:
herní činnosti jednotlivce (odbytí obouruč vrchem, spodem, podání, útočný smeč), herní kombinace</td></tr>
<tr><td colspan="2">hra 3/3</td><td>hra 6/6</td></tr>
<tr><td>Doplňkové</td><td colspan="3">Fotbal, ringo, freesbe</td><td colspan="2">Ringo, freesbe, softbal, fotbal, základy házené</td><td colspan="4">Ringo, freesbe, basebal, fotbal, házená, florbal</td></tr>
<tr><td>Téma</td><td colspan="9">GYMNASTIKA (období II. – III.)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Výstupy školy</td><td colspan="3" rowspan="2">Žák zvládá podle svých individuálních předpokladů základní gymnastické prvky na prostných (chůze, přímé skoky, obraty, kotouly).</td><td colspan="2" rowspan="2">Zlepšuje úroveň provedení gymnastických prvků na prostných.</td><td colspan="4">Zlepšuje úroveň provedení a techniku gymnastických prvků na prostných. Samostatně uplatňuje vhodné rozvojové činnosti.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Zlepšuje úroveň provedení a techniku cviků na hrazdě (kotouly, výmyk, přešvihy, spád vzad).</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td rowspan="2">Předvede přeskok přes kozu.</td><td colspan="2" rowspan="2">Zlepšuje úroveň provedení přeskoku přes kozu.</td><td colspan="4">Zlepšuje rotační a akrobatické prvky na kruzích a malé trampolíně.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Zlepšuje techniku přeskoku přes kozu a švédskou bednu z individuálního rozběhu.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Předvede jednoduchá cvičení s vybraným náčiním.</td><td colspan="2">Zlepšuje úroveň cvičení s vybraným náčiním.</td><td colspan="4">Zlepšuje úroveň cvičení s vybraným náčiním, samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Učivo</td><td colspan="5">pohybové síly na rozvoj síly a koordinace</td><td colspan="4">pohybové síly na rozvoj síly a koordinace</td></tr>
<tr><td colspan="3">šplh na tyči (polohy nohou a rukou)</td><td colspan="2">šplh na tyči</td><td colspan="2">šplh na tyči</td><td colspan="2">šplh na tyči
šplh na laně (hoši)</td></tr>
<tr><td colspan="5">průpravná cvičení (zpevňování celého těla, rovnováha, pohyblivost kloubů)</td><td colspan="4">speciální průpravná cvičení:
- zpevňování celého těla, pohyblivost kloubů
- rotační a rovnovážná průprava
- odrazová cvičení</td></tr>
<tr><td colspan="5">PROSTNÁ – krok poskočný, přísunný, polkový</td><td colspan="4">PROSTNÁ
- skoky, poskoky, obraty (nůžkový skok, jelení skok…)
Větší důraz u dívek.</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2"></td><td colspan="3" rowspan="2">kotoul vpřed, vzad s pomocí můstku, kotouly na vyvýšené ploše (švédská bedna a lavička)</td><td colspan="2">kotoul vpřed, vzad s obměnami</td><td colspan="2">kotouly spojované do sestav</td></tr>
<tr><td colspan="2">kotoul letmo přes nízké překážky</td><td colspan="2">kotoul letmo přes švédskou bednu</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Období</th><th colspan="3">1. stupeň 1. období</th><th colspan="2">2. období</th><th colspan="4">2. stupeň</th></tr>
<tr><th>Ročníky</th><th>1. roč.</th><th>2. roč.</th><th>3. roč.</th><th>4. roč.</th><th>5. roč.</th><th>6. roč.</th><th>7. roč.</th><th>8. roč.</th><th>9. roč.</th></tr>
<tr><td>Téma</td><td colspan="9">GYMNASTIKA (období II. – III.)</td></tr>
<tr><td rowspan="8"></td><td colspan="5" rowspan="3"></td><td colspan="4">PROSTNÁ
stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou</td></tr>
<tr><td colspan="2">jednoduché akrobatické sestavy na prostných (max. 4 prvky)</td><td colspan="2">jednoduché akrobatické sestavy na prostných (max. 6 prvků)</td></tr>
<tr><td colspan="4">tvořivé dotváření a obměňování sestav samotnými žáky</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="2"></td><td colspan="2" rowspan="2">HRAZDA
– ručkování, komíhání</td><td colspan="4">HRAZDA
– vis, ručkování, kotoul vpřed, kotoul vzad, výmyk, sešin</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">přešvihy, spád vzad závěsem v podkolení, jednoduché sestavy</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="2">Odrazová cvičení – můstek, trampolínka
Nácvik náskoku na nářadí (lavička, švédská bedna)
Přeskok přes kozu (roznožka)</td><td colspan="2" rowspan="2">Náskok na nářadí
Přeskok přes kozu (roznožka, skrčka)</td><td colspan="4">KRUHY – kotouly, komíhání, rotace kolem své osy</td></tr>
<tr><td colspan="4">MALÁ TRAMPOLÍNA – přímé a rotační skoky, kotoul letmo, případně salto</td></tr>
<tr><td colspan="3">cvičení se švihadlem</td><td colspan="2">Přeskok přes kozu a švédskou bednu dle úrovně žáků, příměřené zvyšování nářadí.</td><td colspan="4">cvičení se švihadlem, obručemi</td></tr>
<tr><td>Téma</td><td colspan="9">ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ, RYTMICKÁ GYMNASTIKA, CVIČENÍ S HUDBOU (IV., kondiční cvičení v průběhu celého roku)</td></tr>
<tr><td>Výstupy školy</td><td colspan="3">Předvede základní pohybové činnosti spojené s hudbou.</td><td colspan="2">Zlepšuje svoje pohybové činnosti spojené s hudbou a tvořivě je aplikuje.</td><td colspan="4">Dále rozvíjí osvojené pohybová činnosti spojené s hudbou, kondiční cvičení, snaží se je samostatně dotvářet.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="9">DÍVKY – větší důraz na cvičení spojených s hudbou.
CHLAPCI – zaměření zejména na kondiční formy cvičení.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Učivo</td><td colspan="3">RYTMIKA – základní poskoky spojené s hudbou, reakce na změny rytmu, rozcvičení při hudbě</td><td colspan="2">Jednoduché rytmické prvky spojené s hudbou, rozcvičení při hudbě, jednoduché taneční kroky.</td><td colspan="2">Rozcvičení při hudbě, rytmické sestavy spojené s hudbou, taneční kroky.</td><td colspan="2">Rozcvičení při hudbě, rytmické sestavy spojené s hudbou + vlastní jednoduchá choreografie žákyň taneční školy.</td></tr>
<tr><td colspan="3">AEROBIK – jednoduché kroky z aerobiku na dětské písničky</td><td colspan="2">Základní prvky z aerobiku, sladění s hudbou.</td><td colspan="2">Základní aerobik, jednotlivé prvky spojované do krátkých sestaviček + zákl. názvosloví.</td><td colspan="2">Sestavy s hudbou, tvůrčí dotváření sestav žákyněmi + názvosloví.</td></tr>
<tr><td colspan="3">PROSTNÁ – základní manipulace s náčiním (švihadla, míče…)</td><td colspan="2">Jednoduchá cvičení s náčiním.</td><td colspan="2">Cvičení s náčiním, spojování do sestav, sladění s hudbou.</td><td colspan="2">Sestavy s náčiním (švihadla, stuhy, míče).</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Období</th><th colspan="3">1. stupeň 1. období</th><th colspan="2">2. období</th><th colspan="4">2. stupeň</th></tr>
<tr><th>Ročníky</th><th>1. roč.</th><th>2. roč.</th><th>3. roč.</th><th>4. roč.</th><th>5. roč.</th><th>6. roč.</th><th>7. roč.</th><th>8. roč.</th><th>9. roč.</th></tr>
<tr><td>Téma</td><td colspan="9">ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ, RYTMICKÁ GYMNASTIKA, CVIČENÍ S HUDBOU (IV., kondiční cvičení v průběhu celého roku)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Učivo</td><td colspan="5">KONDIČNÍ CVIČENÍ – soutěživé hry, překážkové dráhy, využití nářadí (lavičky, žebřiny, švédské bedny)</td><td colspan="4">Soutěživé hry, využití nářadí (lavičky, žebřiny, švédské bedny).
Posilování váhou vlasního těla.
Cvičení na stanovištích.
Základní znalost anatomie lidského těla (8. a 9. tř.)</td></tr>
<tr><td colspan="5">Zdravotní TV – relaxační a protahovací cvičení, zvyšování kloubní pohyblivosti.
Základy správné životosprávy, správné dýchání.
Mimo hodiny Tv – správné držení těla při čtení a psaní, uvolňovací cviky.</td><td colspan="4">Střečinková a uvolňovací cvičení, správné dýchání, zlepšování kloubní pohyblivosti, základy správné životosprávy, korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí.</td></tr>
<tr><td>Téma</td><td colspan="9">PLAVÁNÍ, LYŽOVÁNÍ, TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</td></tr>
<tr><td>Plavání</td><td colspan="3">PLAVECKÝ VÝCVIK
– v rozsahu 20 hodin ve dvou po sobě následujících ročnících podle metodiky a osnov plavecké školy.</td><td colspan="2"></td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Lyžování</td><td colspan="5">Dle sněhových podmínek hry na sněhu v blízkosti školy.</td><td></td><td>LYŽAŘSKÝ VÝCVIK</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Turistika, pohyb v přírodě</td><td colspan="5"></td><td>ŠKOLA V PŘÍRODĚ</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="10"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Poznámky
Přesahy</td><td colspan="9">Veškeré pohybové činnosti v tělocvičně, na hřišti i v terénu spojovat s bezpečností v konkrétních podmínkách.
Činnosti v terénu propojovat s environmentální výchovou (ochrana přírody), případně dopravní výchovou.</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td colspan="6">Při soutěžích (přípravě a vyhodnocování výsledků) používat výpočetní techniku, využívat prvky mediální výchovy – směřující k dovednostem prezentovat informace ze soutěží.</td></tr>
</table>

Poznámky:
Změněno Dodatkem č. 5 od 1. 11. 2016

5.9. Člověk a svět práce

5.9.1. Pracovní činnosti

5.9. Vyučovací předmět:

PRACOVNÍ ČINNOSTI zkratka: **Pč**

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět pracovní činnosti je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a prolíná se výukou na 1. i 2. stupni. Časová dotace je od 1. - 9. ročníku jedna hodina týdně. Koncepce předmětu pracovní činnosti je vystavěna na prolnutí tří tématických okruhů:
1. Práce s technickými materiály (je zastoupen ve všech ročnících 2. stupně)
2. Design a konstruování (je zastoupen ve všech ročnících 2. stupně)
3. Svět práce je zařazen v 7., 8. a 9. ročníku)

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Zvládnutí základních pracovních dovedností je organickou součástí základního vzdělání, stejně jako osvojení si základních poznatků o pracovních a výrobních postupech. Žáci dokáží při kombinaci teoretických a praktických činností lépe diagnostikovat zaměření své osobnosti vzhledem k správné volbě dalšího vzdělávání. Žáci jsou vedeni k poznávání a rozlišení jednotlivých fází výrobního procesu, od teoretické přípravy projektu až po finální realizaci konkrétního výrobku. Prostřednictvím práce s přírodními i umělými materiály pochopí provázanost technického rozvoje společnosti s nutností ochrany životního prostředí. Pracovní činnosti mohou žákům pomoci objevit smysluplnou náplň volného času. Žáci si prakticky ověří nutnost dodržování pracovní kázně, hygienických a bezpečnostních pravidel. Ověří, že některé projekty je možno realizovat pouze spoluprací ve skupině, rozdělením úkolů, motivací nebo různými formami řízení kolektivu. Vzhledem k tomu, že v současnosti mají žáci málo příležitostí rozvíjet své manuální zručnosti a dovednosti, jsou pracovní činnosti důležitým prostředkem sebepoznání a určení profesionální orientace.

Vzdělávací proces vede žáky od osvojení si teoretických vědomostí k jejich praktickému užití ve výrobním procesu. Žáci musí pochopit, že bez patřičné přípravy podložené vědomostmi není možno realizovat ani jednoduchý výrobní program. Žáci jsou vedeni k samostatnému tvořivému myšlení, k dodržování bezpečnosti páce a zásad osobní hygieny při práci. Za všech okolností jsou vedeni k úctě k výsledkům práce jiných. V rámci předmětu budou žáci seznámeni se základní strukturou trhu, stejně jako s potřebnou terminologií. Budou informováni o možnostech dalšího vzdělávání, což jim usnadní správnou volbu profesní orientace.

Na 1. stupni probíhá výuka v kmenových třídách, na 2. stupni jsou dle potřeby využívány prostory školní dílny.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému hledání nejvhodnějšího pracovního postupu
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k poznávání smyslu vlastní práce
- k vlastní iniciativě, tvořivosti a zodpovědnosti

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k samostatnosti a tvořivému myšlení
- k hodnocení zpětnou vazbou
- k uplatňování mezipředmětových vztahů
- k podpoře netradičních způsobů řešení
- k nalézání vlastních řešení zadaného úkolu

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k prezentaci výsledků své práce
- ke spolupráci na společném výrobku ve skupině
- k aktivnímu přístupu k informacím a k správné komunikaci

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k rozvoji praktických dovedností
- k používání teoretických vědomostí ve výrobní praxi
- ke správnému používání materiálů a nástrojů
- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k vhodné volbě povolání
- k zodpovědnému chování k životnímu prostředí
- k uplatnění sebekontroly a sebehodnocení

Kompetence personální a sociální
Učitel vede žáky:
- k práci a spolupráci ve skupině
- k dodržování dohodnutých pravidel a vytváření vlastních adekvátních
- k ovládání svého chování a pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci druhým
- k úctě k práci druhých

Poznámky:

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **1. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Práce s drobným materiálem – papír	- mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	**ENV** – přírodní materiály, vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí **OSV** – morální rozvoj, pomoc druhému, schopnost spolupráce	**M** – geometrie **PRV** – pokojové rostliny	
Práce s drobným materiálem – přírodniny	- navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy			
Práce s drobným materiálem – textil	- stříhá textil a nalepí textilii			
Konstrukční činnosti	- sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici			
Pěstitelské činnosti	- zná základy péče o pokojové rostliny (otírání listů, zalévání)			
Příprava pokrmů	- správně stoluje a seznamuje se se základy společenského chování			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **2. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Práce s drobným materiálem – papír, kartón	- mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	**ENV** – ochrana přírody, lidské aktivity a problémy životního prostředí, upřednostnění přírodních materiálů **OSV** – osobnostní rozvoj, schopnosti poznávání, pozorování, soustředění	**M** – geometrie **Čj** – čtení **PRV**	
Práce s drobným materiálem – přírodniny	- navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál - pracuje podle svloního návodu nebo předlohy			
Práce s drobným materiálem – textil	- navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil, naučí se zadní steh - přišije knoflíky - slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek			
Konstrukční činnosti	- sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici			
Pěstitelské práce	- zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření - zasévá semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování			
Příprava pokrmů	- chová se vhodně při stolování - připraví jednoduchý pokrm i tabuli			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **3. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Papír a kartón	- mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	**ENV** – ochrana životního prostředí, upřednostnění přírodních materiálů, recyklace **OSV** – osobnostní rozvoj, plánování práce, sebeorganizace, sociální rozvoj, kooperace, pomoc druhému	**M** – geometrie **Čj** – čtení **PRV**	
Přírodniny	- navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy			
Textil	- navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil - naučí se zadní steh - přišije knoflíky - slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek			
Konstrukční činnosti	- sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici			
Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových) ze semen v místnosti	- zná základy péče o pokojové rostliny (otírání listů, zalévání, kypření), zasévá semena, provádí pozorování a zhodnotí jeho výsledky			
Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - chová se vhodně při stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - udržuje pořádek a čistotu ploch			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **4. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Papír a kartón	- vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje, vytváří prostorové konstrukce	**ENV** – ochrana životního prostředí, různé druhy materiálů, recyklace **OSV** – kooperace, pomoc druhým, schopnosti poznávání pozorování, práce podle návodu, kreativita, plánování	**M** – geometrie **Čj** – čtení **Př**	
Přírodniny	- seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - při činnosti s různými materiály se seznámí s prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě			
Textil	- zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný - udržuje pořádek na svém pracovním místě - zná zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu			
Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi plošnými, konstrukčními, prostorovými Práce s návodem	- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavební prvky, pracuje podle návodu / předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnostnosti práce, poskytne první pomoc			
Pěstitelské činnosti – základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti	- pečuje o pokojové květiny - rozlišuje mezi setím a sázením - množí rostliny odnožemi a řízkováním - podle druhu pěstitelských činností zvolí správné pomůcky, nástroje, nářadí; ošetřuje a pěstuje pokojové a jiné rostliny podle daných zásad - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			
Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - aplikuje pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **5. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Papír a kartón	- vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje, vytváří prostorové konstrukce	**ENV** – alternativní materiály, recyklace, ochrana životního prostředí **OSV** – plánování, spolupráce, pomoc druhým, etika stolování, práce podle plánku a návodu, kreativita	**M** – geometrie **Př** – přírodniny	
Přírodniny	- seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - při činnosti s různými materiály se seznámí s prvky lidových tradic			
Textil	- zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch			
Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi plošnými, konstrukčními, prostorovými Práce s návodem Práce s předlohou a jednoduchým náčrtem	- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavební prvky, pracuje podle návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu			
Pěstitelské činnosti – základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti	- pečuje o pokojové rostliny - rozlišuje mezi setím a sázením - množí rostliny odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, alergiemi, rostlinami jako drogami - vede pěstitelské pokusy a pozorování - podle druhu pěstitelských činností zvolí správné pomůcky, nástroje, nářadí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu			
Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně Výběr a nákup potravin Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně - správně stoluje, dodržuje pravidla společenského chování - udržuje pořádek, poskytne první pomoc			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **6. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Řád školní dílny Poučení o bezpečnosti Zásady první pomoci	- vyjmenuje a dodržuje zásady bezpečnosti práce - poskytne základní první pomoc při úrazu - pracuje podle pokynů vyučujícího - po práci vzorně uklízí své pracovní místo - nářadí používá pouze k danému účelu	**OSV** – morální rozvoj (hodnoty, postoje – pomoc druhému) **VDO** – občan, občanská společnost a stát	**Př** – první pomoc **Ov** – dodržování pravidel	
Práce se stavebnicí Stavebnice (konstrukční, montážní a demontážní práce s návodem)	- sestaví model podle návodu - kreativně pracuje se stavebnicí - montuje a demontuje stavebnici - sestaví složitější stavby	**OSV** – osobnostní rozvoj (schopnosti poznávání, pozornost, soustředění)	**M** – geometrie	Odpovědnost za svěřenou stavebnici
Technický výkres Různé druhy čar v technickém výkresu	- rozlišuje značení v technickém výkresu - čte z technického výkresu			
Seznámení s technickými materiály (využití v praxi, vlastnosti)	- vyjmenuje a charakterizuje základní technické materiály - rozlišuje a využívá jejich vlastnosti - uvede praktické využití těchto materiálů	**ENV** – vztah člověka k životnímu prostředí (přírodní materiály) **OSV** – osobnostní rozvoj (sebeorganizace, plánování práce) – sociální rozvoj (kooperace)	**Př** – přírodní materiály **F** – fyzikální veličiny **M** – práce s čísly	
Výrobek ze dřeva	- samostatně vytvoří předlohu výrobku z daného materiálu			
Výrobek z kovu	- vytvoří daný výrobek - dokončí započatou práci			
Výrobek z plastu	- volí vhodný materiál i nářadí pro práci - vrací použité nářadí na své místo - udržuje pracovní prostor v čistotě - zhodnotí svůj hotový výrobek - diskutuje o řešení problémů, které se vyskytnou během práce na výrobku - při výrobě spolupracuje se spolužáky - kreativně dotváří výrobek			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **7. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Řád školní dílny Poučení o bezpečnosti Zásady první pomoci	- vyjmenuje a dodržje zásady bezpečnosti práce - poskytne základní první pomoc při úrazu - pracuje podle pokynů vyučujícího - po práci vzorně uklízí své pracovní místo - nářadí používá pouze k danému účelu	**OSV** – morální rozvoj (hodnoty, postoje – pomoc druhému)	**Př** – první pomoc **Ov** – dodržování pravidel	
Drobné práce Údržba a opravy ručního pracovního nářadí Návrh způsobu práce	- samostatně provádí drobné úpravy pracovního nářadí - s nářadím pracuje podle pokynů vyučujícího - jakoukoli závadu na nářadí hlásí vyučujícímu - navrhne a zhodnotí varianty pracovních postupů	**ENV** – vztah člověka k prostředí (přírodní materiály) **OSV** – sociální rozvoj (kooperace)	**M** – práce s čísly, geometrie	
Technické kreslení Kótování technických výkresů	- nakreslí obrazovou předlohu výrobku a na jejím základě vypracuje technický výkres - správně popisuje technický výkres - čte informace z technického výkresu - podle technického výkresu zhotoví výrobek			
Pracovní pomůcky (nářadí a nástroje pro ruční opracování)	- správně popisuje veškeré pracovní pomůcky - zná možnosti použití těchto pomůcek - k různým materiálům vybírá vhodné pracovní nářadí	**ENV** – vztah člověka k prostředí (přírodní materiály) – lidské aktivity a problémy životního prostředí (ruční řemesla) **OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita)	**Př** – přírodní materiály	
Výrobek ze dřeva Výrobek z kovu Výrobek z plastů	- volí vhodný materiál i nářadí pro práci - vrací použité nářadí na své místo - zhodnotí svůj hotový výrobek - diskutuje o řešení problémů, které se vyskytnou během práce na výrobku - při výrobě spolupracuje se spolužáky - kreativně dotváří výrobek - vytvoří daný výrobek - dokončí započatou práci			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **8. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Řád školní dílny Bezpečnost práce První pomoc Práce se školní lékárničkou	- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny - zná základní pravidla chování ve školní dílně - vyjmenuje a dodržuje zásady bezpečnosti práce - v případě potřeby poskytne první pomoc - vyjmenuje vybavení lékárničky, zná místo, kde je ve škole umístěna	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita) – sociální rozvoj (kooperace)	**Př** – první pomoc **Ov** – dodržování pravidel	
Technické kreslení	- nakreslí obrazovou předlohu výrobku a na jejím základě vypracuje technický výkres	**ENV** – vztah člověka k prostředí (přírodní materiály) **OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita) – sociální rozvoj (kooperace)	**M** – geometrie	
Technologické postupy (výkresy, návody)	- správně popisuje technický výkres - čte informace z technického výkresu - podle technického výkresu zhotoví výrobek - zlepšuje úroveň tvorby technického výkresu			
Výrobek ze dřeva Výrobek z kovu Výrobek z plastů Jednoduché pracovní postupy a operace	- volí vhodný materiál i nářadí pro práci - vrací použité nářadí na své místo - zhodnotí svůj hotový výrobek - diskutuje o řešení problémů, které se vyskytnou během práce na výrobku - při výrobě spolupracuje se spolužáky - kreativně dotváří výrobek - vytvoří daný výrobek - dokončí započatou práci - zlepšuje úroveň pracovních dovedností - porovnává výrobky ve skupině			
Volba profesní orientace	- vyjmenuje a charakterizuje profese zaměřené na řemesla - diskutuje o uplatnění těchto profesí	**VDO** – občanská společnost a stát	**Ov** – volba povolání	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti **9. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Řád školní dílny Bezpečnost práce První pomoc	- zná základní pravidla chování ve školní dílně - vyjmenuje a dodržuje zásady bezpečnosti práce - v případě potřeby poskytne první pomoc - po práci vzorně uklízí své pracovní místo - nářadí používá pouze k danému účelu	**OSV** – morální rozvoj (hodnoty, postoje – pomoc druhému)	**Př** – první pomoc **Ov** – pravidla školy	
Elektrotechnika Stavebnice (elektrotechnické, práce se schématem)	- zvládá montáž a demontáž jednoduchých zařízení - sestaví elektrické obvody podle návodu	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita) – sociální rozvoj (kooperace, kompetice)	**F** – elektrotechnika **Ch** – elektřina **Př** – nervová soustava (elektrické impulsy)	Bezpečnost při práci s elektřinou
Technické výkresy Technologické postupy (technické výkresy a návody)	- zpracuje i čte technické výkresy v zobrazení na tři průmětny - zlepšuje úroveň tvorby technického výkresu			
Organizace, práce, úloha techniky v životě člověka	- samostatně si organizuje svoji pracovní činnost, samostatně volí pracovní postup i nářadí - diskutuje o důležitosti techniky v životě člověka	**ENV** – vztah člověka k životnímu prostředí (přírodní materiály) **OSV** – osobnostní rozvoj (sebeorganizace) – sociální rozvoj (kooperace)	**M** – práce s čísly **D** – vynálezy	
Výroba výrobku dle vlastního výběru	- samostatně si připraví předlohu a technický výkres výrobku - volí materiál podle technických i estetických požadavků			
Volba povolání Volba profesní orientace (zájmy, schopnosti, cíle)	- zná vybrané profese a má přehled o učebních oborech a středních školách	**VDO** – občanská společnost a stát	**Ov** – volba povolání	

Poznámky:

5.10. Volitelné předměty

5.10.1. Německý jazyk

5.10.2. Technické činnosti

5.10.3. Domácnost

5.10.4. Informatika

5.10.5. Ekologický přírodopis

5.10.6. Seminář ze zeměpisu

5.10.7. Konverzace v anglickém jazyce

5.10.8. Praktika z chemie

5.10.9. Cvičení z matematiky

5.10.10. Sportovní aktivity

5.10.11. Praktika z přírodopisu

5.10.12. Finanční gramotnost

5.10.1. Volitelný předmět:

NĚMECKÝ JAZYK zkratka: **N1**

Charakteristika předmětů:

Německý a ruský jazyk jsou volitelné předměty, které rozšiřují jazykové dovednosti žáků. Jsou určeny pro žáky 2. stupně (7. – 9. ročníku), s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně.

Vzdělávání v těchto předmětech:
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění a toleranci
- rozšiřuje možnost budoucího profesního uplatnění

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, v případě potřeby audiovizuální techniky jsou k dispozici vybavené jazykové učebny.

Formy a metody výuky:
- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, práce na PC atd.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k vhodným způsobům a metodám pro efektivní učení
- k propojování získaných poznatků do širších celků
- k poznání smyslu a cíle učení, učí se sebehodnocení a sebekontrole
- k ověřování výsledků, motivuje je k zájmu o učení
- k samostatnému vyhledávání a kombinování informací

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k pochopení problému
- k vyhledávání vhodných informací a k propojování znalostí z více předmětů
- k využívání vlastního úsudku a zkušenosti

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k efektivní komunikaci
- k naslouchání druhým lidem a k vhodné reakci
- k výstižnému a souvislému projevu písemnému i ústnímu
- k vhodné komunikaci a spolupráci

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu organizování práce
- k dokončení započatého úkolu
- k plnění úkolů podle individuální úrovně
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k respektování názorů druhých
- k zodpovědnosti za svou práci a jednání
- k dodržování dohodnutých pravidel
- k diskusi

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině
- k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- k vhodné argumentaci, učí pravidlům chování v týmu
- využívá metodu hraní rolí v různých životních situacích, využívá diskusi, podporuje sebedůvěru

Poznámky:

Dodatek č. 1 od 1. 9. 2013 – Volitelné a nepovinné předměty

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Německý jazyk **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Úvod do jazyka **Základní výslovnost a dialogy**	Charakteristika německého jazyka Výslovnost	- rozpozná německý jazyk od ostatních jazyků	**VMEGS** – Jsme Evropané (orientace v evropských jazycích) **OSV** – sociální rozvoj (komunikace) **MUV** – kulturní diference	**Čj** – čtení, slovní zásoba **Cj** – srovnání s jinými jazyky	
	Dialogy našich mluvčích, zpočátku v pomalejším, později v běžném tempu promluvy	- podle svých předpokladů vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby			
	Techniky mluveného projevu (výslovnost a intonance)	- představí se a rozloučí v jednoduchém dialogu			
	Technika čtení				
	Písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání)	- napíše jednoduché blahopřání			
Zájmena	Osobní, přivlastňovací a tázací zájmena	- správně vyslovuje osobní zájmena	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace)	**Čj** – větné členy, skladba věty	
	Základní tvary zájmen	- používá zájmena v otázkách - používá tvary – *was, wer, wie, wo*			
Slovesa	Časování sloves	- vyčasuje slovesa v čísle jednotném i množném, včetně pomocných			
	Slovesa „*haben*“ a „*sein*“	- slovasa „*haben*“ a „*sein*“, používá ve větách - vyčasuje daná slovesa			
	Modální sloveso „*möchten*“	- v psaném i mluveném projevu používá modální sloveso „möchten“			
Tvoření vět	Pokyny a instrukce	- vytvoří jednoduchou oznamovací větu			
	Krátká sdělení	- rozumí známým každodenním výrazům - vhodně odpovídá na otázky			
	Pravidla pro tvoření německé věty	- správně vyslovuje a používá základní fráze			
Tvoření otázek	Otázky a odpovědi	- vytvoří jednoduchou tázací větu - podle svých schopností se zapojuje do diskuse - přeloží jednoduchý text - reaguje a odpovídá na otázky		**Čj** – otázka v českém jazyce	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Reálie německy mluvících zemí	Geografické umístění německy mluvících zemí	- vyjmenuje a charakterizuje německy mluvící země	**MUV** – multikulturalita **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět	**Z** – geografie světa	
	Charakteristika těchto zemí	- ukáže na mapě hlavní a další důležitá města těchto zemí			
Slovosled v německé větě	Slovosled ve větě	- vyjmenuje pravidla pro tvoření vět v němčině	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace)	**Čj** – gramatika v Čj **M** – číslovky	
	Základní větné členy	- sestaví jednoduchou větu, dokáže ji převést do otázky - rozpozná ve větě podmět a přísudek			
	Popis své osoby, rodiny	- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích			
Tvoření záporu	Zápor	- vyjmenuje a správně používá pravidla pro tvoření záporu			
	Tvoření záporných vět	- u oznamovací věty vytvoří větu zápornou			
Základní číslovky 0 – 1000	Výslovnost číslovek	- správně vyslovuje dané číslovky - počítá do 1000			
	Psaná forma	- číslovky správně zapisuje - z poslechu zapíše telefonní čísla			
Určitý a neurčitý člen		- rozlišuje určitý a neurčitý člen z poslechu i v textu - správně používá určitý a neurčitý člen u podstatných jmen v prvním a čtvrtém pádu			
Tvoření množného čísla	Množné číslo podstatných jmen	- vytvoří množné číslo k podstatným jménům		**Čj** – množné číslo	
	Členy množného čísla	- používá členy v množném čísle			
Témata, opakování, procvičování v průběhu celého roku	Správná výslovnost Dialogy Slovní zásoba: rodina, škola, Vánoce, domov, zvířata, příroda	- správně vyslovuje jednotlivé členy rodiny - vede krátké rozhovory na téma *Wer ist das?* *Wie heisst er (sie)? Was macht er (sie)?*	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace)	**Př** – živočichové **Čj** – svátky, tradice	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Témata, opakování, procvičování v průběhu celého roku	Tematické okruhy: domov, rodina škola volný čas a zájmy, záliby	- procvičuje si základní slovní zásobu týkající se běžných denních činností – vyří, zpívá, dělá… - samostatně pojmenuje školní potřeby, udává jejich počet i barvu - názvy i počet procvičuje pomocí skutečných pomůcek - vyjmenuje vybraná domácí zvířata, určuje jejich vlastnosti (barva, velikost) - vyjmenuje dny v týdnu, jednotlivé měsíce…			

Poznámky:

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Německý jazyk 8. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva 7. ročníku **Základní výslovnost a dialogy**	Dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů)	- jednoduché texty čte nahlas, plynuje a foneticky správně	**VMEGS** – Jsme Evropané **OSV** – sociální rozvoj (komunikace) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních dělení (práce s médii – časopisy, počítače, televize)	**Čj** – čtení, slovní zásoba **Cj** – srovnání s jinými jazyky	
	Čtení tiché i hlasité	- stručně sdělí obsah přečteného textu - správně vyslovuje			
	Práce se slovníkem	- samostatně pracuje a orientuje se ve slovníku			
	Vedení telefonického rozhovoru	- připraví si a předvede telefonický rozhovor			
	Jednoduchý dopis a odpověď na něj	- napíše dopis i odpověď na něj			
Předložky		- používá předložky se 3. a 4. pádem - rozpozná předložky v textu	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace)	**Čj** – větné členy, slovesa	
Skloňování osobních zájmen		- vyskloňuje osobní zájmena *ich, du, er, sie, es* v 1., 3. a 4. pádu čísla jednotného			
Slovesa	Slovesa s odlučitelnou předponou	- vyjmenuje slovesa s odlučitelnými předponami - používá tyto slovesa ve větě			
	Minulý čas – préteritum, perfektum	- vytvoří préterium sloves *sein, haben* - vytvoří perfektum pravidelných (slabých) sloves			
	Časování sloves	- časuje slovesa se změnou kmenové samohlásky – *sehen, sprechen, schlafen, lesen*			
	Modální slovesa	- vyčasuje a používá modální slovesa *können, müssen*			
Slovosled v německé větě		- sestaví složitější větu, dokáže ji převést do otázky, záporu		**Čj** – slovosled vět	
Závěrečné opakování, témata a procvičování v průběhu celého roku	Tematické okruhy: příroda, počasí cestování a turistika životní prostředí reálie příslušných jazykových oblastí a České republiky	- popíše počasí, používá základní meteorologické pojmy - vede dialogy o cestování - mluví o zvířatech, rostlinách - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země	**ENV** – vztah člověka k prostředí	**Př** – živočichové, rostliny **Z** – geografie světa	

Poznámky:

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Německý jazyk **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva 8. ročníku **Základní výslovnost a dialogy**	Výslovnost	- nahlas a plynule vyslovuje a správně čte jednoduché texty	**VMEGS** – Jsme Evropané **OSV** – sociální rozvoj (komunikace) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (práce s médii – časopisy, počítače, televize)	**Čj** – čtení, slovní zásoba **Cj** – komunikace v jiných jazycích **Ov** – společenské fráze	
	Dialogy našich mluvčích, v běžné rychlosti rozmluvy				
	Techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace)	- používá každodenní výrazy			
	Čtení tiché i hlasité	- čte s porozuměním, jednoduše převypráví obsah textu - rozumí a používá základní fráze a jednoduché věty			
	Telefonický rozhovor	- rozumí a reaguje na jednoduché pokyny			
	Práce se slovníkem	- samostatně vyhledává ve slovníku - používá slovník v učebnici a dvojjazyčný slovník			
	Jednoduchý dopis a odpověď na něj	- napíše jednoduché sdělení a odpoví na sdělení gramaticky správně - účastní se diskuse na zadané téma			
Předložky	Předložky *am, im, um*	- používá předložky *am, im, um*	**OSV** – osobnostní rozvoj (pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace)	**Čj** – předložky	
	Předložky se 4. a 3. pádem, se 3. a se 4. pádem	- rozpozná v textu a používá předložky se 4. a 3. pádem, se 3. a 4. pádem			
	Datum	- přečte a napíše datum			
Člen určitý a neurčitý		- vyskloňuje člen určitý a neurčitý, *kein*			
Zájmena	Přivlastňovací, osobní zájmena	- používá osobní zájmena ve všech rodech i pádech - skloňuje přivlastňovací zájmena			
	Neurčité zájmeno „*man*“	- používá neurčité zájmeno *man*			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Slovesa	Slovesa způsobová Slovesné vazby	- časuje způsobová slovesa *können, dürfen, wollen, sollen* - používá tato slovesa ve větách - používá vazbu „*es gibt*“		**Čj** – slovesa	
	Perfektum	- vytvoří perfektum nepravidelných sloves, sloves s odlučitelnými i neodlučitelnými předponami			
Závěrečné opakování, témata a procvičování v průběhu celého roku	Tematické okruhy: všední den a volný čas prázdniny jídlo a nápoje sport části lidského těla u lékaře	- konverzuje ve skupině na téma volný čas, sport, jídlo… - odpovídá na otázky o jídla a pití - popíše jednotlivé části těla - sepíše souvislý text o svých zálibách - vyjadřuje se gramaticky správně - orientuje se v základním přehledu německé gramatiky	**ENV** – vztah člověka k prostředí **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět	**Ov** – záliby, vyplnění volného času **Z** – tipy na cestování **Tv** - sporty	

5.10.2. Volitelný předmět:

TECHNICKÉ ČINNOSTI zkratka: **Tč**

Charakteristika předmětu:

Jedná se o volitelný předmět určený pro žáky 2. stupně (7. – 9. ročník), s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá převážně ve školních dílnách. Součástí předmětu je i práce žáků s keramickou hlínou a sběr přírodnin s jejich dalším využitím.

Vzdělávací oblast se zaměřuje na praktické dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku, nezbytnou pro praktické uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. V rámci základního vzdělávání rozšiřuje předmět pracovní činnosti.

Žáci pracují ve skupinách, střídají jednotlivé činnosti, řeší problémové úkoly. Učí se pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k používání odborné terminologie
- k poznávání smyslu vlastní práce
- k samostatnému hledání nejvhodnějšího pracovního postupu
- k používání různých pracovních postupů

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k práci s problémovými úlohami a úlohami rozvíjejícími tvořivost
- k podpoře netradičních způsobů řešení
- ke skupinové spolupráci

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- ke správné a efektivní komunikaci
- k prezentaci výsledků své práce
- ke skupinové práci
- k vhodné argumentaci

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k rozpoznávání základních druhů pracovního materiálu
- ke správnému používání nástrojů, nářadí, materiálů a dalších pomůcek
- k uplatňování praktických dovedností
- k samostatné práci a rozvoji jejich kreativity a individuality
- ke schopnostem jednoduchých oprav nástrojů, pomůcek či domácích přístrojů

Kompetence občanská

Učitel vede žáky:

- ke schopnosti dokončit zadané úkoly
- k vlastnímu sebehodnocení i sebekritice
- k vhodné komunikaci a spolupráci ve skupině

Kompetence personální a sociální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině
- k plnění diferencovaných úkolů podle jejich úrovně
- k respektování a dodržování zásad bezpečnosti a hygieny na pracovišti

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Technické činnosti **7. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Úvod do předmětu Poučení o bezpečnosti	- vyjmenuje a dodržuje pravidla bezpečnosti při práci - pracuje podle pokynů vyučujícího - vzorně uklízí své pracovní místo - popíše způsoby první pomoci a v případě nutnosti se je snaží aplikovat	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj pracovních dovedností, soustředění, pozornost, kreativita) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace) – morální rozvoj (řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (eliminovat věci na jedno použití, snaha opravit je) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání a třídění informací v médiích)	**Př** – přírodní materiály **Vv** – výtvarná předloha výrobku **M** – technické výkresy **D** – historické vynálezy **F** – fyzikální veličiny	
Zpracování dřeva a kovů (drobné předměty denní potřeby)	- pracovní nářadí užívá jen k účelům, pro které je určeno - vybírá si vhodné nářadí pro práci - správně a bezpečně pracuje s kladivem, pilníky, pilkami… - uvede vlastnosti používaných materiálů			
Práce montážní a demontážní (oprava jednoduchých pracovních pomůcek a zařízení každodenní domácí potřeby)	- pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - sestaví model jednoduchého stroje či zařízení - provede drobné opravy běžných zařízení			
Nové pracovní postupy a technologie (dovednosti pro domácí údržbu a jednoduché stavební činnosti)	- provádí lepení, barvení, rámování - pracuje s keramickou hlínou			
Technika a společnost (jednoduchá zařízení z oblasti stavebnictví, zemědělství, jejich historie a vývoj)	- popíše vybrané objevy a vynálezy			
Rekonstrukce poškozených či poničených výrobků z praxe				

Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Technické činnosti **8. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Poučení o bezpečnosti	- vyjmenuje a dodržuje pravidla bezpečnosti při práci - pracuje podle pokynů vyučujícího - vzorně uklízí své pracovní místo - popíše způsoby první pomoci a v případě nutnosti se je snaží aplikovat	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj pracovních dovedností, soustředění, pozornost, kreativita) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace) – morální rozvoj (řešení problémů) **EVN** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (eliminovat věci na jedno použití, snaha opravit je) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání a třídění informací v médiích)	**Př** – přírodní materiály **Vv** – výtvarná předloha výrobku **M** – technické výkresy **D** – historické vynálezy **F** – fyzikální veličiny	
Zpracování dřeva a kovů	- samostatně si připraví písemnou předlohu výrobku - samostatně zhotoví výrobek za pomoci ručního nářadí - vybírá si vhodné nářadí pro práci - správně a bezpečně pracuje s kladivem, pilníky, pilkami…			
Práce montážní a demontážní (drobné opravy jednoduchých domácích zařízení)	- sestaví funkční model stroje či zařízení - vypracuje technický výkres výrobku - dokončí započatou práci - pracuje bezpečně a obezřetně			
Nové pracovní postupy a technologie (dovednosti pro domácí údržbu a jednoduché stavební činnosti)	- prakticky předvede základy tmelení, lakování, obkládání, připevňování předmětů, paspartování - pracuje s keramickou hlínou - navrhne a vytvoří keramický výrobek			
Technika a společnost, návrat k přírodním materiálům	- zdůvodní pozitiva využití přírodních materiálů - uvede příklady moderních technologií a diskutuje o jejich budoucnosti			

Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Technické činnosti **9. ročník**

Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ŽÁK:			
Poučení o bezpečnosti	- vyjmenuje a dodržuje pravidla bezpečnosti při práci - pracuje podle pokynů vyučujícího - vzorně uklízí své pracovní místo - popíše způsoby první pomoci a v případě nutnosti se je snaží aplikovat	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj pracovních dovedností, soustředění, pozornost, kreativita) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace) – morální rozvoj (řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (eliminovat věci na jedno použití, snaha opravit je) **MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vyhledávání a třídění informací v médiích)	**Př** – přírodní materiály **Vv** – výtvarná předloha výrobku **M** – technické výkresy **D** – historické vynálezy **F** – fyzikální veličiny	
Zpracování dřeva a kovů	- pracuje s technickou dokumentací - bezpečně pracuje s nářadím - vyhotoví si vlastní technický nákres výrobku a vyrobí jej podle něho			
Práce montážní a demontážní (opravy složitějších domácích zařízení)	- sestaví funkční modely strojů a zařízení - demontuje určené zařízení - zlepšuje úroveň svých pracovních dovedností			
Nové pracovní postupy a technologie (dovednosti pro domácí údržbu a složitější stavební činnosti)	- ovládá a uplatňuje v praxi lepení, tmelení, barvení, lakování, obkládání, připevňování předmětů, rámování, paspartování, glazování - navrhne a vytvoří keramický výrobek - zlepšuje úroveň svých pracovních dovedností			
Technika a společnost Rozvoj technologických postupů Porovnání technické vyspělosti v minulosti a dnes Ekologické postupy	- diskutuje o technickém vývoji - na základě znalostí a získaných informací navrhuje úsporné technické postupy			

Poznámky:

5.10.3. Volitelný předmět:

DOMÁCNOST zkratka: **DOM**

Charakteristika předmětu:

Předmět Domácnost se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, výuka bude probíhat vždy ve cvičné kuchyni. Formou výuky bude skupinová a individuální práce.

Vzdělávání směřuje k:
- získání základních pracovních dovedností a návyků, zejména při činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- osvojování správné volby a postupu práce
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další a profesní orientaci
- seznámení s historií domácích prací a dovedností

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k vypracovávání úkolů, které umožní volbu různých postupů
- k práci s odbornou literaturou
- k poznávání smyslu vlastní práce
- k samostatnému hledání nevhodnějšího pracovního postupu

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k samostatnosti a tvořivému myšlení
- k podpoře netradičních způsobů řešení
- k nalézání vlastních řešení zadaného úkolu
- ke spolupráci ve skupině

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k používání správného názvosloví
- k využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků
- ke spolupráci ve skupině
- k prezentaci výsledků své práce
- k aktivnímu přístupu k informacím a k správné komunikaci

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k bezpečnému používání nástrojů, vybavení a materiálu
- k dodržování technologického postupu
- k zodpovědnosti za své zdraví a ochranu životního prostředí
- k dokončení zadaného úkolu
- k hodnocení vlastního pokroku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k respektování pravidel při práci
- k poskytnutí pomoci při zranění
- k pochopení důvodů zdravé životosprávy

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci při řešení problémů
- k diskusi a respektování názorů druhých
- k věcné argumentaci
- k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Domácnost **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Bezpečnost práce	Bezpečnost práce	- dodržuje předepsaná bezpečnostní opatření	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebepoznání, kultura stolování, společenské chování) – sociální rozvoj (skupinová práce, spolupráce) **VDO** – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem **MEV** – recepty a návody v tisku, televizi a rozhlasových pořadech **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (stravování jiných národů)	**Př** – ovoce, zelenina **Sv** – společenské chování **M** – váhové jednotky **Cj** – tradice a zvyky v jiných státech **Z** – oblasti typické pro pěstování jednotlivých potravin	
	Výživa a stravování – zásady správné výživy	- předvede dané pracovní postupy - diskutuje o zásadách správné výživy			
	Využití sezónního ovoce a zeleniny	- vhodně upravuje ovoce a zeleninu (ovocné a zeleninové saláty)			
Společenské chování, stolničení, domácí účetnictví	Stolničení	- ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu			
	Základy společenského chování při stolování	- vyjmenuje a snaží se dodržovat základní předpisy a hygienická pravidla			
	Domácí účetnictví Výdaje za materiál a suroviny	- zaznamenává údaje o jednotlivých pracovních krocích - vytvoří si deník příjmů a výdajů - degustuje hotové výrobky			
	Uskladnění zeleniny na zimu	- popíše zásady pro zimní uskladnění zeleniny a ovoce			
Úklid domácnosti a jeho údržba	Skladování potravin	- zdůvodní důležitost a zásady skladování potravin			
	Úklid domácnosti, organizace úklidu	- samostatně a důkladně provádí úklid ve cvičné kuchyňce			
	Výroba moučných pokrmů	- samostatně volí správnou technologii pro přípravu moučníků			
Vánoce	Vánoční tradice – vánoční speciality Úklid bytu, kuchyně	- vyjmenuje a předvede některé vánoční tradice a speciality			
	Úprava slavnostního stolu	- dodržuje zásady správného a příjemného prostředí - ve skupině připraví slavnostní tabuli			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Luštěniny	Využití sóji v kuchyni, luštěniny Zásady zdravé výživy Referáty, plakáty	- předvede základní postupy při zpracování těchto potravin - charakterizuje jejich původ a diskutuje o jejich důležitosti v jídelníčku	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita) – sociální rozvoj (komunikace) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství, chov dobytka) **VDO** – občan a společnost (dodržování pravidel)	**M** – váhové jednotky **Cj** – tradice a zvyky v jiných státech **Z** – oblasti typické pro pěstování jednotlivých potravin **D** – historie některých potravin	
Brambory	Tepelná úprava potravin (vaření, pečení, smažení, zapékání) Jejich využití, uskladnění a zpracování Užívání kuchařských knih	- dodržuje postupy a pokyny, které nám udává kuchařská kniha - popíše využití a uskladnění brambor - diskutuje o možnostech zpracování brambor, některé varianty si prakticky vyzkouší			
Velikonoce	Tradiční velikonoční pečivo Vejce a jejich zužitkování v kuchyni	- vysvětlí původ velikonočních svátků - porovná Velikonoce s jinými evropskými tradicemi - diskutuje o svých zkušenostech z dodržování velikonočních zvyků - upravuje vejce na různé způsoby			
Potraviny živočišného původu	Tepelné zpracování těchto potravin Vyhledávání v odborné literatuře Různé druhy masa (vepřové, hovězí, ryby, kuřecí maso)	- orientuje se už při nákupu a výběru potravin k danému receptu - nachystá určitý druh pokrmu - rozlišuje různé druhy masa - ve skupině připraví pokrm z vybraného druhu masa			
Pochutiny	Sladká jídla, studená kuchyně Saláty, jednohubky, ovocné mísy Konzervování potravin	- vybírá jednoduchá a chutná jídla, která jsou esteticky dotvořena - připraví pokrmy bez tepelného zpracování			
Příroda	Příprava potravin v přírodě Úklid kuchyně	- ovládá přípravu pokrmů i v jiném prostředí - vzorně uklízí pracovní místnost			
Ruční práce	Vyšívání, šití, pletení	- ovládá základní principy vyšívání, šití, pletení			

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Domácnost **8. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Bezpečnost práce, čistota a hygiena	Bezpečnost práce	- zvládá dané pracovní postupy	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání – vnímání, smysly) – sociální rozvoj (spolupráce, komunikace) – morální rozvoj (řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství) **VDO** – občan a společnost (dodržování pravidel)	**M** – váhové jednotky **Cj** – tradice a zvyky v jiných státech **Z** – oblasti typické pro pěstování jednotlivých potravin **D** – historie některých potravin **Ov** – společenské chování **Tv** – životospráva a sport	Projekt
	Vybavení a úklid kuchyně	- orientuje se ve vybavení cvičné kuchyňky			
	Výživa a stravování	- diskutuje o správné výživě, navrhuje možné varianty jídelníčků			
	Životní styl, čistota a hygiena	- ovládá základní pravidla stolování - udržuje čistotu a pořádek na svém pracovním místě			
Stolničení	Stolničení Základy společenského chování při stolování	- vyjmenuje předpisy a hygienická pravidla, zaznamenává a hodnotí údaje o jednotlivých krocích, sebehodnocení			
	Ubrousky – zručnost, estetika	- kreativně tvoří ubrouskové ozdoby na stůl			
	Uskladnění zeleniny na zimu Sušení ovoce – křížaly	- prakticky si vyzkouší možnosti skladování potravin			
Obiloviny	Sestavování jídelníčku	- má představu o základních postupech pro přípravu pokrmů			
	Obiloviny a výrobky z obilovin	- charakterizuje obilniny, zhodnotí jejich význam v jídelníčku			
	Výroba moučníků, různé druhy těst	- samostatně připravuje pokrmy, dopředu plánuje a volí správnou technologii - degustuje hotové pokrmy			
Vánoce	Vánoční recepty	- doplňuje si nové vánoční recepty			
	Cukroví – pečené / nepečené	- prakticky vytvoří některé druhy cukroví			
	Úklid bytu	- diskutuje o vánočních tradicích - vypráví o svých zkušenostech			
	Úprava slavnostního stolu	- připraví slavnostní tabuli			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Luštěniny	Využití luštěnin v kuchyni Úprava těchto potravin Význam luštěnin v jídelníčku Rozdělení luštěnin	- uvede příklady úpravy luštěnin - dodržuje základní postupy při vaření těchto potravin, seznamuje se blíže s původem těchto potravin - prohlubuje si své znalosti o potravinách - vytvoří si vzorník základních luštěnin	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, vnímání – smysly) – sociální rozvoj (spolupráce, komunikace) – morální rozvoj (řešení problémů) **ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství) **VDO** – občan a společnost (dodržování pravidel)	**M** – váhové jednotky **Cj** – tradice a zvyky v jiných státech **Z** – oblasti typické pro pěstování jednotlivých potravin **D** – historie některých potravin **Ov** – společenské chování **Tv** – životospráva a sport	
Brambory	Uskladnění, zpracování	- samostatně upraví brambory na vybraný způsob			
	Využití v potravinářském průmyslu	- vyhledává další nové informace o této potravině a své postřehy prezentuje před ostatními			
	Vaření podle kuchařek	- dodržuje postupy kuchařských knih			
Velikonoce	Tradice, obyčeje	- porovnává tradice české a zahraniční			
	Tradiční pečivo, pečení	- vytvoří vybrané tradiční velikonoční pečivo			
	Příprava pomazánek Vaječná pomazánka	- připraví a kreativně dotváří jednoduché pomazánky			
Potraviny živočišného původu	Úprava a zpracování masa Výběr masa Vhodné přílohy k masu	- prohlubuje si své znalosti o masu - rozlišuje jednotlivé druhy masa - připraví pokrm z masa i s přílohou			
Pochutiny	Pochutiny Sladká jídla	- esteticky dotváří pokrmy, používá vlastní originality a rozvíjí své dovednosti			
Slavnostní oběd	Slavnostní rodinný oběd Příprava potravin v přírodě Úklid kuchyně, opékání, grilování	- diskutuje o speciálních rodinných událostech a slavnostní jídelníčku - vzorně uklízí pracovní místnost			
Ruční práce	Vyšívání, šití, pletení	- ovládá základní principy vyšívání, šití, pletení			

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Domácnost **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Bezpečnost práce, provoz domácnosti	Úvod, bezpečnost práce	- orientuje se v prostoru - dodržuje bezpečnostní pravidla	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání - vnímání, smysly) – sociální rozvoj (spolupráce, komunikace) – morální rozvoj (řešení problémů) **ENV** – základní podmínky života (potraviny – zdroj energie) **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (národní tradice a jídla) **MUV** – kulturní diference	**M** – váhové jednotky, početní operace **Cj** – tradice a zvyky v jiných státech **Z** – oblasti typické pro pěstování jednotlivých potravin **D** – historie některých potravin **Ov** – společenské chování **Tv** – životospráva a sport	
	Provoz domácnosti	- pracuje podle pokynů učitele			
	Vybavení a úklid kuchyně	- zná uspořádání kuchyňského inventáře - zvládá základní pracovní postupy a obsluhu kuchyňských přístrojů			
	Využití sezónního ovoce a zeleniny	- rozšiřuje si znalosti o ovoci a zelenině			
Údržba a úklid domácnosti	Údržba a úklid domácnosti Základy společenského chování	- ovládá základní principy stolování a obsluhy - vzorně uklízí své pracovní místo - dodržuje pravidla společenského chování - dodržuje jednotlivé kroky a postupy při vaření a zacházení s kuchyňským náčiním			
Obiloviny	Obiloviny a výrobky z obilovin	- rozšiřuje si znalosti o obilovinách			
	Mouka – druhy, jejich specifika a využití	- rozpozná druhy mouky a uvede příklady použití			
	Výroba moučných pokrmů Polevy, náplně	- zvládá pracovní postupy, přípravu a zhotovení pokrmů - volí správnou technologii a dodržuje určený řád - spolupracuje a střídá se v jednotlivých činnostech s ostatními ve skupině			
Vánoce	Vánoční tradice	- zopakuje si a rozšiřuje znalosti o vánočních tradicích a zvycích			
	Recepty na tradiční vánoční pečivo	- prakticky vytvoří některé druhy cukroví			
	Hlavní jídlo, bramborový salát, majonéza, bílý jogurt, ryba	- ve skupině připraví hlavní jídlo pro Štědrý večer			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Luštěniny, těstoviny	Luštěniny a těstoviny Tepelná úprava potravin Využití méně známých luštěnin v kuchyni Mexická a italská kuchyně	- prohlubuje si své dosavadní znalosti a zkušenosti - dodržuje základní postupy při přípravě těchto potravin	**OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání - vnímání, smysly) – sociální rozvoj (spolupráce, komunikace) – morální rozvoj (řešení problémů) **ENV** – základní podmínky života (potraviny – zdroj energie) **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá (národní tradice a jídla) **MUV** – kulturní diference	**M** – váhové jednotky, početní operace **Cj** – tradice a zvyky v jiných státech **Z** – oblasti typické pro pěstování jednotlivých potravin **D** – historie některých potravin **Ov** – společenské chování **Tv** – životospráva a sport	
Bramborová jídla	Bramborová jídla (pečení, smažení, zapékání)	- zaměřuje se na česká jídla, vyhledává nové recepty - prohlubuje si své znalosti v této oblasti			
Velikonoce	Tradiční pečivo, beránek Pletení pomlázky Barvení vajíček Jednoduché recepty, plněná vejce Pomazánka	- předvede vybraná tradiční velikonoční jídla - vyzkouší si tradiční pletení pomlázky - zhotoví různými technikami velikonoční vajíčka - doplňuje si nové druhy pomazánek			
Maso	Volba a úprava masa ve zdravé výživě Výběr vhodné přílohy k masu, saláty Oblohy	- zvládá různé způsoby zpracování pokrmů živočišného původu - zpracovává maso na více způsobů			
Pochutiny	Pochutiny, vlastní experimenty Doporučení receptů Sladká jídla, zdobení	- samostatně, tvořivě, esteticky i chuťově dotváří pokrmy - prohlubuje si své znalosti a zkušenosti z této oblasti			
Potraviny v přírodě	Příprava potravin v přírodě Opékání Úklid kuchyně, kontrola domácích zásob Datum spotřeby	- připravuje pokrmy i v jiném prostředí - vzorně uklízí kuchyňské prostředí - orientuje se a vyhledá potřebné informace na etiketách potravin - navrhuje možnosti zlepšení kuchyňského prostředí			
Ruční práce	Vyšívání, šití, pletení	- ovládá základní principy vyšívání, šití, pletení			

5.10.4. Volitelný předmět:

INFORMATIKA zkratka: **INF**

Volitelný předmět informatika navazuje na povinný předmět informační technologie (vyučována 1 hodina v 5. a 6. roč.). Nabízí žákům možnost získat větší přehled v tomto oboru. Cílem je umožnit co nejširší rozvoj schopností talentovaných žáků v oblasti informačních technologií. Rozšíření závazného učiva na ZŠ (základní dovednosti při práci s PC a ovládání operačního systému (Windows) včetně nejběžnějších aplikací. Porozumění jednotlivým součástem technického vybavení PC, orientace v systému a nastavení. Řešení problematiky virů. Využití a znalost internetu v běžném životě - vyhledávání informací, jejich třídění, úprava, hodnocení a zpracování pomocí počítačových aplikací. Snaha o využití samostatné a týmové práce na projekty, kdy žáci řeší konkrétní příklady z praxe. Žáci se seznámí se zásady algoritmizace, i základy programování.

Žáci získají informace navíc, které jim umožní pozdější adaptaci v životě, neboť IT se stanou do budoucna nedílnou součástí běžného života. Někteří žáci budou uvažovat o vystudování IT, kde jim tento předmět usnadní jejich první kroky při postupném sbližování IT.

Žáci pracují s informačními technologiemi – počítači v odborných učebnách.

Volitelný předmět

Hodinová dotace:

9. třída
2 hod

Klíčové kompetence a strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací
- k uvědomění si významového jádra sdělení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:
- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti
- uplatňuje mezipředmětové vztahy.

Kompetence komunikativní

Učitel:
- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od studentů střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé
- podporuje aktivní přístup k informacím.

Kompetence sociální

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské

Učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje studentům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou, uplatňují sebekontrolu a sebehodnocení

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Informatika **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Úvod do počítačové grafiky	Rastrová a vektorová grafika	- porozumí principům zpracování grafických informací na počítači	**MEV** – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	**M** – grafy **Čj** – shromažďování materiálu, kritika, úvaha, sestavení vhodných textů k fotografiím	Tvorba školního časopisu, pojmy web design, konstruktivní kritika.
	Principy komprimace grafických dat, běžné grafické formáty	- tvoří grafiku na základní uživatelské úrovni - vyjmenuje běžné typy grafických formátů			
Fotografie	Úprava a tvorba fotografií	- seznámí se se základy tvorby fotografií - upravuje fotografii na běžné uživatelské úrovni	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita)		
Základy algoritmizace	Základy algoritmizace a programování	- ovládá principy algoritmizace úloh, algoritmizuje jednoduché úlohy			
	Tvorba HTML stránky	- vytvoří vlastní HTML stránku pomocí tagů a vhodného softwaru	**MEV** – tvorba a stavba mediálních sdělení – kritické čtení a vnímání		

5.10.5. Volitelný předmět:

EKOLOGICKÝ PŘÍRODOPIS zkratka: EPŘ

Charakteristika předmětu:

Jedná se o samostatný volitelný předmět určený pro žáky 6. ročníku. Časová dotace je stanovena na 1 vyučovací hodinu týdně. Vzhledem k důrazu na praktická cvičení v terénu či učebně může být operativně tato výuka organizována v 2 - 3 hodinových blocích podle organizačních možností školy.

Tento předmět svým obsahem navazuje a rozšiřuje učivo přírodopisu 6. ročníku.
Preferuje se komplexní pohled na přírodu i další oblasti, které s ní souvisí. Důležitou součástí je praktické pozorování a zkoumání přírody v průběhu celého roku, určování rostlinných a živočišných druhů, typických pro náš region.

Důraz je kladen na upevňování základních pravidel chování v přírodě, dodržování bezpečného a ohleduplného přístupu k okolí. Rozvíjíme u dětí vlastní pracovní dovednosti a vedeme je k aktivní účasti na ochraně přírody.

Formy a metody výuky:
- skupinové a samostatné práce, práce s různými informačními zdroji, vycházky, praktická cvičení, pozorování, poslech, práce s literaturou, ekologické hry atd.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k realizaci vlastních přírodovědných nápadů a námětů
- k pozorování, experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací z přírodovědných oborů

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k vlastním návrhům řešení ekologických problémů
- k různým pracovním postupům
- k uplatnění znalostí z více oborů
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k vzájemné spolupráci ve skupině
- k možnosti ústní i písemné prezentace výsledků jejich práce (projekty)

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k bezpečné a ohleduplné práci v terénu
- ke správnému používání nástrojů, materiálů a přístrojů (např. mikroskop)
- k práci s různými informačními zdroji

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci podíleli
- k vědomé ochraně živočišných a rostlinných druhů, životního prostředí a přírodních památek
- k vytváření osobních představ o životním prostředí

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k vzájemné spolupráci a k rozdělení úkolů ve skupině
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání a za úroveň životního prostředí v našem regionu
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Ekologický přírodopis 6. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Úvod do předmětu	Živá a neživá příroda	- uvede rozdíly mezi živou a neživou složkou přírody	**ENV** – základní podmínky života, ekosystémy, vztah člověka k prostředí **OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (kooperace, komunikace) **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět	**Př** – rostlinné a živočišné systémy **Z** – náš region **Inf** – práce s informacemi **Vv** – kreslení **Hv** – poslech nahrávek **Tv** – ekohry	
Základní pojmy	Biologický a ekologický slovníček Možnosti pozorování přírody Vztahy mezi organismy (konzument, producent, destruent)	- definuje a vysvětlí základní biologické a ekologické pojmy - vysvětlí základní pojmy konzument, producent, destuent, uvádí příklady těchto organismů			
Podzimní příroda	Lesní ekosystém Jehličnaté a listnaté stromy (určování podle listů, pupenů)	- charakterizuje lesní ekosystém - ve skupině určuje a popisuje stromy v okolí školy - samostatně se orientuje v určovacím klíči rostlin			
	Houby (charakteristika, význam, stavba těla, určování a rozlišování hub v terénu)	- vyhledává a určuje houby v terénu			
	Soužití organismů (houby a stromy)	- uvede příklady symbiózy mezi organismy			
	Bezobratlí živočichové v tekoucí a stojaté vodě (podzim, jaro – srovnání)	- vyhledává a určuje bezobratlé živočichy v terénu			
Zima v přírodě	Živočichové v přírodě (určování podle stop, odlévání sádrových odlitků) Přezimování živočichů – pomoc člověka	- popisuje zimní život živočichů v našich podmínkách - určuje živočichy podle stop ve sněhu - hledá živočišné stopy v terénu, vyhotoví sádrový odlitek			
	Určování ptáků a savců podle hlasových projevů (audionahrávky)	- podle hlasů rozlišuje živočichy			
	Potravní pyramidy (vzájemná závislost živočichů)	- sestavuje a zdůvodní různé varianty potravních pyramid			
	Vztahy v dalších ekosystémech (pohybové hry)	- na základě praktické zkušenosti vysvětlí vztahy v ekosystémech			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Jarní změny v přírodě	Části rostlinného těla	- na konkrétních rostlinách popisuje rostlinné orgány	**ENV** – základní podmínky života, ekosystémy, vztah člověka k prostředí **OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, pozornost, soustředění) – sociální rozvoj (kooperace, komunikace) **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět	**Př** – bezobratlí živočichové **Z** – práce s mapou **Vv** – kreslení **Inf** – vyhledávání informací **Ov** – bezpečnost práce	
	Určování jarních rostlin Práce s atlasem a určovacími klíči	- samostatně určuje rostliny za pomoci atlasu či klíče - v terénu pozná běžné jarní rostliny			
	Léčivé rostliny Účinky, sběr, sušení, bylinkové čaje	- u vybraných léčivek popíše jejich účinky			
	Bezobratlí živočichové v tekoucí a stojaté vodě (podzim, jaro – srovnání)				
Lesní změny v přírodě	Ekosystém louky Květy a plody rostlin Určování rostlin Živočichové a jejich mláďata	- v terénu zkoumá květy a plody rostlin - za pomoci atlasu či klíče určuje rostliny v okolí školy - vypráví o možnostech péče živočichů o svá mláďata			
Orientace v přírodě	Chování a bezpečnost v přírodě Chování při styku s divokými zvířaty	- v přírodě se chová tiše a ohleduplně - dodržuje zásady bezpečnosti při pobytu v terénu			

5.10.6. Volitelný předmět:

SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU zkratka: **SZE**

Charakteristika předmětu:

Jedná se o volitelný předmět určený pro žáky 7. ročníku. Časová dotace je stanovena na jednu vyučovací hodinu týdně. Tento předmět svým obsahem navazuje, rozšiřuje a doplňuje geografické učivo 7. ročníku o jednotlivých světadílech. Vzdělání v předmětu vede žáky k zájmu o zeměpis, poskytuje metody a prostředky k osvojení hlavních geografických pojmů, objektů a jevů. Vede k pochopení vlivu lidské činnosti na planetu Zemi a důsledků lidské činnosti pro život na Zemi. Motivuje žáky pracovat s mapou, atlasem, globusem, buzolou a kompasem. Seznamuje žáky s chováním, které vede k ochraně přírody a trvale udržitelnému zdroji. Soustřeďuje se na rozvoj schopností žáka individuálně i při práci ve skupinách, podporuje u žáků tvořivé a logické myšlení.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k aktivnímu a samostatnému vyhledávání informací
- k zpracovávání informací obsažených v mapě, třídění informací a vyvozování obecně platných závěrů
- k ohodnocování své práce a poučení se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k řešení zadaných problému, využívá předešlých zkušeností nebo hledá nové způsoby řešení
- k ověřování správnosti svých výsledků
- k vyhledávání nových informací v encyklopediích, časopisech a na internetu
- k řešení zadaných úkolů a jejich využití v praxi
- k využití svých znalostí při skupinové i samostatné práci

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k aktivní komunikaci při skupinové práci
- ke snaze společně s ostatními hledat řešení zadaných problémů
- k prezentaci svých výsledků, ke schopnosti odpovídat na otázky k danému tématu, schopnosti obhajovat své výsledky
- k přijetí kritiky své práce
- k správnému užívání odborného názvosloví

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k svědomitému vykonávání zadané práce
- k hodnocení výsledků své zadané práce z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

Kompetence občanská

Učitel vede žáky:

- k ochratě svého zdraví a zdraví svých spolužáků, v případě úrazu jim pomůže nebo zavolá na pomoc dospělého
- k znalostem základních pravidel jak udržovat kvalitní životní prostředí a jak chránit přírodu

Kompetence personální a sociální

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnosti za práci celé skupiny
- k schopnosti prosazovat ve skupině svůj názor
- k využití svých předností pro dosažení co nejlepších výsledků
- k chování podle pravidel slušnosti
- k pomoci slabším členům skupiny při pochopení a zpracování zadaného úkolu
- k respektování názoru druhých, schopnosti poučit se z nich, argumentovat a obhajovat svůj názor

Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Seminář ze zeměpisu **7. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva 6. ročníku	Základy topografie Kompas a buzola Zeměpisná síť	- vyhledává potřebné informace v atlasech, orientuje se podle světových stran - používá zeměpisnou síť, určuje geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi	**EGS** – pohled na svět, časová pásma	**Ov** – časová pásma **Vv** – tvorba map	
Zeměpis světadílů – regiony světa	Afrika	- vyhledá a provede stručnou charakteristiku – poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, obyvatelstvo - používá různé dostupné geografické materiály týkající se daného tématu – encyklopedie, časopisy, internet - provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států, popř. oblastí	**MDV** – aktuality **EGS** – mezinárodní spolupráce, nadnárodní spolupráce, dostupné výrobky **VDO** – dodržování lidských práv	**D** – historie jednotlivých území **Vv** – tvorba pexesa	Orientace na mapě světa, znalosti využijí např. při zahr. dovolených
	Amerika	- hodnotí kontinent podle rozlohy, povrchu, podnebí, vodstva, obyvatelstva - vyhledá a pojmenuje jednotlivé státy, hlavní a významná města	**OSV** – vzájemná komunikace **MDV** – aktuality	**Rv** – rozdíl ve způsobu života	Objevné plavby, cestovatelé; video, beseda
	Asie	- doplní zajímavé informace	**VDO** – prvky demokracie **ENV** – ochrana a tvorba životního prostředí	**Cj** – základní konverzační témata, slovní zásoba **Dom** – suroviny pro přípravu pokrmů	Asijská kuchyně
	Austrálie a Oceánie	- orientuje se na mapě nástěnné i v atlase	**OSV** – mezilidské vztahy **MDV** – aktuální stav		Cestopisy mořeplavců
	Antarktida, polární oblasti	- uvede jména polárních badatelů - chápe význam a využití výzkumných stanic		**D** – dobývání pólů **Lv** – četba	Tvorba nástěnek, koláží Polární badatelé

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Opakování učiva	Opakování učiva Projekt – nabídky cestovních kanceláří Hlavní změny na mapě světa	- systematicky si utřídí nové poznatky, vytvoří si vlastní náhled - lokalizuje konfliktní světová ohniska, rozdělí státy podle stupně jejich vývoje	**MKV** – rasismus, kultura a tradice **MDV** – aktuality **OSV** – osobnostní a sociální rozvoj	**Ov** – lidská práva	Projektová stěna

5.10.7. Volitelný předmět:

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE zkratka: **KAJ**

Charakteristika předmětu:

Jedná se o volitelný předmět určený žákům 2. stupně (8. ročník), s časovou dotací 1 vyučovací hodiny týdně. Výuka rozšiřuje jazykové dovednosti tzv. skills, především v oblasti porozumění a vyjadřování se – listening a speaking.

Výuka probíhá téměř výhradně v učebnách s audiovizuálním zařízením (interakt. tabule, počítače, DVD, video)pro uplatňování vhodných vyučovacích metod. Žáci pracují na základě poslechu nebo instrukcí v AJ formou dialogu, ve skupinách, navozují reálné situace a řeší je. Rozšiřují tak učivo dané ŠVP pro AJ.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k zájmu o učení, motivaci
- oceňuje pokrok žáků
- k metodám pro efektivní učení

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- plánuje možnosti jak společně odstranit problémy
- k vyhledávání a využití informací z různých zdrojů vedoucích k řešení
- k ověřování výsledků (porozumění)
- k prácí s chybou

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k efektivní komunikaci
- k ústní i písemné prezentaci výsledků své práce
- ke spolupráci při dialogu, skup. práci
- k ochotě a trpělivosti naslouchat druhým

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k dokončení započaté práce způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok
- k uplatňování praktických dovedností a znalostí jazyka na individuální úrovni

Kompetence občanské
Učitel vede žáky:
- k respektování názoru druhých
- k zodpovědnosti za vlastní práci
- k dodržování dohodnutých pravidel

Kompetence sociální a personální
Učitel vede žáky:
- k podpoře sebedůvěry
- využívá metodu hraní rolí v navozených situacích (podporuje ostýchavé, dodává odvahu)

Poznámky:

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce 8. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rodina **Popis obydlí** **Členové rodiny** **Zaměstnání, zájmy**	Slovní zásoba: obydlí, rodina, zájmy, zaměstnání Gramatika: přítomné časy pořádek slov ve větě	- popíše svůj pokoj - pojmenuje členy rodiny - dokáže sestavit popis podle poslechu	**OSV** – sociální rozvoj (komunikace)	**Aj**, **Ov**	
Den v mém životě **Každodenní činnosti** **Školní rozvrh** **Domácí práce** **Volný čas**	Slovní zásoba: části dne, školní předměty, domácnost Gramatika: minulé časy předložky	- sestaví a popíše školní rozvrh - popíše svůj denní režim - na základě poslechu reprodukuje informace	**OSV** – sociální rozvoj	**Aj**, **Z**, **Př**	
Cestování **Popis cesty** **Plánování výletu** **Návštěva památek** **Prázdniny** **Oblíbená místa**	Slovní zásoba: dopravní prostředky, město, zeměpisné názvy, frázová slovesa Gramatika: všechny časy předložky místa	- popíše cestu z místa A do místa B - hovoří o zážitcích z cest - reaguje na otázky	**MUV** – multikulturalita **OSV** – osobnostní rovzoj (neverbální komunikace)	**Aj**, **Z**	
Party **Oslava narozenin** **Pozvánky, pohlednice**	Slovní zásoba: oslavy a svátky Gramatika: procvičování časů	- popíše oslavy - pozve kamarády na oslavu - blahopřání k narozeninám	**OSV** – osobnostní rozvoj (komunikace)	**Aj**, **Ov**	DVD The wrong trousers
Bydlení **Zařízení pokoje** **Vedení domácnosti**	Slovní zásoba: nábytek, práce, číslovky Gramatika: počitatelnost podstatných jmen	- popíše zařízení pokoje - hovoří o činnostech v domácnosti	**OSV** – sociální rozvoj	**Aj**, **Ov**	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Město **Budovy a části města** **Kulturní zařízení**	Slovní zásoba: budovy, památky, místopis Gramatika: užití časů rozkazovací způsob předložkové vazby přivlastnění	- popíše okolí - poradí, jak se dostat na určité místo - reaguje na dotazy	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita)	**Aj**, **Ov**, **Z**	
Zprávy **Novinové články** **Televizní zprávy** **Příběhy**	Slovní zásoba: popisová slovesa, vyprávění Gramatika: frázová slovesa kombinace časových rovin	- reprodukuje přečtený text - popíše obrázek - vytvoří vlastní příběh	**OSV** – osobnostní rozvoj (kreativita) **MEV** – stavba mediálního sdělení	**Aj**, **Ov**	

5.10.8. Volitelný předmět:

PRAKTIKA Z CHEMIE zkratka: **PCH**

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět Praktika z chemie je určen pro žáky 9. ročníků a svým učebním obsahem rozšiřuje učivo chemie. Časová dotace je 2 hodiny týdně.

Výuka je realizována v odborné učebně chemie formou laboratorních cvičení, skupinových prací s diskusemi.

Předmět rozvíjí zájem žáků o poznávání chemických pojmů a zákonitostí na základě prohlubování a zdokonalování pracovní činnosti při laboratorním cvičení. Klade důraz na bližší poznávání chemie a její přínos pro život člověka; a to nejen pozitivní, ale i negativní.

Výuka je řízena tak, aby žáci:
- volbou vhodných metod se snažili o poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- logicky vyvozovali a předvídali specifické závěry z přírodních zákonů
- přehledně a objektivně sdělovali postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- respektovali pravidla pro práci s chemickými látkami a řád učebny chemie

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k plánování, organizaci, řízení a hodnocení vlastní pracovní činnosti
- k hodnocení, třídění poznatků a vyvozování závěrů
- k zpracování informací z hlediska věrohodnosti, důležitosti i objektivity
- k využívání zpracovaných informací při svém učivu a praxi

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k rozpoznání problémů, objasnění jejich podstaty a navržení různých variant řešení
- k vyhledávání vhodných informací potřebných k řešení problému
- k aplikaci získaných poznatků v různých oblastech života
- k uplatňování základních myšlenkových operací (srovnávání, třídění, analýzy, syntézy), ale i tvořivosti, fantazie, intuice a představivosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k využívání moderních informačních a komunikačních technologií (např. internet, e-mail) při komunikaci
- k stručnému, přehlednému i objektivnímu sdělování (písemně či ústně) postupu a výsledků svých pozorování a experimentů

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k optimálnímu provádění chemických pozorování a experimentů
- k aplikaci, zpracování a vyhodnocování chemických znalostí v konkrétní situaci
- k práci v chemické laboratoři podle stanovených zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnému a tvořivému přístupu k plnění svých povinností a úkolů
- k tolerantnosti, vstřícnosti, otevřenosti, ale i ke schopnosti být kritický k názorům druhých
- k poskytnutí účinné pomoci a zodpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- k využívání poznatků o možnosti rozvoje i zneužití chemie
- k odpovědnosti za chování k životnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k uplatňování svých individuálních schopností, vědomostí a dovedností při práci v týmu
- k schopnosti spolupracovat při dosahování společně stanovených cílů
- k stanovování si cílů a priorit s ohledem na své schopnosti i zájmovou orientaci
- k organizování společné činnosti

Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Praktika z chemie **9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Bezpečnost práce, pokus	Bezpečnost práce a první pomoc v laboratoři	- dobře zná bezpečnostní pravidla a při chemických pokusech je respektuje - umí poskytnout první pomoc	**OSV** – morální rozvoj (řešení problémů, rozhodovací dovednosti)	**Př, F** – laboratorní práce **Př** – první pomoc	
	Zařízení učebny chemie – pomůcky	- pojmenuje nejčastěji používané laboratorní pomůcky			
	Organizace a průběh práce v učebně chemie	- vypracuje zápis o průběhu a výsledcích laboratorní činnosti (laboratorní protokol)			
Směsi	Oddělování složek směsí	- zná metody a umí zvolit vhodný postup při oddělování složek směsí			
Kovy	Hořčík	- provede reakci hoření hořčíku - chemickou rovnicí zapíše reakci hořčíku s kyslíkem			
	Alkalické kovy	- na základě experimentu k názvům prvků správně přiřadí zbarvení plamene			
Nekovy	Kyslík	- zná výskyt volného kyslíku v přírodě (% zastoupení) - rozkladem peroxidu vodíku připraví plynný kyslík	**ENV** – základní podmínky života	**Z** – atmosféra **Př** – dýchání u člověka	
	Síra	- vysvětlí vznik síry - zná naše přírodní zdroje sloučenin síry (využití) - ví, co je příčinou krystalické podoby síry - dokáže připravit krystalickou síru			
Oxidy	Oxid uhličitý	- zná výskyt, vznik a použití CO_2 - prakticky ověří jeho vlastnosti	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Kyseliny a zásady	Indikátory	- vyjmenuje nejčastěji používané indikátory - prakticky určí změnu barvy vybraných indikátorů v kyselém a zásaditém prostředí - rozlišuje roztoky podle pH		**Př** – první pomoc	
	Neutralizace	- sleduje průběh neutralizace roztoku NaOH s HCl - reakci vyjádří chemickou rovnicí a určí název vzniklé soli			
	Kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy	- určí produkty reakce oxidu s vodou - napíše rovnici průběhu této reakce			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Soli	Příprava CO_2 a jeho reakce s $Ca(OH)_2$	- chemickými rovnicemi zapíše příklady vzniku vybraných solí		**Př** – mineralogie	
	Důkaz uhličitanů v pevném vzorku	- chemickou rovnicí vyjádří působení HCl na $CaCO_3$ a vysvětlí vznik CO_2 - objasní vznik vápenců v přírodě			
	Vznik halogenidů stříbra	- správně určí halogenid stříbra, který se mění vlivem prudkého světla - danou změnu vysvětlí			
Rychlost chemické reakce	Rychlost chemické reakce	- uvede faktory ovlivňující průběh chemické reakce - prakticky ověří vliv koncentrace a velikosti styčných ploch reagujících látek		**M** – práce s čísly	
	Vliv katalyzátoru na průběh chemické reakce	- vysvětlí pojem „katalyzátor“ - experimentálně dokáže vliv katalyzátoru na rychlost chemické reakce			
Roztoky	Látková koncentrace	- připraví roztok o zadané látkové koncentraci			
	Ředění roztoku	- ovládá pravidla pro ředění roztoků			
Radoxní reakce	Oxidace a redukce	- v zápisu chemických rovnic určí oxidaci a redukci pomocí oxidačních čísel	**ENV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí	**Z, Př** – nerostné suroviny	
	Výroba železa – kalení železa	- popíše a vysvětlí výrobu železa ve vysoké peci - vysvětlí rozdíl mezi ocelí a surovým železem			
	Koroze	- dlouhodobým pokusem ověří vliv různých faktorů na průběh koroze			
Uhlovodíky	Důkazy prvků v organických látkách	- uvede příklady organických látek vyskytujících se v přírodě i uměle vyrobené - experimentálně dokáže přítomnost uhlíku a vodíku v organických látkách - jednotlivé reakce zapíše chemickými rovnicemi			
	Uhlovodíky	- připraví acetylen - porovná plameny hořících uhlovodíků - prakticky provede sublimaci naftalenu			

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Deriváty uhlovodíků	Příprava lepidla	- uvede názvy a vzorce vybraných derivátů - prakticky připraví lepidlo - v tabulce najde údaje o vlastnostech acetonu			
	Kyselina octová	- experimentálně provede a chemickou rovnicí zapíše reakci kyseliny octové a uhličitanu vápenatého - vysvětlí využití této reakce v domácnosti - zná složení potravinářského octa - na základě experimentu zapíše reakce hořčíku a hliníku s kyselinou octovou chemickými rovnicemi			
Přírodní látky	Sacharidy	- zná význam sacharidů - chemickou rovnicí zapíše fotosyntézu - experimentálně ověří redukční účinky sacharidů - na základě pokusu rozhodne, zda mléko obsahuje redukující sacharidy - zná název mléčného cukru a jeho souhrnný vzorec - experimentálně dokáže škrob ve zkoumaných vzorcích	**ENV** – základní podmínky života	**Př** – organické látky **Ov** – zásady správné výživy	
	Tuky	- zná význam a výskyt tuků - izoluje tuk z přírodního materiálu - popíše výrobu mýdla a ověří jeho vlastnosti			
	Bílkoviny	- uvede zdroje bílkovin - experimentálně ověří, které potraviny obsahují bílkoviny			
Chromatografie	Základy chromatografie	- ovládá princip chromatografie a prakticky ho aplikuje na oddělování složek různých směsí			

5.10.9. Volitelný předmět:

CVIČENÍ Z MATEMATIKY zkratka: **CM**

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět Cvičení z matematiky je určen pro žáky 9. ročníků. Časová dotace je 1 hodina týdně.

Předmět umožní žákům rozvíjet jejich dosavadní znalosti z matematiky, logické a abstraktní myšlení, prostorovou představivost. Výuka bude směřovat k přípravě na přijímací zkoušky na střední školy. Matematická cvičení budou zadávána diferencovaně dle zaměření žáků.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- k podpoře rozvoje schopností logického a abstraktního myšlení u žáků, zařazováním vhodných logických úloh, matematických hádanek a kvízů

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k vyhledávání různých zdrojů informací, které vedou k řešení problému
- k ověřování správnosti řešení problému
- k samostatnosti a kreativitě při řešení problémových úloh
- k provádění rozboru úkolů, plánu řešení, k odhadování a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k rozvíjení dovednosti správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- k seznámení s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- k používání matematického jazyka a matematické symboliky
- k práci s grafy, tabulkami a diagramy

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k práci podle návodu, předem stanoveného postupu a dále hledání vlastního postupu
- k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům

Kompetence sociální a personální
Učitel vede žáky:
- ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracování výstupů
- ke stanovení pravidel pro činnost skupiny a jejich dodržování
- k budování sebedůvěry žáka a jeho samostatného rozvoje
- ke schopnosti tolerance, spolupráce a pomoc ve skupině

Poznámky:

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky 9. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Rozboj logického a abstraktního myšlení	Logické a netradiční úlohy	- rozvíjí svou prostorovou představivost - rozvíjí schopnost umět srovnávat, třídit, řadit a uspořádat - aplikuje své matematické znalosti k řešení různých matematických úloh - uplatní postup při hledání řešení	**OSV** – morální rozvoj (řešení problémů, rozhodovací schopnost) – sociální rozvoj (spolupráce při řešení úloh)	**M, F, Pč, Inf**	
Výrazy	Číselné výrazy	- dokáže spočítat hodnotu číselného výrazu - provádí odhady, využívá početní zákony při pamětním i písemném počítání	**OSV** – sociální rozvoj (spolupráce při řešení úloh)	**M**	
Geometrie v rovině a prostoru	Útvary v rovině (bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník) a prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec)	- rozezná útvary v rovině a prostoru - dokáže vyhledat v literatuře potřebné informace o útvarech v rovině a prostoru - analyzuje a řeší aplikované geometrické úlohy		**M, Pč**	
Příprava na přijímací zkoušky	Matematická cvičení s diferencovaným zadáním	- dokáže užít svých znalostí z oblasti matematiky ve cvičných testech z přijímacích zkoušek - dokáže vyhledat potřebné informace z literatury k řešení příkladů		**M, F**	
Netradiční úlohy	Kvantita Prostor a tvar Změna a vztahy	- je schopen pracovat s modely situací, dokáže analyzovat tabulky, vyhledat v nich příslušné informace - dokáže řešit úlohy, které vyžadují vizuální a prostorové uvažování - je schopen řešit úlohy ze známých kontextů, které vyžadují práci s matematickou reprezentací (grafem, tabulkou, vzorcem)		**M, F**	

Poznámky:

5.10.10. Volitelný předmět:

SPORTOVNÍ AKTIVITY zkratka: **SA**

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět Sportovní aktivity je určen pro žáky 6. – 9. ročníků. Časová dotace je 1 hodina týdně.

Hlavním cílem sportovních aktivit je zdokonalování učiva a dovedností získaných v běžných hodinách TV – podle ŠVP. Důležitým úkolem je, aby děti začlenily pohybové aktivity do svého režimu, vážily si hodnoty zdraví, aby se dále rozvíjely dovednosti u dětí pohybově nadaných.

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k zdokonalování získaných pohybových dovedností
- sebekontrole, sebehodnocení
- využití nápadů

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- ke vzájemné spolupráci
- ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k dodržování herních pravidel
- k prezentaci vlastních výsledků
- k práci v kolektivu

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k dalšímu rozvíjení získaných dovedností
- k správnému používání nářadí a náčiní

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k sebekontrole a sebehodnocení

Kompetence sociální a personální
Učitel vede žáky:
- ke spolupráci
- k respektování názorů druhých
- ke vhodnému prosazování názorů

Poznámky:

Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Sportovní aktivity **6. – 9. ročník**

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Poznámky
		ŽÁK:		
Atletika	Běžecká abeceda Nízký x vysoký start Běh z bloků Štafetový běh – předávka Fartlek do 3 km Technika skoku dalekého / vysokého (flop) Správný hod i vrh	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, svého zdraví - zvolí si vhodný program rozvoje - utužuje své zdraví - tvořivě využívá, snaží se o rozvíjení základních dovedností - aplikuje je ve hrách a různých činnostech	**OSV** – osobnostní rozvoj (sebekontrola, sebeovládání, rozvoj tělesných dovedností, soustředění, tělesná a duševní hygiena) – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, spolupráce, řešení problémových situací) – morální rozvoj (schopnost rozhodnout se, řešení problémů) **VDO** – dodržování pravidel **VMEGS** – **MUV** – mezilidské vztahy, společenský význam sportu	- zlepšení úrovní výkonů ve všech činnostech - zdokonalení techniky
	Terminologie Význam hodnot srdeční frekvence Rozcvičování – rozehřátí před cvičením Sportovní kázeň			
Gymnastika	Zlepšení úrovně provedení prostých, přeskoku, šplhu, cvičení s náčiním	- zlepšení individuálních předpokladů k provádění základních gymnastických prvků - zpevňování celého těla, zvýšení rozsahu pohyblivosti kloubů, rovnovážná cvičení, odvaha		
Cvičení s hudbou	Pohybové cvičení s hudbou – rozcvičení při hudbě, aerobik Relaxační a protahovací cvičení			- správné držení těla - správné dýchání
Pohybové a sportovní hry, úpolová cvičení	Soutěživé hry, překážkové dráhy Pohybové hry se zaměřením na: 1. rozvoj rychlosti, vytrvalosti, obratnosti 2. úpolové x silové hry 3. zdokonalení naučené techniky 4. využití prostoru 5. štafetové hry a hry s různými pomůckami	- samostatně obměňuje pravidla her dle situace		- zlepšení naučené úrovně z hodin TV - zaměření na techniku - náročnější obměny pohybových her, podpora aktivní činnosti - povzbuzení, motivace

Poznámky:

5.10.11. Volitelný předmět:

PRAKTIKA Z PŘÍRODOPISU zkratka: **PPŘ**

Charakteristika předmětu:

Volitelný vyučovací předmět navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět přírodopis. Zaměřuje se na praktickou stránku učiva. Tento předmět svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědeckých poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Předmět je nabízen v rámci volitelných předmětů v 7., 8. a 9. Ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Formy a metody výuky:

- pozorování, pokus, skupinová práce, práce s informacemi, praktická cvičení, práce v terénu

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k řešení problémových úloh a úloh rozvíjejících tvořivost
- pozorování, experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k práci s odbornou literaturou a používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k diskuzi na dané téma a k obhajobě svých názorů
- k plnění úkolů s využitím praktických dovedností z různých oborů lidské činnosti
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k práci s chybou

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k vzájemné spolupráci ve skupině
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k písemné i ústní prezentaci své práce

Kompetence pracovní
Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- ke správnému používání nástrojů, materiálů a přístrojů (např. mikroskopu)
- k práci s různými informačními zdroji

Kompetence občanská
Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k vytváření osobních představ o životním prostředí
- k vědomé ochraně živočišných a rostlinných druhů, životního prostředí a přírodních památek

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke stanovení pravidel pro samostatnou i skupinovou práci a jejich dodržování
- k tváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci druhým
- ke spoluúčasti na hodnocení své práce
- k občanské zodpovědnosti za úroveň životního prostředí v regionálním i světovém měřítku

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Praktika z přírodopisu 7. – 9. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Bezpečnost práce	Bezpečnost a organizace práce První pomoc	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody - poskytne první pomoc	**OSV** – psychohygiena		
Praktické poznávání přírody	Pozorování přírodnin (preparátů) lupou, mikroskopem Mikroskop (části a obsluha) Zhotovení preparátů Založení herbáře, sbírek	- popíše části mikroskopu - připraví preparát k mikroskopování - samostatně mikroskopuje - vypracuje zápis o průběhu a výsledcích vlastního zkoumání - vytvoří herbář a sbírku přírodnin	**OSV** – morální rozvoj (řešení problémů, rozhodovací dovednosti) **ENV** – vztah člověka k přírodě	**F, Př** – laboratorní práce	
Systematika v biologii	Systém živé a neživé přírody Základní skupiny živých organismů	- rozlišuje živou a neživou přírodu, uvádí příklady - vyjmenuje a charakterizuje základní skupiny živých organismů (4 říše) - vyjmenuje projevy živého organismu	**ENV** – základní podmínky života	**Př** – systém živočichů	
Buňka – základní struktura živých organismů	Buňka bakterie (prokaryotická) Stavba buňky rostlinné a živočišné (eukaryotická) Různé typy buněk Pozorování rostlinných buněk pod mikroskopem	- popíše bakteriální buňku - popíše stavbu rostlinné a živočišné buňky, uvede rozdíly - samostatně pozoruje buňky pod mikroskopem			
Houby	Hlavní znaky hub Rozdělení hub: houby vřeckovýtrusné houby stopkovýtrusné	- charakterizuje houby - vysvětlí důležitost hub v přírodě - pozoruje houby lupou, mikroskopem - určuje houby podle atlasu	**ENV** – ekosystémy		
Zoologie	Živočišné tkáně, druhy tkání Bezobratlí Obratlovci	- pozoruje předložené tkáně - určuje vybrané živočichy - rozlišuje a porovnává vybrané živočichy		**Př** – zoologie **Z** – geografie živočichů	

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Botanika	Rostlinná pletiva Cévní svazky Části těla rostlin Dřeviny v zimě Rozmnožování rostlin Určování rostlin	- pozoruje a zakreslí části rostlinného těla - zakreslí a porovná pozorovaná rostlinná pletiva - pozná předložené zástupce dřevin - určuje rostliny podle klíče	**ENV** – ekosystémy	**Př** – botanika **Z** – geografie rostlin	
Projektová práce	Zadání, příprava, realizace, vyhodnocení	- zpracuje ve skupině zadané téma projektu - spolupracuje s ostatními při tvorbě projektu - využívá různé zdroje k vyhledávání informací	**MEV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	**IT** – práce s informacemi	

5.10.12. Volitelný předmět:

FINANČNÍ GRAMOTNOST zkratka: **FG**

Charakteristika předmětu:

Předmět Finanční gramotnost je zařazen do škály volitelných předmětů pro žáky v 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Jeho obsahem je umožnit žákům zvládnout základy finanční gramotnosti. Žáci budou seznámeni se základními poznatky z finančnictví. Získají orientaci v problematice vlastnictví majetku, peněz a cen, tvorby rozpočtu státního i domácího. Bude učit žáky hospodařit s vlastními financemi.

Vzdělávání klade důraz na porozumění základním znalostem v ekonomii a ekonomice, finančnictví. Pro tuto svoji jedinečnou roli je finanční vzdělání nezastupitelným předpokladem pro úspěšný vstup žáků do reálného života.

Nezbytným východiskem pro dosahování požadované úrovně finanční gramotnosti, jejího monitorování či pro efektivní koordinaci vzdělávacích projektů je samotná definice finanční gramotnosti. Národní strategie finančního vzdělávání ji vymezuje takto:
Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktu a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/ rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace. (autorský kolektiv projektu Dnešní finanční svět, metodická příručka, r. 2012)

Klíčové kompetence a strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:
- k realizaci vlastních přírodovědných nápadů a námětů
- k pozorování, experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací z přírodovědných oborů

Kompetence k řešení problémů
Učitel vede žáky:
- k vlastním návrhům řešení ekologických problémů
- k různým pracovním postupům
- k uplatnění znalostí z více oborů
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků

Kompetence komunikativní
Učitel vede žáky:
- k vzájemné spolupráci ve skupině
- k možnosti ústní i písemné prezentace výsledků jejich práce (projekty)

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k bezpečné a ohleduplné práci v terénu
- ke správnému používání nástrojů, materiálů a přístrojů (např. mikroskop)
- k práci s různými informačními zdroji

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci podíleli
- k vědomé ochraně živočišných a rostlinných druhů, životního prostředí a přírodních památek
- k vytváření osobních představ o životním prostředí

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k vzájemné spolupráci a k rozdělení úkolů ve skupině
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání a za úroveň životního prostředí v našem regionu
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Finanční gramotnost 8. ročník

Hlavní okruhy Tematické celky	Učivo	Očekávané výstupy	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		ŽÁK:			
Finanční gramotnost	Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	- porovnává různé druhy vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	**OSV** – osobnostní rozvoj (paměť, kreativita, sebepoznání) – sociální rozvoj (komunikace, kooperace, práce v týmu) – rozhodovací dovednosti **VDO** – občan, občanská společnost, stát **VMEGS** – jsme Evropané, Evropská integrace	**Ov** – rozpočet domácnosti, majetek, vlastnictví, principy tržního hospodářství, právní vztahy **M** – výpočtové záležitosti, procenta – úrok, základní ekonomické pojmy **Z** – globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy **D** – industrializace a moderní doba	
	Dělba práce – hrubý domácí produkt, úloha výroby, obchodu a služeb, finanční instituce	- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb			
	Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost Principy tržního hospodářství – nejčastější formy podnikání	- rozlišuje a porovnává úlohy výroby, obchodu a služeb, uvede příklady součinnosti			
	Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu	- na příkladu chování kupujícího a prodávajícího vyloží podstatu fungování trhu, umí rozeznat klamavou reklamu			
	Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení Druhy pojištění, úvěr	- popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, umí vysvětlit prodej na splátky			
	Rozpočet státu, obcí Význam daní	- rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které od státu získávají občané			
	Hospodaření s penězi Rozpočet rodiny	- popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi, příjmy a výdaje rodiny, vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi			
	Opakování učiva				

Poznámky:

5.11. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naši školu navštěvuje vysoký počet žáků, kteří potřebují zvláštní podmínky pro výuku. Jedná se o žáky s různými typy poruch učení nebo výukových obtíží, s mentálním, tělesným nebo smyslovým postižením, s autismem, o děti, které žijí v sociálně nevýhodném prostředí, ale i o děti mimořádně nadané. Naší snahou je maximálně využít všech jejich dispozic, podporovat jejich rozvoj a zabezpečit jim optimální prostředí pro vzdělávání v souladu s platnou legislativou.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrovaní v běžných třídách. Obsah učiva se nemění. Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Žáci mají možnost využít vhodné kompenzační a didaktické pomůcky, speciální učebnice, výukové programy apod.

Při vzdělávání žáků s poruchami učení a chování a s mentálním postižením spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Bruntále, se Speciálně pedagogickým centrem SRDCE v Opavě. S SPC
Kpt. Vajdy spolupracujeme při vzdělávání žáků s PAS. Pokud se jedná o žáky sluchově postižené, navázali jsme spolupráci se Speciálně pedagogickým centrem pro sluchově postižené v Olomouci. Při řešení výchovných problémů nám pomáhá metodik prevence z PPP v Bruntále a Středisko výchovné péče.

Mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby a je jim zajištěna specifická péče a pomoc ze strany školy i rodiny především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek. Zařazení mimořádně nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od pedagogů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je třeba zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují jejich nadání.

Všechny pedagogické a psychologické otázky spojené s výchovou našich dětí řešíme v týmu pracovníků školního poradenství. Tento tým tvoří dva výchovní a kariéroví poradci a školní metodik prevence. Samozřejmě jsou jeho součástí také ostatní pedagogičtí pracovníci školy. Spolupracujeme s logopedem.

5.12. ŠVP pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

ŠVP pro žáky a těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

U žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami se nemůže předpokládat dosažení cílů základního vzdělávání. Problémem těchto žáků je nízká úroveň psychických funkcí jako je paměť, pozornost a volní vlastnosti. Při vzdělávání je velmi důležité rozvíjet komunikační dovednosti, pohybovou zdatnost, základy sebeobsluhy a samostatnosti. Nesmí se opomenout rozvíjení estetického cítění, výtvarné a hudební dovednosti a pracovní schopnosti.

Ve vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami se usiluje o:

- osvojení si hygienických návyků a základů sebeobsluhy
- rozvíjení pohyblivosti žáků a dosažní co nejvyšší samostatnosti a orientace v okolí
- rozvoj komunikačních dovedností využíváním alternativních a augmentativních systémů komunikace
- rozvíjení schopnosti spolupracovat s blízkými osobami
- vytváření pozitivních vztahů se spolužáky
- vytváření u žáků potřebu projevovat pozitivní pocity
- rozvíjení pozornosti, vnímání a poznání

Klíčové kompetence

Utváření klíčových kompetencí je základem pro rozvoj žáků a jejich integraci. K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí musí směrovat veškerý vzdělávací obsah, metody a formy práce, všechny aktivity učitelů, spolužáků i ostatních pracovníků ve vyučování. V důsledku poškození kognitivních funkcí je u těchto žáků kladen důraz na rozvoj klíčových komunikací komunikativních, sociálních, personálních a pracovních.

1. Kompetence k učení:

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je používat
- pozná a rozlišuje základní piktogramy
- pozná tiskací písmena
- napodobuje předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky

2. Kompetence k řešení problémů:

Na konci základního vzdělávání žák:

- řeší známé situace na základě napodobování nebo opakování
- chápe a plní jednoduché příkazy
- orientuje se v okolním prostředí
- orientuje se v časovém režimu dne
- překonává pocity strachu

3. Kompetence komunikativní:

Na konci základního vzdělávání žák:

- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi pomocí verbální nebo nonverbální komunikace
- reaguje na své jméno
- reaguje na jednoduché pokyny, dovede vyjádřit souhlas či nesouhlas
- vyjadřuje své pocity, potřeby a nálady různými způsoby
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem

4. Kompetence sociální a personální:
Na konci základního vzdělávání žák:
- uvědomuje si svou osobu prostřednictvím svého těla
- zná členy své rodiny a členy nejbližšího okolí
- rozlišuje osoby různého pohlaví
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá se svým okolím
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
- chová se zdrženlivě k neznámým lidem

Kompetence pracovní:
Na konci základního vzdělávání žák:
- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a osobní hygieny
- poznává a používá předměty denní potřeby
- rozlišuje předměty různých tvarů a velikostí, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech

Vzdělávací oblasti:
Vzdělávací obsah základního vzdělávání pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí. Ty jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory, které lze propojovat a vyučovat v blocích.

- Člověk a komunikace (rozumová výchova, řečová výchova)
- Člověk a jeho svět (smyslová výchova)
- Člověka a kultura (hudební výchova, výtvarná výchova)
- Člověk a zdraví (pohybová výchova, zdravotní tělesná výchova, rehabilitační tělesná výchova)
- Člověk a svět práce (pracovní výchova)

Vzdělávací oblasti jsou koncipovány tak, aby respektovaly opoždění psychomotorického vývoje.
Očekávané výstupy mají činnostní povahu a jsou zaměřeny prakticky. Nelze předpokládat, že všichni žáci jich dosáhnou, a proto mají podmínečnou formulaci.

1. Člověk a komunikace

Tato vzdělávací oblast má stěžejní význam ve výchovně vzdělávacím procesu. Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím. Jsou využívané různé systémy alternativní a augmentativní komunikace, které vedou k osvojování dovedností dorozumět se s okolím.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a komunikace je realizován ve vzdělávacích oborech rozumová a řečová výchova.
Obsah vzdělávacího oboru rozumová výchova je rozdělen na Tematické okruhy:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Obsah oboru Řečová výchova zahrnuje okruh rozvíjení komunikačních dovedností. Vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností. Rozvíjení řečových dovedností vede k rozvoji poznávacích, volních a citových vlastností žáků.

Žáci, kteří mají možnost verbální komunikace omezenou nebo zcela nemožnou, používají augmentativní a alternativní komunikační systémy. Ty pomáhají překonat komunikační bariéry, dorozumívat se a komunikovat s okolím, vyjadřovat pocity, přání atd.

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím že vede žáka k:
- rozvíjení rozumových schopností na optimální úroveň
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností
- rozvíjení řečových schopností
- osvojení základů orientace
- rozvíjení poznávacích dovedností
- osvojení základů hůlkového písma

1.1 Rozumová výchova:

Rozvíjení poznávacích schopností:

Žák by měl:
- pojmenovat části svého těla, popřípadě na ně ukázat
- reagovat na své jméno
- znát členy své rodiny
- poznat své učitele, spolužáky
- orientovat se v denním režimu, v časovém období
- poznat a použít předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti
- vnímat a uspokojovat své životní potřeby, sdělit své pocity, upozornit na zdravotní stav
- řadit obrázky podle daných kritérií

Učivo:
- Vlastní osoba – znát a používat vlastní jméno, oslovení, znát části svého těla
- Sebeobslužné, stravovací a hygienické návyky – péče o zdraví
- Rodina, členové rodiny, znát jména členů rodiny
- Škola, třída, znát okolí školy, orientace ve třídě, školní pomůcky
- Prostorová orientace, časová orientace
- Poznávaní různých předmětů, činností, zvířat na obrázcích, na modelech i ve skutečnosti
- Třídění a řazení předmětu dle daných kritérií
- Sociální čtení – poznávaní běžně používaných znaků, sociální počty – poznávání peněz, čtení cen výrobků
- Psychomotorické hry

Rozvíjení logického myšlení a paměti:

Žák by měl:
- koncentrovat se na určitou činnost
- rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků
- zvládnout složení dějových obrázků
- orientovat se na stránce, na řádku
- číst vybraná písmena, jednoduchá slova
- opakovat slova a jednoduché říkanky, vyprávět podle obrázku
- přiřazovat číslice počtu prvků

Učivo:
- Manipulační činnosti
- Základní časové vztahy - nyní, potom, dnes, včera
- Orientace v čase – denní doby, roční období
- Vytváření asociací, zobecňování, konkretizace, abstrakce, negace
- Nácvik čtení – globální metoda, sociální čtení, piktogramy, říkanky, básničky, krátké texty
- Porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků
- Představy počtu, vytváření představ, posloupnost čísel, porovnávání číslic

Rozvíjení grafických schopností:
Žák by měl:
- uchopit a podržet podaný předmět
- uchopit tužku, pero, štětec
- nakreslit různé druhy čar
- poznat grafickou podobu písmen
- napsat několik vybraných písmen a číslic
- poznat základní geometrické tvary

Učivo:
- Rozvíjení hrubé a jemné motoriky – cvičení dlaní, prstů, uchopování předmětů
- Uvolňovací cvičení ruky, prstů – manipulační cvičení
- Oblouky – horní, dolní, svislé a šikmé čáry oběma směry, vlnovky, smyčky
- Písmena – pojem, tvarové prvky tiskacích písmen, první písmeno jména
- Hůlkové písmo
- Číslice

1.2 Řečová výchova:

Rozvíjení komunikačních dovedností:
Žák by měl:
- reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby
- snažit se o správné dýchání
- vyjádřit souhlas nebo nesouhlas – verbálně, neverbálně
- znát své jméno a reagovat na něj
- znát jména nejbližších spolužáků a osob
- umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty
- sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem
- využívat komunikační počítačové hry

Učivo:
- Tvorba a rozvíjení slovní zásoby – pomocí předmětů, obrázků, fotografií
- Oromotorika – cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel, dechová a fonační cvičení, nácvik správného dýchání
- Sluchová a intonační cvičení – napodobování zvuků a hlasů
- Fonetická cvičení, nácvik hlásek a slov,
- Systémy augmentativní a alternativní komunikace
- Počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace
- Kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku

2. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům poznávat nejbližší okolí a vytvářet si k němu citový vztah. Rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání, rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátory a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace.

Tato vzdělávací oblast je realizována vzdělávacím oborem Smyslová výchova, která procvičuje zrakové, sluchové, čichové a chuťové vnímání, hmatové vnímání, vizuomotoriku a prostorovou orientaci vždy v konkrétních situacích.

Vzdělávací obor je členěn do tematických okruhů:
- Rozvíjení zrakového vnímání
- Rozvíjení sluchového vnímání
- Rozvíjení hmatového vnímání
- Prostorová a směrová orientace
- Rozvíjení chuťového a čichového vnímání

Rozvíjení zrakového vnímání:
Žák by měl:
- uchopit předměty a manipulovat s nimi
- rozlišovat tvary předmětů
- poznat, třídit a skládat předměty podle velikosti, barevné odlišnosti
- poznat osoby ze svého okolí
- poznat denní dobu podle obrázku, fotografie nebo piktogramu
- napodobit určité předvedené pohyby

Učivo:
- Vnímání prostoru očima
- Denní časové úseky podle piktogramu, obrázků
- Pomocí výrazných předmětů cvičit zrakové vnímání
- Rozlišování a třídění tvarů podle velikosti, barvy, tvaru atd.
- Třídění obrázků podle obsahu, poznávání změn na obrázcích

Rozvíjení sluchového vnímání:
Žák by měl:
- reagovat na své jméno, oslovení
- poznat, rozlišit a napodobit určité zvuky
- poznat podle hlasu osoby z nejbližšího okolí
- poznat a rozlišit různé zvuky zvířat
- nebát se nepříjemných zvuků

Učivo:
- Nácvik soustředěného sluchového vnímání
- Sluchová cvičení s využitím i bez využití zraku
- Cvičení sluchové paměti
- Rozlišování zvuku podle směru
- Rozlišování zvuků v přírodě (zvířat)
- Sluchově motorická cvičení

Rozvíjení hmatového vnímání:
Žák by měl:
- Zvládat sebeobslužné činnosti
- Poznat hmatem tvar, velikost předmětu
- Poznat známé předměty podle tvaru
- Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdé, měkké, mokré atd.)

Učivo:
- Sebeobslužné činnosti
- Rozvíjení hmatové percepce, manipulace s předměty, úchop předmětů
- Třídění předmětů podle tvaru, velikosti

Prostorová a směrová orientace:
Žák by měl:
- vnímat prostor, rozlišovat směrovou orientaci
- orientovat se ve třídě, ve škole, v nejbližším okolí školy
- rozlišit vpravo, vlevo
- rozlišit dole, nahoře, před, za
- rozeznat roční období podle základních znaků

Učivo:
- Orientace ve třídě, ve škole
- Rozlišit pravé – levé
- Směrová orientace v ploše, v prostoru

Rozvíjení čichového a chuťového vnímání:
Žák by měl:
- rozlišit jednotlivé chutě
- poznat předměty podle čichu
- rozlišit vůně a pachy
- poznat potraviny a věci nejedlé

Učivo:
- Rozvoj čichové percepce
- Poznávání vůně, pachů
- Rozlišování zeleniny, ovoce, nápojů

3. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, působí na jejich chování, posiluje jejich sebevědomí, rozvíjí estetické vnímání.

Má rehabilitační a relaxační význam, prostřednictvím výuky je možné přiblížit žákům hudební a výtvarné umění a působí na jejich estetické vnímání. Oblast se realizuje ve vzdělávacích oblastech Hudební a Výtvarná výchova.

Vzdělávací oboru Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, podporuje hudebnost. Jejím prostřednictvím dochází k rozvoji sluchu a motoriky, podporuje rozvoj řečových schopností.

Ve vzdělávací oboru Výtvarná výchova se rozvíjejí tvořivé schopnost a dovednosti. Pomáhá vyjadřovat emoce, dává průchod fantazii a aktivitě. Při výtvarných činnostech se musí navozovat takové aktivity, ve kterých budou žáci úspěšní.

Vzdělávání v této oblasti naplňuje klíčové kompetence tím, že vede žáka k:
- rozlišování různých hudebních a nehudebních zvuků
- rozlišování hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládání hry na tělo
- poslechu krátkých skladeb
- rozvíjení individuálních vlastností
- rozlišování základních barev

3.1 Hudební výchova:

Žák by měl:
- zvládat správné dýchání
- rozlišovat zvuky hudebních nástrojů
- zvládat zpěv jednoduchých písní
- zvládat jednoduchá rytmická cvičení
- soustředit se na poslech krátké relaxační hudby

Učivo:
- Dechová cvičení, fonace, intonace, výslovnost, intonační cvičení
- Rytmus – vnímání rytmu, samostatná rytmizace, rytmizace říkadel
- Zpěv – jednoduché písně
- Poslech – lidová říkadla, písně, relaxační hudba
- Hudebně pohybová činnost, hry s říkadly, jednoduché tance

3.2 Výtvarná výchova:

Žák by měl:
- zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- poznávat základní barvy
- uplatňovat fantazii a aktivitu při vlastní výtvarné činnosti

Učivo:
- Dovednosti pro práci v ploše a v prostoru
- Kresba různými nástroji
- Prostorová tvorba a modelování (hlína, modelovací hmoty)
- Vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, pocitů a emocí
- Netradiční výtvarné techniky
- Využívání tradičních i netradičních materiálů

4. Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví rozvíjí psychické i fyzické dovednosti žáků, pohybové schopnosti a sociální adaptaci.

Obsah této vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech Pohybová výchova, Zdravotní tělesná výchova a Rehabilitační tělesná výchova.

Vzdělávací obor Pohybová výchova je zaměřen na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjení pohybové kultury. Prostřednictvím pohybové aktivity se přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování, překonání únavy, zlepšení nálady.

Vzdělávací obor Zdravotní tělesná výchova aktivně rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a zvyšuje tělesnou zdatnost.

Vzdělávací obor Rehabilitační tělesná výchova je alternativou Zdravotní tělesné výchovy. Jejím úkolem je rozvíjet pohybovou aktivitu u žáků s nejtěžším zdravotním postižením a tím současně rozvíjet rozumové dovednosti a snižovat následky mentálního postižení. Výuka je zařazena po konzultaci s odborným lékařem a provádět ji může pouze pracovník se speciální kvalifikací.

4.1 Pohybová výchova:

Žák by měl:

- získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám
- reagovat na pokyny a povely k dané pohybové aktivitě
- rozvíjet motoriku

Učivo:

- Pohybové hry a cvičení
- Manipulace s míčem
- Rytmická cvičení
- Relaxační cvičení
- Plavání - za pomocí různých pomůcek
- Pobyt v přírodě

4.2 Zdravotní tělesná výchova:

Žák by měl:

- uplatňovat správné držení těla
- zvládat jednoduchá speciální cvičení

Učivo:

- Dechová cvičení
- Uvolňovací cvičení
- Relaxační cvičení
- Plavání – hry ve vodě, cvičení ve vodě

Specifické úkoly Zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních specifik postižení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního postižení.

5. Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností. Rozvíjí motorické schopnosti, základní hygienické návyky a činnosti v oblasti sebeobsluhy. Při těchto činnostech dochází současně k rozvoji komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností.

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vzdělávacího oboru Pracovní výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a svět práce je rozdělen na Tematické okruhy:

- Sebeobluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Práce v domácnosti
- Pěstitelské práce

Vzdělávání v této oblasti vede žáka k:
- získání hygienických návyků
- rozvoji motoriky
- k seberealizaci
- osvojení dovedností při zacházení s různými pomůckami
- získání schopnosti obsluhovat jednoduché domácí spotřebiče
- dodržování hygienických zásad při práci

5.1 Sebeobsluha:
Žák by měl:
- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti
- dodržovat čistotu a klid při stravování
- umět používat příbor

Učivo:
- Svlékání a oblékání oděvu
- Hygienické návyky – osobní hygiena
- Stolování a stravování – použití příboru, čistota při stolování

5.2 Práce s drobným materiálem:
Žák by měl:
- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými pomůckami a materiálem
- pracovat podle slovního návodu
- udržovat pracovní místo v čistotě

Učivo:
- Vlastnosti materiálů a pomůcek – modelovací hlína, plastelína atd.
- Funkce a používáni jednoduchých pracovních pomůcek
- Zpracování jednoduchých materiálů

5.3 Práce montážní a demontážní:
Žák by měl:
- zvládat jednoduché dovednosti při práci se stavebnicemi a konstruktivními hrami

Učivo:
- Konstruktivní hry – puzzle, skládačky, kostky
- Práce s různými typy stavebnic
- Manipulace s jednoduchými předměty, jejich montáž a demontáž

5.4 Pěstitelské práce:
Žák by měl:
- pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích
- ošetřovat nenáročné pokojové rostliny
- dodržovat zásady hygieny při práci

Učivo:
- Pomůcky při práci – konvičky atd.
- Pěstování pokojových rostlin

5.5 Práce v domácnosti:

Žák by měl:

- provádět základní úklidové práce – úklid svého místa po práci, mytí nádobí
- prostřít stůl na stolování
- připravit jednoduchý pokrm podle pokynů
- dodržovat zásady hygieny

Učivo:

- Drobné domácí práce – úklid, mytí nádobí atd.
- Stolování – prostírání stolu, nachystání příboru
- Zásady hygieny a bezpečnosti při práci

Hodnocení žáků:

Hodnocení žáků bude probíhat vždy v pololetí a na konci školního roku formou slovního hodnocení.

Pozn.: Školní vzdělávací program speciální třídy č.j. 548/2014-ZŠ, platnost od 1. 9. 2017

5.13. ŠVP pro školní družinu

Informace o družině

ŠD zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním a odpoledne po vyučování před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností a hrou. Časové rozvržení a uspořádání činností ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, abychom podporovali zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte.

Vychovatelky pracují s dětmi v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim v družině. ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Provoz družiny: před vyučováním 6:00 – 7:45 hodin, po vyučování do 16:30 hodin.

Počet oddělení: podle počtu přihlášených dětí máme 4 nebo 5 oddělení

Věk žáků: 6 – 10 let (1. – 4. třída)

Kapacita družiny: 180 žáků

Počet vychovatelek: 5 vychovatelek

Kontakty: telefon: 552 306 876
email: druzina@1zsbr.cz

Režim dne:

Režim dne je společný pro všechna oddělení. Je stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky, jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřebu aktivity a odpočinku u jednotlivých dětí. Také umožňuje organizací činností v průběhu dne se pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace v družině. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě. Tyto aktivity probíhají formou individuální nebo skupinové činnosti. Pobýváme co nejdelší čas venku. Organizujeme vycházky do přírody, kde dáváme dětem volnost, v útvarech chodíme jen v nutných případech.

Denní skladba činností:

Po ukončení vyučování – hygiena, oběd

Odpočinkové činnosti – jsou klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil.

Zájmové činnosti – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností. Dominující je vlastní aktivita dětí, která jim přináší radost a uspokojení, činnosti probíhají ve skupinách či individuálně organizovaně či spontánně.

Rekreační činnost – slouží k regeneraci sil, zařazujeme do nich náročnější pohybové, sportovní, turistické nebo manuální prvky.

Příprava na vyučování – děti si vypracovávají domácí úkoly, hrají didaktické hry, zábavnou formou procvičují poznatky z vyučování.

Pobyt dětí v družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti. Snažíme se, aby probíhaly bez stresů a děti je vykonávaly automaticky.

Konkrétní vzdělávací cíle

Zájmové vzdělávání není totožné se základním, cíle základního vzdělávání jsme přizpůsobili potřebám ŠD a vybrali jsme tyto výchovně vzdělávací oblasti:

1. **Člověk a jeho svět**
2. **Člověk a společnost**
3. **Člověk a příroda**
4. **Umění a kultura**
5. **Člověk a zdraví**
6. **Člověk a svět práce**

Přitom každá z oblastí si stanoví své specifické cíle, činnosti a kompetence. Tyto oblasti se v procesu vzdělávání prolínají a vzájemně ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek.

Tyto výchovně vzdělávací oblasti jsou sestaveny jako nabídka témat, ze kterých vybírá každá vychovatelka podle konkrétních potřeb a situací. Rozpracovává je do činností pro různé věkové skupiny žáků v oddělení a plní tak i kompetence, které jsou součástí základního vzdělávání.

Kompetence – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.

Záměrem vzdělávání je získávat širokou škálu dovedností potřebných pro život, schopnost komunikovat s jinými lidmi, rozvíjet vnitřní kvality dítěte, pěstovat zdravý životní styl, osvojit si pravidla společenského chování, rozvíjet empatii, naučit se pracovat ve skupině, společně řešit problémy, vědět, že všichni máme stejná práva, přijímat podíl odpovědnosti, hodnotit svou práci i práci jiných, rozvíjet fyzickou zdatnost, chránit se před úrazy, nemocemi, být odolný proti stresu, pěstovat vztah k estetickým hodnotám, rozvíjet logické myšlení, podílet se na plánování činností v ŠD.

Očekávané kompetence

Žák by měl umět navazovat kontakty, překonávat stud, přijímat kompromisy, umět se rozdělit, umět se bránit proti násilí, nebát se požádat o pomoc, odmítnout se podílet na nedovolených činnostech, projevit citlivost a ohleduplnost, vědět, co dětem prospívá a co škodí, odhadovat rizika svých nápadů, umět si vybrat zájmovou činnost, zvládat rukodělné činnosti přiměřené věku, umět pracovat s nářadím, vytvářet návyky na pravidelné činnosti v běžném životě, těšit se z dobře vykonané práce a příjemných zážitků (z výstavy, divadla, vycházky aj.)

Délka a časový plán

Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře jsme délku zájmového vzdělávání stanovili na 2 roky. Po uplynulé době provedeme předpokládané evaluace činností a dosažených výsledků a popř. provedeme korekci programu.

Formy vzdělávání

Vyhláška o zájmovém vzdělávání stanovuje několik forem vzdělávání, z nichž v družině využíváme tyto:

pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost. Je to každodenní činnost v odděleních ŠD.

příležitostnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost. Jedná se o různá vystoupení, besídky, návštěvy divadelních představení, sportovní dny aj.

spontánní činnosti. Jsou to spontánní aktivity, které jsou zahrnuty do denního režimu každého oddělení, např. hry při ranní družině, odpolední klidová činnost, hry při pobytu venku.

Tematické celky

Září **Škola a okolí**

Umím se orientovat v prostoru ŠD, školy, jídelny
Znám bezpečnou cestu do školy a zpět
Umím se chovat a chránit si své zdraví
Chci žít v hezkém prostředí – výzdoba ŠD

Říjen **Barvy podzimu**

Sbírám a vyrábím z přírodnin
Poznávám přírodu a chci ji chránit
Výtvarná soutěž
Výstavka

Listopad **Příroda se chystá na zimu**

Umím se chovat v přírodě
Umím ošetřit drobná poranění
Nebojím se počítače
Soutěž ve zpěvu DO-RE-MI
Soutěž v házení papírovou vlaštovkou

Prosinec **Vánoce**

Mikulášská nadílka
Vánoční besídka
Vyrábím dárky
Pomáhám kamarádům
Tradice, pověsti, pověry, pohádky
Pozoruji zimní přírodu

Leden **Zimní sportování**

Jízda na bobech, závody družstev
Stavby ze sněhu
Soutěž ve stolních hrách
Dodržuji pravidla a bezpečnost při sportování

Únor **Zábava na sněhu**

Malování na sníh
Zimní sportovní hry
Tvořím z různých materiálů
Zdokonaluji se v práci s počítačem

Březen **Příchod jara**

Pracuji s knihou – návštěva školní a městské knihovny
Příroda se probouzí
Soutěž ve skládání puzzle
Soutěž v kroužení gymnastickým kruhem

Duben **Měsíc bezpečnosti**

Jsem dobrý chodec a cyklista
Výtvarná soutěž s dopravní tématikou
Velikonoční výzdoba ŠD
Malujeme kraslice – různé techniky zdobení

Květen **Člověk a příroda**

Chráním přírodu
Slavím s maminkou – výroba dárků
Společně sportujeme – Švihadlová princezna, soutěž ve skákání gumy,
Jízda zručnosti (využití družinových kol)

Červen **Těšíme se na prázdniny**

Olympiáda v netradičních sportech – týdenní akce
Děti mají svátek – karneval, diskotéka
Jsem dobrý kamarád

Obsah výchovně vzdělávací činnosti

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze kterých si vychovatelky vybírají podněty pro vlastní realizační plány a dílčích cílů, kterými plní hlavní cíle vycházející z kompetencí školského vzdělávacího programu. Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji volně přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním dětem a upravovat ji v souladu s jejich dosavadní zkušeností a aktuálními zájmy.

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích dětí a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech. Využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Vychovatelky si zpracovávají pro své oddělení program, aby mohly požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu aplikovat v konkrétních podmínkách oddělení a skupiny.

Činnosti k naplnění specifických cílů:

- hry vedoucí k ohleduplnosti, námětové hry, hudební a hudebně pohybové hry, hry společenské a společenské aktivity k různým událostem nebo výročím, společná povídání -sdílení názorů, aktivní naslouchání, poslech pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi, besedy s pamětníky na téma tradice, sportovní aktivity, kolektivní hry, soutěže, tolerování méně zdatných dětí, práce s různými materiály, využití různých i netradičních technik, práce s různými nástroji a pomůckami, základy práce na počítači, estetické tvůrčí aktivity výtvarné, dramatické, pohybové, dodržování pravidel osobní hygieny, kultury stolování, každodenní zdravení, znalosti nových her, poznávání sebe sama, přírody, zvířat, kulturní vystoupení pro rodiče a spolužáky, výstavky prací, rozvoj schopnosti děti hodnotit svou práci i práci jiných dětí, hledání kladů i v méně zdařilých výrobcích.

Podmínky pro vzdělání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jedná se o děti se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. Těmto dětem se snažíme vytvářet vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Využíváme individuální přístup, spolupracujeme s rodiči těchto dětí nebo jejich zákonnými zástupci i s třídním učitelem. Snažíme se tyto děti zapojovat do takových činností, které zvládnou, i do práce ve skupině. V jednom oddělení nemáme více než 5 dětí se zdravotním postižením.

Chod školní družiny

Podmínky přijímání

Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky 1. – 3. tříd. Žák je do ŠD přijat na základě písemné přihlášky (zápisního lístku), její součásti je písemné sdělení zákonných zástupců o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte z družiny. Odevzdáním písemné přihlášky je dítě zařazeno do určitého oddělení ŠD. Přihláška je platným dokumentem, veškeré změny musí zákonný zástupce oznámit písemně vychovatelce a jsou přiloženy k zápisnímu lístku. Do družiny může být žák přihlášen i během školního roku. Na písemnou žádost rodičů může žák ukončit docházku kdykoliv během celého roku.

Popis materiálních podmínek

Pro každodenní činnosti využíváme vlastní prostory v budově školy. Místnosti jsou různé velikosti, světlé a čisté. V současné době máme 4 oddělení se 120 zapsanými žáky. Prostory družiny jsou zařízeny jako herny. Nejsou členité, proto není možno zajistit dětem soukromí při hrách ve skupinách. V každém oddělení je koberec, který děti využívají při hrách se stavebnicemi, při odpočinkové činnosti apod. Pro zájmové a rukodělné činnosti jsou herny vybaveny stoly a židličkami. Hygienické zařízení máme přímo v areálu ŠD. Na výzdobě všech prostor družiny se podílejí vychovatelky i děti.

Pro zájmové činnosti využíváme další vhodné prostory v budově naší školy – školní knihovnu, tělocvičnu, odbornou učebnu výpočetní techniky, která je zřízena přímo v družině.

Pro herní činnosti mohou děti využívat stavebnice, stolní hry, hračky, drobné sportovní nářadí jako jsou míče, švihadla, skákací gumy, kuželky, kruhy aj. Vše je umístěno tak, aby si je žáci mohli brát i ukládat samostatně a vyznali se v jejich uložení. Pro jejich využívání jsou stanovena pravidla, se kterými byli žáci seznámeni.

Pro aktivity venku využíváme pískoviště, které je v areálu ŠD, a školní hřiště. Sportovní nářadí jako míče, švihadla, hokejky, badminton, tenis, dětský golf, aj. si nosíme z heren. Využíváme i kola, která jsou umístěna ve skladě u hřiště.

V každém oddělení mohou děti využívat kromě hraček i různé pomůcky na kreslení (křídy, voskové pastely, vodové i temperové barvy), modelování a jiné výtvarné činnosti. Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků máme v oddělení dětské časopisy, které si děti nosí z domova, a knihy. Pro děti připravujeme různé hádanky, kvízy, doplňovačky a omalovánky. Hrajeme hry k rozvoji slovní zásoby, hry s písmeny aj. Navštěvujeme školní knihovnu. Pro poslechové činnosti máme v každém oddělení magnetofony s CD přehrávačem. V jednom oddělení je televize a video, které využíváme podle potřeby. Děti mohou pracovat na počítačích v učebně přímo v ŠD. Počítače využíváme k hrám rozvíjejícím pohotovost, představivost, k řešení jednoduchých matematických příkladů, v dopravní a přírodovědné činnosti, ke kreslení apod. Stávající počítače mají omezené možnosti. Uvítali bychom rozšíření nabídky her jak pro menší, tak i pro starší žáky.

Pro přípravnou práci vychovatelek a pro uložení materiálu využíváme dva kabinety, které jsou vybaveny vhodným nábytkem. Součástí ŠD je i malá kuchyňka s ledničkou.

Oděv a obuv si děti ukládají do šaten. Každé oddělení má vlastní šatnu. Okolí družiny využíváme k rekreační činnosti a vycházkám.

Personální obsazení

V naší družině máme 4-5 vychovatelek na celý pracovní úvazek. Všechny splňují požadavky na předepsanou odbornost a své odborné vzdělání si doplňují v akreditovaných kurzech a seminářích. Jednají profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti, mají vysokou míru empatie, umějí vytvořit příznivé sociální klima, řídí zájmové aktivity, vzbuzují u dětí zájem o činnost, podporují jejich sebevědomí a rozvíjejí pozitivní stránky osobnosti dítěte. Podstatou pedagogické práce v naší družině je tvořivá improvizace, pružné reagování na okamžitou situaci. Snažíme se, aby výsledkem naší práce byla pohoda a spokojenost dětí, jejich zájem o činnosti a radostný pobyt dětí v naší družině.

Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání se poskytuje za úplatu. Výši a splatnost úplaty určuje ředitel školy. Na naší škole je úplata za ŠD ve výši 100 Kč měsíčně. Splatnost úplaty je do 15. dne každého měsíce. Částka může být uhrazena měsíčně (povolením k inkasu, příp. trvalým příkazem k úhradě, vždy k 15. dni daného měsíce) nebo v hotovosti do pokladny školy dvěma splátkami (za měsíc září – prosinec a leden – červen) vždy do 15. dne v září, resp. lednu.

Úplata může být prominuta, pokud je dítě odhlášeno na celý měsíc ze ŠD nebo pokud jsou příjmy v rodině velmi nízké. Zákonný zástupce dítěte musí písemně požádat ředitele školy o osvobození z poplatku za ŠD a předá patřičné doklady. Ředitel školy vydá rozhodnutí. Výdaje na pomůcky, potřeby, hračky, zařízení a na provoz družiny hradí škola.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví obsahuje vnitřní řád, kterým se řídíme ve ŠD. Děti jsou na začátku školního roku seznámeny s bezpečností a chováním při činnostech ve ŠD. Během celého roku seznamujeme děti s možnými riziky v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správným používáním nářadí a nástrojů a jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, ale i na veřejnosti, ve školním roce i v době prázdnin. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu. Každý úraz zapisujeme v knize úrazů a informujeme rodiče.

Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování, snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názory a řešení ve věcech, které se jich týkají. Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale i respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a zodpovědní lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace.

6. PRAVIDLA HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Obecné zásady hodnocení

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků. Na žádost zákonných zástupců a doporučení PPP se u žáků s SVPU používá hodnocení slovní.

Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrole, s chybou či nedostatkem se dále pracuje. Žáci jsou vyučujícími seznámeni s principy hodnocení v úvodních hodinách a třídní učitelé seznámí rodiče na třídních schůzkách.

Kritéria pro hodnocení

- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- Schopnost řešit problémové situace
- Úroveň komunikačních dovedností
- Schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- Změny v chování, postojích a dovednostech
- Míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

Písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení…
Ústní zkoušení a mluvený projev
Zpracování referátů a prací k danému tématu
Úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
Modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, dotazníky…
Laboratorní práce, výroba pomůcek, modelů, manuálních úkonů…
Projektové a skupinové práce
Soustavné diagnostické pozorování žáka
Vědomostní a dovednostní a testy pro 5. a 9. ročníky
Ověřování klíčových kompetencí na 1. a 2. stupni

Poznámka

Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo. Všechny písemné práce, testy, diktáty… jsou vždy včas oznámeny žákům, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit (kontrolní práce se archivují dva roky).

Žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení plně opravit (po dohodě s vyučujícím). Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. V 1. ročníku probíhá nejčastěji ústně v komunikativních kruzích. Ve vyšších ročnících se žáci učí sebehodnotit písemně i ústně.

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č.48/2005 Sb. v platném znění

OBSAH

1. **Zásady klasifikace**

2. **Stupně hodnocení a klasifikace**

   2.1. Prospěch
   2.2. Chování
   2.3. Celkový prospěch
   2.4. Stupně hodnocení
   2.5. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

3. **Klasifikace žáka**

4. **Celkové hodnocení žáka**

5. **Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení**

6. **Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností**

   6.1. Opravné zkoušky

7. **Klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami**

1. Zásady klasifikace

- Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou **náročnost a pedagogický takt** vůči žákovi.
- **Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu**, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a **jak postupovat dále**.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k **věkovým zvláštnostem žáka** i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do **dvou skupin:**

a) předměty s převahou **teoretického zaměření** a předměty s převahou **praktických činností**
b) předměty s převahou **výchovného a odborného zaměření**

2. Stupně hodnocení a klasifikace

2.1. Prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito **stupni:**

1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý
4 – dostatečný
5 – nedostatečný

Poznámka:
*Jednotlivými vyučovacími **předměty** jsou chápány předměty **povinné,** povinně volitelné i volitelné.*

2.2 Chování

2.2.1 Výchovná opatření

a) Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.
b) Třídní učitel, ředitel školy, může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen pochvala). Pochvalu ředitele školy uděluje také za reprezentaci školy či města s umístěním do 3. místa v okresní soutěži a za reprezentaci ve vyšších soutěžích.
c) Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku, udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit důtku - důtka ředitele školy. Důtku ředitele školy uděluje za závažné porušení školního řádu a nemusí ji předcházet důtka třídního učitele. Třídní učitel návrh opatření projedná s ředitelem školy a prokazatelně doloží všechna předcházející výchovná opatření, včetně prokazatelné informace výchovných zástupců žáka.
d) Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření prokazatelným způsobem zástupci žáka.
e) Třídní učitel zaznamenává udělení výchovného opatření do katalogového listu.

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

1 – velmi dobré
2 – uspokojivé
3 – neuspokojivé

2.3. Celkový prospěch

Celkový prospěch žáka je hodnocen:

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl

2.4. Stupně hodnocení

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl s vyznamenáním,** není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré
- **prospěl,** není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný
- **neprospěl,** je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný

Výsledky práce **v zájmových útvarech** organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- pracoval úspěšně
- pracoval

2.5. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- **Podklady pro hodnocení a klasifikaci** výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  soustavným diagnostickým pozorováním žáka
  soustavným **sledováním výkonů** žáka a jeho připravenosti na vyučování
  různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
  kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
  analýzou výsledků činnosti žáka
  konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb
  rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- Žák musí být z předmětu **vyzkoušen ústně nebo písemně** alespoň **dvakrát za každé pololetí,** z toho **nejméně jednou ústně.**
- Učitel **oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace** a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

- **Kontrolní písemné práce** prokonzultuje učitel s třídním učitelem, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- Učitel je povinen vést **soustavnou evidenci** o každé klasifikaci žáka.

3. Klasifikace žáka

- Žáci se klasifikují **ve všech vyučovacích předmětech** uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- **Klasifikační stupeň určí učitel,** který vyučuje příslušný předmět.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé **po vzájemné dohodě.** Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.
- Při **určování stupně prospěchu** v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí **kvalita práce a učební výsledky,** jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- Ředitel školy určí způsob, jakým budou třídní učitelé a vedení školy informováni o stavu **klasifikace ve třídě.**
- Případy **zaostávání žáků** v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají při pedagogických radách.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíší učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do **katalogových listů** a připraví návrhy na opravné zkoušky a klasifikaci v náhradním termínu.
- V prvním pololetí jsou žáci **prvního ročníku** hodnoceni známkami za jednotlivé předměty.

4. Celkové hodnocení žáka

- Celkový prospěch žáka zahrnuje **výsledky klasifikace z povinných předmětů, povinně volitelných předmětů a chování** nezahrnuje klasifikaci nepovinných předmětů. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení.
- Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci **náhradní termín** a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po ukončení pololetí. Není-li možná klasifikace ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.
- Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny **klasifikovat na konci druhého pololetí,** určí ředitel školy pro jeho klasifikaci **náhradní termín** a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který nemohl být klasifikován v náhradním termínu nebo byl klasifikován nedostatečně, opakuje ročník.
- Má-li zástupce žáka **pochybnosti o správnosti klasifikace** v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy byl s touto skutečností seznámen, **požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení.** Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení na příslušném školském úřadě.
- Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy. Komise je tříčlenná, tvoří ji předseda, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu a přísedící. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.
- Komise žáka přezkouší neprodleně, nejpozději do deseti dnů. Výsledek přezkoušení oznámí ředitel školy zástupci žáka prokazatelným způsobem.

- **Uvolnění z výuky, nehodnocení** - jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo 2. pololetí uvolněn (podle § 4 odst. 1 vyhlášky), rubrika se neproškrtává, ale vyplní se "uvolněn(a).“
- Nelze-li žáka v 2. pololetí hodnotit (např. zdravotní problémy) ani v náhradním termínu do 15.10 (podle § 11 odst. 1 a 2 vyhlášky), opakuje ročník.

5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Žák zařazený **do zvláštní tělesné výchovy** se při úlevách doporučených lékařem klasifikuje **s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.**

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něh projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a

produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonností. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

1.1. Opravné zkoušky

Žákovi, který je na konci druhého pololetí klasifikován nejvýše ve dvou předmětech stupněm nedostatečný, je umožněno vykonat opravné zkoušky.

Žák koná opravné zkoušky nejpozději do konce daného školního roku. Termín stanoví ředitel školy. Jejich průběh je písemně zaznamenán. Nemůže-li se žák dostavit pro nemoc, doloženou lékařským potvrzením, umožní mu ředitel školy vykonání opravných zkoušek do 15. září.

Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez předložení dokladu o nemoci, je klasifikován stupněm nedostatečný.

Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální.

2. Klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami (dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie)

U žáků **s vývojovou poruchou klade učitel důraz** na ten **druh projevu** žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. To ale neznamená, že žák s vývojovou poruchou nesmí psát písemné práce. **Zákonní zástupci** žáků s vývojovou poruchou diagnostikovanou odborným pracovištěm, **mohou požádat o slovní hodnocení.** Smlouvu s rodiči o slovním hodnocení připravuje příslušný třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli, v jejichž předmětech má být žák slovně hodnocen. Po podpisu smlouvy zástupci žáka i školy je žák hodnocen slovně. **Při slovním hodnocení se uvádí:**

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby.

Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

Přílohy:

Standardy pro základní vzdělávání:

Standardy_anglický jazyk.doc	(http://www.msmt.cz/file/16598)
Standardy_anglický jazyk 2.doc	(http://www.msmt.cz/file/16599)
Standardy_český jazyk a literatura.doc	(http://www.msmt.cz/file/16600)
Standardy_Matematika.doc	(http://www.msmt.cz/file/16601)

DODATKY